

14357

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ **Αρ. Φύλλου 1022**

11 Αυγούστου 2000

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. Γ2/2686/20.7.2000

Ωρολόγια Προγράμματα και Προγράμματα Σπουδών των Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων (Τ.Ε.Ε.).

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του εδαφ. δ της παραγράφου 9 του άρθρου 8 του Ν.1566/85, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7 του Ν. 2525/97 "Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 188-Α).

2. Τις διατάξεις του εδαφίου α) της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του νόμου 2640/98 καθώς και τις διατάξεις του άρθρου 3 του ίδιου νόμου.

3. Την εισήγηση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, όπως αυτή διατυπώθηκε στη με αριθμ. 18/2000 Πράξη του Τμήματος Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

4. Τις διατάξεις του άρθρου 29α του Ν. 1558/85 ΦΕΚ 137-Α, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/92 (ΦΕΚ 154-Α) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παράγρ. 2α του Ν. 2469/97 (ΦΕΚ 38-Α) και το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

5. Τη με αριθ. Γ2/3914/13-9-1999 Υπουργική Απόφαση "Καθορισμός Τομέων και Ειδικοτήτων των ΤΕΕ, Ωρολόγιο Πρόγραμμα Μαθημάτων" (ΦΕΚ 1717 - Β΄).

6. Την αναγκαιότητα καθορισμού νέων Προγραμμάτων Σπουδών, αποφασίζουμε:

Καθορίζουμε τα Ωρολόγια Προγράμματα και τα Προγράμματα Σπουδών των Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων (Τ.Ε.Ε.) για Μαθήματα ειδικοτήτων και των δύο κύκλων του Τομέα Οικονομίας - Διοίκησης και του Τομέα Αισθητικής - Κομμωτικής ως εξής:

Α: ΩΡΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

1) Τομέας Οικονομίας και Διοίκησης

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2ου Κύκλου
Το Προσωρινό ωρολόγιο Πρόγραμμα για το 2° κύκλο της ειδικότητας «Υπαλλήλων Διοίκησης» του Τομέα Οικονομίας και Διοίκησης τροποποιείται στο ακόλουθο:

	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	**ΩΡΕΣ**
1.	ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ	2
2.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	3
3.	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	3
4.	ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	3
5.	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	2
6.	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	2
7.	ΧΡΗΣΗ Η / Υ	4 (Ε)
8.	ΑΓΓΛΙΚΑ	3
9.	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ	2
10.	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	2
	Σύνολο	**26**

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β Τάξης 1ου Κύκλου

	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	**ΩΡΕΣ**
1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ	2
2.	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	2
3.	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	2
4.	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	1
5.	ΑΡΧΕΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ	2
6.	ΤΜΗΜΑΤΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑ ΟΡΟΦΩΝ[1]	2
7.	ΤΗΡΗΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ (MAIN COURANTE)	2
8.	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΣΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ	2(Ε)
9.	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ (ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ)	2
10.	ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ	3
11.	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ	4
	Σύνολο	**24**

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2ου Κύκλου

	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	**ΩΡΕΣ**
1.	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	2
2.	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	2
3.	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ	2
4.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (MARKETING)	2
5.	ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ -ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ - ΈΛΕΓΧΟΣ	3
6.	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ Η/Υ ΣΤΙΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	2(Ε)
7.	ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	3
8.	ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ ΚΑΙ ΆΘΛΗΣΗ ΠΕΛΑΤΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ[2]	1
9.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ	2
10.	ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ	3
11.	ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ	4
	Σύνολο	**26**

[1] Τα τμήματα Υποδοχής αποτελούν οι κρατήσεις, η υποδοχή, το θυρωρείο, το τηλεφωνικό κέντρο και το ταμείο. Το τμήμα Ορόφων περιλαμβάνει το τμήμα Συντήρησης και το τμήμα Ασφάλειας.
[2] Το μάθημα αυτό συνδέεται με το μάθημα Φυσικής Αγωγής

2) ΤΟΜΕΑΣ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ - ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α' ΤΑΞΗΣ 1ου κύκλου

	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΩΡΕΣ
1.	Εργαστήριο Κομμωτικής Ι	5(1Θ+4Ε)
2.	Στοιχεία Βιολογίας και Δερματολογίας	2
3.	Θέματα Διατροφής -Διαιτολογίας	2
4.	Εργασιακό Περιβάλλον του τομέα	1
5.	Υγιεινή και ασφάλεια	2(1Θ+1Ε)
6.	Τεχνολογία Υλικών - Αισθητικής- Κομμωτικής	2
7.	Εφαρμογές Η/Υ	1Ε
8.	Ελεύθερο Σχέδιο - Σχέδιο κεφαλής	2
9.	Εργαστήριο Αισθητικής Ι	3(1Θ+2 Ε)
	Σύνολο	**20**

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β' ΤΑΞΗΣ 1ου κύκλου

	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΩΡΕΣ
1.	Εργαστήριο Κομμωτικής ΙΙ	15(3Θ+12 Ε)
2.	Οργάνωση Κομμωτηρίου	2
3.	Υγιεινή Κόμης και τριχωτού κεφαλής-Τοξικολογία	2
4.	Γαλλική Ορολογία	1
5.	Σχέδιο - Χρώμα	2Ε
6.	Διαπροσωπικές Σχέσεις - Νομοθεσία	2
	Σύνολο	**24**

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2ου κύκλου

	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΩΡΕΣ
1.	Γαλλική Ορολογία	2
2.	Εργαστήριο κομμωτικής ΙΙΙ	12(1θ+11Ε)
3.	Καλλιτεχνικά Χτενίσματα	4 Ε
4.	Ειδική Διατροφή - Δέρμα , Μαλλιά	2
5.	Σχέδιο Κομμώσεων και Χρώμα	4(2Θ+2 Ε)
6.	Αρχές Διοίκησης - Λογιστικής	2
	Σύνολο	**26**

Β. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

1) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
του μαθήματος
«Πολιτική, Πολιτικές και Θεσμοί στην Ευρωπαϊκή Ένωση»

Α. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι να παρέχει μια εισαγωγική αλλά σε βάθος ανάλυση των Ευρωπαϊκών θεσμών και των τομέων πολιτικής που έχουν αναπτυχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Συγκεκριμένα, επικεντρώνει από τη σκοπιά της πολιτικής ανάλυσης στην εξέταση των Ευρωπαϊκών θεσμών, στην ανάλυση των διαδικασιών συγκρότησης και εφαρμογής των Ευρωπαϊκών πολιτικών, στην παρουσίαση του περιεχομένου των κυριότερων Ευρωπαϊκών πολιτικών, καθώς και στην κατανόηση των παραμέτρων που διέπουν τις θεωρητικές προσεγγίσεις της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση και εξοικείωση των μαθητών με τα κύρια ζητήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους τομείς της διοίκησης, της οικονομίας και της κοινωνίας. Αυτό επιτυγχάνεται τόσο από τη μη νομική προσέγγιση που ακολουθείται για την ανάλυση και παρουσίαση του θεσμικού πλαισίου, όσο και από την συμπερίληψη στην ανάλυση της λειτουργίας και της ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη βάση της πολιτικής διάστασης των δυναμικών της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Β. ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ιστορική Εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι Θεωρητικές Προσεγγίσεις της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης: Από τη Ρώμη στο Άμστερνταμ

1.1. Οι αφετηρίες της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης: Το φαινόμενο της περιφερειακής ολοκλήρωσης, οι πρώτες προσπάθειες και οι πρώτες θεωρητικές προσεγγίσεις
1.2. Η κρίση στην πορεία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και οι επιπτώσεις της στη λειτουργία των θεσμών, την ανάπτυξη των πολιτικών και στις θεωρητικές προσεγγίσεις της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης
1.3. Η ανανέωση της δυναμικής της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης: Από την Ενιαία Αγορά στην ΟΝΕ

2. Θεσμοί και Πολιτικοί Δρώντες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2.1. Οι Θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2.2. Οι Πολιτικοί Δρώντες στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Εθνικά Κράτη, Εθνικές Διοικήσεις, οι Ομάδες Εκπροσώπησης Συμφερόντων και οι Πολίτες

3. Οι Ευρωπαϊκές Πολιτικές και Πολιτικές Διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3.1. Η εξέλιξη των Ευρωπαϊκών Πολιτικών
3.2. Τα χαρακτηριστικά των Ευρωπαϊκών Πολιτικών
3.3. Οι Διαδικασίες Συγκρότησης και της Υλοποίησης των Ευρωπαϊκών Πολιτικών
3.4. Οι κυριότερες Ευρωπαϊκές Πολιτικές: Οικονομία – Κοινωνία – Ασφάλεια

4. Ζητήματα Πολιτικής και Θεωρίας στη Μελέτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Μεθοδολογικά και Άλλα Συμπεράσματα

Γ. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η διδασκαλία του μαθήματος θα συνδυάζει τις παρουσιάσεις – διαλέξεις από το/η διδάσκοντα/ουσα με συμμετοχική συζήτηση των διδασκομένων στη βάση παραδειγμάτων.

Πρόβλέπεται επίσης, η διεξαγωγή σειράς περιπτωσιολογικών μελετών (στη βάση ατομικών ή/και ομαδικών εργασιών - παρουσιάσεων) για την βελτίωση της κατανόησης των κυριοτέρων θεμάτων του μαθήματος και για την παρότρυνση της συμμετοχής των διδασκομένων.

Δ. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ, ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

ΔΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ
1. Ιστορική Εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι Θεωρητικές Προσεγγίσεις της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης: Από τη Ρώμη στο Άμστερνταμ	**Απόκτηση του γενικού ιστορικού πλαισίου και εξοικείωση με τα κυριότερα ζητήματα και τα κυριότερα γεγονότα που συνδέονται με την ίδρυση, την εξέλιξη και την πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**	**Διαλέξεις** Συγκρότηση ομάδων ανά επιμέρους θεματική με αντικείμενο την σύνθεση και υποβολή των κυριοτέρων ερωτημάτων που τους έχουν απασχολήσει αναφορικά με τα ιστορικά γεγονότα κάθε περιόδου που εξετάζεται. Παρουσίαση και συζήτηση των ερωτημάτων στο τέλος κάθε υποενότητας
1.1. Οι αφετηρίες της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης		
1.1.1. Το φαινόμενο της περιφερειακής ολοκλήρωσης		
1.1.2. Η ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος και οι άλλες προσπάθειες.		
1.1.3. Οι ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας		
1.1.4. Οι θεωρητικές προσεγγίσεις που αναπτύχθηκαν: λειτουργισμός, νεολειτουργισμός, και φεντεραλισμός		
1.2. Η κρίση στην πορεία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και οι επιπτώσεις της στη λειτουργία των θεσμών, την ανάπτυξη των πολιτικών και στις θεωρητικές προσεγγίσεις της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης		
1.2.1. Η κρίση του 1965, ο Συμβιβασμός του Λουξεμβούργου και η οικονομική κρίση της δεκαετίας του 1970		
1.2.2. Το θεσμικό πλαίσιο, οι Ευρωπαϊκές πολιτικές και τα νέα δεδομένα της περιόδου		
1.2.3. Οι νέες θεωρητικές προσεγγίσεις: Η διακυβερνητική προσέγγιση, το εθνικό κράτος και η διεθνής κοινωνία		
1.3. Η ανανέωση της δυναμικής της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης: Από την Ενιαία Αγορά στην ΟΝΕ		
1.3.1. Τα γεγονότα των αρχών της δεκαετίας του 1980 που συνέβαλαν στην υιοθέτηση του Προγράμματος της Ενιαίας Αγοράς		
1.3.2. Το Πρόγραμμα της Ενιαίας Αγοράς και η Αναθεώρηση της Συνθήκης της Ρώμης		
1.3.3. Το θεσμικό πλαίσιο της Ενιαίας Ευρωπαϊκή Πράξης		
1.3.4. Οι διακυβερνητικές διασκέψεις: Η Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ΟΝΕ		
1.3.5. Η Αναθεώρηση της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Η Συνθήκη του Άμστερνταμ		
1.3.6. Τα θεωρητικά σχήματα της εξέτασης της πορείας της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης		

ΔΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ
2. Θεσμοί και Πολιτικοί Δρώντες της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Εξοικείωση με το θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ και τις τροποποιήσεις που έχουν εισάγει οι αναθεωρήσεις των συνθηκών. Παρουσίαση των πολιτικών δρώντων στη λειτουργία της ΕΕ και κατανόηση της πολυπλοκότητας των Ευρωπαϊκών διαδικασιών.	Διαλέξεις Συγκρότηση ομάδων εργασίας
2.1. Οι Θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Παρουσίαση της δομής, της λειτουργίας και των αρμοδιοτήτων των κεντρικών θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Διαλέξεις Συγκρότηση ομάδων εργασίας με αντικείμενο κάθε ομάδας την παρουσίαση των αρμοδιοτήτων ενός Ευρωπαϊκού θεσμού που τον διαφοροποιούν από τους υπόλοιπους.
2.1.1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή		
2.1.2. Το Συμβούλιο των Υπουργών		
2.1.3. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο		
2.1.4. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο		
2.1.5. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο της ΕΕ		
2.1.6. Οι άλλοι θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Ελεγκτικό Συνέδριο, Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, Επιτροπή των Περιφερειών, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα		
2.2. Οι Πολιτικοί Δρώντες στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Εθνικά Κράτη, Εθνικές Διοικήσεις, οι Ομάδες Εκπροσώπησης Συμφερόντων και οι Πολίτες	Παρουσίαση της συμμετοχής των άλλων πολιτικών δρώντων στην ΕΕ, τόσο στο πλαίσιο της λειτουργίας των Ευρωπαϊκών θεσμών όσο και στο πλαίσιο της δικής τους λειτουργίας.	Διαλέξεις Συγκρότηση ομάδων εργασίας με αντικείμενο κάθε ομάδας την εξέταση των πολιτικών δρώντων στην Ελληνική περίπτωση
2.2.1. Τα εθνικά κράτη και οι εθνικές διοικήσεις στο πλαίσιο της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης		
2.2.2. Οι ομάδες εκπροσώπησης συμφερόντων στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Η διαμεσολάβηση συμφερόντων στην ΕΕ, εθνική και υπερεθνική εκπροσώπηση		
2.2.3. Οι ευρωπαίοι πολίτες και η ΕΕ		

ΔΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ
3. Οι Ευρωπαϊκές Πολιτικές και Πολιτικές Διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Παρουσίαση και εξοικείωση με το περιεχόμενο και τις ιδιαιτερότητες των Ευρωπαϊκών πολιτικών, καθώς και με τις διαδικασίες πολιτικής στην ΕΕ.	Διαλέξεις
3.1. Η εξέλιξη των Ευρωπαϊκών πολιτικών	Εισαγωγική εξέταση της ανάπτυξης των Ευρωπαϊκών πολιτικών από την ίδρυση της ΕΟΚ μέχρι σήμερα	Διαλέξεις Δημιουργία από τους μαθητές χρονοδιαγράμματος με τις εξελίξεις των επιμέρους Ευρωπαϊκών πολιτικών
3.2. Τα χαρακτηριστικά των Ευρωπαϊκών πολιτικών 3.2.1. Το εύρος και η διαφορετικότητα των Ευρωπαϊκών πολιτικών 3.2.2. Οι αλληλεξαρτήσεις μεταξύ των Ευρωπαϊκών πολιτικών 3.2.3. Η σχέση Ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών	Εξοικείωση με τις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά των Ευρωπαϊκών πολιτικών	Διαλέξεις
3.3. Οι διαδικασίες συγκρότησης και της υλοποίησης των Ευρωπαϊκών πολιτικών 3.3.1. Η διαδικασία της συγκρότησης πολιτικών ή διαδικασία λήψης αποφάσεων 3.3.1.1. Η διαδικασία συγκρότησης πολιτικών και οι αλλαγές που έχουν συντελεστεί με τις αναθεωρήσεις των Συνθηκών 3.3.1.2. Το θεσμικό πλαίσιο και πολιτικοί δρώντες στη διαδικασία συγκρότησης πολιτικών 3.3.1.3. Οι ιδιαιτερότητες της διαδικασίας συγκρότησης πολιτικών στην ΕΕ 3.3.2. Η υλοποίηση των Ευρωπαϊκών πολιτικών 3.3.2.1. Η υλοποίηση των Ευρωπαϊκών πολιτικών και οι εθνικές διοικήσεις 3.3.2.2. Τα προβλήματα στην υλοποίηση των Ευρωπαϊκών πολιτικών και οι μηχανισμοί επίλυσης τους 3.3.2.3. Η υλοποίηση των Ευρωπαϊκών πολιτικών σε συγκριτική προοπτική στην ΕΕ	Εξοικείωση με τις διαδικασίες συγκρότησης και υλοποίησης των Ευρωπαϊκών πολιτικών. Έμφαση στην πολυπλοκότητα και της αλληλεξαρτήσεις μεταξύ Ευρωπαϊκού και εθνικού επιπέδου	Διαλέξεις Συγκρότηση ομάδων για την εξέταση της συγκρότησης και της υλοποίησης επιμέρους πολιτικών στα διάφορα κράτη μέλη.

ΔΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ
3.4. Οι κυριότερες Ευρωπαϊκές Πολιτικές: Οικονομία – Κοινωνία – Ασφάλεια	Παρουσίαση του περιεχομένου των κυριότερων Ευρωπαϊκών πολιτικών	Διαλέξεις
3.4.1. Τελωνειακή Ένωση		
3.4.2. Αγροτική Πολιτική		
3.4.3. Ενιαία Αγορά		
3.4.4. Βιομηχανική Πολιτική και Πολιτική Ανταγωνισμού		
3.4.5. Κοινωνική και Εκπαιδευτική Πολιτική		
3.4.6.Περιφερειακή Πολιτική		
3.4.7. Πολιτική για το Περιβάλλον		
3.4.8. Πολίτης και ΕΕ		
3.4.9. Τρίτες χώρες		
3.4.10. Εξωτερική και Αμυντική Πολιτική		
3.4.11. Οικονομική και Νομισματική Πολιτική		
3.4.12. Άλλες επιμέρους πολιτικές		
4. Ζητήματα πολιτικής και θεωρίας στη μελέτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Μεθοδολογικά και άλλα συμπεράσματα	Σύνοψη των συμπερασμάτων του μαθήματος και παράθεση των κυριότερων ζητημάτων στην ΕΕ σήμερα	Διάλεξη και συζήτηση στην τάξη

Ε. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Το μάθημα απαιτεί ειδικό εγχειρίδιο. Αυτό θα πρέπει να είναι εισαγωγικό, αλλά και επαρκώς αναλυτικό στον τρόπο που θα διαπραγματεύεται τα επιμέρους ζητήματα. Παράλληλα θα πρέπει να περιλαμβάνει και μια σειρά από Παραρτήματα με εκπαιδευτικό υλικό που θα διευκολύνει την επεξήγηση των θεμάτων και θα μπορεί να υποστηρίξει την συζήτηση στην τάξη.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Ειδικότητα: ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Β΄ΚΥΚΛΟΣ

Γενικός σκοπός του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι να μπορούν οι μαθητές να χρησιμοποιούν τη μικροοικονομική θεωρία στις πρακτικές εφαρμογές της οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων.

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:	Διδακτικές Οδηγίες – Δραστηριότητες
1. ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ • Σύντομη επανάληψη των βασικών οικονομικών εννοιών.	• Να κατανοούν τις βασικές οικονομικές έννοιες.	• Μελέτη κειμένων από εφημερίδες, περιοδικά
2. ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ • Ορισμός του οικονομικού προβλήματος • Βασική αιτία δημιουργίας του οικονομικού προβλήματος • Τα τέσσερα επιμέρους οικονομικά προβλήματα • Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων - Εννοια - Διάγραμμα • Κόστος ευκαιρίας	• Να ορίζουν το οικονομικό πρόβλημα και να εξηγούν την αιτία δημιουργίας του • Να αναλύουν τις έννοιες της Κ.Π.Δ. και του κόστους ευκαιρίας	• Να κατανοήσουν οι μαθητές με παραδείγματα - Την αδυναμία της οικονομίας να παράγει απεριόριστο όγκο αγαθών - Την έννοια και την αναγκαιότητα της επιλογής
3. ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΕ • Ο νόμος της ζήτησης • Η καμπύλη της ζήτησης (από πίνακα ζήτησης) • Οι άλλοι προσδιοριστικοί παράγοντες της ζήτησης (χωρίς διαγραμματική παρουσίαση)	• Να διατυπώνουν το νόμο της ζήτησης και να αναφέρουν τους άλλους προσδιοριστικούς παράγοντες της ζήτησης • Να σχεδιάζουν την καμπύλη της ζήτησης από πίνακα ζήτησης	• Να αναφέρουν οι μαθητές περιπτώσεις στις οποίες εφαρμόζουν το νόμο της ζήτησης

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:	Διδακτικές Οδηγίες – Δραστηριότητες
4. ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ • Παραγωγική διαδικασία, συντελεστές παραγωγής, τομείς παραγωγής • Συνάρτηση παραγωγής • Θεωρητική τεκμηρίωση της παραγωγικότητας • Προσδιοριστικοί παράγοντες της παραγωγικότητας • Επιδράσεις της παραγωγικότητας	• Να διακρίνουν τους συντελεστές παραγωγής (πρωτογενείς, δευτερογενείς) • Να συνδυάζουν τους συντελεστής για την επίτευξη της άριστης παραγωγής • Να διακρίνουν τη μέση από την οριακή παραγωγικότητα • Να κατανοήσουν ότι η παραγωγικότητα αποτελεί στρατηγική μεταβλητή εκάστης οικονομίας	• Να λύσουν οι μαθητές πολλά προβλήματα που αναφέρονται στον άριστο συνδυασμό των συντελεστών παραγωγής • Να μελετήσουν διάφορες συναρτήσεις παραγωγής • Να μετρήσουν την παραγωγικότητα με διάφορους τρόπους.
5. ΘΕΩΡΙΑ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ • Εννοια • Διακρίσεις - Σταθερό - Μεταβλητό - Συνολικό	• Να διακρίνουν το σταθερό από το μεταβλητό κόστος • Να αναφέρουν παραδείγματα σταθερών και μεταβλητών εξόδων μιας επιχείρησης	• Να υπολογίσουν το κόστος παραγωγής • Να μελετήσουν εμπειρικές συναρτήσεις κόστους
6. ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΚΕΡΔΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ • Συνάρτηση των συνολικών εσόδων • Θεωρητική θεμελίωση του κέρδους – Συνάρτηση κέρδους • Μεγιστοποίηση του κέρδους ως στόχος της επιχειρησιακής συμπεριφοράς	• Να κατανοήσουν ότι η μεγιστοποίηση του κέρδους αποτελεί το βασικό στόχο της επιχειρησιακής συμπεριφοράς.	• Να μπορούν να υπολογίζουν τα συνολικά έσοδα • Να κάνουν διαγραμματικές παρουσιάσεις των εσόδων διαφόρων επιχειρήσεων

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Ειδικότητα: ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Β΄ΚΥΚΛΟΣ

Γενικός σκοπός του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι να μπορούν οι μαθητές να κατανοήσουν τα βασικά στοιχεία της οργανωτικής θεωρίας και να μελετήσουν τα βασικά θέματα του οργανωτικού σχεδιασμού και της οργανωτικής συμπεριφοράς ώστε τελικά να εξασφαλιστεί ένα ευέλικτο εργατικό δυναμικό από άποψη ικανοτήτων και γνώσεων, να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής των εργαζομένων στον εργασιακό χώρο και να αξιοποιηθεί αποτελεσματικά το υπάρχον ανθρώπινο δυναμικό το οποίο με τη σειρά του δημιουργεί ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για την κάθε επιχείρηση-οργάνωση-χώρα.

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:	Διδακτικές Οδηγίες – Δραστηριότητες
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ-ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ • Οι κλασικοί της Διοικητικής Σκέψης • Σύγχρονη θεωρία • Οργανωτική θεωρία και συμπεριφορά	Να γνωρίζουν • το Κίνημα του Επιστημονικού Μάνατζμεντ • τις Αρχές Λειτουργίας της Διοίκησης • το Γραφειοκρατικό μοντέλο οργάνωσης του Max Weber • το κίνημα των Ανθρωπίνων Σχέσεων • την Οργανωτική Συμπεριφορά	• Να αναφερθούν σε Παραδείγματα οργανωτικής δομής επιχειρήσεων – οργανισμών που να περιγράφουν την εξέλιξη της πρακτικής της διοίκησης.
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΘΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ • Προσδιορισμός εύρους και περιεχομένου εργασίας	• Να διακρίνουν ότι αξιολόγηση της θέσης εργασίας δεν σημαίνει αξιολόγηση του εργαζομένου που κατέχει τη συγκεκριμένη θέση. • Να σχεδιάζουν οργανογράμματα	• Να συμπληρώσουν έντυπα περιγραφών διαφόρων θέσεων εργασίας • Να μάθουν την αρχιτεκτονική της περιγραφής εργασίας
ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ-ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ • Πηγές και τρόποι άντλησης κατάλληλου προσωπικού • Αίτηση πρόσληψης • Συνέντευξη • Λήψη της απόφασης	• Να συμπληρώνουν αιτήσεις με τις απαιτούμενες συστατικές επιστολές • Να χρησιμοποιούν τη διαδικασία της συνέντευξης για την επιλογή του αρίστου προσωπικού	• Να συμπληρώνουν διαφορετικά έντυπα αιτήσεων πρόσληψης • Να συμμετέχουν σε υποδειγματικές συνεντεύξεις

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:	Διδακτικές Οδηγίες – Δραστηριότητες
ΜΕΤΡΑ ΑΠΟΔΟΣΗΣ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΘΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ • Προσδιορισμός μέτρων απόδοσης • Αξιολόγηση θέσης εργασίας (μη ποσοτικά - ποσοτικά συστήματα) • Πολιτική μισθών και ημερομισθίων • Συστήματα αμοιβών • Σύνδεση αμοιβής με παραγωγικότητα	• Να διακρίνουν τα υποκειμενικά από τα αντικειμενικά μέτρα απόδοσης • Να κατανοούν ότι τα μέτρα απόδοσης πρέπει να είναι συγκεκριμένα, μετρήσιμα, πραγματοποίηςιμα και να έχουν δεσμευτικό χρονικό ορίζοντα • Να κατανοήσουν ότι η αξιολόγηση της θέσης εργασίας Δε σημαίνει αξιολόγηση του συγκεκριμένου εργαζόμενου αλλά του παραγόμενου έργου αυτού.	• Να λύνουν προβλήματα συσχετισμού των στόχων διαφορετικών επιχειρήσεων – οργανισμών (επιχειρησιακός σχεδιασμός) με τα εκάστοτε εφαρμοζόμενα μέτρα απόδοσης (συγκεκριμένες υπευθυνότητας στελεχών), προκειμένου να επιτευχθεί η μεγιστοποίηση της παραγωγής.
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ • Εκπαίδευση και επιμόρφωση • Εξέλιξη προσωπικού • Συμμετοχή του προσωπικού στη διοίκηση	• Να σχεδιάζουν ένα πλήρες εκπαιδευτικό πρόγραμμα • Να κατανοήσουν τον πρωταρχικό ρόλο της εκπαίδευσης και της επιμόρφωσης στην ανάπτυξη μιας επιχείρησης – ενός οργανισμού (στρατηγικό σχεδιασμό των ανθρωπίνων πόρων).	• Να σχολιάζουν τα εκπαιδευτικά προγράμματα που εφαρμόζουν κάποιες επιχειρήσεις – οργανισμοί.
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ • Προγραμματισμός • Οργάνωση και στελέχωση • Διεύθυνση και έλεγχος • Ηγεσία-Διεύθυνση	• Να κατανοούν ότι ο προγραμματισμός είναι η πρωταρχική δραστηριότητα της ηγετικής λειτουργίας που προδικάζει την ποιότητα και αποτελεσματικότητα των άλλων δραστηριοτήτων. • Να κατανοούν ότι ο σκοπός της οργάνωσης και στελέχωσης είναι η επίτευξη των στόχων της επιχείρησης • Να κατανοούν ότι η διεύθυνση και ο έλεγχος στοχεύουν στη λήψη διαρθρωτικών μέτρων , όταν αυτά είναι απαραίτητα • Να διακρίνουν την ηγεσία από τη διεύθυνση	• Να μελετήσουν τα διάφορα στυλ ηγεσίας • Να μελετήσουν ενδεικτικά Πρόγραμμα Απογραφής και Ανάπτυξης Στελεχικού Δυναμικού (Π.Α.Α.Σ.Δ.)

ΤΟΜΕΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Α. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Να αποκτήσουν οι μαθητές σφαιρική γνώση όλων των εργασιών της γραμματείας.

2. Να βοηθηθούν οι μαθητές στην ανάπτυξη των διανοητικών τους ικανοτήτων και στην καλλιέργεια των απαραίτητων δεξιοτήτων ώστε να μπορούν εύκολα να ανταποκριθούν στις διαρκώς μεταβαλλόμενες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες της σύγχρονης επιχείρησης.

3. Να αποκτήσουν οι μαθητές άρτια θεωρητική κατάρτιση και να εξασφαλίσουν επαρκή πρακτική εξάσκηση, ώστε να μπορούν να εφαρμόζουν τα διδαχθέντα ως υπάλληλοι Διοικητικών Υπηρεσιών αλλά και να διεκπεραιώνουν τις προσωπικές τους υποθέσεις ως συνειδητοί πολίτες που συναλλάσσονται με αυτές.

4. Να διαμορφωθούν άτομα ευέλικτα και αποτελεσματικά που θα συμβάλλουν δραστικά στην ποιοτική αναβάθμιση των εργασιών του γραφείου.

Β. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι μαθητές να ενεργούν και να εκτελούν υπεύθυνα και έγκαιρα τις ακόλουθες επαγγελματικές δραστηριότητες (duties).

- Διεκπεραίωση εισερχόμενης και εξερχόμενης αλληλογραφίας.
- Σύνταξη εμπορικών επιστολών.
- Σύνταξη εκθέσεων, αναφορών, αποφάσεων κτλ. εγγράφων.
- Ταξινόμηση και ταξιθέτηση εισερχόμενων και εξερχόμενων εγγράφων.
- Άσκηση διοικητικών καθηκόντων σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του προϊσταμένου.
- Υποδοχή επισκεπτών και σωστή αντιμετώπιση κάθε είδους συμπεριφοράς.
- Διαχείριση μικρών χρηματικών ποσών και αποθεμάτων υλικών.
- Προετοιμασία, συντονισμός παρακολούθηση και υλοποίηση των δραστηριοτήτων του προϊσταμένου.
- Σωστή χρήση όλων των μηχανών του γραφείου.
- Χρησιμοποίηση λειτουργικών συστημάτων Η/Υ και προϊόντων λογισμικού (επεξεργασία κειμένου, βάσεις δεδομένων).
- Τήρηση πρακτικών.
- Τήρηση εμπιστευτικού αρχείου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	**ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ**	ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. ΑΡΧΕΙΟ	**Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	
1.1 Έννοια και χρησιμότητα αρχείου, χαρακτηριστικά ενός καλά οργανωμένου αρχείου.	• Να ορίζουν την έννοια «αρχείο», να προσδιορίζουν τη σημασία του και να αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά ενός καλά οργανωμένου αρχείου.	• Επίσκεψη σε επιχείρηση ή οργανισμό για να γίνει παρουσίαση αντιπροσωπευτικών αρχείων και να εντοπιστούν τα χαρακτηριστικά των καλά οργανωμένων αρχείων.
1.2 Έννοιες και μέθοδοι ταξινόμησης και ταξιθέτησης αρχείων.	• Να διακρίνουν τις έννοιες της ταξινόμησης και ταξιθέτησης και να μάθουν τις μεθόδους εφαρμογής τους.	• Να δημιουργηθούν αρχεία με βάση τις αρχές και τις μεθόδους ταξινόμησης και ταξιθέτησης.
1.3 Συστήματα αρχειοθέτησης - Συγκεντρωτικό σύστημα. - Αποκεντρωτικό σύστημα. - Εκκαθάριση αρχείων.	• Να αναλύουν τα συστήματα αρχειοθέτησης (συγκεντρωτικό, αποκεντρωτικό), να αναφέρουν με ακρίβεια τις μεθόδους εφαρμογής τους και τους τρόπους εκκαθάρισής τους.	• Με βάση τα δημιουργηθέντα αρχεία να γίνουν ασκήσεις εφαρμογής πάνω στα συστήματα αρχειοθέτησης και να επιλέξουν οι μαθητές το καταλληλότερο σύστημα για τη συγκεκριμένη επιχείρηση.
- Μικροφωτογράφηση Πλεονεκτήματα Μειονεκτήματα	• Να ορίζουν την έννοια της μικροφωτογράφησης και να αναγνωρίζουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά της.	• Να γίνει παρουσίαση μικροφωτογραφικού φίλμ και επίσκεψη σε Τράπεζες ή οργανισμούς για ενημέρωση.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
2. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ		
2.1 Έννοια, περιεχόμενο και ρόλος της επικοινωνίας στη σύγχρονη επιχείρηση - γραφείο	• Να ορίζουν την έννοια της επικοινωνίας και να περιγράφουν το ρόλο της στη σύγχρονη επιχείρηση–γραφείο	• Ανάλυση της έννοιας, του περιεχομένου και του ρόλου της επικοινωνίας ώστε οι μαθητές να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της στη σύγχρονη επιχείρηση και στην κοινωνία γενικότερα.
2.2 Διακρίσεις της επικοινωνίας. Μέσα και είδη Επικοινωνίας (προ-φορική, γραπτή, ηλεκτρονική).	• Να αναγνωρίζουν τα μέσα διεξαγωγής της επικοινωνίας, να διακρίνουν τα είδη της και να τα ταξινομούν με βάση τις διαφορές τους.	• Παρουσίαση πραγματικών μέσων επικοινωνίας (εικόνων, διαφανειών κτλ.) και συζήτηση πάνω στα μέσα και στα είδη επικοινωνίας.
2.3 Ρύθμιση Συναντήσεων (ραντεβού), και προετοιμασία Συσκέψεων, Συνεδριάσεων, Σεμιναρίων και Ταξιδίων.	• Να μπορούν να ρυθμίζουν, να προετοιμάζουν και να οργανώνουν τις Συναντήσεις, Συνεντεύξεις, Συσκέψεις, Συνεδριάσεις, Ταξίδια κτλ. Του προϊσταμένου.	• Επεξεργασία της διδακτικής ενότητας με διάλογο, με ασκήσεις εμπέδωσης και εφαρμογές.
2.4.Τρόποι συμπεριφοράς προς τους προϊσταμένους, συναδέλφους και επισκέπτες.	• Να επιλέγουν τους κατάλληλους τρόπους συμπεριφοράς τους, προς τους προϊσταμένους, συναδέλφους και επισκέπτες, ανάλογα με την περίσταση.	• Συζήτηση στην τάξη πάνω σε τρόπους συμπεριφοράς και παρουσίαση από τους μαθητές προτύπων συμπεριφοράς προς προϊσταμένους, συναδέλφους και επισκέπτες.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	**ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ**	**ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**
3. ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ	**Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	
3.1 Ορισμός και σημασία της Αλληλογραφίας - Διακρίσεις της αλληλογραφίας - Το απόρρητο και η διαβάθμιση της αλληλογραφίας	• Να ορίζουν την έννοια της αλληλογραφίας και να αναγνωρίζουν τη σημασία της. • Να αναφέρουν τις διακρίσεις της αλληλογραφίας και να διαφυλάσσουν το απόρρητο.	• Να γίνει παρουσίαση διαφόρων εγγράφων και οι μαθητές να τα κατατάξουν ανάλογα με την προέλευση και το περιεχόμενό τους και να τα διαβαθμίσουν.
3.2 Στάδια εισερχόμενης αλληλογραφίας, στάδια εξερχόμενης αλληλογραφίας.	• Να διακρίνουν τα στάδια της εισερχόμενης και εξερχόμενης αλληλογραφίας.	• Ασκήσεις διαχωρισμού των εγγράφων σε εισερχόμενα και εξερχόμενα.
3.3 Πρωτόκολλο	• Να ορίζουν την έννοια . • Να αναγνωρίζουν τη σημασία του πρωτοκόλλου. • Να περιγράφουν τη διαδικασία πρωτοκόλλησης εγγράφων. • Να πραγματοποιούν πρωτοκόλληση εγγράφων.	• Να μοιραστούν φύλλα πρωτοκόλλου και να γίνουν ασκήσεις πρωτοκόλλησης εγγράφων σε πραγματικές συνθήκες
3.4 Τα πλήκτρα του Η/Υ - Η διάταξη του πληκτρολογίου - Σειρές πλήκτρων - Ασκήσεις ακριβείας: στη βασική σειρά στην επάνω σειρά στην κάτω σειρά.	• Να εξοικειωθούν οι μαθητές με τα πλήκτρα του Η/Υ και να αναγνωρίσουν τη χρησιμότητά τους. • Να ασκηθούν οι μαθητές στη χρήση των πλήκτρων του Η/Υ και με ασκήσεις ακριβείας να αποκτήσουν την απαραίτητη ευχέρεια.	• Εκκίνηση με το word (office'97). • Ανάλυση των εντολών του word και των βασικών χαρακτηριστικών της επεξεργασίας κειμένου. • Δημιουργία, άνοιγμα εγγράφου και ασκήσεις ακριβείας της βασικής σειράς καθώς και της επάνω και κάτω σειράς με επεξεργασία κειμένου • Γραμματοσειρές, συλλαβισμός κειμένου, ορθογραφικός έλεγχος. • Μετακίνηση σημείων παρεμβολής . • Εισαγωγή και διαγραφή χαρακτήρων. • Μετακίνηση και αντιγραφή κειμένων. • Προετοιμασία για εκτύπωση.
3.5 Ασκήσεις ταχυγραφίας.	• Να αποκτήσουν οι μαθητές ακρίβεια και ταχύτητα ώστε να διεκπεραιώνουν άνετα όλες τις εργασίες γραφείου που Διενεργούνται μέσω Η/Υ.	• Επεξεργασία κειμένου με ασκήσεις ακριβείας και ταχυγραφίας, αποθήκευση εγγράφων και εκτυπώσεις.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
4. Εμπορική Αλληλογραφία	**Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	
4.1 Έννοια και σημασία εμπορικής αλληλογραφίας. - Διακρίσεις εμπορικής αλληλογραφίας. - Μέσα διεξαγωγής εμπορικής αλληλογραφίας.	• Να ορίζουν την έννοια της εμπορικής αλληλογραφίας και να αναγνωρίζουν τη σημασία της. • Να αναφέρουν τις διακρίσεις της εμπορικής αλληλογραφίας και τα μέσα διεξαγωγής της.	• Ανάλυση της έννοιας της εμπορικής αλληλογραφίας ώστε οι μαθητές να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της για την επιχείρηση. • Ομαδική εργασια των μαθητών με θέμα τις διακρίσεις της εμπορικής αλληλογραφίας και τα μέσα διεξαγωγής της.
4.2 Εμπορική επιστολή - Διακρίσεις Εμπορικής επιστολής. - Εμφάνιση και σύνταξη εμπορικής Επιστολής.	• Να αναφέρουν τις διακρίσεις της εμπορικής επιστολής και να αναγνωρίζουν τους κανόνες της σύνταξης και της εμφάνισή της.	• Να συζητηθεί στην τάξη η εμπορική επιστολή και να δοθούν παραδείγματα σχετικά με την εμφάνιση, σύνταξη και διακρίσεις της.
4.2.1 Στοιχεία εμπορικής επιστολής. - Στοιχεία προ του κυρίως κειμένου. - Στοιχεία του κυρίως κειμένου. - Στοιχεία μετά το κυρίως κείμενο.	• Να διακρίνουν τα στοιχεία που απαρτίζουν μια εμπορική επιστολή και τον τρόπο σύνταξης και διάρθρωσης του περιεχομένου της.	• Ασκήσεις μέσω του Η/Υ στη διάταξη και διάρθρωση των στοιχείων της εμπορικής επιστολής.
4.3 Εγκύκλιος εμπορική επιστολή. - Έννοια και μορφή	• Να ορίζουν την έννοια της εγκυκλίου εμπορικής επιστολής και να περιγράφουν τον τρόπο σύνταξης και διάρθρωσης του περιεχομένου της.	• Υποδείγματα επιστολών και διαχωρισμός τους από τους μαθητές σε εγκυκλίους και μη.
4.3.1 Είδη εγκυκλίου εμπορικής επιστολής. - Γνωστοποίηση ίδρυσης επιχ/σης. - Γνωστοποίηση διακοπής εργασιών επιχείρησης. - Γνωστοποίηση παραγωγής ή παραλαβής νέου προϊόντος. - Γνωστοποίηση μεταβολής τιμών. - Αναγγελία αλλαγής διεύθυνσης ή επωνυμίας.	• Να συντάσσουν τις εγκύκλιες εμπορικές επιστολές.	• Σύνταξη επιστολών με επεξεργασία κειμένου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
4.4 Προσωπική εμπορική επιστολή. - Έννοια και μορφή.	• Να ορίζουν την έννοια της προσωπικής εμπορικής επιστολής και να περιγράφουν τη διάρθρωση του περιεχομένου της.	• Υποδείγματα επιστολών και διαχωρισμός σε εγκυκλίους ή προσωπικές.
4.4.1. Είδη προσωπικών εμπορικών επιστολών. - Επιστολή προσφοράς υπηρεσιών. - Επιστολή αποδοχής ή άρνησης υπηρεσιών. - Επιστολή Προσφοράς εμπορευμάτων. - Επιστολή αποδοχής προσφοράς και παραγγελίας.εμπορευμάτων - Επιστολή εκτέλεσης παραγγελίας. - Επιστολή αποστολής εμπορευμάτων. - Επιστολή παραλαβής εμπορευμάτων. - Επιστολή ευχαριστήρια ή παραπόνων. - Επιστολή διακανονισμού λογαριασμού. - Επιστολή αποστολής δειγμάτων και γνωστοποίησης τιμών και όρων πώλησης. - Επιστολή ζήτησης δειγμάτων, τιμών και όρων πώλησης. - Επιστολή παραλαβής δειγμάτων. - Επιστολές εμπιστευτικού χαρακτήρα: Ζήτησης Πληροφοριών. Παροχής πληροφοριών.	• Να συντάσσουν τις αντίστοιχες προσωπικές εμπορικές επιστολές.	• Σύνταξη αντίστοιχων επιστολών με επεξεργασία κειμένου (word office '97) μέσω του Η/Υ.
4.4.2Άλλα είδη προσωπικών εμπορικών επιστολών. - Συστατική επιστολή - Επιστολή βεβαίωσης υπηρεσίας. - Αίτηση. - Αναφορά. - Υπόμνημα. - Ένσταση. - Απολογία. - Εξουσιοδότηση. - Τηλεγράφημα. - Βιογραφικό σημείωμα. - Δελτία τύπου.	• Να διακρίνουν και να συντάσσουν με ευχέρεια και τα άλλα είδη προσωπικών εμπορικών επιστολών και δελτίων τύπου.	• Υποδείγματα και ασκήσεις σύνταξης των διαφόρων προσωπικών εμπορικών επιστολών, εγγράφων και δελτίων τύπου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
5. Δημόσια έγγραφα		
5.1Έννοια Δημοσίων εγγράφων. - Σύνταξη και στοιχεία - Δημοσίων εγγράφων. - Στοιχεία προ του κυρίως κειμένου. - Στοιχεία κυρίως κειμένου. - Στοιχεία μετά το κυρίως κείμενο - Απόφαση. - Εγκύκλιος. - Πιστοποιητικό. - Υπεύθυνη δήλωση. - Πλειοδοτικός και μειοδοτικός διαγωνισμός. - Πρωτόκολλο παράδοσης - Πρωτόκκολο παραλαβής – παράδοσης. - Πράξη – Πρακτικό.	• Να ορίζουν την έννοια, τη σημασία των δημοσίων εγγράφων καθώς και τον τρόπο σύνταξης και διάρθρωσης του περιεχομένου τους • **Να διακρίνουν και να συντάσσουν με ευχέρεια τα δημόσια έγγραφα.** • **Να αναγνωρίζουν τη σημασία του πρωτοκόλλου παράδοσης και Παραλαβής.** • **Να τηρούν πρακτικά.**	• Παραδείγματα και ασκήσεις στη σύνταξη, διάρθρωση και διάταξη των δημοσίων εγγράφων. • Υποδείγματα και ασκήσεις σύνταξης των δημοσίων εγγράφων. • Ασκήσεις πρωτοκόλλησης σε πραγματικές συνθήκες. • Ασκήσεις σύνταξης πρακτικών.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Β΄ ΚΥΚΛΟΣ (Α΄ ΤΑΞΗ)

Α. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικειμενικός σκοπός του μαθήματος είναι να αναπτύξει στους μαθητές ένα δομημένο εννοιολογικό με πολλές πρακτικές εφαρμογές υπόβαθρο, το οποίο θα τους δώσει τη δυνατότητα να αντιλαμβάνονται και να αναπτύσσουν σφαιρικά όλες τις λειτουργίες της σύγχρονης επιχείρησης ως οργανωτικού και διοικητικού συστήματος.

Οι κύριοι στόχοι του μαθήματος είναι να διακρίνουν, να επεξηγούν και να αντιπαραθέτουν οι μαθητές:

- Τις κύριες επιχειρησιακές και διοικητικές λειτουργίες της επιχείρησης
- Τη σχέση της επιχείρησης με το περιβάλλον της
- Το προφίλ (γνώσεις, ικανότητες, δεξιότητες) του σύγχρονου διοικητικού υπαλλήλου και στελέχους
- Τα σύγχρονα θέματα και τις σύγχρονες τάσεις της Διοίκησης των επιχειρήσεων.

Οι επιμέρους στόχοι του μαθήματος είναι:

- Να μπορούν οι μαθητές να διακρίνουν και να υπολογίζουν κάποια πολύ σημαντικά μεγέθη της επιχείρησης, όπως είναι η αποτελεσματικότητα, η αποδοτικότητα, η παραγωγικότητα και η ανταγωνιστικότητα.
- Να δύνανται στο μέλλον οι μαθητές να εκτελούν το έργο που θα τους ανατίθεται γνωρίζοντας:

1. Ότι αποτελούν μέρος της ιεραρχικής πυραμίδας και του οργανογράμματος της επιχείρησης
2. Ότι συμβάλλουν στην πραγματοποίηση και επίτευξη των στόχων της επιχείρησης που απασχολούνται
3. Τη σημασία των ηγετικών στελεχών και των άμεσα προϊσταμένων τους
4. Τις αρχές ενός καλά οργανωμένου συστήματος ελέγχου, που μπορούν να θέτουν σε εφαρμογή σε κάθε στάδιο της εργασίας τους
5. Τη δυνατότητα και τις μεθόδους συμμετοχής στη λήψη επιχειρησιακών-ομαδικών αποφάσεων.

Β. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Εκτός από τη μέθοδο της διάλεξης, για την καλύτερη κατανόηση και αφομοίωση της ύλης του μαθήματος μπορούν να εφαρμοσθούν οι παρακάτω μέθοδοι:

- Μικρές μελέτες περιπτώσεων από αντιπροσωπευτικές επιχειρήσεις
- Πρακτικά παραδείγματα
- Ασκήσεις
- Ατομικές-ομαδικές εργασίες
- Επισκέψεις σε επιχειρήσεις
- Παίγνια - Προσομοίωση
- Προβολή βιντεοταινιών

<table>
<tr><td colspan="3">• Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ</td></tr>
<tr><td>• Η έννοια της επιχείρησης
• Τύποι επιχειρήσεων (νομική μορφή, μέγεθος, κλάδος παραγωγής)
• Λειτουργίες της Επιχείρησης (Παραγωγική, Εμπορική, Οικονομική, Άλλες Λειτουργίες)
• Η επιχείρηση ως κοινωνική οργάνωση. Η κοινωνική Ευθύνη των επιχειρήσεων
• Η Επιχείρηση και το Σύγχρονο Περιβάλλον. Μορφές Οργανωσιακού Περιβάλλοντος (Τεχνολογικό, Οικονομικό, Πολιτικό, Νομικό, Διεθνές, Κοινωνικό, Πολιτιστικό)
• Αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, ανταγωνιστικότητα και παραγωγικότητα των επιχειρήσεων.</td><td>• Να ορίζουν την έννοια της επιχείρησης και να αναγνωρίζουν τους τύπους των επιχειρήσεων
• Να διακρίνουν τις λειτουργίες της επιχείρησης
• Να αναλύουν τις σχέσεις της επιχείρησης με το Περιβάλλον της και να αναπτύσσουν τη σπουδαιότητα των σχέσεων αυτών
• Να περιγράφουν τις σχέσεις μιας συγκεκριμένης επιχείρησης με το Περιβάλλον της
• Να προσδιορίζουν και να διακρίνουν τις έννοιες της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας, της Παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας</td><td>• Να συζητηθούν στην τάξη παραδείγματα αντιπροσωπευτικών επιχειρήσεων ως προς τη νομική μορφή, το μέγεθος και τον κλάδο παραγωγής
• Να γίνει παρουσίαση των λειτουργιών συγκεκριμένης επιχείρησης
• Να γίνει παρουσίαση του περιβάλλοντος συγκεκριμένης επιχείρησης
• Να γίνουν ασκήσεις δεικτών για την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, την ανταγωνιστικότητα και την παραγωγικότητα</td></tr>
<tr><td colspan="3">• ΟΡΓΑΝΩΣΗ &ΔΙΟΙΚΗΣΗ</td></tr>
<tr><td>• Έννοια της Οργάνωσης
• Λόγοι Δημιουργίας των οργανώσεων.
• Τύποι οργανώσεων
• Η Έννοια της Διοίκησης.
• Η Διοίκηση ως τέχνη, ως επιστήμη κι ως επάγγελμα.
• Τα καθήκοντα της διοίκησης. Το προφίλ (γνώσεις, ικανότητες, δεξιότητες) του σύγχρονου Διοικητικού Υπαλλήλου και Στελέχους.
• Η εξέλιξη της Οργανωσιακής Θεωρίας (Αρχές της κλασικής, της νεοκλασικής θεωρίας και των ανοικτών συστημάτων)
• Οι λειτουργίες της Οργάνωσης & Διοίκησης (Μάρκετινγκ, Διοίκηση Πωλήσεων, Οικονομική Διοίκηση, Διοίκηση Παραγωγής, Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων, Διοίκηση Πληροφοριών)</td><td>• Να ορίζουν την έννοια της Οργάνωσης
• Να αναφέρουν Παραδείγματα Οργανώσεων
• Να ορίζουν την έννοια της Διοίκησης και να αναγνωρίζουν το Περιεχόμενο της επιστήμης της Διοίκησης Επιχειρήσεων
• Να περιγράφουν το προφίλ του σύγχρονου διοικητικού στελέχους
• Να αναγνωρίζουν το σύγχρονη διάσταση του διοικητικού στελέχους και να Παραθέτουν τα σύγχρονα διοικητικά προβλήματα που αντιμετωπίζονται στην Ελλάδα και διεθνώς
• Να αναγνωρίζουν τις λειτουργίες της Οργάνωσης και Διοίκησης</td><td>• Να γίνει παρουσίαση συγκεκριμένων και αντιπροσωπευτικών οργανώσεων (σχολείο, Υπουργείο Παιδείας, δήμος, κόμμα, πλησιέστερη μεγάλη κατασκευαστική εταιρία κτλ)
• Να συζητηθούν παραδείγματα από την εξέλιξη της οργανωσιακής θεωρίας
• Να συζητηθούν παραδείγματα για το προφίλ του σύγχρονου διοικητικού στελέχους
• Να συζητηθούν παραδείγματα με τα καθήκοντα της διοίκησης αντιπροσωπευτικών οργανισμών, όπως του σχολείου, του δήμου, μιας εταιρίας παροχής υπηρεσιών κλπ.
• Να οργανωθεί επίσκεψη-ενημέρωση σε επιχείρηση</td></tr>
</table>

• **ΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ**		
• **Η Λειτουργία του Προγραμματισμού**		
• Έννοια και Περιεχόμενο του Προγ/σμού • Διαδικασία Προγραμματισμού • Βασικές Αρχές του Προγ/σμού	• Να περιγράφουν το Περιεχόμενο και τη χρησιμότητα της λειτουργίας του προγ/σμού • Να ορίζουν τις βασικές αρχές του προγ/σμού • Ξεχωρίζουν τους Αντικειμενικούς Σκοπούς από τους Στόχους • Αναφέρουν την πολιτική μερικών πολύ χαρακτηριστικών τύπων οργανώσεων • Ξεχωρίζουν τη διαφορά μεταξύ Πολιτικής και Αποστολής μιας επιχείρησης	• Να δοθούν πολλά παραδείγματα με σαφή τη διαφοροποίηση μεταξύ σκοπών και στόχων • Να διατυπωθούν οι πολιτικές διαφόρων οργανισμών όπως του σχολείου, του δήμου, της τοπικής εκκλησίας, μιας αεροπορικής εταιρίας κλπ. • Να ανατεθεί στους μαθητές μία ομαδική (3 ή 5 ατόμων) άσκηση προγ/σμού, όπως ο προγ/σμός μιας σχολικής εκδήλωσης, μίας επίσκεψης σε μια επιχείρηση κτλ.
• **Η Λειτουργία της Οργάνωσης**		
• Έννοια του Οργανωσιακού Σχεδιασμού • Τύποι Οργανωσιακών δομών (Πυραμίδα, Επίπεδα στην Ιεραρχική Πυραμίδα, Κατηγορίες Εργαζομένων) • Οργανόγραμμα • Τμηματοποίηση (Τμηματοποίηση κατά λειτουργίες και κατά διευθύνσεις) • Τμηματοποίηση ή ομαδοποίηση έργων • Περιγραφή Καθηκόντων	• Να ορίζουν την έννοια και τα κύρια ζητήματα του οργανωσιακού σχεδιασμού • Να αναγνωρίζουν τους βασικούς τύπους των οργανωσιακών δομών (κατά λειτουργία, κατά προϊόν κλπ)	• Να ζητηθεί από κάθε μαθητή η κατασκευή του οργανογράμματος του σχολείου, αφού θα έχουν δοθεί οι κατάλληλες οδηγίες και τα απαραίτητα στοιχεία • Να ζητηθεί ομαδική άσκηση περιγραφής των καθηκόντων του σχολείου ανά διεύθυνση, τμήμα και εργαζόμενο • Να γίνει συγκριτική μελέτη περίπτωσης (case study) οργανωσιακών δομών διαφορετικών επιχειρήσεων
• **Η Λειτουργία της Διεύθυνσης**		
• Ηγεσία (Ορισμός, βαθμίδες ηγετικών στελεχών, βασικά ηγετικά στυλ, το Διευθυντικό Πλέγμα, Προσόντα και Ανάγκες σε Ηγετικά Στελέχη) • Ισχύς-Εξουσία (Ορισμός και βασικές έννοιες) • Παρακίνηση-Υποκίνηση (Διαδικασία της υποκίνησης, Θεωρίες Υποκίνησης, Τεχνικές υποκίνησης) • Εξουσιοδότηση (Η πράξη της εξουσιοδότησης, Μέθοδοι Εξουσιοδότησης, Αποκέντρωση) • Συντονισμός και Επικοινωνία	• Να αναγνωρίζουν τις βασικές έννοιες και το Περιεχόμενο των επιμέρους λειτουργιών της ηγεσίας • Να κατανοούν την έννοια της παρακίνησης • Να στοιχειοθετούν την έννοια και τη σημασία της επικοινωνίας και του συντονισμού.	• Να συζητηθούν παραδείγματα και να αναπτυχθούν μελέτες περίπτωσης ηγετικού στυλ, ισχύος, υποκίνησης, εξουσιοδότησης και συντονισμού (case study). • Να γίνει προβολή σχετικής βιντεοταινίας • Να γίνει προσομοίωση της λειτουργία της Δ/νσης μιας αντιπροσωπευτικής επιχείρησης, να ανατεθούν ρόλοι στους μαθητές, ώστε να βιώσουν το κλίμα και τις σχέσεις του αυταρχικού ή του δημοκρατικού στυλ διοίκησης με τα ανάλογα αποτελέσματα.

• **Η Λειτουργία του Ελέγχου**		
• Έννοια και σημασία του Ελέγχου • Αρχές ενός καλού Συστήματος Ελέγχου • Αρχές Εφαρμογής των Συστημάτων Ελέγχου	• Να αναλύουν το Περιεχόμενο και τη χρησιμότητα της λειτουργίας του ελέγχου	• Να γίνει παρουσίαση και συζήτηση για τον έλεγχο που εφαρμόζεται στο σχολείο • Να γίνει προσομοίωση της λειτουργίας του ελέγχου του σχολείου (π.χ. έλεγχος της απόδοσης των μαθητών, έλεγχος του εκπαιδευτικού έργου των καθηγητών, υγειονομικός έλεγχος του κυλικείου)με ανάθεση ρόλων στους μαθητές και να εντοπισθούν οι αδυναμίες, καθώς και τα σημεία βελτίωσης του συστήματος βάσει της θεωρίας.
• **Λήψη Αποφάσεων**		
• Συνήθη Προβλήματα κατά τη Λήψη Αποφάσεων και αντιμετώπισή τους • Διαδικασία Λήψης Αποφάσεων (προσδιορισμός του προβλήματος, Ανάπτυξη και Ανάλυση των Εναλλακτικών Λύσεων, Υλοποίηση της Απόφασης) • Μέθοδοι Ομαδικών Αποφάσεων (Τεχνικές Delphi & NGT, Το μοντέλο του Vroom-Yetton-Jago)	• Να ορίζουν και να αναλύουν την έννοια της λήψης αποφάσεων για την αντιμετώπιση προβλημάτων • Να αναγνωρίζουν συνήθη προβλήματα και να εφαρμόζουν απλές διαδικασίες για την αντιμετώπισή τους • Να χρησιμοποιούν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για τα προσωπικά τους προβλήματα	• Να γίνει παίγνιο μέσα στην τάξη με την επίλυση ενός προβλήματος που αφορά το σχολείο, ακολουθώντας τη διαδικασία και τις μεθόδους της λήψης ομαδικών αποφάσεων. • Να ζητηθεί από κάθε μαθητή η λήψη απόφασης για ένα πρόβλημα, που ο ίδιος θα επιλέξει, χρησιμοποιώντας τη Διαδικασία Λήψης Απόφασης.
• **ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**		
• Διοίκηση Ολικής Ποιότητας • Επανασχεδιασμός Οργανωσιακών Διαδικασιών • Οργανωσιακή Μάθηση (Organization Learning)	• Να αναλύουν τα σύγχρονα θέματα και τις σύγχρονες τάσεις, που αφορούν τη Διοίκηση των Επιχειρήσεων	• Να γίνει αναφορά και συζήτηση με συγκεκριμένα παραδείγματα και μελέτες περίπτωσης (case studies) • Να γίνει προσομοίωση επανασχεδιασμού των οργανωσιακών διαδικασιών του σχολείου.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Β΄ ΚΥΚΛΟΣ

Αντικείμενο και κύριος Σκοπός του μαθήματος

Βασικός σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι μαθητές ότι, Δημόσιες Σχέσεις είναι μια διοικητική λειτουργία, διαρκούς προγραμματισμένου χαρακτήρα, με την οποία Δημόσιοι και Ιδιωτικοί Οργανισμοί και Οργανώσεις επιζητούν να κερδίσουν και να διατηρήσουν την κατανόηση, συμπάθεια και υποστήριξη εκείνων με τους οποίους έρχονται ή μπορεί να έλθουν σε επικοινωνία, μέσω του προσεταιρισμού της Κοινής Γνώμης, με σκοπό να συντονίσουν όσο είναι δυνατόν την πολιτική και τη διαδικασία δράσεώς των ώστε να επιτύχουν, με την προγραμματισμένη και την εκτεταμένη πληροφόρηση, παραγωγικότερη συνεργασία και αποτελεσματικότερη εκπλήρωση των κοινών συμφερόντων τους.

Οι Δημόσιες Σχέσεις περιλαμβάνουν στο περιεχόμενό τους τις κατωτέρω βασικές αρχές, όπως ο B.R.Canfield ορίζει:

1. Οι Δημόσιες Σχέσεις είναι μία νέα φιλοσοφία Διοικητικής
2. Οι Δημόσιες Σχέσεις είναι μια έμπρακτη μετουσίωση της φιλοσοφίας της Διοικητικής σε μια πολιτική, σ΄ ένα πρόγραμμα ενεργειών.
3. Οι Δημόσιες Σχέσεις είναι μια διοικητική λειτουργία, που αποτελεί επιτελικό όργανο μελέτης και συντονισμού
4. Οι Δημόσιες Σχέσεις είναι μια ερμηνεία προς τη Κοινή Γνώμη της φιλοσοφίας της Οικονομικής Μονάδας

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι** Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:	**Διδακτικές Οδηγίες – Δραστηριότητες**
1. Εισαγωγή στις Δημόσιες Σχέσεις	• Να κατανοήσουν την έννοια και το περιεχόμενο των Δημοσίων Σχέσεων (Δ.Σ.) • Να κατανοήσουν τη σχέση των Δ.Σ. με τις άλλες επιστήμες	Χρήση παραδειγμάτων – περιπτώσεων μελέτης (case-studies) από την καθημερινή ζωή
2. Ιστορία και ανάπτυξη των Δημοσίων Σχέσεων • Αρχαίοι χρόνοι • Σύγχρονη Εποχή • Οι Δ.Σ. στη νεότερη Ελλάδα και διεθνώς σήμερα	• Να κατανοήσουν ότι οι Δημόσιες Σχέσεις είναι ένας θεσμός, ο οποίος ενώ είναι νέος με τη σύγχρονη μορφή του εν τούτοις έχει τις ρίζες του στις πολύ απομακρυσμένες ιστορικές ή και προϊστορικές εποχές. • Να κατανοήσουν ότι τα κύρια στοιχεία των Δημοσίων Σχέσεων, ήτοι η πληροφόρηση, η επικοινωνία και η Πειθώ του Λαού είναι τόσο Παλιά όσο και η Κοινωνία	• Χρήση παραδειγμάτων από την εποχή της Αρχαίας Ελλάδας (Αγορά των Αρχαίων Αθηνών, Αμφικτυονίες, Μαντείο Δελφών κ.λπ.), την Ρωμαϊκή περίοδο, το μεσαίωνα και τους νεότερους χρόνους (αναγέννηση, μπαρόκ, εποχή ορθολογισμού, εποχή εκβιομηχάνισης), σύγχρονη εποχή • Ειδικότερη αναφορά στη σύγχρονη Ελλάδα
3. Η δια των Δημοσίων Σχέσεων Επικοινωνία	• Να κατανοήσουν τη διαδικασία της επικοινωνίας: έννοια, σημασία • Να σχολιάσουν διαφόρους τρόπους επικοινωνίας • Να μάθουν τα στοιχεία και τα διάφορα είδη επικοινωνίας	• Χρήση πολλών περιπτώσεων μελέτης. • Λύση προβλημάτων «επικοινωνίας» ανά περίπτωση μελέτης
4. Κοινή Γνώμη	• Να κατανοήσουν την έννοια: «Κοινή Γνώμη» • Να μάθουν τους παράγοντες σχηματισμού και μεταβολής της Κοινής Γνώμης.	• Συζήτηση - σχολιασμός του ορισμού: «Κοινή Γνώμη» όπως παρουσιάζεται σε κείμενα από την εποχή του Αριστοτέλη («Πολιτικά») έως τις μέρες μας

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:	Διδακτικές Οδηγίες – Δραστηριότητες
5. Οργάνωση των Δημοσίων Σχέσεων	• Να κατανοήσουν ότι όταν λέμε «Οργάνωση» εννοούμε ένα σύνολο ή μία ομάδα διευθετήσεων, σύμφωνα με τις οποίες κατανέμεται η εργασία με σκοπό να πραγματοποιηθούν οι επιμέρους αντικειμενικοί σκοποί. • Να διευκρινιστούν οι διάφοροι τύποι οργανώσεως των Δημοσίων Σχέσεων. • Να αναπτυχθούν τα βασικά στάδια σχεδιασμού-προγραμματισμού των Δημοσίων Σχέσεων.	• Να συζητηθούν διάφορα προβλήματα προγραμματισμού και προϋπολογισμού των Δημοσίων Σχέσεων σε διαφορετικές περιπτώσεις μελέτης (case-studies). • Να σχολιαστούν οι διαφορετικές «λύσεις» ανά περίπτωση που θα τεκμηριώσουν και γραπτώς οι μαθητές.
6. Η Έρευνα των Δημοσίων Σχέσεων	• Να κατανοήσουν την έννοια της έρευνας • Να μάθουν τα πλεονεκτήματα-μειονεκτήματα και τις δυσκολίες ερευνών Δημοσίων Σχέσεων.	• Να συζητήσουν διάφορους τύπους έρευνας. • Κάθε μαθητής να κάνει μια έρευνα Δημοσίων Σχέσεων και σε συνεργασία με τον καθηγητή τα αξιολογήσει τα πορίσματα της έρευνας. • Να σχολιαστούν τα προβλήματα – πορίσματα και οι προοπτικές των ερευνών Δημοσίων Σχέσεων που έγιναν από όλους τους μαθητές.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Β΄ ΚΥΚΛΟΣ

Αντικείμενο και κύριος Σκοπός του μαθήματος

Κύριος σκοπός του μαθήματος είναι η ανάλυση του περιεχομένου και των αρχών της Διαχείρισης Ανθρωπίνων Πόρων σε Δημόσιες Υπηρεσίες (σύγχρονο Δημόσιο management) με έμφαση στις αρχές του ανταγωνισμού, της αποτελεσματικότητας, της συνεργασίας, των συμμετοχικών διαδικασιών. Οι αρχές του σύγχρονου Δημόσιου management προσανατολίζονται προς την κατεύθυνση της πλήρους αξιοποίησης των ανθρωπίνων και λοιπών υλικών πόρων της Διοικήσεως μέσα από την υιοθέτηση ενός πλέγματος συμμετοχικών διαδικασιών, οι οποίες εξασφαλίζουν την αποτελεσματική εξυπηρέτηση των σκοπών του κράτους.

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι **Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες – Δραστηριότητες**
1. Το Δημόσιο Management • Ιστορική αναδρομή • Οι σύγχρονες αντιλήψεις ως προς το ρόλο της Δημόσιας Διοίκησης • Στοιχεία που διαφοροποιούν το ρόλο των υπηρεσιών του Δημοσίου τομέα από το ρόλο των υπηρεσιών του Ιδιωτικού τομέα • Δημόσιο – Διοικητικό Management	• Να κατανοήσουν τις επιδράσεις της Γαλλικής Επανάστασης στη δομή και στο ρόλο της Δημόσιας Διοίκησης • Να κατανοήσουν τη σχέση μεταξύ της Διοικήσεως και του Προσωπικού • Να προσδιορίζουν με ακρίβεια τα βασικά στοιχεία και τις Λειτουργίες της Δημόσιας Διοίκησης • Να κατανοήσουν τα αποτελέσματα των νέων αντιλήψεων στη Δημόσια Διοίκηση	• Καταγραφή Υπηρεσιών Δημοσίου-Ιδιωτικού τομέα Καταγραφή – προσδιορισμός των ειδικών χαρακτηριστικών του Δημόσιου Management • Συζήτηση –σχολιασμός των παραγόντων που επηρεάζουν την άσκηση του Management στον Ιδιωτικό –Δημόσιο τομέα.
2. Προγραμματική Λειτουργία • Διαμόρφωση των αντικειμενικών σκοπών • Καθορισμός Πολιτικής • Στρατηγική και Τακτική	• Να κατανοήσουν την αναγκαιότητα σαφούς προσδιορισμού των αντικειμενικών σκοπών. • Να μπορούν να αναπτύσσουν μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα προγραμμάτων για την επίτευξη των επιμέρους αντικειμενικών σκοπών • Να μπορούν να προσδιορίσουν τις λεπτομερείς διαδικασίες για την εφαρμογή των προγραμμάτων	• Χρήση πολλών περιπτώσεων μελέτης (case-studies). • Καταγραφή των διαφόρων αντικειμενικών σκοπών • Επιλογή του κατάλληλου ανά περίπτωση αποτελεσματικού προγράμματος
3. Οργανωτική Λειτουργία	• Να κατανοήσουν οι μαθητές τις βασικές έννοιες της οργανωτικής λειτουργίας • Να κατανοήσουν τη σημασία της οργανώσεως • Να διακρίνουν τα διάφορα είδη οργανώσεως • Να αποσαφηνίσουν τις βασικές οργανωτικές αρχές	• Σχολιασμός της διαδικασίας της οργάνωσης με τη χρήση πολλών περιπτώσεων μελέτης (case-studies)
4. Αποφασιστική Λειτουργία	• Να διακρίνουν τα οργανωτικά και λειτουργικά προβλήματα και να μπορούν να επιλέγουν την κατάλληλη ανά περίπτωση απόφαση	• Συγκέντρωση διαφόρων περιπτώσεων μελέτης • Συγκέντρωση των δεδομένων του προβλήματος ανά περίπτωση • Διεύρυνση των αιτίων και προσδιορισμός του πραγματικού προβλήματος • Λύση του προβλήματος με την επιλογή της κατάλληλης απόφασης • Αξιολόγηση της, ανά περίπτωση, απόφασης.

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι **Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες – Δραστηριότητες**
		• Διαμόρφωση σχεδίου εφαρμογής απόφασης, ανά περίπτωση
5. Διευθυντική Λειτουργία • Τομείς εφαρμογής της Διευθυντικής Λειτουργίας • Αξιοποίηση οικονομικών και ανθρωπίνων πόρων • Αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων της σύγχρονης τεχνολογίας	• Να κατανοήσουν ότι η διευθυντική λειτουργία συνίσταται στην προγραμματισμένη δραστηριοποίηση και συστηματική κατεύθυνση όλων των μέσων για την επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών. • Να κατανοήσουν ότι η διαδικασία εποπτείας είναι η διαδικασία επίβλεψης των εκτελουμένων έργων και κυρίως της παρακολούθησης των αποτελεσμάτων μέσα σ΄ένα συγκεκριμένο εργασιακό πλαίσιο. • Να κατανοήσουν ότι η ομαλή εξέλιξη των λειτουργικών διαδικασιών μέσα σε κάθε οργανισμό, πραγματοποιείται μέσα από τη λειτουργία του Συντονισμού που είναι η συστηματική διευθέτηση ομαδικών προσπαθειών, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ενότητα ενεργειών κατά την επιδίωξη ενός κοινού σκοπού.	• Ασκήσεις εποπτείας σε διάφορες περιπτώσεις μελέτης • Πρακτικές ασκήσεις Συντονισμού σε διάφορες περιπτώσεις μελέτης, ώστε να προσδιοριστούν με ακρίβεια τα βασικά στοιχεία του συντονισμού.
6. Ελεγκτική Λειτουργία • Τομείς εφαρμογής των Συστημάτων Ελέγχου • Ανθρώπινος παράγοντας στα συστήματα ελέγχου	• Να κατανοήσουν το βασικό σκοπό του ελέγχου • Να προσδιορίσουν τις βασικές αδυναμίες του ελέγχου • Να εξοικειωθούν στους βασικούςκανόνες άσκησης ελέγχου	• Ασκήσεις Ελέγχου με τη χρήση διαφορετικών περιπτώσεων μελέτης
7. Αποτελεσματικό Management • Πεδίο εφαρμογής του αποτελεσματικού management (M.B.O.) • Σύστημα καθορισμού αποδόσεων	• Να κατανοήσουν την έννοια και το περιεχόμενο και τις βασικές προϋποθέσεις του αποτελεσματικού management • Να κατανοήσουν τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν από τη χρήση του M.B.O.	• Ανάπτυξη σχεδίων και προγραμμάτων ανά περίπτωση μελέτης για την επίτευξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων.
8. Management και Ηγεσία	• Να κατανοήσουν τη διαφορά διευθυντή – ηγέτη	• Με τη χρήση διαφόρων περιπτώσεων μελέτης να προσδιορίσουν τους ειδικότερους παράγοντες

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι **Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες – Δραστηριότητες**
		που συμβάλλουν στη διαμόρφωση της ηγεσίας.
8. Ενδοϋπηρεσιακό κλίμα Ο ρόλος της Διοικήσεως στη Δημιουργία του Ενδοϋπηρεσιακού κλίματος	• Να κατανοήσουν την έννοια και το περιεχόμενο του ενδοϋπηρεσιακού κλίματος • Να μάθουν τις αρχές που διέπυν την ανάπτυξη του ενδοϋπηρεσιακού κλίματος	• Με τη χρήση διαφόρων περιπτώσεων μελέτης να καταγράψουν οι μαθητές τους παράγοντες που επηρεάζουν τη δημιουργία ενδοϋπηρεσιακού κλίματος
9. Προγραμματισμός του ανθρωπίνου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης • Οργάνωση προσωπικού στα πλαίσια της Δημόσιας Διοίκησης • Ανάπτυξη προγράμματος του ανθρωπίνου δυναμικού	• Να κατανοήσουν ότι το προσωπικό είναι ο βασικός συντελεστής ανάπτυξης μιας Δημόσιας Υπηρεσίας / Οργανισμού. • Να κατανοήσουν την καθοριστική χρήση των οργανογραμμάτων στο προγραμματισμό πρόσληψης προσωπικού.	• Με τη χρήση οργανογραμμάτων να μπορούν σχετικά εύκολα οι μαθητές να επιλέγουν το κατάλληλο πρόσωπο στην κατάλληλη θέση, σε κάθε περίπτωση μελέτης που καταγράφεται.
10. Αξιολόγηση Έργων	• Να κατανοήσουν την έννοια και το περιεχόμενο της Αξιολόγησης των Έργων • Να κατανοήσουν τα βασικά πλεονεκτήματα της Αξιολόγησης των Έργων • Να κατανοούν τη σχέση: "αξιολόγηση – αμοιβή" για την ανάπτυξη της Δημόσιας Υπηρεσίας/Οργανισμού.	• Με τη χρήση περιπτώσεων μελέτης να ασκηθούν στα βασικά βήματα της διαδικασίας αξιολόγησης των έργων. • Να σχολιαστούν τα αποτελέσματα των διαφορετικών μεθόδων αξιολογήσεως

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Β΄ ΚΥΚΛΟΣ

Αντικείμενο και γενικότεροι Σκοποί του μαθήματος

Σκοποί του μαθήματος: «Οργάνωση Γραφείου» του Β΄ κύκλου είναι οι μαθητές:

- Να κατανοήσουν την έννοια του όρου «Γραφείου» και να πληροφορηθούν -αντιληφθούν πως η μεθοδολογία της οργάνωσης μπορεί να συμβάλει στην καλύτερη λειτουργικότητα – αποδοτικότητα αυτού.
- Να ενημερωθούν για τον «Προγραμματισμό του Γραφείου» και για το ποιες συνιστώσες περιλαμβάνει ο όρος αυτός.
- Να μάθουν σε τι συνίσταται και πως γίνεται ο έλεγχος των λειτουργικών δαπανών του γραφείου.
- Να εξοικειωθούν – ασκηθούν στην αρχειοθέτηση, ταξινόμηση και τη διαχείριση ενός αρχείου, στα πλαίσια της οργανωτικής δομής και λειτουργίας του γραφείου.
- Να τονιστεί η αξία του προγραμματισμού της καλύτερης αξιοποίησης του χρόνου και των διαδικασιών αξιολόγησης των εργαζομένων ενός γραφείου.

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι **Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες – Δραστηριότητες**
1. Το Γραφείο και οι Υπηρεσίες που προσφέρει • Έννοια του όρου • Λειτουργίες Γραφείου	• Να ενημερωθούν τι σημαίνει ο όρος γραφείο και ποιες είναι οι γενικότερς χρήσεις αυτού • Να γνωρίσουν τις εργασίες που μπορούν ναλάβουν χώρα σε αυτό	• Αρχική ενθάρρυνση από τον διδάσκοντα να περιγράψουν οι μαθητές τις γνώσεις εμπειρίες που ενδεχομένως διαθέτουν από τη λειτουργία ενός γραφείου. • Πλήρεις εννοιολογικές διασαφηνίσεις από τον καθηγητή
2. Προγραμματισμός Λειτουργίας του Γραφείου	• Να κατανοήσουν τη σημασία του προγραμματισμού μιας δραστηριότητας • Να εφαρμόσουν τον προγραμματισμό για την καλύτερη λειτουργία του Γραφείου	Συζήτηση για τη σημασία του προγραμματισμού- σύγκριση αποτελεσμάτων που οι μαθητές από διάφορες περιπτώσεις μελέτης
3. Έλεγχος δαπανών λειτουργίας του Γραφείου	• Να κατανοήσουν τη σημασία και τη χρησιμότητα της διεξαγωγής ελέγχου δαπανών λειτουργίας • Να γνωρίσουν τα είδη ελέγχου που πρέπει να εφαρμόζονται στη λειτουργία του Γραφείου	Να τονιστεί ιδιαίτερα η σημασία του ελέγχου λειτουργίας ενός συστήματος, γενικότερα και να γίνει ειδικότερη συσχέτιση με το θέμα του λογιστικού ελέγχου που έχουν διδαχτεί στο μάθημα της Λογιστικής
4. Οργάνωση – διεύθυνση αρχείου, αρχειοθέτησης συστήματα ταξινόμησης	• Να ενημερωθούν ποια είναι τα χαρακτηριστικά ενός καλού συστήματος αρχειοθέτησης • Να γνωρίσουν τα διάφορα είδη συστημάτων αρχειοθέτησης που χρησιμοποιούνται στα γραφεία • Να εξοικειωθούν με τη δημιουργία βάσης δεδομένων με χρήση Η/Υ	• Να περιγράφουν αναλυτικά τα διάφορα συστήματα αρχειοθέτησης που χρησιμοποιούνται στα γραφεία • Να γίνεεουν παράλληλα μαθήματα αρχειοθέτησης στοιχείων στο εργαστήριο Η/Υ

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι **Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες – Δραστηριότητες**
5. Προγραμματισμός εργασιών Λειτουργίας του Γραφείου	• Να αντιληφθούν σε τι συνίσταται και ποια οφέλη επιφέρει η προγραμματισμένη και ιεραρχημένη χρήση του χρόνου στο περιβάλλον λειτουργίας του Γραφείου	Να γίνουν διάφορες μελέτες κατά περίπτωση (case-studies), να καταγραφούν και να σχολιαστούν τα αποτελέσματα.
6. Αξιολόγηση της απόδοσης των εργαζομένων στο Γραφείο	• Να κατανοήσουν τη σημασία της αξιολόγησης του τρόπου εργασίας και της απόδοσης των εργαζομένων σε ένα γραφείο	Να καταγραφούν και να σχολιαστούν κατά περίπτωση (case-study) τα αποτελέσματα διαφόρων μεθόδων αξιολόγησης.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΧΡΗΣΗ Η/Υ
ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Β΄ ΚΥΚΛΟΣ

Είναι συνέχεια του προγράμματος που ακολουθήθηκε στην προηγούμενη τάξη μόνο που το λογισμικό αναφέρεται κυρίως σε προγράμματα αρχειοθέτησης.

Σημειώνεται επίσης ότι το μόνο εργαστήριο για την ειδικότητα των υπαλλήλων διοίκησης είναι το Εργαστήριο των Η/Υ.

Πρόγραμμα Σπουδών του Μαθήματος

«Εισαγωγή στον Τουρισμό»

της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «Εισαγωγή στον Τουρισμό» της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «Εισαγωγή στον Τουρισμό» της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου είναι, οι μαθητές/τριες:

1. Να κατανοήσουν το τουριστικό φαινόμενο
2. Να αντιληφθούν την δυναμική του τουρισμού και τη διαχρονική του εξέλιξη
3. Να γνωρίσουν τα κίνητρα που ωθούν τους ανθρώπους σε τουρισμό
4. Να ενημερωθούν για τη κοινωνική αλληλεπίδραση στους τουριστικούς προορισμούς
5. Να πληροφορηθούν σχετικά με το ρόλο του Εθνικού Οργανισμού Τουρισμού
6. Να προσεγγίσουν την φιλοσοφία του marketing στον τουρισμό και τα μέτρα τουριστικής ανάπτυξης που λαμβάνονται στα πλαίσια της στρατηγικής marketing του ΕΟΤ
7. Να συνειδητοποιήσουν τις επιπτώσεις της τουριστικής δραστηριότητας στο περιβάλλον και να εντοπίσουν την αλληλεξάρτηση περιβάλλοντος και τουρισμού

Εισαγωγή στον Τουρισμό

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:	Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες
Ορισμός του φαινομένου του τουρισμού Ιστορική ανάπτυξη του τουρισμού Ανατομία του τουρισμού Τουριστική τυπολογία Σπουδαιότητα του τουρισμού Τουρισμός και ελεύθερες ώρες	*Να γνωρίζουν τα βασικά στοιχεία τα οποία συντέλεσαν στην παγκόσμια ανάπτυξη του τουρισμού.* *Να γνωρίζουν τα είδη και τους τύπους του τουρισμού.*	Κατάθεση ιστορικών παραδειγμάτων. Χρήση διαφανειών και βιντεοταινιών.
Τάσεις του διεθνούς τουρισμού Παγκόσμιος τουρισμός Παγκόσμια κορυφαίοι τουριστικοί προορισμοί. Οι χώρες που πέτυχαν τις μεγαλύτερες τουριστικές εισπράξεις Το μοίρασμα της αγοράς Τουριστικές περιοχές της Ευρώπης Τουριστικές περιοχές της Αμερικής Τουριστικές περιοχές της Αφρικής Περιοχές Μέσης Ανατολής	*Να έχουν σχηματίσει εικόνα για την παγκόσμια τουριστική κίνηση και τους σημαντικότερους τουριστικούς προορισμούς.* *Να αντιληφθούν την κατανομή του τουριστικού ενδιαφέροντος.*	Η συλλογή πληροφοριών από το διαδίκτυο θα αναβαθμίσει το περιεχόμενο των παρεχομένων πληροφοριών και θα κρατήσει σε υψηλά επίπεδα το ενδιαφέρον των μαθητών /τριών. Ανάθεση μικρής έκτασης εργασιών.
Ψυχολογικό και κοινωνιολογικό πλαίσιο Τα κίνητρα ταξιδιού στη χώρα παραγωγής τουρισμού Ανανέωση των τουριστικών κινήτρων Κοινωνιολογικές επιδράσεις στη χώρα που δέχεται τον τουρισμό Η ασφάλεια των τουριστικών προορισμών Ανθρώπινη επικοινωνία Τεχνητοί τουριστικοί πόροι Υπερεκμετάλλευση	*Να μάθουν τους λόγους για τούς οποίους επιλέγουν τις χώρες που θα επισκεφθούν ή δεν θα επισκεφθούν οι τουρίστες.* *Να αντιληφθούν τον ρόλο και την σημασία του τουρισμού από κοινωνικής και ψυχολογικής σκοπιάς.*	Αναφορά παραδειγμάτων τόσο από τον Ελληνικό όσο και από τον Διεθνή χώρο. Να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα από τον εκπαιδευτικό στην κατανόηση των διδασκομένων εννοιών.
Ο Εθνικός Οργανισμός Τουρισμού Διοικητικές αρχές του Ε.Ο.Τ. Παραγωγικός τομέας Τομέας marketing Οικονομικός τομέας Τομέας συντονισμού Διοίκηση Ιδιωτικοί οργανισμοί τουρισμού	*Να σχηματίσουν εικόνα για την διάρθρωση και το ρόλο του Ε.Ο.Τ.* *Να μάθουν για την σκοπιμότητα λειτουργίας ιδιωτικών οργανισμών τουρισμού.*	Επίσκεψη σε γραφείο Ε.Ο.Τ. της περιοχής. Παρουσίαση οργανογράμματος του Ε.Ο.Τ. και σταδιακή ανάλυση των τμημάτων του. Συζήτηση σχετικά με τον ρόλο των Ι.Ο.Τ.

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:	Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες
Το Marketing των Εθνικών Οργανισμών Τουρισμού Η έννοια του τουριστικού marketing στα πλαίσια των Εθνικών Οργανισμών Τουρισμού Το έργο του τουριστικού marketing στα πλαίσια των Εθνικών Οργανισμών Τουρισμού Ανάπτυξη στρατηγικών τουριστικού marketing Έρευνα marketing Το μείγμα του marketing Σημεία ή κανάλια διανομής και πωλήσεων στις επιλεγμένες αγορές Το μείγμα του marketing και το ολοκληρωμένο marketing Δραστηριότητες marketing των γραφείων του Ε.Ο.Τ. στις χώρες παραγωγής τουρισμού. Ενωμένες πολυεθνικές προσπάθειες marketing Ο ρόλος του κράτους στον τομέα του τουρισμού Ο ρόλος του κράτους στις τιμές των τουριστικών επιχειρήσεων	*Να αντιληφθούν την έννοια «Τουριστικό Marketing».* *Να προσεγγίσουν το γνωστικό αντικείμενο του μείγματος Marketing.* *Να σχηματίσουν εικόνα για τις εφαρμογές των ανωτέρω ατικειμένων στην εφαρμογή της κρατικής τουριστικής πολιτικής.*	Παρουσίαση άρθρων, βιντεοταινιών και υλικού που έχει χρησιμοποιηθεί στα πλαίσια του marketing του Ε.Ο.Τ. Ανάλυση συγκεκριμένων περιστατικών. Αναφορά και συζήτηση με παραδείγματα σχετικά με τον ρόλο του κράτους στην διαμόρφωση των τιμών των τουριστικών επιχειρήσεων.
Περιβάλλον και τουρισμός Επιπτώσεις του τουρισμού στο περιβάλλον Μαζικός τουρισμός και περιφερειακή ανάπτυξη Φιλοπεριβαλλοντικός τουρισμός Ηπιότερες μορφές τουρισμού Το μέλλον του τουρισμού	*Να κατανοήσουν τις επιπτώσεις του τουρισμού στο περιβάλλον.* *Να αναγνωρίζουν την σημασία της συντήρησης και διαφύλαξης του περιβάλλοντος για την μελλοντική ανάπτυξη του τουρισμού.*	Κριτική προσέγγιση από τους μαθητές/τριες των εννοιών Τουρισμός και Περιβάλλον. Εργασίες με θέμα το μέλλον του τουρισμού.

Πρόγραμμα Σπουδών του Μαθήματος

«Τουριστική Οικονομία»

της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «Τουριστική Οικονομία»
της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «Τουριστική Οικονομία» της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου είναι, οι μαθητές/τριες:

1. Να κατανοήσουν τις οικονομικές διαστάσεις του τουριστικού φαινομένου
2. Να εξοικειωθούν με τις έννοιες των τουριστικών ροών και τη μέτρησή τους
3. Να γνωρίσουν την έννοια της τουριστικής προσφοράς και των κυριότέρων παραγόντων που την επηρεάζουν
4. Να γνωρίσουν την έννοια της τουριστικής ζήτησης και τα κυριότερα χαρακτηριστικά της
5. Να πληροφορηθούν για τον τρόπο με τον οποίο ο κλάδος του τουρισμού επιδρά στην εθνική οικονομία
6. Να εντοπίσουν την έννοια και τα αποτελέσματα των τουριστικών δαπανών
7. Να προσεγγίσουν την έννοια των τουριστικών προϊόντων και το ρόλο των τουριστικών επιχειρήσεων
8. Να κατανοήσουν τον ρόλο των τιμών συναλλάγματος και τα μέτρα τουριστικής πολιτικής που σχετίζονται με αυτές
9. Να πληροφορηθούν για την οικονομική βοήθεια που προσφέρει το κράτος στους τουριστικούς επιχειρηματίες

Τουριστική Οικονομία

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες
Τουριστική οικονομία Ο τουρισμός σαν οικονομικό φαινόμενο	*Να αντιλαμβάνονται την οικονομική διάσταση του τουρισμού.*	Συζήτηση για το κόστος οικογενειακών διακοπών το προηγούμενο καλοκαίρι.
Οι τουριστικές ροές Οι κύριες χώρες παραγωγής τουρισμού Παράγοντες που συμβάλλουν στην ανάπτυξη του διεθνούς τουρισμού Η μέτρηση της τουριστικής κίνησης Καθημερινά κατά κεφαλήν έξοδα των τουριστών Κέρδη ξένου τουριστικού συναλλάγματος	*Γνωρίζουν τις ροές τουριστών στον παγκόσμιο χάρτη.* *Να παρακολουθούν τη δυναμική των προτιμήσεων των τουριστών στην παγκόσμια αγορά.* *Να εντοπίζουν τη θέση της Ελλάδας στην παγκόσμια τουριστική αγορά και τους κυριότερους ανταγωνιστές της.*	Χρήση του διαδικτύου για την συλλογή στοιχείων που θα αφορούν στις τουριστικές ροές.
Τουριστική προσφορά Συστατικά της τουριστικής προσφοράς Φυσική προσφορά Τεχνητή προσφορά, κατασκευασμένη από ανθρώπους Τουριστική προσφορά κι ανταγωνισμός Ο ρόλος των τουριστικών πόρων στο σχεδιασμό της τουριστικής ανάπτυξης Σχηματισμός ενός γενικού πλάνου για τουριστική ανάπτυξη Προγραμματισμός για αύξηση της υποδομής διαμονής	*Να προσεγγίζουν την έννοια και τα στοιχεία της τουριστικής προσφοράς.*	Συζήτηση για τα αξιοθέατα και τα λοιπά πλεονεκτήματα της περιοχής όπου έλαβαν χώρα οικογενειακές διακοπές το προηγούμενο καλοκαίρι.
Χρηματοδότηση ανάπτυξης της τουριστικής προσφοράς Οι υπερεθνικοί οργανισμοί Περιφερειακές Τράπεζες Τράπεζες που λειτουργούν σε μια οικονομική κοινότητα Άλλες τράπεζες κι οργανισμοί Κρατική βοήθεια και οικονομικά κίνητρα στο τουρισμό Οικονομική Βοήθεια Προσέλκυση ξένων επενδύσεων στις αναπτυσσόμενες χώρες Προβλήματα που προκύπτουν από το θεσμό της οικονομικής ενίσχυσης των τουριστικών επιχειρήσεων.	*Να είναι ενήμεροι για της κύριες πηγές χρηματοδότησης της τουριστικής προσφοράς, σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο.* *Να εντοπίζουν τις αιτίες και τους τρόπους με τους οποίου το κράτος ενθαρρύνει την ιδιωτική πρωτοβουλία, προκειμένου να προχωρήσει σε επενδύσεις στον τουριστικό κλάδο.*	Παρουσίαση άρθρων του τύπου και ανακοινώσεων του διαδικτύου σχετικά με χρηματοδοτικά μέτρα για τη βελτίωση της τουριστικής προσφοράς.

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:	Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες
Τουριστική ζήτηση Η ποικιλία της τουριστικής ζήτησης Χαρακτηριστικά της τουριστικής ζήτησης Ελαστικότητα Ευαισθησία Αυξητική τάση της ζήτησης Εποχικότητα	*Να γνωρίζουν την έννοια και τις ιδιότητες της τουριστικής ζήτησης.*	Κατάθεση απόψεων μαθητών/τριών για τον αριθμό των τουριστών που κατέλυσαν στην περιοχή όπου έλαβαν χώρα οι οικογενειακές διακοπές τους το προηγούμενο καλοκαίρι. Συζήτηση σχετικά με τουριστικές επιχειρήσεις οι οποίες παρουσίαζαν υψηλές πληρότητες και σύγκριση με άλλες του ιδίου αντικειμένου οι οποίες παρουσίαζαν χαμηλή κίνηση.
Το τουριστικό προϊόν Στοιχεία του τουριστικού προϊόντος Τυπολογία τουριστικών προϊόντων Οι τουριστικές επιχειρήσεις	*Να συνειδητοποιήσουν την έννοια και το περιεχόμενο του εθνικού τουριστικού προϊόντος, όπως και του τουριστικού προϊόντος των διαφόρων τουριστικών επιχειρήσεων.*	Καταιγισμός απόψεων (brain storming) για το σύνολο των καταναλώσεων που έκανε η οικογένεια κατά την διάρκεια των διακοπών το προηγούμενο καλοκαίρι.
Ο ρόλος του τουρισμού στην εθνική οικονομία Εισπράξεις και δαπάνες διεθνούς τουρισμού Τουριστική κατανάλωση Ο ρόλος του τουρισμού στο ισοζύγιο πληρωμών Τουρισμός κι απασχόληση Ο ρόλος του τουρισμού στην ανακατανομή του εισοδήματος Η επίδραση του τουρισμού στα οικονομικά του κράτους	*Να αντιλαμβάνονται τον πολύπλευρο και σημαντικό ρόλο του τουρισμού στην εθνική οικονομία.*	Κατάθεση στοιχείων από το διαδίκτυο για την Παγκόσμια κατάταξη τουριστικών χωρών σχετικά με τις τουριστικές εισπράξεις και αφίξεις. Κατάθεση στοιχείων για τη θέση του τουρισμού στους άδηλους πόρους της χώρας.
Κατανομή τουριστικών δαπανών Παράγοντες που επηρεάζουν τις τουριστικές δαπάνες Μακροοικονομικά αποτελέσματα του τουρισμού Ο τουριστικός πολλαπλασιαστής Ο τουρισμός αυξάνει τη ζήτηση για ορισμένα προϊόντα Ο τουρισμός σαν εργαλείο οικονομικής πολιτικής στις αναπτυσσόμενες χώρες	*Να προσεγγίζουν την έννοια των τουριστικών δαπανών και το ρόλο τους στις αναπτυσσόμενες οικονομίες.*	Προβολή διαφανειών σχετικά με το επίπεδο και την ανάλυση των τουριστικών δαπανών την τελευταία δεκαετία στην χώρα μας.

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Ο ρόλος των τιμών συναλλάγματος στη τουριστική ζήτηση Οι τιμές συναλλάγματος Κίνητρα βελτίωσης της τουριστικής ζήτησης Υποτίμηση του νομίσματος Ειδικές τιμές συναλλάγματος για τους τουρίστες Έλεγχος τιμών Απαλλαγή των τουριστών από διάφορους φόρους για αγαθά και υπηρεσίες που πληρώνονται σε σκληρό νόμισμα Μονομερής κατάργηση βίζας για συγκεκριμένες εθνικότητες Δημιουργία ελευθέρων ζωνών	*Να αντιλαμβάνονται τον ρόλο των τιμών συναλλάγματος στην τουριστική ζήτηση.* *Να επεξηγούν μεθοδεύσεις που αφορούν στη μείωση του κόστους διακοπών, προκειμένου να επιτευχθεί αύξηση της ζήτησης.*	Κατάθεση απόψεων μαθητών/τριών που έχουν κάνει ταξίδια στο εξωτερικό σχετικά με τις εντυπώσεις τους από τη διαδικασία μετατροπής του νομίσματος της χώρας τους σε ξένο νόμισμα. Ιστορική αναφορά στον περιορισμό εξαγωγής συναλλάγματος που ίσχυε στη χώρα μας.

Πρόγραμμα Σπουδών του Μαθήματος

«Οργάνωση και Διοίκηση Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων»

της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «Οργάνωση και Διοίκηση Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων» της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «**Οργάνωση και Διοίκηση Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων**» της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου είναι, οι μαθητές/τριες:

1. Να γνωρίσουν το ρόλο και τους διαφόρους τύπους ξενοδοχειακών καταλυμάτων
2. Να πληροφορηθούν για τη διαδικασία σχεδιασμού και εκμετάλλευσης ξενοδοχειακών επιχειρήσεων
3. Να ενημερωθούν σχετικά με τη δομή και τους τρόπους λειτουργίας των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων
4. Να γνωρίσουν τα καθήκοντα του Γ. Διευθυντή
5. Να συνειδητοποιήσουν τις συνθήκες που επικρατούν στις διάφορες θέσεις εργασίας στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις
6. Να κατανοήσουν το έργο που προσφέρει το κάθε τμήμα το ξενοδοχείου

Οργάνωση και Διοίκηση Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι** **Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Ο κλάδος των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων Ξενοδοχειακή Ιστορία Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις Κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα Μη κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα	*Να αναφέρουν τα κύρια και μη κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα.* *Να γνωρίζουν τις διαφορές που προκύπτουν από την κατηγοριοποίηση των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων.*	Αναφορά σε κείμενα του Ομήρου για την φιλοξενία στην Αρχαία Ελλάδα.
Ίδρυσης μιας ξενοδοχειακής μονάδας Τεχνικοοικονομική μελέτη ξενοδοχειακής μονάδας Επιλογή τοποθεσίας ξενοδοχειακής επιχείρησης Εκτίμηση του επιπέδου ανάπτυξης των περιοχών Πλεονεκτήματα μίας τοποθεσίας Αρχιτεκτονική εικόνα των παραθεριστικών ξενοδοχείων	*Να επεξεργάζονται κριτικά την επιλογή τοποθεσίας για την ανάπτυξη μίας ξενοδοχειακής επιχείρησης.* *Να εντοπίζουν τους παράγοντες που αφορούν στην επιλογή τοποθεσίας και επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα της ξενοδοχειακής επιχείρησης.*	Διεκπεραίωση τεχνικοοικονομικής μελέτης από ομάδες μαθητών. Οι μαθητές οργανώνονται σε ομάδες των έξι και παρουσιάζουν στην τάξη την τεχνικοοικονομική μελέτη φανταστικών περιπτώσεων ξενοδοχείων, σε περιοχές γνωστές σε αυτούς. Μικρο-έρευνα για την διαθέσιμη ξενοδοχειακή υποδομή της περιοχής.
Βασικές μέθοδοι εκμετάλλευσης ξενοδοχείου Η αυτοδιαχείριση Η ενοικίαση Συμβόλαιο διοίκησης ή management contract Η χρονομίσθωση Δικαιόχρηση ή Franchising	*Να αντιλαμβάνονται τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των διαφορετικών τύπων εκμετάλλευσης ενός ξενοδοχείου.*	Συζήτηση για το συμφέρον ή μη της κάθε μεθόδου εκμετάλλευσης ξενοδοχείου, και προσπάθεια να εντοπιστούν οι περιπτώσεις που πρέπει να προτιμάται η μία ή άλλη μέθοδος.
Δομή της ξενοδοχειακής επιχείρησης Τμήματα του ξενοδοχείου Τμήματα εκμετάλλευσης Τμήματα υποστήριξης Ξενοδοχειακό Προϊόν	Να διακρίνουν και να αναφέρουν τα τμήματα ενός ξενοδοχείου.	Συζήτηση σχετικά με τη δυνατότητα αποφυγής δημιουργίας κάποιου τμήματος υποστήριξης και των πιθανών αποτελεσμάτων που θα προέκυπταν κατά περίπτωση.
Οργάνωση λειτουργιών των ξενοδοχείων Το ξενοδοχείο που προσφέρει μόνο δωμάτιο Το ξενοδοχείο που προσφέρει δωμάτιο με πρωινό Το ξενοδοχείο που προσφέρει διατροφή και λοιπές υπηρεσίες	*Να ανακαλύψουν τη σκοπιμότητα οργάνωσης του ξενοδοχείου και τη δομή του ανάλογα με τις προσφερόμενες υπηρεσίες.* *Να αναφέρουν ποιες είναι οι υπηρεσίες που προσφέρει μία ξενοδοχειακή μονάδα.*	Μικρο-έρευνα από τους μαθητές με σκοπό να διαπιστωθεί το μέγεθος και η κατηγορία των ξενοδοχείων που προσφέρουν μόνο δωμάτια, δωμάτια με πρωινό, πλήρη διατροφή και συμπληρωματικές υπηρεσίες.

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Ο Γ. Διευθυντής Οικονομικά θέματα. Νομικά θέματα Θέματα εφοδιασμού. Θέματα πωλήσεων. Θέματα δημοσίων σχέσεων Θέματα διοίκησης προσωπικού. Τρέχοντα θέματα και υποθέσεις Οι σχέσεις του Γ. Διευθυντή με τα τμήματα του ξενοδοχείου Ισχύς κι εξουσία του διευθυντή ξενοδοχείου	*Να γνωρίζουν τα καθήκοντα του Γ. Διευθυντή.* *Να εκτιμήσουν τους τρόπους άσκησης της εξουσίας της θέσης του Γ. Διευθυντή και τα εκάστοτε κατά περίπτωση προκύπτοντα αποτελέσματα.*	Καταιγισμός απόψεων (brain storming), για το ύφος με το οποίο πρέπει να αντιμετωπίζει το προσωπικό του ο διευθυντής Μελέτη περιπτώσεων, ως προς τη λύση που μπορεί να δώσει ο Γ. Διευθυντής σε δοσμένα προβλήματα.
Τμήμα προσωπικού Καριέρα στα ξενοδοχειακά επαγγέλματα Εποχικότητα στην ξενοδοχειακή απασχόληση Κοινωνική επαφή μέσα από την εργασία στα ξενοδοχεία. Μοντέλα ταξινόμησης.της ξενοδοχειακής εργασίας Αγορά εργασίας και ειδικότητες Προοπτικές εξέλιξης	*Να ενημερωθούν και να προβληματιστούν σχετικά με την μελλοντική τους απασχόληση.* *Να ανακαλύψουν τις ιδιαιτερότητες του ξενοδοχειακού κλάδου.*	Ενημέρωση για τις θέσεις εργασίας στα ξενοδοχεία και τις συνθήκες που επικρατούν σε αυτές. Επίσκεψη σε ξενοδοχείο. Προσφορά εργασίας σε τμήματα επιλογής των μαθητών επί δίωρο, με σκοπό να διαπιστώσουν αν αρέσκονται στις συνθήκες εργασίας της συγκεκριμένης θέσης.
Οικονομική οργάνωση των ξενοδοχείων. Η ξενοδοχειακή οικονομική. Έσοδα - Έξοδα ξενοδοχειακών επιχειρήσεων. Η οικονομική πολιτική του ξενοδόχου.	*Να γνωρίζουν τα τμήματα από τα οποία αποκομίζει έσοδα η ξενοδοχειακή μονάδα και τη συμμετοχή του κάθε τμήματος στα συνολικά έσοδα.* *Να γνωρίζουν τις κατηγορίες εξόδων της ξενοδοχειακής μονάδας και τη συμμετοχή της κάθε κατηγορίας στα συνολικά έξοδα.*	Μικρο-έρευνα σχετικά με τα έσοδα και έξοδα των ξενοδοχείων.
Ξενοδοχειακή λογιστική Ειδικότερα για το Τμήμα Λογιστηρίου του Ξενοδοχείου Μηχανοργάνωση ξενοδοχειακών μονάδων.	*Να γνωρίζουν τον ρόλο και την λειτουργία του τμήματος λογιστηρίου στα ξενοδοχεία και τη σκοπιμότητα μηχανοργάνωσής τους.*	Επίσκεψη στο τμήμα λογιστηρίου ξενοδοχείου και συζήτηση με τους εκεί εργαζόμενους.
Τμήμα πωλήσεων Η λειτουργία του τμήματος πωλήσεων Το marketing στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις. Η ερευνά της αγοράς στον τουρισμό.	*Να γνωρίζουν τον ρόλο και την λειτουργία του τμήματος πωλήσεων, τόσο στις πωλήσεις δωματίων με ή χωρίς διατροφή, όσο και στις πωλήσεις εκδηλώσεων και συνεδρίων.*	Επίσκεψη στο τμήμα πωλήσεων ξενοδοχείου και συζήτηση με τους εκεί εργαζόμενους.

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:	Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες
Τμήματα υποδοχής Ιστορικά στοιχεία Οργάνωση του front office Τμήμα κρατήσεων Τμήμα υποδοχής Τμήμα θυρωρείου Τμήμα ταμείου Συνεργασία με την M/C	*Να διακρίνουν τα τμήματα της υποδοχής.* *Να κατανοήσουν τις μεταξύ τους σχέσεις.*	Επίσκεψη των τμημάτων υποδοχής και συζήτηση με τους εκεί εργαζόμενους.
Τμήμα ορόφων Προσωπικό ορόφων Έργο του τμήματος Τμήμα συντήρησης. Τμήμα ασφάλειας.	*Να γνωρίζουν τον ρόλο και την λειτουργία του τμήματος ορόφων.* *Να ανακαλύψουν τη σημασία των «αφανών» τμημάτων.*	Επίσκεψη στο τμήμα ορόφων ξενοδοχείου και συζήτηση με τους εκεί εργαζόμενους.
Τμήμα ψυχαγωγίας – άθλησης Ο ρόλος του τμήματος της animation	*Να γνωρίζουν τον ρόλο και την λειτουργία του τμήματος ψυχαγωγίας – άθλησης.*	Συζήτηση περιπτώσεων ξενοδοχείων που στηρίζουν το προϊόν τους στην animation και περιπτώσεων ξενοδοχείων που αυτοσχεδιάζουν στην οργάνωση των διακοπών της πελατείας τους.
Τα επισιτιστικά τμήματα των ξενοδοχείων. Το F&B Η ποιότητα του τμήματος F&B Οργάνωση των επισιτιστικών Μορφές εστιατορίων στο χώρο των ξενοδοχείων Είδη bar στο ξενοδοχειακό χώρο Το μαγειρείο Το τμήμα προμηθειών Τμήμα εσωτερικών ελέγχων	*Να αναφέρουν τα διάφορα είδη επισιτιστικών τμημάτων.* *Να εκτιμήσουν το ρόλο της ποιότητας στις προσφερόμενες υπηρεσίες των επισιτιστικών τμημάτων.* *Να εντοπίσουν το πεδίο συνεργασίας των επισιτιστικών τμημάτων.*	Επίσκεψη σε ένα table d' hôte εστιατόριο ξενοδοχείου και σε ένα κεντρικό μπαρ (main bar) και συζήτηση με τους εκεί εργαζόμενους.

Πρόγραμμα Σπουδών του Μαθήματος

«Τουριστική Ψυχολογία»

της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «Τουριστική Ψυχολογία» της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «**Τουριστική Ψυχολογία**» της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου είναι, οι μαθητές/τριες:

1. Να έρθουν σε επαφή με τον κλάδο της ψυχολογίας
2. Να κατανοήσουν τις ιδιαιτερότητες της τουριστικής ψυχολογίας
3. Να αντιληφθούν το πρόβλημα της προσαρμογής στον τουριστικό προορισμό
4. Να ενημερωθούν για τη δομή και τις συνθήκες της ομαδικής διαβίωσης στους τουριστικούς προορισμούς
5. Να πληροφορηθούν για τον διπλό ρόλο των τουριστικών κινήτρων
6. Να εντοπίσουν τη λειτουργία των τουριστικών αναγκών και το ρόλο τους στη διαμόρφωση της τουριστικής συμπεριφοράς
7. Να προσεγγίσουν τον ψυχολογικό ρόλο των τουριστικών προορισμών και να προσεγγίσουν τις μελλοντικές μορφές τουριστικών δράσεων
8. Να γνωρίσουν την ψυχολογία των εργαζομένων στις τουριστικές επιχειρήσεις και οργανισμούς
9. Να γνωρίσουν τις ψυχολογικές παραμέτρους που αφορούν στις διάφορες θέσεις εργασίας στα ξενοδοχεία

Τουριστική Ψυχολογία

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι** **Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες – Δραστηριότητες**
Γενικές έννοιες Το αντικείμενο της ψυχολογίας Οι σύγχρονοι κλάδοι της ψυχολογίας Οι διάφορες ψυχολογικές θεωρίες Η ψυχολογία μέσα στην κοινωνία Η προσωπικότητα Η ψυχική ζωή Η ψυχολογία στον Τουρισμό	*Να γνωρίζουν τις βασικές έννοιες και το αντικείμενο της επιστήμης της ψυχολογίας.*	Αναφορά εμπειριών των μαθητών, που επαληθεύουν τις διάφορες ψυχολογικές θεωρίες.
Ατομικότητα – προσωπικότητα – χαρακτήρας Βασικές έννοιες Η προσαρμογή Η προσαρμογή στον τουριστικό προορισμό Θετικοί παράγοντες Αρνητικοί παράγοντες Η φυσιολογική συμπεριφορά στον τουριστικό προορισμό	*Να αντιλαμβάνονται τη μοναδικότητα του κάθε ατόμου και τη διαδικασία προσαρμογής του στον τουριστικό προορισμό.*	Αυτοπεριγραφή του χαρακτήρα του κάθε μαθητή. Κατάθεση εμπειριών που αφορούν σε προβληματική προσαρμογή.
Κοινωνικός προσδιορισμός της τουριστικής συμπεριφοράς Βασικές έννοιες κοινωνικής ψυχολογίας Η κοινωνία του τουρισμού Οι ομάδες τουριστών Το πρόβλημα της ανασφάλειας Ο ρόλος του ψυχολογικού κλίματος	*Να αντιλαμβάνονται το ρόλο της ομαδικής ζωής των πελατών και την επιρροή της ομαδικότητας αυτής στην ατομικότητα του κάθε τουρίστα.*	Εργασία ομάδων με θέμα την παρατήρηση της κοινωνίας του σχολείου. Εντοπισμός και περιγραφή του ψυχολογικού κλίματος. Συζήτηση της κάθε εργασίας.
Τα κίνητρα της συμπεριφορά του τουρίστα Τα κίνητρα. Ορισμός, διακρίσεις, γνωρίσματα ***Τα τουριστικά κίνητρα*** Τα κίνητρα της φυγής Τα κίνητρα της επιλογής	*Να γνωρίζουν τα κίνητρα της τουριστικής συμπεριφοράς.*	Παρουσίαση ερευνών τουριστικών κινήτρων.
Οι τουριστικές ανάγκες Η θεωρία του Maslow στις διακοπές Ατομικές τουριστικές ανάγκες Κοινωνικές τουριστικές ανάγκες Τουριστική πολιτική με βάση τις τουριστικές ανάγκες Marketing με βάση τις τουριστικές ανάγκες	*Να εντοπίζουν τις τουριστικές ανάγκες και να συνδυάζουν την ποιότητα του τουριστικού προϊόντος με την δυνατότητα που παρουσιάζει στην κάλυψη των τουριστικών αναγκών.*	Οργάνωση ομάδων μαθητών οι οποίες προβαίνουν σε μικροέρευνα για τις ανάγκες των μαθητών στο σχολείο και στον ελεύθερο χρόνο τους. Παρατήρηση των διαφορών. Συζήτηση στην τάξη.
Πλήξη και κορεσμός Νέοι προορισμοί Νέες μορφές τουρισμού Η λύση της ξενοδοχειακής ψυχαγωγίας Η λύση των πρωτότυπων τουριστικών πακέτων	*Να εντοπίσουν το πρόβλημα παλαίωσης του τουριστικού θεσμού και να προσεγγίσουν μεθόδου θεραπείας του.*	Μελέτη περιπτώσεων τουριστικών προορισμών, σε σχέση με τον αριθμό των τουριστών που τους επισκέπτονται και την διαφοροποίηση της συμπεριφοράς των τουριστών την τελευταία δεκαετία.

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι** **Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες – Δραστηριότητες**
Οι εργαζόμενοι στον τουρισμό Η ασυνείδητη σύγκριση Η επαγγελματική συνείδηση Ο ρόλος της ψυχολογίας των εργαζομένων στην τουριστική προσφορά	*Να αντιλαμβάνονται την ψυχολογική θέση των εργαζομένων στον τουρισμό και να δημιουργήσουν άποψη για τον τρόπο κατάλληλης αντιμετώπισης των εργαζομένων αυτών τόσο από τις τουριστικές επιχειρήσεις όσο και την ευρύτερη κοινωνική οργάνωση.*	Συζήτηση για την ψυχολογία των εργαζομένων στον τουρισμό.
Η Ψυχολογία των ξενοδοχειακών δραστηριοτήτων Το προφίλ του ξενοδόχου Η ψυχολογία των εργαζομένων στα ξενοδοχεία Ο ρόλος της επαγγελματικής συνείδησης	*Να γνωρίζουν τα ψυχολογικά χαρακτηριστικά, τόσο των επιχειρηματιών ξενοδοχειακών δραστηριοτήτων, όσο και των εργαζομένων σε αυτά.*	Συζήτηση για την ψυχολογία των εργαζομένων στα ξενοδοχεία.

Πρόγραμμα Σπουδών του Μαθήματος

«Αρχές Ξενοδοχειακής Λογιστικής»

της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «Αρχές Ξενοδοχειακής Λογιστικής»

της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «**Αρχές Ξενοδοχειακής Λογιστικής**» της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου είναι, οι μαθητές/τριες:

1. Να κατανοήσουν τη λειτουργία του λογιστικού σχεδίου και την εφαρμογή του στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις
2. Να αντιληφθούν τη σημασία των οικονομικών πληροφοριών που μπορεί να προσφέρει η λογιστική λειτουργία
3. Να ενημερωθούν σχετικά με τις έννοιες των παγίων, των κυκλοφορούντων, και των διαθεσίμων στοιχείων της περιουσίας όπως και των κεφαλαίων και υποχρεώσεων της επιχείρησης
4. Να γνωρίσουν τα βιβλία και στοιχεία που χρησιμοποιούνται στη ξενοδοχειακή λογιστική
5. Να πληροφορηθούν για τους κυριότερους λογαριασμούς που χρησιμοποιούνται στη ξενοδοχειακή λογιστική
6. Να μάθουν τις λογιστικές διαδικασίες που οδηγούν στα αποτελέσματα χρήσης
7. Να ασκηθούν σε εφαρμογές ξενοδοχειακής λογιστικής.

Αρχές Ξενοδοχειακής Λογιστικής

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι** **Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Γενικά για το λογιστήριο του ξενοδοχείου Θέση του τμήματος. Προσωπικό του τμήματος. Ο ρόλος του τμήματος.	*Να γνωρίσουν το χώρο λειτουργίας του τμήματος του λογιστηρίου στα ξενοδοχεία.* *Να συνειδητοποιήσουν την προσφορά του τμήματος στον έλεγχο της επιχείρησης από τον ξενοδόχο και τη σημασία του τμήματος για τις φορολογικές υπηρεσίες του κράτους.*	Επίσκεψη στο λογιστήριο ενός ξενοδοχείου και συζήτηση με τους εκεί εργαζόμενους.
Βασικές έννοιες Οι έννοιες της χρέωσης και της πίστωσης. Η έννοια του λογαριασμού. Η κίνηση των λογαριασμών.	*Να αντιληφθούν τις βασικές έννοιες της λογιστικής.*	Άνοιγμα λογαριασμού αγορών καταναλώσεων κάθε μαθητή στο κυλικείο του σχολείου και παρακολούθηση της κίνησης του λογαριασμού αυτού επί μία εβδομάδα.
Εφαρμογή του λογιστικού σχεδίου στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις Το Ελληνικό γενικό λογιστικό σχέδιο Ομαδοποίηση των λογαριασμών που αφορούν στα ξενοδοχεία	*Να σχηματίσουν εικόνα για το λογιστικό σχέδιο που εφαρμόζεται στη χώρα μας.* *Να γνωρίζουν τους λογαριασμούς που παρακολουθούνται στη ξενοδοχειακή λογιστική.*	Προβολή διαφάνειας με τους λογαριασμούς του Ε.Γ.Λ.Σ.
Αναφορές και εκθέσεις στη ξενοδοχειακή λογιστική Εισαγωγικά Διοικητική ξενοδοχειακή λογιστική Οι κυριότεροι δείκτες της ξενοδοχειακής επιχείρησης Σύνταξη αναφορών	*Να γνωρίζουν τους κυριότερους δείκτες της ξενοδοχειακής επιχείρησης και να συντάσσουν οικονομικές καταστάσεις.*	Υπολογισμός του αριθμοδείκτη σχολικών εξόδων σε σχέση με τα έξοδα διασκέδασης κάθε μαθητή. Μελέτη περιπτώσεων εφαρμογής διοικητικής ξενοδοχειακής λογιστικής με χρήση αριθμοδεικτών.
Διάρθρωση Ενεργητικού ξενοδοχειακών μονάδων Έξοδα ίδρυσης και εγκατάστασης Πάγια περιουσιακά στοιχεία της ξενοδοχειακής επιχείρησης Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία Διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία Μεταβατικοί λογαριασμοί Ενεργητικού	***Να αναφέρουν τους λογαριασμούς του Ενεργητικού.***	Διάρθρωση του Ενεργητικού της οικιακής περιουσίας.

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι** **Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Διάρθρωση Παθητικού ξενοδοχειακών μονάδων Εισαγωγικές έννοιες Πηγές κεφαλαίων Ίδιο και Ξένο κεφάλαιο Βραχυπρόθεσμο κεφάλαιο κίνησης Υποχρεώσεις της επιχείρησης Μεταβατικοί λογαριασμοί Παθητικού	*Να διακρίνουν τις έννοιες Ίδιο και Ξένο κεφάλαιο.* *Να γνωρίζουν τους λογαριασμούς του Παθητικού.*	Διάρθρωση του Παθητικού της οικιακής περιουσίας.
Τήρηση βιβλίων και στοιχείων Κατηγορίες βιβλίων Θεώρηση βιβλίων και στοιχείων **Τήρηση βιβλίων και στοιχείων**	*Να αντιληφθούν τον τρόπο τήρησης βιβλίων και στοιχείων.* *Να ενημερωθούν για τα βιβλία που χρησιμοποιούν ανά κατηγορία και είδος οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις.*	Παρουσίαση των βιβλίων και στοιχείων που τηρεί ένα ξενοδοχείο. Επίσκεψη στην εφορία της περιοχής και ενημέρωση για την διαδικασία θεώρησης βιβλίων και στοιχείων.
Οι κυριότεροι ξενοδοχειακοί λογαριασμοί Τεμαχισμός ενιαίου ημερολογίου Εσωτερικά δικαιολογητικά Παραστατικά ενημέρωσης των βιβλίων	*Να αναγνωρίζουν τους κυριότερους ξενοδοχειακούς λογαριασμούς σε ένα ημερολόγιο.* *Να διαχωρίζουν παραστατικά πρός ενημέρωση βιβλίων.*	Χρέωση των κυριότερων ξενοδοχειακών λογαριασμών στο Ημερολόγιο και στο Καθολικό με τη χρήση εικονικών παραστατικών.
Λογαριασμοί Εσόδων Λογιστική χρήση της ημερήσιας κατάστασης κίνησης πελατών Ο λογαριασμός έσοδα από μισθώματα Ο λογαριασμός Πρακτορεία Οι λογαριασμοί προκαταβολές – προμήθειες – πιστωτικές κάρτες Λογαριασμοί εσόδων τμημάτων εκμετάλλευσης	*Να αντιληφθούν τον ρόλο και τη σημασία του κάθε λογαριασμού.* *Να αναφέρουν τους λογαριασμούς.*	Κατάταξη των οικιακών εσόδων.
Λογαριασμοί Εξόδων Είδη εξοπλισμού Αγορές Λογαριασμοί αναλωσίμων υλικών Μισθοδοσία Έξοδα προσωπικού Αμοιβές τρίτων Παροχές τρίτων Φόροι-Τέλη Τόκοι-Έξοδα τραπεζών Καταθέσεις	*Να αναφέρουν τους λογαριασμούς εξόδων να τους κατατάσσουν σωστά και να γνωρίζουν τον ρόλο του κάθε ενός.*	Κατάταξη των οικιακών εξόδων.

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:	Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες
Το Φ.Π.Α. στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις Η λογιστική Φ.Π.Α. Οι συντελεστές του Φ.Π.Α. Απόδοση Φ.Π.Α. Η λειτουργία του Φ.Π.Α. Ασκήσεις	*Να ορίζουν την έννοια του Φ.Π.Α.* *Να αναφέρουν τον τρόπο λειτουργίας και παρακολούθησης του φόρου.* *Να συντάσσουν περιοδικές και ετήσιες δηλώσεις Φ.Π.Α.*	Άσκηση υπολογισμού του Φ.Π.Α. στην τιμή προ φόρου και στη τιμή μετά φόρου.
Τέλος της διαχειριστικής χρήσης Απογραφή τέλους χρήσης Ο ισολογισμός τέλους χρήσης Αποτελέσματα χρήσης Λογιστική αποθεματικών Διάθεση κερδών	Να κατανοούν τα λογιστικά στοιχεία που προκύπτουν από την ανάγνωση ενός ισολογισμού. *Να προσδιορίζουν το οικονομικό αποτέλεσμα χρήσης.*	Προβολή διαφανειών με ισολογισμούς ξενοδοχείων.
Μηχανογραφημένη λογιστική Ειδικό λογισμικό ξενοδοχειακής λογιστικής Το κύκλωμα αποθηκών Σύστημα πληροφοριών	*Να γνωρίζουν τη λειτουργία του λογισμικού ξενοδοχειακής λογιστικής.* *Να εντοπίσουν το σύστημα πληροφοριών που προσφέρει η μηχανογραφημένη λογιστική και τη σημασία των πληροφοριών αυτών στη διοίκηση του ξενοδοχείου.*	Προβολή διαφανειών με τις κυριότερες οθόνες λογιστικού λογισμικού.
Παραδείγματα και ασκήσεις ξενοδοχειακής λογιστικής	*Να εκτελούν απλές λογιστικές πράξεις.*	

Πρόγραμμα Σπουδών του Μαθήματος

«Τμήματα Υποδοχής και Τμήμα Ορόφων»

της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «Τμήματα Υποδοχής και Τμήμα Ορόφων»

της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «**Τμήματα Υποδοχής και Τμήμα Ορόφων**» της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου είναι, οι μαθητές/τριες:

1. Να κατανοήσουν τη θέση, τη δομή και το ρόλο των τμημάτων στην ξενοδοχειακή επιχείρηση
2. Να πληροφορηθούν για τη θέση και τον τρόπο λειτουργίας του τμήματος κρατήσεων
3. Να γνωρίσουν το έργο του τμήματος υποδοχής
4. Να ενημερωθούν για το έργο του θυρωρείου
5. Να προσεγγίσουν τις υπηρεσίες που προσφέρει το τμήμα του τηλεφωνείου
6. Να αντιληφθούν το αντικείμενο δράσης του τμήματος του ταμείου
7. Να συνειδητοποιήσουν το χώρο και τις διαδικασίες δράσης του προσωπικού του τμήματος ορόφων
8. Να εντοπίσουν τις υπηρεσίες και τον τρόπο ανάμειξης των τμημάτων συντήρησης και ασφαλείας στη λειτουργία των ξενοδοχείων

Τμήματα Υποδοχής και Τμήμα Ορόφων

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι** **Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Σχετικά με τα τμήματα Η θέση των τμημάτων Ο ρόλος των τμημάτων Οι στόχοι των τμημάτων	*Να αντιληφθούν τη θέση των τμημάτων μέσα στο χώρο του ξενοδοχείου.* *Να συνειδητοποιήσουν τον ρόλο των τμημάτων σε σχέση με τα υπόλοιπα τμήματα του ξενοδοχείου.* *Να ενημερωθούν για τους στόχους των τμημάτων.*	Χρήση εποπτικού υλικού(φωτογραφίες, διαφάνειες κ.τ.λ.) με αντικείμενο τους χώρους υποδοχής ενός ξενοδοχείου. Επίσκεψη σε ξενοδοχειακό χώρο θα συνέβαλε στην κατανόηση του αντικειμένου.
Τα τμήματα υποδοχής Κρατήσεις Υποδοχή Θυρωρείο Τηλεφωνικό κέντρο Ταμείο	*Να διακρίνουν τα επί μέρους τμήματα υποδοχής είτε αυτά βρίσκονται σε επαφή με τον πελάτη είτε όχι .*	Παρουσιάζεται με παραδείγματα η λειτουργία των τμημάτων υποδοχής.
Κρατήσεις Σχετικά με τις κρατήσεις Προσωπικό κρατήσεων Οργάνωση κρατήσεων Αποδοχή κρατήσεων Κρατήσεις σε αναμονή Κρατήσεις βάσει συμβόλαια (Allotment) Κρατήσεις κατόπιν συμφωνίας Εντολή Κράτησης (Voucher) Δελτία κρατήσεων (Reservation Cards)	*Να σχηματίσουν άποψη για τις λειτουργίες που συνδέονται με το τμήμα κρατήσεων.* *Να ενημερωθούν για τα προσόντα που απαιτούνται προκειμένου να εργασθούν στο συγκεκριμένο τμήμα.*	Δίνονται απλά παραδείγματα σχετικά με τις κρατήσεις. Ενδεικτικό υλικό διαδικασίας κρατήσεων είναι δυνατόν να περιέχεται στο διδακτικό βιβλίο.
Πλάνα κρατήσεων Χειρόγραφο πλάνο κρατήσεων Πλάνα κρατήσεων τύπου Whitney Πλάνα κρατήσεων Η/Υ Αρχείο κρατήσεων Ασκήσεις	*Να αντιληφθούν τη διαδικασία που απαιτείται για τη συμπλήρωση και τον έλεγχο των πλάνων κρατήσεων.*	Συμπλήρωση των εντύπων τα οποία θα αναφερθούν μέσα στην τάξη με τη μορφή ασκήσεων.
Ηλεκτρονικά συστήματα κρατήσεων Διεθνές κεντρικό σύστημα κρατήσεων τουριστικών επιχειρήσεων Κρατήσεις μέσω Διαδικτύου Ιστοσελίδα επιχείρησης Ηλεκτρονικά συστήματα κρατήσεων ξενοδοχειακών αλυσίδων	*Να καλλιεργηθεί η δυνατότητα χειρισμού συστημάτων κρατήσεων μέσω Η/Υ.*	Να γίνει απλή αναφορά στα υπάρχοντα ηλεκτρονικά συστήματα κρατήσεων και να δειχτεί η σημασία της εξέλιξης της τεχνολογίας στον ξενοδοχειακό τομέα.

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:	Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες
Overbooking Πολιτική overbooking Κρατήσεις overbooking Διαχείριση καταστάσεων overbooking	*Να εκτιμήσουν τις δυνατότητες και τις ιδιαιτερότητες που χαρακτηρίζουν την διαδικασία της πολιτικής overbooking που χρησιμοποιείται στην ξενοδοχειακή πρακτική.*	Να αναλυθούν οι λόγοι για τους οποίους μια ξενοδοχειακή επιχείρηση «κάνει» overbooking και εν συνεχεία να γίνουν case studies στο τμήμα.
Υποδοχή Σχετικά με την υποδοχή Προσωπικό υποδοχής Διαχείριση δωματίων Χαρακτηρισμός δωματίων Πλάνο δωματίων	*Να ενημερωθούν για τις λειτουργίες της υποδοχής.* *Να γνωρίσουν τα προσόντα που απαιτούνται για το προσωπικό που εργάζεται στο χώρο της υποδοχής.* *Να διακρίνουν τις διαφορές που υπάρχουν στους τύπους δωματίων.* *Να εκτιμήσουν τις δυνατότητες που παρέχει η χρήση ενός πλάνου δωματίων.*	Αναφορά στους διάφορους τύπους τμημάτων υποδοχής που απαντώνται στην αγορά και σύγκριση της σύγχρονης με την παραδοσιακή(Ελβετική) Υποδοχή.
Υποδοχή και εξυπηρέτηση πελατών Δελτία άφιξης Άφιξη individual Άφιξη group Έντυπα και βιβλία υποδοχής Αλλαγή δωματίων Παράταση παραμονής Αναχώρηση πελατών (Check Out)	*Να κατανοήσουν την διαδικασία που εφαρμόζεται κατά την άφιξη, παραμονή και αναχώρηση πελατών στο ξενοδοχείο.*	Ενδεικτικό υλικό με δελτία άφιξης και έντυπα υποδοχής είναι δυνατό να περιέχεται στο διδακτικό βιβλίο. Πρόσθετο υλικό είναι δυνατό να συγκεντρωθεί και να παρουσιαστεί από τον διδάσκοντα και τους μαθητές. Παιχνίδι ρόλων, όπου μία ομάδα μαθητών καλύπτει το ρόλο πελατών που φθάνουν μετά από προγραμματισμένη κράτηση στο ξενοδοχείο και μία άλλη ομάδα καλύπτει το ρόλο των εργαζομένων στην υποδοχή. Το ίδιο επαναλαμβάνεται με θέμα μη προγραμματισμένη άφιξη, όπου πρέπει να αναδειχθεί η δυνατότητα πραγματοποίησης πώλησης του εργαζομένου. Το ίδιο επίσης επαναλαμβάνεται με θέμα την αναχώρηση πελατών.
Night Audit Καθήκοντα νυχτερινής υπηρεσίας Νυχτερινός έλεγχος "Κλείσιμο ημέρας" Μεθοδολογία ελέγχου Ασκήσεις κλεισίματος ημέρας	*Να σχηματίσουν άποψη σχετικά με τη διαδικασία και τη σημασία του "κλεισίματος ημέρας" για την εύρυθμη λειτουργία του ξενοδοχείου.*	Η πραγματοποίηση ασκήσεων σχετικών με το διδαχθέν αντικείμενο κρίνεται απαραίτητη. Θα πρέπει να προηγηθούν απλά παραδείγματα.

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Θυρωρείο Σχετικά με το θυρωρείο Προσωπικό θυρωρείο Παραλαβή και διανομή αποσκευών Παράδοση και παραλαβή κλειδιών Υπηρεσία ταχυδρομείου Πληροφορίες Λοιπές υπηρεσίες θυρωρείου	*Να γνωρίσουν τα χαρακτηριστικά και τις εργασίες που επιτελούνται στο χώρο του θυρωρείου.*	Συστήνεται η συζήτηση για την χρησιμότητα και τις ανάγκες που καλύπτει το συγκεκριμένο τμήμα.
Τηλεφωνικό κέντρο Παρεχόμενες υπηρεσίες Τύποι τηλεφωνικών κέντρων Λοιπές υπηρεσίες επικοινωνίας	*Να ενημερωθούν σχετικά με τις υπηρεσίες και δυνατότητες του τηλεφωνικού κέντρου.*	Αναφορά σε υπάρχοντα τηλεφωνικά κέντρα.
Ταμείο Σχετικά με το Ταμείο Συγκέντρωση και καταχώρηση παραστατικών καταναλώσεων Συνάλλαγμα Υπηρεσία φύλαξης τιμαλφών Προκαταβολές κρατήσεων Διάφορες εισπράξεις Έκδοση λογαριασμών	*Να κατανοήσουν τις εργασίες που συντελούνται στο τμήμα του ταμείου.* *Να εξοικειωθούν με τις πρακτικές και λειτουργίες του τμήματος.*	Να αναλυθούν οι διάφορες διαδικασίες οι οποίες εφαρμόζονται στο συγκεκριμένο τμήμα. Να αναφερθούν οι νόμοι που σχετίζονται με το συνάλλαγμα.
Το τμήμα ορόφων Η θέση του τμήματος ορόφων μέσα στο Ξενοδοχείο. Συνεργασία με τα υπόλοιπα τμήματα του ξενοδοχείου.	*Να σχηματίσουν άποψη για το τμήμα.* *Να αντιληφθούν το είδος και τη φύση της συνεργασίας.*	Ενδείκνυται η επίσκεψη σε ξενοδοχείο και η επιτόπου ανάλυση σημαντικών στοιχείων του τμήματος από τον εκπαιδευτικό.
Οργανόγραμμα τμήματος Προϊστάμενος τμήματος Καμαριέρες Καθαρίστριες Βαλέδες Περιγραφή καθηκόντων Επιλογή προσωπικού Εκπαίδευση προσωπικού	*Να διακρίνουν τη δομή οργάνωσης του τμήματος.*	Ενδεικτικό υλικό με οργανόγραμμα είναι δυνατό να περιέχεται στο διδακτικό βιβλίο.

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι** **Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Προσδιορισμός έργου Τμήμα καθαριότητας δωματίων Τμήμα καθαριότητας κοινόχρηστων χώρων Τμήμα λινοθήκης Τμήμα πλυντηρίου Τμήμα απολεσθέντων	*Να διακρίνουν τους ρόλους που αναλογούν στο προσωπικό του τμήματος.*	Η περιγραφή καθηκόντων του κάθε τμήματος κρίνεται απαραίτητη.
Εξοπλισμός τμήματος Επίπλωση Ιματισμός Μηχανήματα και εργαλεία Υλικά καθαρισμού	*Να γνωρίσουν την υποδομή και τον τρόπο χρήσης του εξοπλισμού του τμήματος .*	Φωτογραφικό υλικό και επίσκεψη σε ξενοδοχειακή μονάδα .
Τμήμα συντήρησης **Απασχολούμενο προσωπικό** **Έργο του τμήματος** Συνεργασία με το τμήμα ορόφων **Συνεργασία με το τμήμα υποδοχής**	*Να κατανοήσουν το ρόλο και τη σημασία του τμήματος και να αντιληφθούν το επίπεδο συνεργασίας με τα άλλα τμήματα του ξενοδοχείου.*	Ιδιαίτερη αναφορά στην ποιοτική συνεργασία μεταξύ των τμημάτων.
Τμήμα ασφαλείας **Απασχολούμενο προσωπικό** **Έργο του τμήματος** Συνεργασία με το τμήμα ορόφων **Συνεργασία με το τμήμα υποδοχής**	*Να αντιληφθούν τη σημασία του συγκεκριμένου τμήματος και την σπουδαιότητά του.*	Συζήτηση για τη σημασία του τμήματος και αναφορά σε συγκεκριμένα παραδείγματα δράσης του τμήματος.

Πρόγραμμα Σπουδών του Μαθήματος

«Τήρηση Λογαριασμών Πελατών (Main Courante)»

της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «Τήρηση Λογαριασμών Πελατών (Main Courante)» της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «**Τήρηση Λογαριασμών Πελατών (Main Courante)**» της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου είναι, οι μαθητές/τριες:

1. Να κατανοήσουν το ρόλο του τμήματος μέσα στην ξενοδοχειακή επιχείρηση
2. Να αντιληφθούν τη λειτουργία των παραστατικών που εκδίδουν τα διάφορα τμήματα της ξενοδοχειακής επιχείρησης
3. Να γνωρίσουν το ρόλο και τη λειτουργία της συγκεντρωτικής Main Courante
4. Να ενημερωθούν για τη διαχείριση των συμφωνηθέντων καταναλώσεων
5. Να ενημερωθούν για τη διαχείριση των καταναλώσεων extras
6. Να πληροφορηθούν για τη λειτουργία των πιστωτικών στηλών
7. Να συνειδητοποιήσουν την προσοχή που απαιτείται για την ενημέρωση και συμφωνία της Main Courante
8. Να ασκηθούν στη διαδικασία συμφωνιών και κλεισίματος της Main Courante

Τήρηση Λογαριασμών Πελατών (M/C)

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:	Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες
Εισαγωγή στη Main Courante (M/C) Η γραμμογράφηση της M/C Η λειτουργία της M/C Το σύστημα οριζοντίων και καθέτων αθροίσεων Γενικά για τη ενημέρωση της M/C Ο ρόλος της M/C στην ενημέρωση του λογιστηρίου Ο ρόλος της M/C στην ενημέρωση του ξενοδοχείου	*Να αντιληφθούν τη λειτουργία του λεγόμενου λογιστικού σεντονιού.* *Να συνειδητοποιήσουν τον μηχανισμό συμφωνιών και επαληθεύσεων με τη μέθοδο οριζοντίων και καθέτων αθροίσεων, θετικών και αρνητικών αριθμών.* *Να εντοπίσουν τη σημασία της M/C στη διαχείριση του ξενοδοχείου.*	Παραδείγματα με μικρής έκτασης λογιστικά σεντόνια, τα οποία αρχικά θα περιορίζονται σε δύο στήλες και δύο γραμμές στοιχείων.
Άσκηση πράξης πάνω στα παραστατικά στοιχεία τμημάτων.	*Να εντοπίσουν τη διαδικασία καταχώρησης των εσόδων σε παραστατικά και την διαδικασία συγκέντρωσής τους και καταχώρησής τους.*	Παραστατικά στοιχεία τμημάτων Διαδικασία έκδοσης παραστατικών Προώθηση των παραστατικών στον maincourantier
Άσκηση πράξης στα Συμφωνηθέντα.	*Να αντιληφθούν το ρόλο του τμήματος κρατήσεων και του τμήματος υποδοχής στην διαχείριση των δελτίων συμφωνίας.* *Να γνωρίζουν τον υπολογισμό χρέωσης των κατά περίπτωση πελατών και την διαδικασία ανοίγματος ΑΠΥ.* *Να καταχωρούν τις χρεώσεις συμφωνηθέντων στη M/C.*	**Συμφωνηθέντα** Παραστατικά αφίξεων Τιμές ξενοδοχειακών επιχειρήσεων Διημέρευση και μερική άφιξη Φόροι Α.Π.Υ. (Απόδειξη Παροχής Υπηρεσιών) Άνοιγμα και χρέωση ΑΠΥ Καταχώρηση συμφωνηθέντων στην M/C
Άσκηση πράξης στις Καταναλώσεις Extras.	*Να είναι σε θέση να κάνουν καταχωρήσεις των extras και των passants στις κατάλληλες στήλες και γραμμές της M/C.*	**Καταναλώσεις Extras** Καταχωρήσεις των χρεωστικών extras Διαχωριστικές καταστάσεις τμημάτων Εισπράξεις μετρητοίς Καταχώρηση παραστατικών extras καταναλώσεων και των εισπράξεων μετρητοίς των τμημάτων

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Άσκηση πράξης στις Πιστωτικές στήλες.	*Να συμπληρώνουν τις πιστωτικές στήλες της M/C, σύμφωνα με τα αντίστοιχα παραστατικά.*	Πιστωτικές στήλες Ταμείο Προκαταβολές Εκπτώσεις –Διορθώσεις-Προμήθειες Καταχωρήσεις πληρωμών και λοιπών πιστωτικών ενεργειών στις ΑΠΥ και στην M/C
Άσκηση πράξης στα Αποτελέσματα.	*Να αθροίζουν τις στήλες και γραμμές της M/C και να επαληθεύουν τα αποτελέσματα.*	Αποτελέσματα Σύνολο ημέρας Υπόλοιπο προηγουμένης Γενικό χρεωστικό υπόλοιπο Υπόλοιπο σε μεταφορά Η στήλη «Παρατηρήσεις» Αθροίσεις αποτελεσμάτων στην M/C
Άσκηση πράξης στις Συμφωνίες Main Courante (M/C)	*Να κάνουν τις συμφωνία των συνόλων στηλών της M/C.* *Να συγκρίνουν τα αποτελέσματα της M/C με τις συγκεντρωτικές καταστάσεις των τμημάτων και το βιβλίο υποδοχής ως προς τα συμφωνηθέντα και τα σύνολα πελατών και δωματίων.*	**Συμφωνίες Main Courante (M/C)** Συμφωνία συνόλων στηλών M/C Συμφωνία με βιβλίο υποδοχής Συμφωνία με διαχωριστικές καταστάσεις Συμφωνία με κατάσταση ταμείου Ισοζύγιο ημέρας Το κλείσιμο της M/C Ασκήσεις (Συμφωνίες της M/C, εύρεση σφαλμάτων, τεχνικές εντοπισμού του σημείου λάθους)
Άσκηση πράξης στη Συγκεντρωτική Main Courante (M/C)	*Να συμπληρώνουν και συμφωνούν την recapitulation.* *Να γνωρίζουν την σημασία των πληροφοριών που αυτή προσφέρει.*	**Συγκεντρωτική Main Courante (M/C)** Συγκεντρωτική M/C σε μηνιαία βάση Στατιστικά στοιχεία που προκύπτουν από την ανάλυση των δεδομένων Ασκήσεις(Καταχωρήσεις και συμφωνία M/C)
Άσκηση πράξης		Καταχωρήσεις και συμφωνία M/C
Άσκηση πράξης		Καταχωρήσεις και συμφωνία M/C
Άσκηση πράξης		Καταχωρήσεις και συμφωνία M/C

Πρόγραμμα Σπουδών του Μαθήματος

«Λειτουργία Επισιτιστικών Τμημάτων»

της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «Λειτουργία Επισιτιστικών Τμημάτων» της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «**Λειτουργία Επισιτιστικών Τμημάτων**» της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου είναι, οι μαθητές/τριες:

1. Να αντιληφθούν το ρόλο του τμήματος τροφίμων και ποτών (F&B)
2. Να πληροφορηθούν για τη δομή του τμήματος, για τα υποτμήματα που καλύπτει και την οργάνωσή τους
3. Να γνωρίσουν την τυπολογία των ξενοδοχειακών εστιατορίων, το έργο που προσφέρουν και τον τρόπο που λειτουργούν
4. Να κατανοήσουν τα στοιχεία του εστιατορικού προϊόντος και το ρόλο του στη διαμόρφωση του ξενοδοχειακού προϊόντος
5. Να ενημερωθούν για την τυπολογία των κρασιών και το σερβίρισμά τους
6. Να γνωρίσουν την τυπολογία των ξενοδοχειακών μπαρ και το προϊόν που προσφέρει το καθένα
7. Να ενημερωθούν σχετικά με την οργάνωση και τη λειτουργία του μαγειρείου
8. Να ασκηθούν στη σύνθεση εδεσματολογίου

Λειτουργία Επισιτιστικών Τμημάτων

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι** **Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Το τμήμα F&B Τα επισιτιστικά τμήματα των ξενοδοχείων. Η ποιότητα του τμήματος F&B	Να αναφέρουν τα επισιτιστικά τμήματα των ξενοδοχείων και τις λειτουργίες που επιτελούν.	Να δοθούν παραδείγματα σχετικά με την οργάνωση του F&B σε διάφορους τύπους ξενοδοχείων.
Οργάνωση των επισιτιστικών τμημάτων Οργάνωση εργασίας. Υπηρεσίες. Οργάνωση χώρου Νομοθετικές ρυθμίσεις	*Να αντιλαμβάνονται τον τρόπο οργάνωσης των επισιτιστικών τμημάτων.*	Να γίνει αναφορά στα έγγραφα περιγραφής εργασίας (job description) και τη σπουδαιότητά τους.
Μορφές εστιατορίων που μπορούμε να συναντήσουμε στο χώρο των ξενοδοχείων Εστιατόριο πρωινών Εστιατόριο table d' hote Εστιατόριο a la carte Ταβέρνα Εστιατόριο εθνικής κουζίνας Grill room Snack bar Εστιατόριο banquet Room service Εστιατόριο γενικής χρήσης Αίθουσες εκδηλώσεων και επισήμων γευμάτων	*Να αναφέρουν όλους τους τύπους εστιατορίων που συναντώνται στο χώρο των ξενοδοχείων καθώς και τα βασικά χαρακτηριστικά τους.*	Να δίνονται παραδείγματα για τον κάθε τύπο εστιατορίου και να αναπτύσσονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους. Να χωριστούν οι μαθητές/τριες σε ομάδες και να παρουσιάσουν από ένα τύπο εστιατορίου που βρήκαν στην αγορά.
Εργαστηριακή άσκηση στην Εστιατορική τέχνη. Το προσωπικό του εστιατορίου Στρώσιμο τραπεζομάνδηλου Μεταφορά δίσκων Είδη σερβιρίσματος Το Αγγλικό σερβίρισμα Το Γαλλικό σερβίρισμα Το Αυστριακό σερβίρισμα Το Ρωσικό σερβίρισμα Το αμερικάνικο σερβίρισμα ή self service Ο μπουφές (μπανκέ-δεξιώσεων) Ελληνικό σερβίρισμα Ειδικά γεύματα Σκεύη και εργαλεία	*Να γνωρίζουν το προσωπικό του εστιατορίου.* *Να διακρίνουν όλα τα είδη σερβιρίσματος.* *Να γνωρίζουν τη χρησιμότητα των διαφόρων σκευών και εργαλείων.*	Παιχνίδι ρόλων. Μαθητές υποδύονται ότι παίρνουν παραγγελία από πελάτες, ή ότι εξυπηρετούν πελάτες εστιατορίου. Προβολή βιντεοταινίας σχετικά με τις διαδικασίες που αφορούν στην προετοιμασία του σερβιρίσματος, το σερβίρισμα και το έργο που έπεται του σερβιρίσματος ενός γεύματος. Όλοι οι μαθητές/τριες σε ομάδες των δύο συμμετέχουν στη διαδικασία mise en place και debarassage

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Εργαστηριακή άσκηση στην Εστιατορική τέχνη.		Αγγλικό σερβίρισμα.
Εργαστηριακή άσκηση στην Εστιατορική τέχνη.		Γαλλικό σερβίρισμα.
Εργαστηριακή άσκηση στην Εστιατορική τέχνη.		Αυστριακό σερβίρισμα.
Εργαστηριακή άσκηση στην Εστιατορική τέχνη.		Ρωσικό σερβίρισμα.
Εργαστηριακή άσκηση στην Εστιατορική τέχνη.		Εληνικό σερβίρισμα.
Το εστιατοριακό προϊόν Κεντρικό εστιατοριακό προϊόν Συμπληρωματικό εστιατοριακό προϊόν Η προώθηση των πωλήσεων στις εστιατορικές μονάδες Η προσφορά του προσωπικού Ο ρόλος του στο ξενοδοχειακό προϊόν	*Να γνωρίζουν τα στοιχεία του το εστιατοριακού προϊόντος.* *Να αντιλαμβάνονται και να ορίζουν τις διαφορές μεταξύ κεντρικού και συμπληρωματικού εστιατοριακού προϊόντος.*	Επίσκεψη σε διαφορετικά ξενοδοχειακά εστιατόρια, καταγραφή στοιχείων και συζήτηση για τις διαπιστωθείσες διαφορές.
Το κρασί Το λευκό κρασί Το κόκκινο κρασί Το ροζέ κρασί Η ρετσίνα Τα αφρώδη κρασιά Τα γλυκά κρασιά Τά αρωματισμένα κρασιά Ποιότητα του κρασιού Γευσιγνωσία Κατάλογος κρασιών Φύλαξη των κρασιών Η θερμοκρασία σερβιρίσματος των κρασιών Η σχέσεις φαγητών και κρασιών Σερβίρισμα των κρασιών Ζύθος, απεριτίφ και λοιπά ποτά	*Να γνωρίζουν βασικά στοιχεία οινολογίας.* *Να μπορούν να συντάξουν ένα κατάλογο κρασιών.* *Να εκτιμήσουν τη σχέση ενός φαγητού και ενός αλκοολούχου σκευάσματος.*	Επίσκεψη σε οινοποιείο. Ομαδική εργασία δημιουργίας wine list ξενοδοχειακού εστιατορίου table d' hôte.
Εργαστηριακή άσκηση σερβιρίσματος κρασιών	*Να προσφέρουν αναψυκτικά και κρασί σύμφωνα με τους κανόνες σερβιρίσματος.*	Άσκηση σερβιρίσματος λευκού και κόκκινου κρασιού. Άσκηση γευσιγνωσίας κρασιών.
Το μπαρ στο ξενοδοχειακό χώρο Είδη bar στο ξενοδοχειακό χώρο Restaurant bar Main bar Swimming pool bar Beach bar Roof garden bar Dancing bar Snack bar Mini bar	*Να αναφέρουν όλους τους τύπους μπάρ που συναντάμε στο χώρο των ξενοδοχείων καθώς και τα βασικά χαρακτηριστικά τους.*	Επίσκεψη σε διαφορετικά ξενοδοχειακά μπαρ, καταγραφή στοιχείων και συζήτηση για τις διαπιστωθείσες διαφορές.

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Εργαστηριακή άσκηση αντίληψης της διαρρύθμησης και λειτουργικότητας του χώρου του μπαρ.	*Να γνωρίζουν πως προετοιμάζεται η λειτουργία του μπαρ και ποια είναι τα βασικά μηχανήματα που απαντούνται σε αυτό χώρο.*	Παρουσίαση των σκευών και μηχανημάτων του μπαρ και επεξήγηση του τρόπου λειτουργίας τους.
Προσωπικό μπαρ Προϊστάμενος bar ή Head barman Barman Βοηθοί του barman Σερβιτόροι Βοηθοί σερβιτόρων. Οικονομική προσέγγιση του bar	*Να γνωρίζουν τους ρόλους και το έργο που προσφέρουν οι υπάλληλοι του μπαρ στις διάφορες θέσεις εργασίας του τμήματος.*	Προβολή βιντεοταινίας σχετικά με το έργο του προσωπικού μπαρ.
Εργαστηριακή άσκηση στο μπαρ.		Mise en place και κοπή λεμονιών και πορτοκαλιών για τη χρήση τους σε ποτά. Συζήτηση για τον ρόλο και τη χρήση των διακοσμητικών υλικών(αναδευτήρες, ομπρέλες κ.λ.π.) Debarassage
Το προϊόν του μπαρ Αλκοολούχα ποτά Μη αλκοολούχα ποτά Αφεψήματα Αναμίξεις ή Cocktails Συνοδευτικά snacks	*Να γνωρίζουν το υλικό προϊόν του μπαρ.* *Να αντιλαμβάνονται τις διαφορές των προϊόντων του μπαρ.*	Να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στους κινδύνους που προκύπτουν από τη κατανάλωση του αλκοόλ.
Εργαστηριακή άσκηση στο μπαρ.		Παρασκευή αναμίξεων (cocktails) από τους μαθητές/τριες με τη χρήση μη αλκοολούχων σκευασμάτων.
Εργαστηριακή άσκηση στο μπαρ.		Παρασκευή αναμίξεων (cocktails) από τους μαθητές/τριες με τη χρήση μη αλκοολούχων σκευασμάτων.
Εργαστηριακή άσκηση στο μπαρ.		Παρασκευή αφεψημάτων και καφέ ειδικού τύπου(espresso, cappuccino, fredo) από τους μαθητές/τριες
Εργαστηριακή άσκηση στο μπαρ.		Παρασκευή αφεψημάτων και καφέ ειδικού τύπου(espresso, cappuccino, fredo) από τους μαθητές/τριες
Το μαγειρείο Θέση του μαγειρείου Χωροταξική οργάνωση Εξοπλισμός του μαγειρείου Το προσωπικό του μαγειρείου Διοίκηση του μαγειρείου Η γαλλική κουζίνα	*Να σχηματίσουν εικόνα για τη θέση και το ρόλο του τμήματος στο ξενοδοχειακό περιβάλλον.* *Να αναφέρουν το προσωπικό του μαγειρείου.*	Προβολή βιντεοταινίας σχετικά με το έργο του μαγειρείου.

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:	Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες
Το εδεσματολόγιο (menu) Σχεδιασμός menu Το menu τυπωμένο στο κατάλογο	*Να σχεδιάζουν κατόπιν συνεργασίας ένα απλό εδεσματολόγιο.*	Σχεδιασμός εδσματολογίου ανά ομάδες και αιτιολόγηση του σχεδιασμού από αυτές.
Συνεργασία του μαγειρείου με άλλα τμήματα του ξενοδοχείου Συνεργασία με το τμήμα υποδοχής Συνεργασία Κουζίνας και Εστιατορίου Συνεργασία με το τμήμα εκδηλώσεων και πωλήσεων Συνεργασία με τα μπαρ	*Να αντιλαμβάνονται το επίπεδο και τη σημασία της ομαλής συνεργασίας του τμήματος με τα υπόλοιπα του χώρου.*	Οργάνωση εκδήλωσης στο σχολείο, με προσφορά snacks και αναψυκτικών.
Ορολογία του κλάδου	*Να γνωρίζουν την ορολογία του επαγγέλματος και τις έννοιες που καλύπτει.*	

Πρόγραμμα Σπουδών του Μαθήματος

«Τουριστική Γεωγραφία (Ελλάδας και Παγκόσμια)»

της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «Τουριστική Γεωγραφία (Ελλάδας και Παγκόσμια)» της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «**Τουριστική Γεωγραφία (Ελλάδας και Παγκόσμια)**» της Β΄ Τάξης, Α΄ Κύκλου είναι, οι μαθητές/τριες:

1. Να γνωρίσουν τα εδαφολογικά και κλιματολογικά χαρακτηριστικά της Ελλάδας
2. Να ενημερωθούν για το συγκοινωνιακό δίκτυο και την συγκοινωνιακή υποδομή που εξυπηρετούν τις τουριστικές μετακινήσεις στην Ελλάδα
3. Να πληροφορηθούν σχετικά με την ιστορία και τον πολιτισμό της Ελλάδας
4. Να εμπεδώσουν τα μορφολογικά, ιστορικά και πολιτιστικά στοιχεία των γεωγραφικών διαμερισμάτων της Ελλάδας
5. Να γνωρίσουν τις κλιματολογικές ζώνες και τη μορφολογία της γης
6. Να πληροφορηθούν για τα σπουδαιότερα τουριστικά ρεύματα (τουριστικές ροές
7. Να γνωρίσουν τους κυριότερους τουριστικούς προορισμούς στον κόσμο

Τουριστική Γεωγραφία (Ελλάδας και Παγκόσμια)

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι** ***Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:***	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Τουριστική Γεωγραφία Στοιχεία τουριστικής γεωγραφίας Εδαφολογικά και κλιματολογικά χαρακτηριστικά του Ελλαδικού χώρου Κυριότερες Λίμνες –Ποτάμια και Βουνά της Ελλάδας Σημαντικά Σπήλαια	*Να γνωρίζουν τα εδαφολογικά και κλιματολογικά χαρακτηριστικά του Ελλαδικού χώρου.* *Να σχηματίσουν μία εικόνα για τα γεωλογικά χαρακτηριστικά της Ελλάδας.*	Ενδεικτικό υλικό με χάρτες γεωλογικούς, κλιματολογικούς, είναι δυνατό να περιέχεται στο διδακτικό βιβλίο. Πρόσθετο υλικό είναι δυνατό να συγκεντρωθεί και να παρουσιαστεί από τον διδάσκοντα και τους μαθητές. Συστήνεται η αναζήτηση χαρτών στο διαδίκτυο.
Συγκοινωνιακή υποδομή Αεροπορικές συγκοινωνίες Οδικό δίκτυο Σιδηροδρομικό δίκτυο Ακτοπλοϊκό δίκτυο Μαρίνες	*Να ανακαλύψουν την έκταση και τις ιδιαιτερότητες της συγκοινωνιακής υποδομής της Ελλάδας.*	Ανάθεση εργασιών και παρουσίαση ανά ομάδες του υλικού που συγκεντρώθηκε θα διατηρήσει το ενδιαφέρον των μαθητών/τριών και θα προσφέρει σύγχρονο υλικό.
Ιστορία του Ελληνικού χώρου Κυκλαδικός πολιτισμός Μινωικός πολιτισμός Μυκηναϊκός πολιτισμός Κλασσικοί χρόνοι Ελληνιστικοί χρόνοι Ρωμαϊκοί χρόνοι Βυζάντιο	*Να μάθουν στοιχεία σχετικά με τις διάφορες φάσεις της ιστορίας του Ελληνικού χώρου.*	Η σύνδεση των μνημείων της κάθε ιστορικής περιόδου με την σύγχρονη τοποθεσία τους θα διευκόλυνε την παρακολούθηση από μέρους των μαθητών/τριών.
Ν. Αττικής Μορφολογικά χαρακτηριστικά Αθήνα Αρχαιολογικοί χώροι –Μουσεία -Πινακοθήκες και λοιπά αξιοθέατα	*Να σχηματίσουν μια εικόνα σχετικά με τα αξιοθέατα του νομού Αττικής και τις δυνατότητες ανάπτυξης της τουριστικής ροής για την συγκεκριμένη περιοχή.*	Μικρές εργασίες με σκοπό την εκμάθηση μέσα από την έρευνα και όχι την αποστήθιση. Να αποφεύγεται η απλή παράθεση τουριστικών τόπων και περιοχών.
Στερεά Ελλάδα-Εύβοια Νομοί – Πρωτεύουσες Κυριότερα αξιοθέατα Τουριστικές διαδρομές Τουριστική υποδομή	*Να γνωρίσουν τον διοικητικό διαχωρισμό της Στερεάς Ελλάδας και να ενημερωθούν για τα αξιοθέατα της περιοχής.*	Συστήνεται η χρήση του διαδικτύου για τον εμπλουτισμό του προσφερόμενου διδακτικού υλικού.
Θράκη Νομοί – Πρωτεύουσες Κυριότερα αξιοθέατα Τουριστικές διαδρομές Τουριστική υποδομή Πολιτιστική παράδοση Θρησκευτικά και πληθυσμιακά χαρακτηριστικά	*Να γνωρίσουν τον διοικητικό διαχωρισμό της Θράκης και να ενημερωθούν για τα αξιοθέατα της περιοχής.* *Να ανακαλύψουν την σημασία της περιοχής για τον Ελληνικό χώρο και την πλούσια ιστορία του.*	Να γίνει χρήση εποπτικού υλικού και να δοθεί βαρύτητα στις φυσικές καλλονές της περιοχής.

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Μακεδονία Νομοί – Πρωτεύουσες Κυριότερα αξιοθέατα Τουριστικές διαδρομές Τουριστική υποδομή Ιστορική αναδρομή Η μοναστική κοινότητα του Άθω	*Να γνωρίσουν τον διοικητικό διαχωρισμό της Μακεδονίας και να ενημερωθούν για τα αξιοθέατα της περιοχής.* *Να γνωρίσουν την τεράστια παράδοση της περιοχής.*	Μικρές εργασίες με σκοπό την εκμάθηση μέσα από την έρευνα και όχι την αποστήθιση .Να αποφεύγεται η απλή παράθεση τουριστικών τόπων και περιοχών. Ιδιαίτερη αναφορά στην περιοχή της Βεργίνας και στην χερσόνησο του Άθω.
Ν. Θεσσαλονίκης Μορφολογικά χαρακτηριστικά Θεσσαλονίκη Αρχαιολογικοί χώροι-Μουσεία-Πινακοθήκες και λοιπά αξιοθέατα	*Να σχηματίσουν μια εικόνα σχετικά με τα αξιοθέατα του νομού Θεσσαλονίκης.*	Μικρές εργασίες με σκοπό την εκμάθηση μέσα από την έρευνα και όχι την αποστήθιση .Να αποφεύγεται η απλή παράθεση τουριστικών τόπων και περιοχών.
Ήπειρος Νομοί – Πρωτεύουσες Κυριότερα αξιοθέατα Τουριστικές διαδρομές Τουριστική υποδομή Μετέωρα	*Να γνωρίσουν τον διοικητικό διαχωρισμό της Ηπείρου και να ενημερωθούν για τα αξιοθέατα της περιοχής.* *Να ανακαλύψουν τις ομορφιές της περιοχής και το πλούσιο οικολογικό σύστημα των Πρεσπών.*	Να γίνει χρήση εποπτικού υλικού και να δοθεί βαρύτητα στις φυσικές καλλονές της περιοχής. Ιδιαίτερη αναφορά στην περιοχή των Μετεώρων.
Θεσσαλία Νομοί – Πρωτεύουσες Κυριότερα αξιοθέατα Τουριστικές διαδρομές Τουριστική υποδομή	*Να γνωρίσουν τον διοικητικό διαχωρισμό της Θεσσαλίας και να ενημερωθούν για τα αξιοθέατα της περιοχής.*	Συστήνεται η χρήση του διαδικτύου για τον εμπλουτισμό του προσφερόμενου διδακτικού υλικού.
Νησιά Ιονίου Νομοί – Πρωτεύουσες Κυριότερα αξιοθέατα Τουριστικές διαδρομές Τουριστική υποδομή	*Να γνωρίσουν τον διοικητικό διαχωρισμό των Ιονίων νήσων και να ενημερωθούν για τα αξιοθέατα της περιοχής.*	Συζήτηση στην τάξη για τα προβλήματα που δημιουργεί η σεισμογένια της περιοχής στην διαμόρφωση του τουριστικού προϊόντος.
Πελοπόννησος Νομοί – Πρωτεύουσες Κυριότερα αξιοθέατα Τουριστικές διαδρομές Τουριστική υποδομή Μάνη Μονεμβασιά	*Να γνωρίσουν τον διοικητικό διαχωρισμό της Πελοποννήσου και να ενημερωθούν για τα αξιοθέατα της περιοχής.*	Μικρές εργασίες με σκοπό την εκμάθηση μέσα από την έρευνα και όχι την αποστήθιση .Να αποφεύγεται η απλή παράθεση τουριστικών τόπων και περιοχών. Ιδιαίτερη αναφορά στην περιοχή της Μάνης και της Μονεμβασιάς.
Κυκλάδες Νησιά Κυριότερα αξιοθέατα Τουριστικές διαδρομές Τουριστική υποδομή	*Να γνωρίσουν τον διοικητικό διαχωρισμό των Κυκλάδων και να ενημερωθούν για τα αξιοθέατα της περιοχής.*	Να γίνει χρήση εποπτικού υλικού και να δοθεί βαρύτητα στις φυσικές καλλονές της περιοχής.
Δωδεκάνησα Νησιά Κυριότερα αξιοθέατα Τουριστικές διαδρομές Τουριστική υποδομή	*Να γνωρίσουν τον διοικητικό διαχωρισμό των Δωδεκανήσων και να ενημερωθούν για τα αξιοθέατα της περιοχής.*	Να γίνει χρήση εποπτικού υλικού και να δοθεί βαρύτητα στις φυσικές καλλονές και την ιστορία της περιοχής.

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Λοιπά Νησιά Αιγαίου Νησιά Κυριότερα αξιοθέατα Τουριστικές διαδρομές Τουριστική υποδομή	*Να έρθουν σε επαφή με τα σχετικά άγνωστα και απομακρυσμένα νησιά της χώρας μας και να ενημερωθούν για τα αξιοθέατα της περιοχής.*	Μικρές εργασίες με σκοπό την εκμάθηση μέσα από την έρευνα και όχι την αποστήθιση .Να αποφεύγεται η απλή παράθεση τουριστικών τόπων και περιοχών.
Κρήτη Νομοί - Πρωτεύουσες Κυριότερα αξιοθέατα Τουριστικές διαδρομές Τουριστική υποδομή	*Να γνωρίσουν τον διοικητικό διαχωρισμό της Κρήτης και να ενημερωθούν για τα αξιοθέατα της περιοχής.*	Να γίνει χρήση εποπτικού υλικού και να δοθεί βαρύτητα στις φυσικές καλλονές της περιοχής.
Παγκόσμια τουριστική Γεωγραφία Μορφολογικά χαρακτηριστικά του πλανήτη Κλιματολογικές ζώνες Γεωγραφικό μήκος και πλάτος Ήπειροι και Ωκεανοί Οι κυριότεροι τουριστικοί προορισμοί	*Να μάθουν βασικά κλιματολογικά και μορφολογικά στοιχεία.* *Να κατανοήσουν τις έννοιες γεωγραφικό μήκος και πλάτος.* *Να ενημερωθούν για τις κυριότερες τουριστικές ροές.*	Απλή εισαγωγή στις βασικότερες έννοιες της ενότητας.
Ευρώπη Μορφολογικά χαρακτηριστικά Κλιματολογικά χαρακτηριστικά Οικονομικά χαρακτηριστικά Κράτη - Πρωτεύουσες Κυριότερα συγκοινωνιακά δίκτυα Κυριότεροι τουριστικοί προορισμοί	*Να γνωρίσουν τα κυριότερα γεωγραφικά και τουριστικά χαρακτηριστικά της κάθε Ευρωπαϊκής χώρας.* *Να ενημερωθούν για τα κυριότερα συγκοινωνιακά δίκτυα της ηπείρου.*	Ενδεικτικό υλικό με χάρτες των Ευρωπαϊκών χωρών είναι δυνατό να περιέχεται στο διδακτικό βιβλίο . Πρόσθετο υλικό είναι δυνατό να συγκεντρωθεί και να παρουσιαστεί από τον διδάσκοντα και τους μαθητές. Συστήνεται η αναζήτηση χαρτών στο διαδίκτυο. Προβολή βιντεοταινίας Χρησιμοποίηση φωτογραφικού υλικού Ανάθεση εργασιών.
Αφρική Μορφολογικά χαρακτηριστικά Κλιματολογικά χαρακτηριστικά Οικονομικά χαρακτηριστικά Κράτη - Πρωτεύουσες Κυριότερα συγκοινωνιακά δίκτυα Κυριότεροι τουριστικοί προορισμοί	*Να ανακαλύψουν τα κυριότερα γεωγραφικά και τουριστικά χαρακτηριστικά της κάθε Αφρικανικής χώρας.* *Να ενημερωθούν για τα κυριότερα συγκοινωνιακά δίκτυα της ηπείρου.*	Ενδεικτικό υλικό με χάρτες των Αφρικανικών χωρών είναι δυνατό να περιέχεται στο διδακτικό βιβλίο. Πρόσθετο υλικό είναι δυνατό να συγκεντρωθεί και να παρουσιαστεί από τον διδάσκοντα και τους μαθητές. Συστήνεται η αναζήτηση χαρτών στο διαδίκτυο. Χρησιμοποίηση φωτογραφικού υλικού. Ανάθεση εργασιών.

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Ασία Μορφολογικά χαρακτηριστικά Κλιματολογικά χαρακτηριστικά Οικονομικά χαρακτηριστικά Κράτη – Πρωτεύουσες Κυριότερα συγκοινωνιακά δίκτυα Κυριότεροι τουριστικοί προορισμοί	*Να σχηματίσουν εικόνα για τα κυριότερα γεωγραφικά και τουριστικά χαρακτηριστικά της κάθε Ασιατικής χώρας.* *Να ενημερωθούν για τα κυριότερα συγκοινωνιακά δίκτυα της ηπείρου.*	Ενδεικτικό υλικό με χάρτες των Ασιατικών χωρών είναι δυνατό να περιέχεται στο διδακτικό βιβλίο. Πρόσθετο υλικό είναι δυνατό να συγκεντρωθεί και να παρουσιαστεί από τον διδάσκοντα και τους μαθητές. Συστήνεται η αναζήτηση χαρτών στο διαδίκτυο. Χρησιμοποίηση φωτογραφικού υλικού. Ανάθεση εργασιών.
Αυστραλία –Ν. Ζηλανδία και Νησιά Ν. Ειρηνικού Μορφολογικά χαρακτηριστικά Κλιματολογικά χαρακτηριστικά Οικονομικά χαρακτηριστικά Κράτη – Πρωτεύουσες Κυριότερα συγκοινωνιακά δίκτυα Κυριότεροι τουριστικοί προορισμοί	*Να γνωρίσουν τα κυριότερα γεωγραφικά και τουριστικά χαρακτηριστικά της κάθε χώρας και της κάθε περιοχής της συγκεκριμένης ενότητας.* *Να ενημερωθούν για τις δυνατότητες μεταφοράς και επικοινωνίας από και προς την ευρύτερη περιοχή η οποία χαρακτηρίζεται από μεγάλες αποστάσεις ιδιαίτερες κλιματολογικές και πολιτικές συνθήκες.*	Ενδεικτικό υλικό με χάρτες των χωρών της διδακτικής ενότητας είναι δυνατό να περιέχεται στο διδακτικό βιβλίο. Πρόσθετο υλικό είναι δυνατό να συγκεντρωθεί και να παρουσιαστεί από τον διδάσκοντα και τους μαθητές. Συστήνεται η αναζήτηση χαρτών στο διαδίκτυο. Προβολή βιντεοταινίας. Χρησιμοποίηση φωτογραφικού υλικού. Ανάθεση εργασιών.
Β. Αμερική Μορφολογικά χαρακτηριστικά Κλιματολογικά χαρακτηριστικά Οικονομικά χαρακτηριστικά Κράτη – Πρωτεύουσες Κυριότερα συγκοινωνιακά δίκτυα Κυριότεροι τουριστικοί προορισμοί. Αξιοθέατα	*Να γνωρίσουν τα κυριότερα γεωγραφικά και τουριστικά χαρακτηριστικά του Καναδά και των Η.Π.Α.* *Να ενημερωθούν για τα σημαντικότερα συγκοινωνιακά δίκτυα της ηπείρου.*	Ενδεικτικό υλικό με χάρτες των χωρών της Β. Αμερικής είναι δυνατό να περιέχεται στο διδακτικό βιβλίο. Πρόσθετο υλικό είναι δυνατό να συγκεντρωθεί και να παρουσιαστεί από τον διδάσκοντα και τους μαθητές. Συστήνεται η αναζήτηση χαρτών στο διαδίκτυο. Προβολή βιντεοταινίας. Χρησιμοποίηση φωτογραφικού υλικού.
Κεντρική Αμερική Μορφολογικά χαρακτηριστικά Κλιματολογικά χαρακτηριστικά Οικονομικά χαρακτηριστικά Κράτη – Πρωτεύουσες Κυριότερα συγκοινωνιακά δίκτυα Κυριότεροι τουριστικοί προορισμοί Σημαντικοί πολιτισμοί της περιοχής	*Να γνωρίσουν τα κυριότερα γεωγραφικά και τουριστικά χαρακτηριστικά των χωρών που αποτελούν την Κεντρική Αμερική.* *Να ενημερωθούν για τα κυριότερα συγκοινωνιακά δίκτυα της περιοχής και για τις ιδιαιτερότητες αυτής.* *Να γνωρίσουν τον πολιτισμό των Μάγιας.*	Ενδεικτικό υλικό με χάρτες των Ευρωπαϊκών χωρών είναι δυνατό να περιέχεται στο διδακτικό βιβλίο. Πρόσθετο υλικό είναι δυνατό να συγκεντρωθεί και να παρουσιαστεί από τον διδάσκοντα και τους μαθητές. Συστήνεται η αναζήτηση χαρτών και πληροφοριών που θα αφορούν στον πολιτισμό στο διαδίκτυο. Προβολή βιντεοταινίας. Χρησιμοποίηση φωτογραφικού υλικού. Ανάθεση εργασιών.

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:	Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες
Ν. Αμερική Μορφολογικά χαρακτηριστικά Κλιματολογικά χαρακτηριστικά Οικονομικά χαρακτηριστικά Κράτη – Πρωτεύουσες Κυριότερα συγκοινωνιακά δίκτυα Κυριότεροι τουριστικοί προορισμοί Σημαντικοί πολιτισμοί της περιοχής .	*Να ανακαλύψουν τα κυριότερα γεωγραφικά και τουριστικά χαρακτηριστικά των χωρών της περιοχής.* *Να ενημερωθούν για τα κυριότερα συγκοινωνιακά δίκτυα της ηπείρου.* *Να γνωρίσουν τους πολιτισμούς των Ατζέκων και των Ίνκας.*	Ενδεικτικό υλικό με χάρτες των Ευρωπαϊκών χωρών είναι δυνατό να περιέχεται στο διδακτικό βιβλίο . Πρόσθετο υλικό είναι δυνατό να συγκεντρωθεί και να παρουσιαστεί από τον διδάσκοντα και τους μαθητές. Συστήνεται η αναζήτηση χαρτών και πληροφοριών που θα αφορούν στον πολιτισμό στο διαδίκτυο. Προβολή βιντεοταινίας. Χρησιμοποίηση φωτογραφικού υλικού. Ανάθεση εργασιών.

Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα της Γερμανικής Γλώσσας για την Β' τ'αξη του 1ου Κύκλου και τον 2ο Κύκλο της Ειδικότητας Υπαλλήλων Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων στα ΤΕΕ

Ο σκοπός και η διδακτέα ύλη του μαθήματος της Γερμανικής Γλώσσας την Β' τάξη του Α' Κύκλου και τον Β' Κύκλο της Ειδικότητας Υπαλλήλων Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων στα ΤΕΕ ορίζονται ως εξής:

Α. Γενικοί διδακτικοί στόχοι του μαθήματος

Διακρίνονται δύο διδακτικοί στόχοι:

- διδακτικοί στόχοι που ισχύουν για όλα τα μαθήματα και οι οποίοι ονομάζονται γενικοί διδακτικοί στόχοι και
- διδακτικοί στόχοι που ισχύουν αποκλειστικά για το μάθημα των γερμανικών και οι οποίοι ονομάζονται ειδικοί διδακτικοί στόχοι.

Ένας σημαντικός γενικός στόχος της σχολικής εκπαίδευσης είναι να συντελέσει στην ανάπτυξη της γενικής επικοινωνιακής ικανότητας του μαθητή, δηλαδή της ικανότητας να ανταποκρίνεται σωστά σε καταστάσεις επικοινωνίας. Πρέπει ακόμα οι μαθητές να ευαισθητοποιηθούν σε επικοινωνιακούς τρόπους συμπεριφοράς και να αποκτήσουν αντίληψη για τις συνθήκες της επικοινωνιακής πράξης.

Συνυφασμένος με το γενικό στόχο «επικοινωνιακή ικανότητα» είναι και ένας άλλος γενικός στόχος, δηλ. η ικανότητα του μαθητή για συνεργασία, η ετοιμότητα και η ικανότητα να αποδέχεται τους άλλους, να σέβεται τη γνώμη τους και να επιδιώκει τη συναίνεση στην από κοινού αντιμετώπιση των δυσκολιών και στη λύση των προβλημάτων. Απαραίτητη προϋπόθεση για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός είναι να στηρίζεται η διδασκαλία στη συνεργασία μαθητή - δασκάλου.

Σ' έναν κόσμο όπου οι γνώσεις αναπτύσσονται με ταχείς ρυθμούς και ξεπερνιόνται γρήγορα, ο παραδοσιακός τρόπος μετάδοσης γνώσεων είναι μόνο ένας στόχος της σχολικής εκπαίδευσης. Παράλληλα είναι σημαντικό να αποκτήσουν οι μαθητές ικανότητες και δεξιότητες για παραπέρα αυτοδύναμη μάθηση. Το μάθημα της γερμανικής γλώσσας όπως και τα άλλα μαθήματα εξοικειώνει τον μαθητή με τις μεθόδους εργασίας που πρέπει να ακολουθεί και τον βοηθάει να αναπτύσσει στρατηγικές μάθησης και τρόπους λύσης προβλημάτων. Μ' αυτόν τον τρόπο η διδασκαλία της γερμανικής γλώσσας συμβάλλει στο να αποκτούν οι μαθητές ικανότητες που τις χρησιμοποιούν και στα άλλα μαθήματα και τους δίνει τη δυνατότητα να τις αξιοποιούν με αυτενέργεια και εκτός σχολείου, π.χ. στις σπουδές τους και αργότερα στο επάγγελμά τους.

Β. Ειδικοί διδακτικοί στόχοι

1. Πεδία επικοινωνίας και επιμέρους γλωσσικοί τομείς

Ο σπουδαιότερος διδακτικός στόχος είναι η διεύρυνση της επικοινωνιακής ικανότητας στη γερμανική γλώσσα. Η ικανότητα αυτή περιλαμβάνει τις:

- αποδεκτικές δεξιότητες (πρόσληψη πληροφοριών, ακουστική, οπτικοακουστική και αναγνωστική κατανόηση)
- παραγωγικές δεξιότητες (μετάδοση πληροφοριών: ομιλία, γραφή)
- δεξιότητες που στηρίζονται στο διάλογο και στην αλληλεπίδραση (άμεση προφορική - ανταλλαγή πληροφοριών με έναν ή περισσότερους συνομιλητές).

Πρέπει να γίνεται διαχωρισμός μεταξύ προφορικής επικοινωνίας (ακουστική αντίληψη, ομιλία) και γραπτής επικοινωνίας (ικανότητα στην ανάγνωση και γραφή) παρόλο που στην πράξη συναντούμε συχνότερα μικτές μορφές επικοινωνίας.

Η επικοινωνία στο μάθημα μπορεί να είναι πραγματική ή τεχνητή (προσποιητή). Η πραγματική επικοινωνία λαμβάνει χώρα στην αίθουσα διδασκαλίας. Συνομιλητές είναι οι μαθητές στο μαθητικό τους ρόλο και ο καθηγητής στο διδακτικό του ρόλο (π.χ. μαθητής και καθηγητής συζητούν για τα σχέδια των διακοπών τους). Στην τεχνητή (προσποιητή) επικοινωνία οι μαθητές προσποιούνται πράξεις ή/και πρόσωπα (π.χ. ένας μαθητής μεταφέρεται νοερά στη θέση ενός Γερμανού τουρίστα σε ένα ελληνικό νησί και προσπαθεί να προσανατολιστεί σε καθημερινές καταστάσεις).

Ακόμα θα πρέπει να προβλέπονται δραστηριότητες στο μάθημα στις οποίες θα τονίζεται η αισθητική πλευρά της γλώσσας (π.χ. ποιήματα, τραγούδια, διηγήματα, Hφrspiele), καθώς και δραστηριότητες –κατά τις οποίες γίνεται γλωσσική μεταφορά από τα γερμανικά στα ελληνικά και το αντίστροφο. Η μετάφραση θεωρείται αυτοδύναμος διδακτικός στόχος, διότι οι μαθητές στην Ελλάδα μπορούν εύκολα να βρεθούν σε κατάσταση επικοινωνίας, κατά την οποία θα χρειαστεί να «μεταφέρουν γλωσσικά» πληροφορίες από τα ελληνικά και το αντίστροφο.

Έτσι, για το μάθημα της γερμανικής γλώσσας προκύπτουν τα εξής πέντε βασικά πεδία επικοινωνίας:

- επικοινωνία που στηρίζεται στον άμεσο διάλογο και στην άμεση αλληλεπίδραση
* πραγματική επικοινωνία
*τεχνητή επικοινωνία
- πρόσληψη πληροφοριών
- μεταβίβαση πληροφοριών
- η αισθητική πλευρά της γλώσσας
- η μετάφραση.

Τα πέντε πεδία επικοινωνίας πραγματώνονται στους ακόλουθους επιμέρους γλωσσικούς τομείς:

- γραφή (ορθογραφία)
- προφορά και τονισμός
- λεξιλόγιο και παραγωγή λέξεων
- γραμματική, μορφολογία, σύνταξη, γραμματική μέσα στο κείμενο (π.χ. συνδέσεις προτάσεων)
- λεκτικές πράξεις (λειτουργίες της γλώσσας: π.χ. να εκφράζουν απορίες, να προτείνουν, να διατυπώνουν υποθέσεις κ.λπ.)
- καταστάσεις επικοινωνίας, είδη κειμένων
- θεματικές περιοχές (μαζί με τα στοιχεία πολιτισμού).

Στα ΤΕΕ οι μαθητές διαθέτουν αυξημένες νοητικές και γνωστικές ικανότητες και αναπτύσσονται σε αυτόνομους και υπεύθυνους ανθρώπους. Έτσι δίνονται οι προϋποθέσεις, υπερβαίνοντας τα όρια της ατελούς μελέτης και εξάσκησης, να δημιουργήσουν μια δική τους διαδικασία μάθησης και να εμβαθύνουν στις βασικές δομές της γλώσσας και στις συνθήκες λεκτικών πράξεων (επικοινωνίας). Για αυτό τον λόγο συντάσσεται ένας ιδιαίτερος διδακτικός τομέας, ο εξής: «Διαλογισμός και γνώση (ανάπλαση γνώσεων) για μάθηση, γλώσσα και επικοινωνία».

Αυτός ο διδακτικός τομέας θα συμβάλει, ώστε οι μαθητές:

- να βελτιώσουν τη διαδικασία εκμάθησης της γλώσσας στο σχολείο.
- να μπορούν να ελέγχουν την επικοινωνιακή συμπεριφορά τους, για να είναι σε θέση να επικοινωνούν επιτυχώς έστω και με περιορισμένες γλωσσικές δεξιότητες ακόμη και στις περιπτώσεις που παρουσιάζονται δυσκολίες,
- να μπορούν να επεκτείνουν τις γνώσεις τους εκτός σχολείου, μόνοι τους χωρίς καθηγητή, ανάλογα με τις ατομικές ανάγκες τους.

Κατά τη διδασκαλία της γερμανικής γλώσσας και για να επιτευχθούν οι διδακτικοί στόχοι, θα πρέπει να δίνεται βάρος στα ακόλουθα σημεία:

Το μάθημα στα ΤΕΕ αποσκοπεί στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων σε όλα τα επίπεδα επικοινωνίας.

Ένα σημείο στο οποίο πρέπει να δοθεί βάρος είναι η προώθηση των αποδεκτικών δεξιοτήτων (πρόσληψη πληροφοριών). Εδώ πρέπει να μεταδοθούν στρατηγικές, που επιτρέπουν στους μαθητές να κατανοούν μόνοι τους γερμανικά κείμενα.

Ένα άλλο σημείο που πρέπει να τονιστεί είναι ο διάλογος, ο οποίος εκτός από την πρόσληψη πληροφοριών αποτελεί ένα σημαντικό από άποψη χρησιμότητας τομέα της γερμανικής γλώσσας. Αντίθετα, ο μονόλογος μπαίνει, κατά κάποιο τρόπο, σε δεύτερη θέση.

Το γράψιμο επίσης κατέχει μια ιδιαίτερη θέση λόγω του σημαντικού αποτελέσματος ως προς τη μάθηση, αν και ως δεξιότητα είναι δευτερεύουσας σημασίας. Τελικά, στα ΤΕΕ αποκτά ιδιαίτερη σημασία ο διδακτικός τομέας «Ανάπλαση γνώσεων και γνώση για μάθηση, γλώσσα και επικοινωνία».

Στον τομέα των γλωσσικών μέσων (γλωσσικοί επιμέρους τομείς) δίνεται βάρος στα ακόλουθα σημεία:
- προοδευτική συστηματοποίηση της εργασίας, όσον αφορά τη γραμματική και το λεξιλόγιο
- συστηματοποίηση της άσκησης προφοράς
- επιπλέον, δίνεται προσοχή και γίνεται εξάσκηση στους κανόνες που διέπουν τη γραπτή γλώσσα.

Αν και οι μαθητές στα ΤΕΕ παρακολουθούν συγκεκριμένη ειδικότητα, είναι πολύ πιθανόν να συνεχίσουν έπειτα τις σπουδές τους (εκπαίδευση ή κατάρτιση), και τελικώς να εργάζονται σε επάγγελμα του ευρύτερου τομέα στον οποίο ανήκει η ειδικότητα. Από τα παραπάνω συνάγεται ότι στον καθορισμό ειδικών διδακτικών στόχων μόνο σε κάποιο βαθμό μπορεί να ληφθεί υπόψη η πιθανή μελλοντική χρησιμοποίηση της γλώσσας (καταστάσεις επικοινωνίας, είδη κειμένων). Από την άλλη πλευρά πρέπει οι μαθητές, που προετοιμάζονται ήδη για μια συγκεκριμένη κατάσταση επικοινωνίας ή που περιστασιακά επικοινωνούν σε μια τέτοια (σπουδές σε γερμανόφωνη χώρα, αλληλογραφία, Γερμανοί φίλοι κ.λπ.), να έχουν την ευκαιρία να οικειοποιηθούν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για τις (πιθανές) ανάγκες τους. Αυτό έχει δύο συνέπειες για το μάθημα:

- Πρέπει να αποκτηθούν προσαρμόσιμες γνώσεις και δεξιότητες που να μπορούν εύκολα να χρησιμοποιηθούν σε πραγματικές καταστάσεις επικοινωνίας. Η μάθηση λοιπόν θα πρέπει να λαβαίνει χώρα σε όσο το δυνατόν πιο αυθεντικές καταστάσεις επικοινωνίας. Κάποιος που είναι συνηθισμένος να επικοινωνεί κατά το μάθημα στη γερμανική γλώσσα θα μπορεί να κάνει το ίδιο και εκτός μαθήματος. Όποιος όμως στο μάθημα εξασκείται μόνο σε προσποιητές καταστάσεις επικοινωνίας (στο «ξενοδοχείο», στη «θυρίδα έκδοσης εισιτηρίων» κ.λπ.) και μαθαίνει κυρίως Γραμματική και Λεξιλόγιο, θα αντιμετωπίσει δυσκολίες να χρησιμοποιήσει αυτά που έμαθε ελεύθερα εκτός μαθήματος σε άλλες καταστάσεις επικοινωνίας.
- Οι μαθητές θα πρέπει να προετοιμάζονται να διευρύνουν μόνοι τις γνώσεις τους και να εμβαθύνουν στα Γερμανικά ανάλογες με τις προσωπικές ανάγκες τους. Γι' αυτό το λόγο σε αυτό το αναλυτικό πρόγραμμα προβλέπεται ένας ιδιαίτερος τομέας μάθησης: «Διαλογισμός (Ανάπλαση γνώσεων) και γνώση για μάθηση, γλώσσα και επικοινωνία», ο οποίος θα προσφέρει σημαντική βοήθεια.

2. Ειδικοί διδακτικοί στόχοι στα πλαίσια των πεδίων επικοινωνίας

2.1. Ανταλλαγή πληροφοριών: πραγματική και τεχνητή αλληλεπίδραση

Η διδασκαλία της γερμανικής γλώσσας στα ΤΕΕ καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό από πραγματικές καταστάσεις επικοινωνίας. Στο μάθημα δημιουργούνται συνεχώς καταστάσεις, οι οποίες δίνουν στον καθηγητή και τους μαθητές ευκαιρία για επικοινωνία. Το μάθημα και η ίδια η διαδικασία μάθησης προσφέρει επίσης πολλές δυνατότητες για πραγματική επικοινωνία μέσα στο μάθημα. Αυτή η επικοινωνία θα πρέπει να παίζει σημαντικό ρόλο στο μάθημα των ΤΕΕ.

Στα ΤΕΕ, με το πέρασμα της ηλικίας, ελαττώνεται η επιθυμία των μαθητών να υποδυθούν ρόλους. Γι' αυτό το λόγο πρέπει τα καθαρά παιχνίδια ρόλων να αντικαθίστανται με «προγραμματισμένα παιχνίδια» που προκύπτουν από τον κόσμο σκέψης και εμπειριών των μαθητών και αγγίζουν τη φαντασία, την πραγματικότητα και τα πνευματικά ενδιαφέροντά τους (Στα Planspiele –προγραμματισμένα παιχνίδια– μεταφέρεται ο ίδιος ο μαθητής σε μία υποθετική κατάσταση, του λέμε π.χ. «Φαντάσου ότι το ξενοδοχείο που δουλεύεις πλημμύρισε. Ποια θα ήταν τα πρώτα τρία πράγματα που θα έκανες. Αιτιολόγησε.») Όσο διευρύνονται οι γνώσεις τους στη γλώσσα, θα πρέπει οι μαθητές να περνούν σε όλο και πιο ελεύθερες μορφές έκφρασης. Οι μαθητές στην Β' τάξη του Α' Κύκλου και στον Β' Κύκλο των ΤΕΕ σταδιακά και ανάλογα με το επίπεδο της μάθησης της κάθε τάξης να είναι σε θέση:

- να παρακολουθούν την πραγματική επικοινωνία στο μάθημα και να παίρνουν ενεργά μέρος σε αυτή (π.χ. να επηρεάζουν τη συνομιλία, να παρακαλούν για διευκρίνηση ή επανάληψη και να επιβεβαιώνουν ότι κατανόησαν μια απάντηση, να διατυπώνουν εκ νέου προτάσεις, να κάνουν περιλήψεις, να παίρνουν θέση κ.λπ.)
- να διεξάγουν μια συνομιλία για ένα συγκεκριμένο θέμα ή μία συνομιλία σε προσποιητή επικοινωνία και σταδιακά να χρησιμοποιούν πιο σύνθετα μέσα προφορικής έκφρασης

- να χρησιμοποιούν στρατηγικές και τεχνικές ανάλογε με το επίπεδο μάθησης, οι οποίες θα προωθούν την επίτευξη της επικοινωνιακής διαδικασίας, δηλ. περιφραστικές εξηγήσεις, όταν προκύπτουν δυσκολίες διατύπωσης κ.λπ.).

2.2. Πρόσληψη πληροφοριών: προφορικός και γραπτός λόγος

Η κατανόηση προφορικού και γραπτού λόγου είναι μία από τις στοιχειώδεις επικοινωνιακές ικανότητες. Επιπλέον αποτελεί προϋπόθεση για ομιλία / γραφή, καθώς και για την ίδια την εκμάθηση της γλώσσας. Γι' αυτούς τους λόγους θα πρέπει στο μάθημα να δίνεται βάρος στην προώθηση των αποδεκτικών δεξιοτήτων. Ανώτατος διδακτικός στόχος είναι η αποκωδικοποίηση κειμένου του προφορικού ή γραπτού λόγου ανάλογα με το είδος του κειμένου και τους εκάστοτε στόχους κατανόησης. Τις περισσότερες φορές δεν πρόκειται για κατανόηση λέξη προς λέξη αλλά για συνολική και επιλεκτική κατανόηση.

Η κατανόηση ενός κειμένου επιτυγχάνεται μέσω γενικών γλωσσικών ικανοτήτων (π.χ. διεύρυνση του λεξιλογίου) καθώς επίσης και μέσω ειδικών ικανοτήτων δεξιότητας. Η συστηματική εξάσκηση για την κατανόηση ενός κειμένου στα ΤΕΕ πρέπει να επικεντρώνεται κυρίως στο εξής: Να ασκούνται οι μαθητές σε στρατηγικές που να καθιστούν δυνατή την κατανόηση στην ξένη γλώσσα.

Αυτές οι στρατηγικές είναι κυρίως:

- ο περιορισμός στην πρόσληψη των πλέον απαραίτητων και ενδιαφερουσών πληροφοριών
- η προσπάθεια διαφορετικής εμβάθυνσης ως προς την κατανόηση, ανάλογα κάθε φορά με το είδος του κειμένου και τον προσωπικό στόχο κατανόησης (γενική άποψη, κατανόηση των σπουδαιότερων πληροφοριών, πρόσληψη συγκεκριμένων πληροφοριών, λεπτομερής κατανόηση). Με αυτή την προσπάθεια συνδέεται και η ικανότητα επικέντρωσης σε βασικότερες πληροφορίες και ταυτόχρονα απόρριψης άλλων δευτερεύουσας σημασίας.
- η ενεργοποίηση γνώσεων που ήδη υπάρχουν («Τι περιμένω από ένα κείμενο με τον τίτλο Χ», «Τι ξέρω γι' αυτό το θέμα»), η διατύπωση υποθέσεων για ένα κείμενο και ο έλεγχός τους («Πιθανόν το κείμενο λέει ότι ...»).
- η δυνατότητα διάκρισης σπουδαίων πληροφοριών από λιγότερα σπουδαίες
- η επικέντρωση σε τμήματα του κειμένου ευκολότερα κατανοητά και η αξιοποίηση (εκμετάλλευση) αυτών για την αποκωδικοποίηση τμημάτων του κειμένου γλωσσικά δυσκολοκατανόητων.
- η απόκτηση γενικής εποπτείας του επικοινωνιακού χώρου (δηλ. της επικοινωνιακής κατάστασης) –«Ποιος επικοινωνεί με ποιον σε ποια κατάσταση και με ποια πρόθεση, για ποιο θέμα»– και η αξιοποίησή του για την κατανόηση του κειμένου. Εδώ ανήκει και η ικανότητα ταύτισης των συνομιλητών με τους ρόλους τους και η ικανότητα διάκρισης της σχέσης μεταξύ των συνομιλητών (φίλοι ή γνωστοί / ξένοι – σχέση ισότιμη / σχέση ιεραρχική). Η σωστή ερμηνεία τέτοιων παραγόντων είναι συχνά απαραίτητη για την κατανόηση κειμένων.
- η αξιοποίηση των γλωσσικών συμφραζομένων, των καταστάσεων και των πληροφοριών του κειμένου, κατά κύριο λόγο για:

* την αποκόμιση πληροφοριών για τη συνέχεια ενός κειμένου
* την κατανόηση μη κατανοηθεισών πληροφοριών (λέξεων, εκφράσεων, προτάσεων ...)

- η χρησιμοποίηση στον προφορικό λόγο μη ρηματικών (μη λεκτικών) (χειρονομίες, μιμική), προσωδιακών (εκτόνιση, τόνος στην πρόταση) και παραγλωσσικών στοιχείων (ένταση φωνής, τονισμός, ταχύτητα λόγου ...) με σκοπό την κατανόηση
- η ερμηνεία του οπτικού περιβάλλοντος ενός κειμένου (π.χ. του τρόπου που είναι τυπωμένο, των σημείων στα οποία δίνεται έμφαση, των εικόνων, του χωρισμού εμφανών ενοτήτων)
- η αναγνώριση της δομής ενός κειμένου με βάση στοιχεία του περιεχομένου, στοιχεία λογικά και στοιχεία που αποτελούν τους συνδετικούς κρίκους του κειμένου
- η χρησιμοποίηση κομματιών του κειμένου, όπως αριθμοί, κύρια ονόματα, γεωγραφικοί όροι, παραγωγικά ονόματα, διεθνούς χρήσης λέξεις κ.λπ.
- η χρησιμοποίηση των κανόνων και η παραγωγή λέξεων με σκοπό την κατανόηση καινούριων λέξεων (π.χ. Umweltschutz).

Στα ΤΕΕ, τέτοιου είδους στρατηγικές πρέπει να καθίστανται οικείες στους μαθητές και να βρίσκονται στο κέντρο της εξάσκησης κατανόησης. Συγχρόνως δεν συνίσταται η μέθοδος κατανόησης ενός κειμένου λέξη προς λέξη. Πολύ περισσότερο πρέπει να αναπτυχθεί η ικανότητα πρόσληψης πληροφοριών από κείμενα με κλιμακούμενες δυσκολίες (π.χ. κείμενα με νέες λέξεις ή με νέα γραμματική ή συντακτικά φαινόμενα). Άλλες τεχνικές, κατευθυνόμενες από τον καθηγητή, είναι π.χ.: να απαντούν οι μαθητές σε ερωτήσεις σχετικές με το κείμενο, να ταξινομούν εικόνες στα κατάλληλα μέρη των κειμένων, να επανακατασκευάζουν ένα κείμενο που άκουσαν ή διάβασαν από μεμονωμένες προτάσεις, να ταξινομούν λέξεις ή συντάγματα από ένα κείμενο σε εναλλακτικές μορφές έκφρασης που τους έχουν δοθεί, να αναγνωρίζουν ,αν λείπουν από κάποιο κείμενο, μεμονωμένες εκφράσεις που τους έχουν δοθεί (π.χ. να σημειώνουν «σωστό – λάθος»), να συμπληρώνουν γραπτά νοηματικά κενά σε ένα κείμενο (λέξεις ή μικρά συντάγματα, τα οποία μπορεί να τους έχουν δοθεί από πριν), να αντιστοιχούν την αρχή ή το τέλος προτάσεων σε κάποια κείμενα, που έχουν ακούσει ή διαβάσει, αν ανταποκρίνονται σε ένα απλό κείμενο οδηγιών (π.χ. να σχεδιάσουν μια εκδρομή με βάση τις οδηγίες ή να γράφουν μια λίστα για προμήθειες με βασικές ανάγκες κάποιας ξενοδοχειακής μονάδας).
Στις τεχνικές πρόσληψης πληροφοριών οι μαθητές μπορούν να ασκηθούν καλύτερα, όταν ασχολούνται καλύτερα όταν ασχολούνται με αυθεντικά κείμενα, που προκαλούν το ενδιαφέρον των μαθητών και συνεπώς υποστηρίζουν ένα φυσικό τρόπο ακοής και διαβάσματος (π.χ. αποσπάσματα από διαφημιστικά φυλλάδια, άρθρα, εφημερίδες και περιοδικά, αγγελίες, συνεντεύξεις). Το βαθμό δυσκολίας δε θα πρέπει να τον προσδιορίζει η έκταση των κειμένων αλλά το είδος τους και αναφερόμενες σε αυτά ασκήσεις.

Πρόσληψη πληροφοριών: προφορικός λόγος

Β' τάξη Α' Κύκλου και Β' Κύκλος

Οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν συνολικά ή επιλεκτικά αυθεντικά κείμενα που περιέχουν διάλογους ή μονολόγους, από τον τομέα των εμπειριών ή των ενδιαφερόντων τους. Τα κείμενα θα πρέπει να περιέχουν ποσότητα πληροφοριών ανάλογη με το επίπεδο του μαθητή και να έχουν λίγες άγνωστες λέξεις, των οποίων η σημασία θα συνεπάγεται από τα συμφραζόμενα και δεν θα επηρεάζει την κατανόηση. Η ταχύτητα του λόγου θα πρέπει να είναι η κανονική και η προφορά να μην έχει ή να έχει ελάχιστα διαλεκτικά στοιχεία.

Διάρκεια των κειμένων:

- Β' τάξη Α' Κύκλου: το πολύ 2-3 λεπτά
- Β' Κύκλος: το πολύ 5 λεπτά

Πρόσληψη πληροφοριών: γραπτός λόγος

Οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν αυθεντικά ή φαινομενικά αυθεντικά κείμενα με θέματα τα οποία έχουν,σχέση με τις εμπειρίες και τα ενδιαφέροντά τους. Τα κείμενα μπορεί να περιέχουν άγνωστες λέξεις των οποίων η σημασία θα συνεπάγεται από τα συμφραζόμενα ή άγνωστες λέξεις που δεν είναι σημαντικές για την κατανόηση.

Έκταση των κειμένων:

- Β' τάξη Α' Κύκλου: το πολύ 250 λέξεις
- Β' Κύκλος: το πολύ 500 λέξεις.

Αυτά τα δεδομένα σχετικά με την έκταση του κειμένου από μόνα τους δεν λένε τίποτα για το βαθμό δυσκολίας του, επειδή αυτόν τον προσδιορίζουν όχι η έκταση αλλά το είδος του κειμένου και οι αναφερόμενες σε αυτό ασκήσεις. Γι' αυτό το λόγο η έκταση των κειμένων, όπως δίνεται αυτή παραπάνω δεν πρέπει να θεωρείται δεσμευτική και δεν αποκλείει μικρότερα κείμενα.

2.3. Μεταβίβαση πληροφοριών: προφορικός και γραπτός λόγος

Πρόσληψη και μεταβίβαση πληροφοριών βρίσκονται συχνά σε στενή σχέση μεταξύ τους και εμφανίζονται πολλές φορές ταυτόχρονα και στην πραγματικότητα και στο μάθημα. Πρέπει όμως να διδάσκονται να ασκούνται οι μαθητές σε αυτές με διαφορετικές τεχνικές. Και οι διδακτικοί στόχοι διαφέρουν μεταξύ τους, ανάλογα με το επίπεδο γνώσεων, μια και οι αποδεκτικές δεξιότητες της πρόσληψης πληροφοριών αναπτύσσονται γρηγορότερα από τις δεξιότητες της μεταβίβασης πληροφοριών. Γι' αυτό πρέπει να γίνεται πιο εντατική άσκηση στην ομιλία και στη γραφή απ' ό,τι στην ακουστική και αναγνωστική κατανόηση.

Προφορικός λόγος

Μεταβίβαση πληροφοριών, δηλαδή «μονόλογος», θα πρέπει να εμφανίζεται μόνο στα πλαίσια διαλόγου (π.χ. εντός μιας συνομιλίας). Σε αυτό το επίπεδο γνώσης της γλώσσας δεν πρέπει να επιβαρύνονται οι μαθητές με είδη κειμένων που περιέχουν μονόλογο, όπως διάλεξη ή ομιλία, που προϋποθέτουν μακρύ μονόλογο ανεξάρτητα από επικοινωνιακή κατάσταση. Η ομιλία σε αυτό το επίπεδο συσχετίζεται με τον συνομιλητή και είναι στενά συνδεδεμένη με την επικοινωνιακή κατάσταση. Εννοείται ότι οι μαθητές θα πρέπει να εισάγονται σταδιακά στην ομιλία που είναι συνδεδεμένη με επικοινωνιακή κατάσταση, σε ομιλία που να αναφέρεται σε κάποιο θέμα («μιλώ για»), π.χ.:

- περιγραφική: σύντομη συναφή περιγραφή όντων, πραγμάτων κ.λπ.
- αφηγηματική: σύντομη αναφορά ή διήγηση ενός συμβάντος / βιώματος
- επιχειρηματολογία: σύντομη έκφραση άποψης (π.χ. αναφορά σε μια άποψη και διατύπωση εναλλακτικής άποψης και αιτιολόγησης).

Γραπτός λόγος

Έχει διαπιστωθεί ότι ο γραπτός λόγος είναι μια δεξιότητα που την χρειάζονται σχετικά σπάνια οι μαθητές σε αυθεντικές εκτός σχολείου επικοινωνιακές καταστάσεις. Από την άλλη πλευρά η παραγωγή γραπτών κειμένων προωθεί τη διαδικασία μάθησης σε μεγάλο βαθμό, επειδή οι μαθητές σχεδιάζουν και πραγματώνουν τη γλώσσα σιγά, συγκεντρωτικά και συνειδητά (κατά το γραπτό λόγο εγείρονται σχετικά υψηλές απαιτήσεις και στην τυπική ορθότητα). Συνεπώς, ο γραπτός λόγος ανταποκρίνεται στο γνωστικό και νοητικό επίπεδο των μαθητών ΤΕΕ. Γι' αυτό θα πρέπει να δίδεται στο γραπτό λόγο ιδιαίτερη σημασία.

- Ο γραπτός λόγος θα πρέπει, αν είναι δυνατόν, να είναι αυθεντικός (π.χ. αλληλογραφία της τάξης, έγγραφες αιτήσεις σε αρχές, παρακλήσεις για πληροφοριακό υλικό κ.λπ.) Αυτό, εμπειρικά, χρησιμεύει ως σπουδαίο κίνητρο, επειδή υπάρχει μια αυθεντική κατάσταση χρησιμότητας με πραγματικούς γερμανόφωνούς συνομιλητές. Αν υπάρξει ανάγκη, μπορούμε να ανατρέξουμε στον τεχνητό (προσποιητό) γραπτό λόγο, π.χ. μια πλασματική επιστολή σε έναν γερμανόφωνο πελάτη.

Συμπληρωματικά προσφέρεται ελεύθερο δημιουργικό γράψιμο, το οποίο εξυπηρετεί την ανάγκη δημιουργικής έκφρασης των μαθητών, π.χ. εφευρίσκουν μια ιστορία με αφορμή μια εικόνα.

Ο συναφής προφορικός και γραπτός λόγος είναι εξαιρετικά περίπλοκες και δύσκολες διαδικασίες, γιατί σε αυτές ενεργοποιούνται όλα τα επίπεδα της γλώσσας ταυτόχρονα (προφορά / ορθογραφία, μορφοσύνταξη, λεξιλόγιο, συνοχή κειμένου, περιεχόμενο, δομή ...).

Έχει διαπιστωθεί ότι οι μαθητές τις περισσότερες φορές δυσανασχετούν με την περιπλοκότητα της άσκησης. Γι' αυτό θα πρέπει το κείμενο να διδάσκεται σταδιακά και να γίνεται τμηματικά η επεξεργασία του. Συγκεκριμένα σ' ένα γραπτό κείμενο θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

- διευκρίνιση της κατάσταση (ποιος γράφει σε ποιον και για πιο θέμα - αφορμή, στόχος, είδος κειμένου)
- διευκρίνιση περιεχομένου, π.χ. συλλογή και ταξινόμηση των κυριότερων σημείων (λέξεων), σχεδιασμός δομής περιεχομένου
- καταγραφή κατά την προετοιμασία απλών προτάσεων
- γραφή ολόκληρου του κειμένου, αφού δοθεί προσοχή στη δομή του (σύνδεσμοι, αντωνυμίες, σύνταξη προτάσεων ...)
- εκ νέου επεξεργασία, διόρθωση.

Με αυτό τον τρόπο μειώνεται η περιπλοκότητα της (επικοινωνιακής) άσκησης, επειδή οι μαθητές μπορούν να συγκεντρώνουν κάθε φορά την προσοχή τους σε ένα μόνο επίπεδο.

Στο γραπτό και προφορικό λόγο θα πρέπει να γίνει εκμετάλλευση όλων των δυνατοτήτων, ώστε να γίνέι η διόρθωση από τους ίδιους τους μαθητές. Κατά την εκτίμηση θα πρέπει να παίξει σπουδαίο ρόλο το είδος του κειμένου, η σχέση των συμμετεχόντων και η σκοπιμότητα του κειμένου, και όχι μόνο η γλωσσική μορφή.

2.4. Η αισθητική πλευρά της γλώσσας

Η ανάγνωση λογοτεχνικών κειμένων και η τακτική ενασχόληση με αυτά μπορεί να εμπλουτίσει σημαντικά το μάθημα, επειδή αυτά επιτρέπουν στους μαθητές να κατανοήσουν καλύτερα τον κόσμο και τους ανθρώπους και ακόμα να δίνουν αφορμές για πραγματικές γλωσσικές πράξεις.

Ο καθηγητής θα πρέπει να επιδιώκει:
- να αφυπνίσει την επιθυμία των μαθητών του να διαβάσουν λογοτεχνικά κείμενα (ποιήματα, τραγούδια, μύθους, διηγήματα κ.λπ.)
- να ευαισθητοποιήσει τους μαθητές στην αισθητική πλευρά της γλώσσας
- να μεταδώσει, μέσα από την ενασχόληση με λογοτεχνικά κείμενα, πληροφορίες για τον πολιτισμό των γερμανόφωνων χωρών.

Η ενασχόληση με τη λογοτεχνία θα πρέπει να ευχαριστεί τους μαθητές. Γι' αυτό πρέπει να επιλέγονται λογοτεχνικά κείμενα που έχουν σχέση με τις εμπειρίες τους (π.χ. λογοτεχνία για νέους). Τα λογοτεχνικά κείμενα δίνουν επίσης αφορμή ώστε οι μαθητές να προσέχουν και τον τρόπο έκφρασης.

Η ενασχόληση με τα λογοτεχνικά κείμενα μπορεί να γίνεται και βάσει της προσωπικής άποψης του κάθε μαθητή. Ο μαθητής θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να δώσει τη δική του ερμηνεία στο κείμενο. Σε αυτές τις περιπτώσεις αρκεί να εμπνευστεί γλωσσικά από το κείμενο, όσο απαιτεί αυτή η υποκειμενική προσέγγιση.

Αν θεωρείται σκόπιμο, μπορούν να μεταβιβαστούν και πληροφορίες για συγγραφείς και για ενδιαφέροντα από άποψη ιστορίας της λογοτεχνίας γεγονότα σε μορφή που να συμβαδίζει με την ηλικία των μαθητών.

2.5. Μετάφραση

Η μετάφραση παίζει, σε σχέση με τα άλλα πεδία επικοινωνίας, δευτερεύοντα ρόλο. Μεταφραστικές ασκήσεις μπορεί να γίνονται σε συγκριτική βάση, όταν πρόκειται για δύσκολα γλωσσικά φαινόμενα, και θα πρέπει να εντάσσονται σε τεχνητές καταστάσεις επικοινωνίας.

Δεν πρέπει με κανένα τρόπο να χρησιμοποιηθεί αυτό το πεδίο επικοινωνίας περισσότερο απ' ό,τι χρειάζεται, π.χ. δεν πρέπει να γίνεται αδικαιολόγητη χρήση της μητρικής γλώσσας κατά τη μελέτη των κειμένων ή κατά την καθημερινή επικοινωνία στο μάθημα.

Οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να μεταφράζουν σε καθημερινές καταστάσεις προφορικής επικοινωνίας μεταξύ Ελλήνων και Γερμανών. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται τόσο να είναι τα γερμανικά μορφολογικά ορθά, όσο να είναι κατανοητά.

3. Ανάπλαση γνώσεων και γνώση για μάθηση, γλώσσα και επικοινωνία

Στα ΤΕΕ οι μαθητές διαθέτουν αυξημένες νοητικές και γνωστικές ικανότητες και αναπτύσσονται σταδιακά σε αυτόνομους και υπεύθυνους ανθρώπους. Έτσι δίνονται οι προϋποθέσεις, υπερβαίνοντας τα όρια της απλής μελέτης και εξάσκησης, να προσαρμόσουν τη διαδικασία μάθησης στις ανάγκες τους και να εμβαθύνουν στις βασικές δομές της γλώσσας και στις συνθήκες λεκτικών πράξεων (επικοινωνίας).

Αυτή η γνώση δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά πρέπει να προωθήσει τη διαδικασία μάθησης και την επικοινωνιακή συμπεριφορά. Ο διδακτικός τομέας «Ανάπλαση γνώσεων και γνώση για μάθηση, γλώσσα και επικοινωνία» πρέπει να συμβάλλει, ώστε:

α. να βελτιώσουν οι μαθητές, όσο το δυνατόν περισσότερο, τη διαδικασία της εκμάθησης της γλώσσας στα σχολεία

β. να ελέγχουν την επικοινωνιακή συμπεριφορά τους, ακόμα και όταν δεν κατέχουν πολύ καλά τη γλώσσα,

γ. να μπορούν να επεκτείνουν τις γνώσεις τους εκτός σχολείου μόνοι τους, χωρίς καθηγητή, ανάλογα με τις ατομικές τους ανάγκες.

Διδακτικοί στόχοι

Για το μάθημα της γερμανικής γλώσσας στα ΤΕΕ θα πρέπει αυτός ο διδακτικός τομέας να παίξει σίγουρα έναν σπουδαίο ρόλο. Προσφέρει πλήθος δυνατοτήτων για αυθεντικές λεκτικές πράξεις στα γερμανικά. Οι διδακτικοί στόχοι είναι γενικοί και δεν μπορούν να δοθούν ξεχωριστά για κάθε τάξη. Θα πρέπει όμως οι μαθητές σταδιακά και ανάλογα με το επίπεδο των γνώσεών τους να αποκτήσουν γνώσεις για ικανοποιητική χρήση της γερμανικής γλώσσας (στοιχειώδεις γνώσεις μέχρι το τέλος της Β' τάξης του Α' Κύκλου, βασικές γνώσεις μέχρι το τέλος του Β' Κύκλου).

Υποτομέας α: Ανάπλαση ιδεών και εμπειριών και γνώσεις για την εκμάθηση γλωσσών γενικά

- Οι μαθητές πρέπει να μάθουν να αντιμετωπίζουν με κριτικό πνεύμα τις θέσεις τους και τις πεποιθήσεις τους για την εκμάθηση γλωσσών και να τις ανταλλάσσουν στην συνομιλία με άλλους.

- Θα πρέπει να αντιμετωπίζουν τις διδακτικές εμπειρίες τους και να είναι έτοιμοι να τις χρησιμοποιήσουν για την περαιτέρω διαδικασία μάθησης.
- Θα πρέπει να βρουν το δικό τους «στιλ» μάθησης και να μπορούν να οργανώσουν αντίστοιχα τη διαδικασία.
- Θα πρέπει να γνωρίζουν διάφορες τεχνικές μάθησης και να είναι σε θέση να τις εφαρμόζουν για να επεκτείνουν μόνοι τις γνώσεις τους.
- Τέτοιες τεχνικές μάθησης είναι π.χ.: αποστήθιση, σημειώσεις, επανάληψη, αντιγραφή, διάβασμα μεγαλόφωνα, μετάφραση, συλλογή παραδειγμάτων και κατάταξη αυτών, σύγκριση με τη μητρική γλώσσα, χρήση οπτικών βοηθητικών μέσων κ.λπ.
- Θα πρέπει να είναι έτοιμοι να δοκιμάσουν διάφορες τεχνικές μάθησης και να αναπτύσσουν περαιτέρω τη δική τους συμπεριφορά μάθησης ανάλογα με τον τρόπο μάθησης και τις εμπειρίες τους.
- Θα πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίσουν και να εκτιμήσουν τις αποδόσεις τους (καλές αποδόσεις και αδύνατα σημεία), τόσο γενικότερα όσο και αναφορικά με κάποια συγκεκριμένη απόδοση / άσκηση (ορθότητα, ευχέρεια, καταλληλότητα).

Υποτομέας β: Ανάπλαση γνώσεων και γνώσεις για γλώσσα και επικοινωνία

Αυτός το διδακτικός υποτομέας αναλύεται λεπτομερέστερα σε σχέση με του τομείς δεξιοτήτων και τους γλωσσικούς επιμέρους τομείς. Εδώ παρατίθενται περιληπτικά τα σπουδαιότερα σημεία:

- Γνώσεις για τις προϋποθέσεις της επικοινωνίας στα διάφορα επικοινωνιακά πεδία.

Εδώ πρόκειται για στρατηγική και πραγματολογική γνώση που πρέπει να διαθέτει ένας ομιλητής για να μπορεί να επικοινωνεί επιτυχώς –γενικά και με ατελείς γλωσσικές γνώσεις.

- Στρατηγικές κατανόησης, π.χ. η ικανότητα να χρησιμοποιεί διαφορετικούς τρόπους διαβάσματος ανάλογα με το είδος του κειμένου και το στόχο κατανόησης.
- Στρατηγικές παραγωγής, π.χ. η ικανότητα σχεδιασμού παραγωγής γραπτού κειμένου και βαθμιαίας πραγματοποίησης των ξεχωριστών επιπέδων του κειμένου.
- Στρατηγικές που στηρίζονται στην αλληλεπίδραση, π.χ. στρατηγικές αντικατάστασης, όταν προκύπτουν δυσκολίες κατανόησης.
- Γνώση για κοινωνικομορφωτική επικοινωνιακή συμπεριφορά σε περιβάλλον μεταξύ συνομιλητών που μιλούν τη γλώσσα την οποία μαθαίνουμε ή σε οποιοδήποτε περιβάλλον.

Υποτομέας γ: Ικανότητα για επέκταση γνώσεων

Στους μαθητές θα πρέπει να μεταδοθεί η γνώση που θα τους επιτρέπει να επεκτείνουν από μόνοι τους τις γλωσσικές τους γνώσεις και δυνατότητες.

Συγκεκριμένα πρέπει να έχουν την ικανότητα:

- να διευρύνουν αυτοδύναμα τις γνώσεις τους για το αντικείμενο «γερμανική γλώσσα», δηλαδή να αποκτήσουν νέες εμπειρίες για τη γερμανική γλώσσα –π.χ. να ξέρουν να χρησιμοποιούν τις γραμματικές ή τα λεξικά (μονόγλωσσα ή δίγλωσσα) και να συνηθίσουν να κάνουν σαφείς ερωτήσεις σε κάποιον που μιλά τα γερμανικά σαν μητρική γλώσσα.
- σε απλό επίπεδο να συγκρίνουν στοιχεία / δομές της ελληνικής μητρικής γλώσσας με τα αντίστοιχα της γερμανικής, ώστε να βρουν π.χ. την αιτία των δυσκολιών κατανόησης ή των χαρακτηριστικών λαθών.
- να χρησιμοποιούν τεχνικές μάθησης για να βελτιώσουν τις γλωσσικές γνώσεις τους.

4. Διδακτικοί στόχοι και περιεχόμενα στους επιμέρους γλωσσικούς τομείς

Όταν ορίζονται οι διδακτικοί στόχοι στους επιμέρους γλωσσικούς τομείς πρέπει τα γλωσσικά μέσα (γραμματική, λεξιλόγιο) που είναι κάθε φορά κατάλληλα για το επίπεδο των γνώσεων να βρίσκονται σε συνάρτηση με το περιεχόμενο και να είναι ανάλογα με τις λειτουργίες (θεματολογική περιοχή, καταστάσεις, συμφραζόμενα, λεκτικές πράξεις κ.λπ.) που εκπληρεί η γλώσσα.

Παράδειγμα 1ο (πραγματική αλληλεπίδραση)

κατάσταση επικοινωνίας:	συζήτηση στην τάξη
πράξη επικοινωνίας:	συζήτηση
λεκτική πράξη:	γίνονται προτάσεις από τους μαθητές
γλωσσικά μέσα:	man könnte, müsste, sollte
γραμματική:	χρήση Konjunktiv II
λεξιλόγιο:	Umwelt, Umweltschutz, Tourismus, Hotelkomplexe (σχέση τουρισμού και προστασίας περιβάλλοντος)

Παράδειγμα 2ο (προσποιητή αλληλεπίδραση)

κατάσταση επικοινωνίας:	στη ρεσεψιόν
πράξη επικοινωνίας:	παράκληση για πληροφορίες
λεκτική πράξη:	πληροφορούμαι για τις αναχωρήσεις
γλωσσικά μέσα:	Wissen Sie wann? Können Sie mir sagen, ob?
γραμματική:	χρήση indirekter Fragesatz
λεξιλόγιο:	Bus, abfahren, umsteigen, ankommen

4.1. Θέματα / καταστάσεις / πολιτισμός

Στα ΤΕΕ οι μαθητές βιώνουν μια υπαρξιακά σημαντική ηλικία. Στη μετάβαση από τη νεαρή στην ενήλικη ζωή αυξάνεται η συνειδητοποίηση της κοινωνικής πραγματικότητας. Κατά την αναμέτρησή τους με τον κόσμο των ενήλικων οι νέοι προσπαθούν να ανακαλύψουν τις δικές τους θέσεις και προσανατολισμούς.

Για την επιλογή των θεμάτων που πραγματεύονται στο μάθημα της γερμανικής γλώσσας πρέπει να ληφθούν υπόψη όλα αυτά. Αφενός τα θέματα θα πρέπει να ανταποκρίνονται στα ειδικά ηλικιακά ενδιαφέροντα και να στις επικοινωνιακές ανάγκες των μαθητών στη γερμανική γλώσσα, αφετέρου θα πρέπει να εγείρουν την ανάγκη συμμετοχής στο μάθημα, να παρακινήσουν τους μαθητές από μια εσωτερική τους ανάγκη να εκφράσουν τη γνώμη τους, να πάρουν θέση πάνω σε ένα θέμα και να αντικρούσουν τυχόν διαφορετικές απόψεις με επιχειρήματα.

Τέτοιοι θεματικοί τομείς είναι π.χ.:

- οι νέοι στην κοινωνία / συμμετοχή των νέων στη δόμηση της κοινωνικής ζωής, πολιτιστικές ομάδες
- μόδα, μουσική κ.λπ.
- όνειρα, επιθυμίες, συναισθήματα
- επαγγελματικά σχέδια, οικογένεια, ρόλος των φύλων
- προβλήματα της εποχής μας (περιβάλλον, ναρκωτικά, επιπτώσεις της τεχνολογικής εξέλιξης)
- άλλοι πολιτισμοί: προβλήματα των πολιτισμών σχετικά με την αφομοίωση ή την απομόνωσή τους.

Η πραγμάτευση των θεμάτων θα πρέπει να είναι κατά το μέγιστο δυνατόν «διαπολιτισμική». Επιπλέον θα πρέπει, μέσα από τη μεταβίβαση γνώσεων για τον πολιτισμό, την κοινωνία και την ιστορία, να αφυπνίζει και να διευκολύνει την κατανόηση για τη διαφορετικότητα των ξένων γλωσσικών και πολιτιστικών κοινοτήτων και να παρακινεί σε συλλογισμούς σχετικά με ατομικούς κανόνες και συνήθειες ζωής.

Εδώ, επίσης, προσφέρονται δυνατότητες για αυθεντική επικοινωνία των μαθητών, οι οποίοι μπορούν και οι ίδιοι π.χ. να αναζητήσουν επίκαιρο πληροφοριακό και εποπτικό υλικό ή να αναφέρουν προσωπικές τους εμπειρίες και βιώματα.

Ειδικότερα για τον Β' Κύκλο:

Οι γενικές αρχές όπως αναφέρθηκαν παραπάνω ισχύουν και για τον Β' Κύκλο. Ωστόσο, επιπλέον, θα δοθεί έμφαση σε θέματα και καταστάσεις που αφορούν την ειδικότητα, όπως π.χ.:

- ταξίδια (εισιτήρια, κρατήσεις, δρομολόγια, μεταφορικά μέσα, κατάλυμα, διατροφή, διασκέδαση κ.λπ.)
- κοινωνικές συναναστροφές: συζητήσεις για ποικίλα θέματα γενικού ενδιαφέροντος (καιρός, αθλητισμός, εκδρομές, πολιτιστικά δρώμενα, υγεία κ.λπ.)
- εξυπηρέτηση πελατών σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις: room-service, ενοικίαση αυτοκινήτου, παράπονα κ.λπ.)

4.2. Λεκτικές πράξεις

Οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση –ήδη από το τέλος της Β' τάξης του Α' Κύκλου– να πραγματοποιούν στα γερμανικά τις σημαντικότερες λεκτικές πράξεις που απαιτούνται σε καθημερινές καταστάσεις επικοινωνίας. Κάθε λεκτική πράξη μπορεί να πραγματοποιηθεί με γλωσσικά μέσα διαφορετικής δυσκολίας:

Wunsch	Ich möchte schwimmen gehen.
	Ich würde gerne schwimmen gehen.

Οι λεκτικές πράξεις γίνονται περισσότερο περίπλοκες, ήτοι πραγματοποιούνται με γλωσσικά μέσα μεγαλύτερης δυσκολίας, από την Β' τάξη του Α' Κύκλο ως τον Β' Κύκλο. Θα πρέπει όμως πάντοτε να δίνεται προσοχή στην κατάλληλη έκφραση: (ερώτηση που απευθύνεται σε πελάτη του ξενοδοχείου) Mφchten Sie ein Zimmer mit Blick aufs Meer? (κατάλληλος τρόπος) Willste das Meer sehen? (ακατάλληλος τρόπος). Ένας κατάλογος με λεκτικές πράξεις υπάρχει στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.

4.3.Λεξιλόγιο

Γίνεται διάκριση μεταξύ ενεργητικού και παθητικού λεξιλογίου.

Το ενεργητικό λεξιλόγιο περιλαμβάνει όλες εκείνες τις λέξεις, οι οποίες με την άσκηση περνούν μεθοδευμένα στις παραγωγικές γνώσεις του μαθητή. Στο αποδεκτικό λεξιλόγιο κατανόησης περιλαμβάνονται οι λέξεις οι οποίες ενεργοποιούνται, όταν ο μαθητής πρέπει να καταλάβει κάτι, αλλά δε μπορεί να τις χρησιμοποιήσει για την παραγωγή λόγου.

Το ενεργητικό λεξιλόγιο των μαθητών θα πρέπει στο τέλος της Β' τάξης του Α' Κύκλου να περιλαμβάνει περίπου 500 λέξεις, ενώ στο τέλος του Β' Κύκλου περίπου 1000 λέξεις. Σχετικά με την έκταση του αποδεκτικού λεξιλογίου (λεξιλογίου κατανόησης) δεν μπορούν να δοθούν καθόλου στοιχεία.

Η επιλογή του λεξιλογίου εξαρτάται άμεσα από τις θεματικές περιοχές και καταστάσεις που πραγματεύονται στο μάθημα.

Όταν επιλέγεται το λεξιλόγιο, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα εξής:
- Η μορφολογία και η σύνταξη θα πρέπει να είναι ανάλογη με το περιεχόμενο της γραμματικής που διδάσκεται κάθε χρόνο.
- Το ήδη γνωστό λεξιλόγιο μπορεί να αξιοποιηθεί και στην παραγωγή λέξεων (π.χ. Hochhaus, Umweltschutz, Schnellstraíe, Gebrauchsanweisung).

4.4. Παραγωγή λέξεων

Οι μαθητές θα πρέπει σταδιακά και ανάλογα με το επίπεδο των γνωσεών τους να είναι ακόμα σε θέση να κατανοούν παράγωγες λέξεις, δηλ.:
- Komposita aus VERB + NOMEN: Badehose, Hotelzimmer ...
- Komposita aus ADJEKTIV + NOMEN: Hochhaus, Altstadt ...
- AGENS-Nominalisierungen auf -er aus Verben: Fahrer, Leser ...
- Nominalisierungen aus Verben: essen - das Essen, antwort - die Antwort
- Nomen mit der Nachsilbe -in: Freundin, Lehrerin ...
- Adjektive und Nomen mit der Vorsilbe un-: unbekannt, Unruhe
- Verben mit den Vorsilben mit-, wieder-, weiter-, zurück-: mitmachen, wiederkommen, weiterfahren, zurückbringen ...
- ADVERB + NOMEN: Außenpolitik, Innentasche ...
- PRÄPOSITION + NOMEN: Mitarbeit, Nebenstraße ...
- Ableitung auf -ung, -schaft, -keit und -heit: Anmeldung, Ausbildung, Freundschaft, Freiheit, Menschlichkeit ...

Σε αυτό το επίπεδο δεν επιδιώκεται ενεργητική ικανότητα στην παραγωγή λέξεων.

4.5. Γραμματική

Η επιλογή της γραμματικής προσανατολίζεται μεταξύ άλλων και
- στη συχνότητα και τη σημασία των γραμματικών φαινομένων,
- στις εκάστοτε λεκτικές πράξεις,
- στη δυσκολία που παρουσιάζουν οι δομές,
- στο επίπεδο που έχουν κάθε φορά οι μαθητές.

Θα πρέπει να γίνει διαχωρισμός ανάμεσα στις γραμματικές δομές, τις οποίες οι μαθητές θα πρέπει να κατέχουν ενεργητικά, και σε εκείνες τις οποίες θα πρέπει να κατέχουν μόνο αποδεκτικά για την αποκωδικοποίηση (ή κατανόηση) των κειμένων.

Αφηρημένες γνώσεις στη γραμματική δεν αποτελούν μαθησιακό στόχο.

Η γραμματική έχει νόημα, όταν αποτελεί μέσο για σωστή και κατανοητή επικοινωνία.

Ένας ανάλογος κατάλογος συντακτικών και μορφολογικών δομών βρίσκεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.

4.6. Γραφή / Προφορά

Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή, ώστε οι μαθητές να γράφουν ευανάγνωστα και σε ένα λειτουργικό πνεύμα. Επιπλέον να αποδίδεται σημασία στην σωστή ορθογραφία. Οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να γράφουν σωστά, χωρίς ορθογραφικά λάθη, κείμενα καθ' υπαγόρευση με γνωστό και σποραδικά άγνωστο λεξιλόγιο.

Πρέπει να δίνεται εξαρχής μεγάλη σημασία στην εξάσκηση της προφοράς. Διδακτικός στόχος είναι η προφορά των μαθητών να πλησιάζει, και ως προς την άρθρωση και ως προς το ρυθμό και το λειτουργικό τονισμό, όσο το δυνατόν περισσότερο στη σωστή προφορά της γερμανικής γλώσσας. Αυτό αφορά τόσο την ευχέρεια όσο και την καταληπτότητα. Αντικείμενο άσκησης είναι κατά κύριο λόγο η σωστή άρθρωση των φθόγγων, στην προφορά των οποίων έχουν δυσκολίες οι Έλληνες. Αυτοί είναι:

Φωνήεντα
- η διαφορά «o» και «e»
- η διαφορά μεταξύ «μακρού - βραχέως»
- το μακρύ [e:], [o:]
- οι φθόγγοι «φ» και «ό»
- το αδύνατο τελικό «-e» και «-er»

Σύμφωνα
- οι φθόγγοι «-ich» και «-ach»
- οι φθόγγοι «s» και «sch»
- «sch» στο «sp»
- «sch» στο «st»
- οι κλειστοί φθόγγοι [p/b], [t/d], [k/g] και [«ng»] (singen) - [h] και κλειστός γλωσσιδικός (Knacklaut).

Επιπλέον πρέπει να γίνει εξάσκηση σε δύσκολους συνδυασμούς φθόγγων σε διαφορετικές θέσεις (αρχικός φθόγγος, εσωτερικός φθόγγος, καταληκτικός φθόγγος).

Κατά τον τονισμό πρέπει να γίνεται εξάσκηση ιδιαίτερα στους ακόλουθους τομείς:
- προφορά της λέξης σύμφωνα με τα μέρη του σχηματισμού της (ρήματα χωριζόμενα ή μη χωριζόμενα, Komposita) και σε ξένες λέξεις (diskutieren, Diskussion)
- προφορά της πρότασης
- τονισμός της πρότασης (αυξητικός, σταθερός, πτωτικός).

Η ανάγνωση δυνατά είναι μια πολύ περίπλοκη και δύσκολη δεξιότητα, η οποία σπάνια χρειάζεται σε πραγματικές καταστάσεις. Δεν αποτελεί επομένως διδακτικό στόχο. Μπορεί όμως, εφόσον προετοιμάζεται σωστά, να τεθεί ως μεθοδικό βοήθημα στην άσκηση της προφοράς.

Γ. Τρόπος διδασκαλίας

1. Αρχές του μαθήματος

Παιδαγωγική κατεύθυνση

Το μάθημα ως σύνολο (το περιεχόμενο και τα θέματα του, το είδος, η ποικιλία και η ποσότητα του διδακτικού υλικού, η μορφή των ασκήσεων και οι επεξηγήσεις) θα πρέπει να διαμορφώνεται κατά τρόπον ώστε να λαμβάνονται υπόψη τόσο οι διαφορετικές εμπειρίες και τα κίνητρα των μαθητών, όσο και το μαθησιακό και ψυχολογικό επίπεδο ανάπτυξης και η ικανότητα αντίληψης.

Επικοινωνιακή προσέγγιση

Οι μαθητές μαθαίνουν γερμανικά για να μπορέσουν να χρησιμοποιήσουν αυτή τη γλώσσα ως μέσο κατανόησης και επικοινωνίας. Ως εκ τούτου θα πρέπει να μάθουν να κατανοούν κάθε φορά τις επικοινωνιακές καταστάσεις και να εκφράζονται ανάλογα. Ο προσδιορισμός των διδακτικών στόχων προσανατολίζεται σε επικοινωνιακούς στόχους / δράσεις.

Τούτο σημαίνει ότι η γραμματική είναι αντίστοιχη με τις εκάστοτε επικοινωνιακές καταστάσεις και λεκτικές πράξεις, ενίοτε δε και δευτερεύουσας σημασίας. Η γραμματική θα πρέπει να εισάγεται επαγωγικά, δηλ. από το παράδειγμα στον κανόνα. Οι μαθητές θα πρέπει να παρακινούνται μέσω κατάλληλων διδακτικών μεθόδων, να βρίσκουν κανόνες οι ίδιοι και να τους διατυπώνουν.

Διαπολιτισμική προσέγγιση

Με την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας αρχίζουν οι μαθητές –οι οποίοι είναι ήδη μέλη μιας πολιτισμικής κοινότητας– διάλογο με έναν άλλον πολιτισμό. Έτσι μιλάμε για «διαπολιτισμική» μάθηση. Για αυτό το λόγο αποκτά η συγκριτική πολιτισμική θεώρηση ιδιαίτερο βάρος μέσα στο μάθημα της ξένης γλώσσας, ενώ ταυτόχρονα γίνεται αναφορά και στον πολιτισμό και των ίδιων των μαθητών. Τα ξένα πολιτισμικά στοιχεία επιδρούν σαν ένας καθρέφτης, ο οποίος προσφέρει στους μαθητές τη δυνατότητα να συνειδητοποιήσουν και τη δική τους πολιτισμική και κοινωνική οντότητα.

Παραδοσιακή διδασκαλία

Πρέπει να γίνει προσπάθεια γονιμοποίησης παραδοσιακών τρόπων διδασκαλίας και μάθησης. Μέθοδοι όπως π.χ. η εντατική επανάληψη, η αποστήθιση, η μετάφραση και μια έντονα καθοδηγούμενη γλωσσική συμπεριφορά μπορούν να ενσωματωθούν σ' ένα μάθημα στο οποίο εναλλάσσονται οι μέθοδοι διδασκαλίας, αλλά παραμένει εμφανής η θεματολογική συνοχή.

Αυτές οι μέθοδοι έχουν μια σπουδαία θέση στη διαδοχή των φάσεων διδασκαλίας και των φάσεων των ασκήσεων, οι οποίες οδηγούν σταδιακά στην κατανόηση και παραγωγή κειμένων.

Γλώσσα διδασκαλίας

Στο μοντέρνο μάθημα ξένης γλώσσας γίνεται προσπάθεια, ώστε καθηγητής και μαθητές να χρησιμοποιούν όσο το δυνατόν πιο συχνά την ξένη γλώσσα, διότι το μάθημα είναι η μοναδική ευκαιρία για τους μαθητές να ακούσουν και να χρησιμοποιήσουν την ξένη γλώσσα σε αυθεντική κατάσταση επικοινωνίας.

Οι μαθητές πρέπει να συνεννοούνται και μεταξύ τους και με τον καθηγητή στα γερμανικά. Όμως, η ελληνική γλώσσα μπορεί κατά περίπτωση να χρησιμοποιείται σε κάποιες καταστάσεις κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Προπάντων σε δυσεπίλυτα προβλήματα κατανόησης και συνεννόησης μπορεί με τη βοήθεια μιας μικρής μετάφρασης από τον καθηγητή, να επιτευχθεί γρήγορα σαφήνεια (π.χ. σε δύσκολες επεξηγήσεις λεξιλογίου ή γραμματικών φαινομένων, σε προαγγελίες οι οποίες και δυσκολεύουν γλωσσικά τους μαθητές). Κατ' αυτό τον τρόπο κερδίζεται χρόνος για φάσεις κατά τις οποίες οι μαθητές μιλούν γερμανικά. Επιπλέον, η ελληνική γλώσσα χρησιμοποιείται σκοπίμως στο πεδίο επικοινωνίας που ονομάζεται «μετάφραση», καθώς και σε συγκριτικές γραμματικές επεξηγήσεις.

Αυθεντικότητα

Στο μάθημα της γερμανικής γλώσσας επιδιώκεται η μεγαλύτερη δυνατή αυθεντικότητα. Αυτή αφορά τόσο στις καταστάσεις επικοινωνίας (ποιος επικοινωνεί με ποιον / με ποια πρόθεση / που / για ποιο θέμα ...) όσο και στο είδος των κειμένων. Η αυθεντικότητα είναι προϋπόθεση για λεκτικές πράξεις και συντελεί στην ενεργοποίηση των μαθητών. Ακόμα και κατασκευασμένα κείμενα, τα οποία δεν μπορούν να αποφευχθούν τελείως στην αρχή, θα έπρεπε να ανταποκρίνονται, όσο το δυνατόν περισσότερο, στην μορφή και τα περιεχόμενα αυθεντικών κειμένων.

Πολυμορφία στις μεθόδους διδασκαλίας

Ένα αποτελεσματικό μάθημα θα πρέπει να διακρίνεται από ευρύτητα και πολυμορφία στις μεθόδους διδασκαλίας. Απαραίτητη είναι η πλούσια εναλλαγή ασκήσεων και η τακτική εναλλαγή μορφών διδασκαλίας καθώς και η χρήση διαφόρων εποπτικών μέσων. Ένα μάθημα γλώσσας που διακρίνεται για την ευρύτητα και την πολυμορφία των μεθόδων διδασκαλίας εμποδίζει τους μαθητές να βαρεθούν και ανταποκρίνεται στις ανάγκες διαφόρων τύπων μαθητών (οπτικού, ακουστικού, γνωστικού ...).

Η επιλογή και επεξεργασία των θεμάτων θα πρέπει να ανταποκρίνεται στο επίπεδο και στις ανάγκες των μαθητών. Αυτό ισχύει κυρίως γιατί τόσο οι μαθητές της Β' τάξης του Α' Κύκλου, εφόσον δεν συνεχίζουν στο Β' Κύκλο, όσο και οι μαθητές του Β' Κύκλου οδηγούνται σε ένα νέο κεφάλαιο της ζωής τους.

Πέρα από όλα αυτά, δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να παραμεληθούν στα ΤΕΕ οι δημιουργικές, παιγνιώδεις μορφές διδασκαλίας και άσκησης, που ενεργοποιούν τη δημιουργικότητα των μαθητών και έχουν γι' αυτό μεγάλη αξία. Βέβαια, οι παιγνιώδεις μορφές διδασκαλίας δεν είναι αυτοσκοπός αλλά μια μέθοδος για να αναπτυχθούν επικοινωνιακές δεξιότητες και να γίνει άσκηση στα γλωσσικά μέσα.

Οι παιγνιώδεις μορφές διδασκαλίας ενεργοποιούν τους μαθητές ανάλογα με την ηλικία τους και τους βοηθούν να είναι πιο προσεκτικοί και συγκεντρωμένοι στο μάθημα. Με τα διδακτικά παιχνίδια μπορούν οι μαθητές να ασκηθούν ευχάριστα σε διδακτικά αντικείμενα, όπως το λεξιλόγιο και η γραμματική που ίσως δεν τους ενδιαφέρουν.

Πάντως το μάθημα στα ΤΕΕ κερδίζει διαρκώς σε ενδιαφέρον από άλλες πηγές, προπάντων μέσω ανάλογων με την ηλικία θεματικών ενοτήτων, μέσω της επικοινωνίας πάνω σ' ένα θέμα, καθώς και μέσω αναλόγων της ηλικίας μεθόδων.

Οι παιγνιώδεις μορφές διδασκαλίας παίζουν επίσης σημαντικό ρόλο στο πεδίο επικοινωνίας «αισθητική πλευρά της γλώσσας». Η ενεργητική με τη μορφή διδακτικού παιχνιδιού ενασχόληση με ποιήματα, τραγούδια ή διηγήματα βοηθά τους μαθητές να αναπτύξουν ευαισθησία και για την «αισθητική πλευρά της γλώσσας».

Φάσεις διδασκαλίας

Μια διδακτική ενότητα υποδιαιρείται γενικά σε τρεις φάσεις διδασκαλίας: τη φάση γλωσσικής αποδοχής, τη φάση γλωσσικής εμπέδωσης και τη φάση ελεύθερης χρήσης της γλώσσας.

- Στη φάση της αποδοχής της γλώσσας «Textarbeit» ο μαθητής αποδέχεται τη νέα ύλη. Διανοίγεται η σημασία τους και τα κείμενα αξιοποιούνται από πλευράς περιεχομένου και γλώσσας (ταξινόμηση επιχειρημάτων, συλλογή γλωσσικών μέσων, παραγωγή λεκτικών πεδίων κ.λπ.). Εδώ ακολουθεί μια φάση της γραμματικής, στην οποία παράγονται κανόνες με τη βοήθεια ενός επαρκούς αριθμού από παραδείγματα. Αυτή η φάση θα πρέπει να οργανωθεί κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να συμμετέχουν οι ίδιοι οι μαθητές στην αναζήτηση κανόνων (καθοδηγούμενη εξιχνιαστική διαδικασία μάθησης).
- Η φάση της εμπέδωσης της γλώσσας, εμπέδωσης της διδαχθείσας ύλης μέσω της άσκησης (αυτοματισμός) και σταδιακά στην ικανότητα για μεταφορά της διδαχθείσας ύλης. Οι ασκήσεις γίνονται σταδιακά πιο ελεύθερες, ανεξάρτητες από την καθορισμένη ύλη.
- Τελικός στόχος είναι να χρησιμοποιηθεί η νεοδιδαχθείσα ύλη σε ελεύθερες καταστάσεις επικοινωνίας.

Σπουδή [illegible] λόγου

Τα κείμενα έχουν στη μάθηση της ξένης γλώσσας διάφορες λειτουργίες: Ως φορείς ενός συγκεκριμένου περιεχομένου [illegible] μαθητή ένα μέρος του κόσμου. Απαιτούν και προάγουν την κατανόηση, αποτελούν όμως και αφορμή για έκφραση. Οι μαθητές επεξεργάζονται τα κείμενα νοηματικά και γλωσσικά. Τα κείμενα από την πλευρά τους προσφέρουν ποικίλες αφορμές για άσκηση. Κατά περίπτωση μπορούν οι μαθητές ακόμα και να τα μετασχηματίσουν.

Τα κείμενα είναι πρώτα από όλα μονάδες επικοινωνίας, οι οποίες έχουν συγκεκριμένο περιεχόμενο και εκφράζουν κάποια πρόθεση αυτού που μιλάει ή έχει γράψει το κείμενο. Ταυτόχρονα εμπεριέχουν και γλωσσικά στοιχεία (γραμματική, λεξιλόγιο). Αντίστοιχα επεξεργάζονται και τα κείμενα μέσα στο μάθημα: Κατ' αρχήν πρέπει να κατανοήσουν οι μαθητές –όπως και σε κάθε φυσική επικοινωνιακή πράξη– τα βασικά σημεία του κειμένου σαν μια ενότητα για επικοινωνία. Μόνο σ' ένα δεύτερο στάδιο επεξεργάζονται τα γλωσσικά στοιχεία. Τις περισσότερες φορές ακολουθούν δραστηριότητες που εκπορεύονται από το κείμενο,

π.χ. δίνονται στους μαθητές ασκήσεις που είναι συνδεδεμένες με το κείμενο ή τους ζητείται να εκφραστούν ελεύθερα σε σχέση με το περιεχόμενο του κειμένου.

Διεξαγωγή των ασκήσεων

Ο ασκήσεις συντελούν στο να αφομοιώνεται σιγά σιγά η διδαχθείσα ύλη, ώστε να οδηγηθούν οι μαθητές στην ελεύθερη χρήση της γλώσσας. Διαφορετικοί τύποι ασκήσεων πρέπει να ακολουθούν ο ένας τον άλλον:

α) Ασκήσεις οι οποίες προάγουν την ικανότητα των μαθητών να παίρνουν πληροφορίες (ασκήσεις πρόσληψης πληροφοριών).

Με αυτές τις ασκήσεις μαθαίνουν οι μαθητές τεχνικές για να κατανοούν και να επεξεργάζονται γλωσσικά τα κείμενα.

β) Ασκήσεις οι οποίες συντελούν στην ανάπτυξη των παραγωγικών δεξιοτήτων. Εδώ διακρίνονται τρεις τύποι:

- Ασκήσεις που εξυπηρετούν την αφομοίωση της διδαχθείσας ύλης (ασκήσεις με κενά ή οι λεγόμενες ασκήσεις δομής).
- Ασκήσεις με λειτουργικό επικοινωνιακό κέντρο βάρους.

Σ' αυτές τις ασκήσεις εμπεριέχονται στοιχεία πραγματικής επικοινωνίας (ποιος επικοινωνεί με ποιον / για ποιο θέμα / που ...) με συγκεκριμένους διδακτικούς στόχους και παράλληλα, με την εφαρμογή, επιδιώκεται η χρήση της διδαχθείσας ύλης στην κατάλληλη περίπτωση.

Αυτές οι ασκήσεις που θα πρέπει να είναι και οι περισσότερες μετρούν ακόμα και το πόσο, το πού και το πώς χρησιμοποιούνται οι καινούργιες λέξεις ή το πώς λειτουργεί μια γραμματική δομή.

- Ασκήσεις που οδηγούν στην ελεύθερη χρήση της γλώσσας. Εδώ νοούνται επικοινωνιακές ασκήσεις ποικίλης μορφής.

Δεν θα πρέπει οι ασκήσεις να μετρούν και να αξιολογούν τις επιδόσεις των μαθητών.

Λάθη και διόρθωση λαθών

Οι μαθητές πρέπει να μάθουν να εκφράζονται στα γερμανικά όσο το δυνατόν πιο σωστά και πιο κατάλληλα, ανάλογα με τις διάφορες περιστάσεις. Γι' αυτό το λόγο είναι πάρα πολύ σημαντικό να διορθώνονται τα λάθη με βάση τις παρακάτω αρχές:

- Οι μαθητές δεν πρέπει να αποθαρρύνονται από τον τρόπο και τη συχνότητα που γίνονται οι διορθώσεις.
- Όταν γίνονται διορθώσεις, δεν θα έπρεπε να εξετάζεται μόνο κατά πόσο είναι ορθά στη μορφή τα λεγόμενα, αλλά να εξετάζεται εξίσου και κατά πόσο έχουν σχέση με τα συμφραζόμενα και ανταποκρίνονται στις συνθήκες κάτω από τις οποίες εκφέρονται.
- Οι διορθώσεις πρέπει να ανταποκρίνονται στο στόχο που έχει κάθε φορά η λεκτική πράξη. Μια άσκηση γραμματικής ή συντακτικού μπορεί να διακόπτεται με διορθώσεις, διότι οι διορθώσεις δεν αποπροσανατολίζουν τον μαθητή από κάποιο επικοινωνιακό στόχο. Αυτό όμως δεν συμβαίνει, όταν οι μαθητές προβαίνουν σε επικοινωνιακές ενέργειες ή κάνουν ασκήσεις που ανταποκρίνονται σε καταστάσεις επικοινωνίας. Σε αυτές τις περιπτώσεις θα πρέπει οι διορθώσεις να γίνονται μετά το κλείσιμο της κάθε φάσης, στην περίπτωση που τα λάθη δεν εμποδίζουν την κατανόηση.
- Οι μαθητές συγκεντρώνουν την προσοχή τους συχνά σε συγκεκριμένα φαινόμενα (π.χ. δομές που διδάχτηκαν πρόσφατα) και δεν δίνουν σημασία σε άλλα, επειδή απαιτείται υπερβολικός κόπος, όταν ελέγχονται όλοι οι παράγοντες (παράμετροι) μιας εκφώνησης. Σε αυτή την περίπτωση οι διορθώσεις πρέπει να γίνονται ανάλογα με το κέντρο βάρους της άσκησης (π.χ. να μην διορθώνεται η προφορά σε μια άσκηση συντακτικού).
- Οι μαθητές θα πρέπει να αυτοδιορθώνονται, όσο το δυνατόν περισσότερο. Αυτό ισχύει και για τις γραπτές ασκήσεις, την ορθογραφία, την έκθεση.

Οι διορθώσεις θα πρέπει να διακόπτουν όσο γίνεται λιγότερο τις λεκτικές πράξεις των μαθητών.

Οπτικοακουστικά μέσα

Τα οπτικοακουστικά μέσα αποτελούν σήμερα στοιχείο της διδασκαλίας της γλώσσας που προσδίδει αυθεντικότητα και εμπλουτίζει το μάθημα. Από τις κασέτες οι μαθητές μπορούν να ακούσουν φυσικούς ομιλητές της γλώσσας που μαθαίνουν. Η κασέτα προσφέρει ακόμα πολλές δυνατότητες για άσκηση και

αποδίδει σε συνδυασμό με τα οπτικά όργανα μια εικόνα κατάστασης επικοινωνίας στην ξένη γλώσσα, η οποία πλησιάζει στην πραγματικότητα. Τα οπτικά όργανα διευκολύνουν να εντάσσεται μια άσκηση μέσα σε μια κατάσταση. Επιτρέπουν μια πλούσια σε εναλλαγές σειρά ασκήσεων και μπορούν να μεταδώσουν στους μαθητές σημαντικές πληροφορίες για τα στοιχεία πολιτισμού των γερμανόφωνων χωρών.

Στη διδασκαλία των γερμανικών χρησιμοποιούνται κυρίως το κασετόφωνο, το Overheadprojector (OHP) και τον τελευταίο καιρό το video. Από αυτά το πιο σπουδαίο όργανο είναι το κασετόφωνο που διασφαλίζει την αυθεντικότητα στη γερμανική γλώσσα που αναμεταδίδει. OHP και video μπορούν να αντικατασταθούν από τον πίνακα και από πλούσιο εικονογραφικό υλικό, το οποίο φέρνουν στο μάθημα δάσκαλοι και μαθητές. Επίσης χρήσιμα είναι, τελευταίως, και οι Η/Υ, τα πολυμέσα και το αντίστοιχο λογισμικό.

Μορφές διδασκαλίας

Χαρακτηριστικό ενός σύγχρονου μαθήματος ξένης γλώσσας είναι η συστηματική εναλλαγή των μορφών διδασκαλίας: ατομικής, σε ζεύγη, σε ομάδες, (εργασία) με το σύνολο των μαθητών, μετωπική διδασκαλία. Η εναλλαγή των μορφών διδασκαλίας σε κανονικά διαστήματα είναι σήμερα στοιχείο της πολυμορφίας της μεθόδου στο μάθημα της γλώσσας, διότι έτσι προωθείται η ενεργή συμπεριφορά των μαθητών, τους δίνει κίνητρα για μάθηση, τους υποκινεί και ενεργοποιεί διαφορετικές ικανότητες τους. Πρέπει όμως να προσέχουνε, ώστε οι διαφορετικές μέθοδοι διδασκαλίας που εφαρμόζονται και οι ασκήσεις που γίνονται να εντάσσονται κάθε φορά στην κατάλληλη μορφή συνεργασίας. Είναι σημαντικό ακόμα να λαμβάνεται υπόψη και η καταλληλότητα των μεθόδων και ασκήσεων αναφορικά με την ηλικία των μαθητών. Αν η διαρρύθμιση της τάξης δυσκολεύει την εργασία σε ομάδες, πρέπει να δοθεί έμφαση στην εργασία σε ζεύγη.

Διαρρύθμιση της τάξης

Θα έπρεπε να γίνει προσπάθεια να δημιουργηθεί στην τάξη μια ατμόσφαιρα που θα ενισχύει το μάθημα (π.χ. να υπάρχουν στους τοίχους αφίσες, αποκόμματα από εφημερίδες, εικόνες, εργασίες των μαθητών στη γερμανική γλώσσα. Στο μετρο του εφικτού θα πρέπει να κάθονται οι μαθητές στα θρανία σε ομάδες, ώστε να είναι δυνατή η γρήγορη εναλλαγή των μορφών διδασκαλίας. Ο χώρος στον οποίον γίνεται το μάθημα των γερμανικών θα πρέπει να έχει –αν γίνεται– ένα κασετόφωνο με εξωτερικό μεγάφωνο. Ακόμα μπορεί να υπάρχει ένα ντουλάπι, στο οποία θα φυλάσσονται τα υλικά που θα χρησιμοποιούνται στο μάθημα (εικόνες, καρτέλες, ψαλίδια, μπογιές, χαρτόνι, κόλλες κ.λπ.)

Δ. Αξιολόγηση

Μαθητές, καθηγητές και γονείς θα πρέπει να αντιλαμβάνονται συνεχώς την πρόοδο που γίνεται στο μάθημα. Γι' αυτό θα πρέπει:

1. ο καθηγητής να διασφαλίζει συνεχώς τους διδακτικούς στόχους,
2. μαθητές και καθηγητής να ελέγχουν και να επιβεβαιώνουν σε τακτικά διαστήματα ότι έχουν επιτευχθεί οι διδακτικοί στόχοι,
3. να αξιολογούνται οι επιδόσεις μετά από συγκεκριμένες διδακτικές ενότητες.

Σχετικά με το σημείο 1:

Η διασφάλιση των διδακτικών στόχων δίνει και στον ίδιο τον καθηγητή τη δυνατότητα να αξιολογήσει κατάλληλα το μάθημα και τα αποτελέσματά του και μάλιστα σε σχέση με τις μεθόδους διδασκαλίας, το περιεχόμενο και την αλληλεπίδραση μέσα στην τάξη. Προϋπόθεση για τη διασφάλιση των διδακτικών στόχων είναι να οριστούν με ακρίβεια λεπτομερείς ενδιάμεσοι στόχοι που πρέπει να είναι κατανοητοί και στους μαθητές. Εάν αυτό θεωρηθεί δεδομένο, τότε μπορεί ο καθηγητής να ανταποκριθεί με ευελιξία στις απαιτήσεις του μαθήματος.

Τεχνικές διασφάλισης των διδακτικών στόχων κατά τη διάρκεια και ύστερα από κάθε διδακτική φάση είναι: συνεχείς ερωτήσεις, προτροπή προς τους μαθητές να εξωτερικεύσουν στο μάθημα της ανάγκες τους, περιλήψεις και επαναλήψεις που τις κάνουν οι μαθητές, παρουσίαση των εργασιών των μαθητών από τους ίδιους τους μαθητές, διαφοροποιημένες τεχνικές διόρθωσης λαθών από τον καθηγητή, σωστός καταμερισμός επαίνου και τιμωρίας, συζήτηση με την τάξη σχετικά με το μάθημα σε τακτά διαστήματα κ.λπ.

Σχετικά με το σημείο 2:

Σε αντίθεση με τη διασφάλιση των διδακτικών στόχων, η οποία γίνεται κατ' εξοχήν ανεπίσημα, υπάρχουν μέθοδοι με τη μορφή δοκιμασιών που διαγιγνώσκουν και επιβεβαιώνουν την πρόοδο και την επίτευξη των διδακτικών στόχων. Οι μέθοδοι αυτές επιτρέπουν στον καθηγητή και στους μαθητές να αντιληφθούν την επιτυχία και την πρόοδό τους. Εφιστούν την προσοχή του κάθε μαθητή στις αδυναμίες του και του επιτρέπουν να τις υπερνικήσει με τη βοήθεια του καθηγητή. Τέτοιου είδους δοκιμασίες πρέπει να γίνονται σε τακτά διαστήματα.

Όταν πρόκειται για τους διδακτικούς στόχους οι επιμέρους γλωσσικοί και θεματικοί τομείς υπάγονται βασικά στην περιοχή των επικοινωνιακών ασκήσεων. Αυτό θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και όταν ελέγχεται η επίτευξη των διδακτικών στόχων, ώστε να κυριαρχούν και εδώ οι επικοινωνιακές ασκήσεις. Δοκιμασίες που ελέγχουν αποκλειστικά γνώσεις γραμματικής και λεξιλογίου δεν εκπληρώνουν το στόχο τους.

Πρέπει να δίνεται προσοχή στα εξής σημεία:

α) Οι δοκιμασίες εξυπηρετούν κατά κύριο λόγο τον αυτοέλεγχο των μαθητών και δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για να πάρουν οι μαθητές κάποιο βαθμό ή να προαχθούν στην επόμενη τάξη.

β) Με τις δοκιμασίες οι μαθητές θα έπρεπε να διαγωνίζονται περισσότερο με τον εαυτό τους (σύγκριση με παλαιότερες επιδόσεις τους) παρά με τους συμμαθητές τους.

γ) Καλύτερα συχνότερα σύντομες δοκιμασίες παρά σπάνια και πολύ μεγάλες.

δ) Οι ασκήσεις στις δοκιμασίες πρέπει να είναι αντίστοιχες με αυτές που γίνονται στο μάθημα. Οι τεχνικές για την λύση των ασκήσεων πρέπει να είναι γνωστές.

ε) Κάθε μορφή αξιολόγησης έχει επιπτώσεις στη διδασκαλία. Γι' αυτό το λόγο πρέπει να είναι οι δοκιμασίες όσο γίνεται ποικιλόμορφες, τόσο στο περιεχόμενο όσο και στη μορφή.

ζ) Οι δοκιμασίες περιλαμβάνουν όλα τα αντικείμενα διδασκαλίας , ανάλογα με το βάρους που έχουν στο μάθημα.

ή) Όλες οι δοκιμασίες περιλαμβάνουν και προηγούμενα περιεχόμενα διδασκαλίας και διευρύνουν έτσι συστηματικά τις απαιτήσεις.

θ) Κάθε άσκηση των δοκιμασιών θα πρέπει να ελέγχει μόνο τις γνώσεις και δεξιότητες τις οποίες έχει στόχο να ελέγξει. Δεν πρέπει π.χ. να αξιολογούνται ορθογραφικά λάθη, όταν ελέγχονται γραμματικές δομές.

ι) Τα κριτήρια αξιολόγησης πρέπει να είναι γνωστά στους μαθητές.

κ) Στις ασκήσεις πρέπει να διακρίνεται πάντα μια συνοχή ως προς τα συμφραζόμενα ή το περιεχόμενο, ακόμα και όταν ελέγχονται η γραμματική ή το λεξιλόγιο.

Ο καθηγητής θα πρέπει να αποφεύγει οτιδήποτε θα προκαλούσε στην τάξη πίεση για επιδόσεις και βαθμούς.

Σχετικά με το σημείο 3:

Η μέτρηση των επιδόσεων έχει επίσημο χαρακτήρα. Διαφέρει από την επιβεβαίωση της επίτευξης στόχων στο ότι με τη βοήθειά της δίνονται επίσημοι βαθμοί, που επιτρέπουν π.χ.: τη συνέχιση των σπουδών σε ιδρύματα ανώτερης βαθμίδας ή την πρόσβαση σε κάποιο επάγγελμα κ.α. Γι' αυτόν το λόγο η μέτρηση των επιδόσεων παίζει σημαντικό ρόλο. Οι δοκιμασίες ελέγχου εξοικειώνουν ακόμα τους μαθητές με τις τεχνικές και το πιθανό περιεχόμενο των επίσημων εξετάσεων.

Οι απαιτήσεις στα διαγωνίσματα αντιστοιχούν εν μέρει σε αυτές που τίθενται στο πεδίο της επιβεβαίωσης της επίτευξης των στόχων. Είναι σημαντικό και σύμφωνο με τα βασικά στοιχεία αυτού του προγράμματος σπουδών:

- να έχουν περισσότερο βάρος οι επικοινωνιακές ασκήσεις απ' ό,τι εκείνες που ελέγχουν τη μορφοσύνταξη.
- να είναι σημαντικά μεγαλύτερες οι απαιτήσεις στην πρόσληψη πληροφοριών απ' ό,τι εκείνες στα άλλα επιμέρους πεδία των ασκήσεων,
- στην αξιολόγηση των επικοινωνιακών ασκήσεων η ορθότητα στη μορφή της γλώσσας να είναι ένα μόνο κριτήριο.

Σπουδαίο είναι επίσης ο μαθητής να γίνεται κατανοητός και να μπορεί να εκφράζεται ανάλογα με την εκάστοτε κατάσταση επικοινωνίας.

[illegible]CHHANDLUNGEN (λεκτικές πράξεις)

[illegible]ndlung	Redemittel für den Unterricht (Beispiele)	Redemittel für andere Situationen (Beispiele)
<u>S[illegible] [illegible]ontakte</u> s[illegible] [illegible]ndere [illegible]	[illegible]h bin Maria. Das ist Klaus. Mein Name ist …	
Na[illegible], [illegible]ter und Herkunft erfrage[illegible] … und nennen	Wie heißt du? Wie alt bist du? Woher kommst du? Ich heiße … Ich bin … alt. Ich komme aus …	
s[illegible]h begrüßen und verabschieden	Guten Tag! / Hallo! Tschüs! / Auf Wiedersehen!	
[illegible] dem Befinden fragen und darauf reagieren	Wie geht's? Gut! / Danke, …	
sich entschuldigen und darauf reagieren	Das tut mir leid! Ist schon gut!	
[illegible] [illegible]sprechen und [illegible] [illegible]gieren	Darf ich Dich / Sie etwas fragen?	Ja, bitte. (Telefonat) Hallo, hier ist Dimitri (Gerou)! Ich möchte mit Frau Meier sprechen/Kann ich bitte mit Peter sprechen? Ja, am Apparat./ Nein, hier ist Weber. Sie sind falsch verbunden./Peter ist im Moment nicht da.
g[illegible] W[illegible] aussprechen [illegible] [illegible]agieren	Viel Glück! Viel Spaß! Herzlichen Glückwunsch! Vielen Dank!	
[illegible] [illegible]ung [illegible]	Gut gemacht!	Nett, dass du mir bei den Matheaufgaben geholfen hast.
je[illegible] [illegible]den und darauf reagieren		Kommst du zu meiner Party? Leider habe ich keine Zeit.
sich verabreden und darauf reagieren		Wann treffen wir uns? Geht es am Montag? Nein, das geht nicht.
<u>Gesprächsablauf sichern</u>		
ein Gespräch einleiten		Hör mal.
ein Gespräch beenden		Ich muss jetzt weg.
jdn. unterbrechen / ums Wort bitten	Ich habe (noch) eine Frage.	
um Ausdruckshilfe bitten /	Was ist τραπέζι?	

deutsche Bezeichnungen erfragen / nennen	Wie heißt das auf Deutsch? Das heißt …	
nachfragen, um Wiederholung bitten	Wie bitte? Noch einmal bitte!	
Verstehen / Nichtverstehen signalisieren	Klar! Das verstehe ich nicht!	
Nichtwissen ausdrücken	Das weiß ich nicht.	
<u>Mitteilung</u>		
identifizieren, benennen	Das heißt 'Buch'.	Das ist ein Turbo.
Besitz / Zugehörigkeit ausdrücken	Das ist mein Buch / Bleistift!	Das ist mein Vater.
Handlungen beschreiben	Panos stört mich!	Maria geht ins Kino
Personen beschreiben und charakterisieren, Körperteile benennen		Sie hat blaue Augen. Sie ist groß. Ihr Haar ist blond.
Gegenstände beschreiben und charakterisieren	Mein Bleistift ist rot. Deine Schultasche ist ziemlich groß.	Das Auto ist toll. Das sind neue Jeans.
Schulfächer benennen	Ich habe Deutsch und Mathe im Frondistirio.	
über Stundenplan sprechen	Donnerstags haben wir Deutsch.	
über Sportarten / Hobbys sprechen		Ich spiele Fußball
Preise erfragen und nennen		Was kostet …? Wie teuer ist …? Das kostet …
Rechnen		4 plus 7 ist 11.
Bedingungen und Folgerungen ausdrücken	Wenn du mir nicht hilfst, kann ich das nicht.	Wenn ich Zeit habe, gehe ich ins Kino.
begründen	Ich habe die Hausaufgaben nicht gemacht, weil ich krank war.	Er trägt Jeans, da die in Mode sind.
Zweck, Bestimmung angeben		Ich muss jetzt gehen, sonst verpasse ich den Schulbus.
Äußerungen von sich selbst oder Dritten wiedergeben		Peter hat gesagt, dass er Gaby toll findet. Ich habe gesagt, dass das Ticket teuer ist.
versprechen etwas zu tun	Gut, das mache ich.	
anbieten, etwas zu tun, und darauf reagieren	Kann ich dir helfen? Ja, klar!	
<u>Stellungnahme</u>		
versichern / bestätigen	Ja, das stimmt! Das ist richtig!	
verneinen, negativ beurteilen	Nein! / Das stimmt nicht! Das ist falsch!	
zustimmen, ablehnen	Ja, das geht.	

	Nein, das kann ich nicht.
Glauben / Überzeugung ausdrücken	Ich glaube, Sie haben einen Fehler gemacht. Ich bin sicher, dass sie heute kommt.
Vermutung ausdrücken	Vielleicht dauert das länger? Sie bringt bestimmt Schallplatten mit
Wichtigkeit ausdrücken	Es ist wichtig, dass du morgen pünktlich bist. Den Film musst du dir unbedingt ansehen.
zustimmen / ablehnen	Ich habe keine Lust. Ich bin dafür / dagegen. Das glaube ich auch.
<u>Gefühle / Stimmungen / Gefallen</u>	
Gefallen / Missfallen ausdrücken	Was? Schon wieder Grammatik? Das Buch ist gut / finde ich spannend.
bewerten / kommentieren	Prima! Gut! Musaka mag ich! Die Übung ist doch leicht. Ich finde, dass das Buch sehr teuer ist.
vergleichen	Dieser Text ist schwerer als der erste. Maria ist kleiner als Klaus.
Vorlieben ausdrücken	Ich mag diese Übungen am liebsten Ich finde Basketball besser!
Befindlichkeit ausdrücken	Wir sind schon müde.
Bedauern ausdrücken	Das tut mir leid.
Hoffnung ausdrücken	Hoffentlich ist der Text nicht so schwer. Hoffentlich darf ich kommen!
Sympathie / Antipathie ausdrücken	Ich finde sie / ihn (nicht) sehr sympathisch. Wir verstehen uns (nicht) besonders gut.
Sorge ausdrücken	Ich habe Angst, dass etwas passiert ist.
eine Wunschvorstellung ausdrücken	Ich hätte gern noch einen Monat länger Ferien.
Freude / Bedauern ausdrücken	Ich freue mich. Schön, dass du kommen kannst.
Zufriedenheit / Unzufriedenheit ausdrücken	Ich habe keine Lust mehr. Ich finde das nicht okay, dass du nicht angerufen hast. Der Film war toll. Im Urlaub habe ich tolle Leute kennengelernt.
Gleichgültigkeit / Gelassenheit ausdrücken	Das ist mir egal / gleich. Das interessiert mich nicht.
Enttäuschung ausdrücken	Schade, dass du nicht kommen kannst. Vielleicht klappt es ja ein anderes Mal.
Erstaunen / Überraschung ausdrücken	Das ist aber komisch!
<u>Intentionen</u>	
um Erlaubnis bitten	Kann ich das Fenster aufmachen? Darf ich ins Kino gehen?
Gebote / Verbote	Wir sollen hier schreiben. Hier musst du warten. Ds dürfen wir nicht. Heute abend darf ich nicht ausgehen.
Wunsch / Absicht äußern,	Ich möchte (zuerst) lesen. Ich möchte Fußball spielen. Willst du

nach Wunsch / Absicht fragen	Willst du anfangen?	mitkommen?
irreale Aussagen	Wenn wir frei hätten könnten wir einen Ausflug machen.	Wenn ich Millionär wäre, hätte ich viel Geld.
Zeitliche Einordnung		
Uhrzeiten erfragen und nennen		Wie spät ist es? Es ist … Uhr.
Terminvorschläge machen	Können wir den Test auch am Montag schreiben?	Gehen wir am Samstag schwimmen?
Vorgang / Tatbestand nach der Zeit ordnen	Wir schreiben den Test schon morgen.	Wann kommst du? Ich komme morgen.
nach Vergangenem fragen	Haben Sie den Test korrigiert?	Was hast du gestern Nachmittag gemacht?
über Vergangenes berichten		Wir haben einen Ausflug gemacht.
über Vorgänge in ihrer zeitlichen Reihenfolge berichten		Zuerst sind wir nach Patras gefahren, dann … Danach… Zum Schluss …
Räumliche Einordnung		
einen Tatbestand nach dem Ort einordnen	Wo ist dein Buch? Da ist es.	Wo ist Klaus? Er ist hier.
nach dem Weg fragen, den Weg beschreiben		Wo ist …? Wie komme ich …? Hier geradeaus. Da drüben links.
Modalität		
Fähigkeit / Möglichkeit ausdrücken	Ich kann das. Verstehst du das?	Kannst du schwimmen? Ich kann Geige spielen.
Notwendigkeit ausdrücken	Muss das jetzt sein?	Ich muss heute endlich mal was lernen.
Auffordern zum Sprechen / Handeln bzw. zur Unterlassung		
jdn. fragen, auffordern zum Sprechen		Wem gehört das? Was für ein Fahrrad hast du? Gehst du oft in die Disco?
jdn. bitten / auffordern zum Handeln		Würdest du bitte weiterlesen? Ruf mich doch mal an! Könnte ich bitte noch ein Stück Kuchen haben?
etwas vorschlagen, Vorschläge annehmen / ablehnen		Ich schlage vor, dass wir ein Taxi nehmen. Einverstanden. / Ich würde lieber mit dem Bus fahren.
jdm. etwas raten / abraten		Das würde ich auch tun. Das würde ich nicht tun.
allgemeinbegriffliche Aussagen		
einen Vorgang / Tatbestand	Schreib das so, wie ich dir	Er springt weit und hoch.

nach Art und Weise einordnen | gesagt habe.

Παράρτημα 2: Γραμματική

Οι γραμματικές δομές που παρατίθενται παρακάτω αποτελούν τη διδακτέα ύλη της Β' τάξης του Α' Κύκλου και του Β' Κύκλου. Ο τρόπος που θα κατανεμηθούν αυτές οι δομές κατά τάξη δεν είναι υποχρεωτικός. Στο μάθημα ή ανάλογα με το διδακτικό βιβλίο μπορεί να υπάρχουν αποκλίσεις από αυτόν. Ο κατάλογος μπορεί να διευρυνθεί λίγο, αν αυτό κριθεί απαραίτητο.

Β' ΤΑΞΗ Α' ΚΥΚΛΟΥ

SATZTYPEN

- Aussagesatz	- Subjekt-Erststellung (*Rudi kommt.*)
	- Inversionsstellung (*Da ist Erika.*)
	- Satzklammer bei trennbaren Verben (*Sie steht morgens immer um 7 Uhr auf.*)
	- Satzklammer des finiten und des infiniten Verbs (*Leider **kann** er heute nicht **kommen**.*)
- Fragesatz	- Satzfrage (*Kommst du heute?*)
	- *w*-Frage (Was machen wir?)
	- Alternativfrage mit *oder* (*Möchtest du Tee oder Milch?*)
	- Satzklammer bei trennbaren Verben (*Steht sie morgens immer um 7 Uhr auf?*)
	- Satzklammer des finiten und des infiniten Verbs (***Kannst** du denn nicht **kommen**?*)
- Ausrufesatz	- *Komm bitte!*
- Satzwörter	- *Danke!*

SATZBAUPLÄNE

- $V + E_{NOM}$	*Hans lacht.*
- $V + E_{NOM} + E_{AKK}$	*Monika kennt Beate.*
- $V + E_{NOM} + E_{SIT}$	*Peter ist im Schwimmbad.* - „WO«
- $V + E_{NOM} + E_{SUB}$	*Herr Klein ist unser Lehrer.* - „Prädikatsnomen«
- $V + E_{NOM} + E_{QUAL}$	*Maria ist krank.* - „prädikatives Adjektiv«
- $V + E_{NOM} + E_{DIR}$	*Sofia kommt aus Griechenland.* - „WOHER«
- $V + E_{NOM} + E_{DIR}$	*Hans fährt nach Köln.* - „WOHIN«
- $V + E_{NOM} + E_{AKK} + E_{QUAL}$	*Sie findet das Spiel schön.*

ERGÄNZUNGEN

- Nominativergänzung als Eigenname (*Peter kommt.*), Nominale Gruppe (***Das Kind*** *spielt.*) und Pronomen (***Ich*** *kann nicht.*)
- Akkusativergänzung als Eigenname (*Wir fragen* ***Marianne.***) Nominale Gruppe (*Lisa malt* ***das Bild.***) und Pronomen es/sie (*Wir fragen* ***sie.***)
- Situativergänzung als Präpositionale Gruppe (*Der Hund ist* ***im Garten.***) und Ortsadverb (*Der Papagei ist hier.*)
- Direktionalergänzung (WOHER) mit „aus + Städte-/Ländername« (*Kurt kommt* ***aus Hamburg.***)
- Qualitativergänzung als Adjektiv (*Das Mofa ist* ***rot.***)
- Subsumptivergänzung als Nominale Gruppe (*Mein Vater ist* ***Lehrer.***)
  Nominativergänzung
- als Personalpronomen (alle Personalformen)
- Akkusativergänzung
- als Personalpronomen (alle Personalformen)
- mit *ein/kein* als Pronomen (*Ich habe keinen.*)
- Direktionalergänzung (WOHIN) mit *nach* (*Wie fahren* ***nach Kreta.***) und *zu* (*Ich gehe* ***zu Petra.***)
- Infinitivergänzung bei Modalverben (*Jutta kann* ***gut singen.***)

ANGABEN

- ORT	als Präpositionale Gruppe (***Im Institut*** *lernen wird Deutsch.*) und als Adverb (*Schreib* ***hier!***) Präpositionale Gruppe mit Ortspräposition (*bei der Freundin*) - vgl. „Präpositionen«
- ZEIT	als Präpositionale Gruppe bei Monatsnamen, Jahreszeiten, Tageszeiten und Wochentagen (***Im August/Sommer*** *fahren wir nach Skopelos. /* ***Am Morgen/Montag*** *feiern wir.*), als Adverb (***Morgen*** *fahren wir weg.*) und bei der Uhrzeit (umgangssprachlich - *um halb vier*). - offizielle Uhrzeit (*17.43 Uhr*) - Datum (*Sie kommt am 26. Mai 1993.*)
- ART/WEISE	*mit* (*Ich gehe* ***mit*** *Maria spazieren.*) / *Maria lacht* ***laut.*** */ Sie rennt* ***so/sehr schnell.***

ATTRIBUTE DES NOMENS

- Präpositionale Gruppe (*Pommes frites* ***mit Ketchup***)
- Apposition (*meine Freundin* ***Sabine***)
- Präpositionale Gruppe mit *pro* (*fünf Mal* ***pro Woche***)
- Präpositionale Gruppe mit *von* (*die Mutter* ***von Ernst***)

VERBEN

- *sein/haben*: alle Personalformen im Präsens Indikativ
- regelmäßige Verben: alle Personalformen im Präsens Indikat. / Imperativ 2. Pers. Sing. und Plural (*Komm mit! / Kommt mit!*)
- trennbare Verben (*Komm mit!*)

- Präsens:
  - Vokalwechsel (*ich sehe / du siehst*)
  - auf *-eln* und *-ern* (basteln / dauern)

MODALVERBEN

können / wollen / müssen als Vollverb in allen Personalformen im Präsens Indikativ (*Sie will Kuchen. / Ich kann nicht.*)

dürfen / können / möcht- / müssen / wollen in den grundlegenden Funktionen (alle Personalformen im Präsens)

NOMEN

Nominativ/Akkusativ Singular und Plural von regelmäßigen Nomen

Dativ Sin./Plur. in Präpositionalen Gruppen (*in den Häusern*)

ARTIKELWÖRTER

- definit:	- Nominativ/Akkusativ mask./fem./neutr. Sing. (*der/die/das/den*)
	- Nominativ/Akkusativ Plural (*die*)
	- Dativ Sing./Plur. in Präpositionalen Gruppen (*in der Schule / auf den Straßen*)
	- zusammengezogene Formen bei Präpositionen (*im/zur*)
- indefinit:	- Nominativ/Akkusativ Singular von *ein, kein* (*eine/keine* ...)
	- Nominativ/Akkusativ Plural (0 - ohne Artikel)
- possessiv:	- Nominativ/Akkusativ Sing. und Plur. (mein/dein/seine/deine/ihren ...)

PRONOMEN

- Frage:	*wer / was / wie / wo / woher / wann / wie viel / wie oft / wie lange*
	- wen / wohin / warum
	welch-/was für ... (entsprechend dem Kasus der attributiven Adjektive)
- Person.:	alle Personalformen im Nominativ und im Akkusativ
- indefin.:	*niemand, alle, nichts* im Nominativ und Akkusativ (*Ich sehe nichts. / Alle sind hier.*), *man* im Nominativ
- demonstr.:	*der/die/das* (*Die ist schön.*)

PRÄPOSITIONEN

- *in* + Ort (*in Hamburg / im Garten*)
- *aus* (*aus Deutschland*)
- *von* (possessivisch - *der Vater von Martha*)
- *um* + Uhrzeit (umgangssprachlich - *um halb fünf*)
- *im* + Monat/Jahreszeit (*im Mai/Sommer*)
- *am* + Wochentag (*am Montag*)
- *pro* (*pro Stunde*)
- Lokalpräpositionen beim Dativ (*an / auf / bei / hinter / neben / über / unter / vor / zwischen*)
- *nach* und *zu* (Richtung - *Wir fliegen **nach** Köln. / Ich fahre **zu** Maria.*)
- *um* (Uhrzeit offiziell)
- *am* + Datum (*am 14. Mai*)

KONNEKTOREN, nebenordnend

und, aber, oder, denn, sondern, also, sonst

NEGATION

nicht, nein

ZAHLEN
bis 1000

ORDINALZAHLEN
1. bis 31.

B' ΚΥΚΛΟΣ

Die grammatikalischen Strukturen der 2. Klasse des A-Zyklus werden wiederaufgenommen und allmählich erweitert. Zusätzlich werden in der 3. Klasse behandelt:

SATZTYPEN

- Nebensatz:	Stellung des finiten und des infiniten Verbs (..., *dass sie morgen hier **ist** / ..., weil du nicht **gekommen bist***)
	- mit *als, wenn*
- Vergleich:	- *Karl ist so groß wie Elke. / Das Motorrad fährt schneller als das Auto. / Karen schwimmt am schnellsten.*

SATZBAUPLÄNE

- $V + E_{NOM} + E_{DIR}$	*Wir gehen in den Wald.* - „WOHIN«
- $V + E_{NOM} + E_{DAT}$	*Christa hilft ihren Kindern.*
- $V + E_{NOM} + E_{DAT} + E_{AKK}$	*Maria schenkt ihm Blumen.*

ERGÄNZUNGEN

	mit *ein/kein* als Pronomen (*Da ist **eine**.*)
- Akkusativergänzung	mit Nebensatz/Objektsatz (*Ich weiß, **dass sie kommt**.*)
- Dativergänzung	als Nominale Gruppe (*Das gehört **ihrem Freund**.*) und Pronomen (*Das gefällt **mir**.*)
- Direktionalergänzung	als Präpositionale Gruppe (*Wir fahren **in die Stadt**.*)

als Ergänzungssatz/Objektsatz (*Ich weiß, dass sie kommt.*)

ANGABEN

- ZEIT:	- Nebensatz mit *als* und *wenn*
	- Präpositionale Gruppe mit *vor / nach* (*vor/nach dem Essen*)
- BEDINGUNG:	- Nebensatz mit *wenn*
- KAUSAL	- mit *denn* und *weil* (*Sie kommt nicht, **weil** es regnet. / Sie kommt nicht, **denn** es regnet.*)

ATTRIBUTE DES NOMENS
Adjektiv: Nominativ/Akkusativ mit bestimmtem und unbestimmtem Artikel, auch Komparativ- und Superlativformen
- Adjektiv Akkusativ Sing./Plur. beim unbestimmten Artikel (***den roten** Rock / **dunkle** Schuhe*)

VERBEN
- Präteritum: - von *sein* und *haben*, *können*, *wollen* und *müssen* (alle Personalformen)
- Perfekt: - regelmäßige Verben
- Perfekt unregelmäßige Formen

- Präteritum der übrigen Modalverben
- Konjunktiv II von *sein / haben* / Modalverben / *würde* + Verb (*Wenn ich Pele wäre, könnte ich gut Fußballspielen. / Ich würde jetzt gern Eis essen.*)
- *werden* als Vollverb (alle Personalformen)

MODALVERBEN
Wiederholung und Vertiefung der Grundfunktionen, *sollen*

NOMEN
n-Deklination (*den Herrn*)

ADJEKTIV
Komparativ- und Superaltivformen

ARTIKELWÖRTER

- indefinit:	- *viele / wenige / einige* (*Ich habe **viele** Freunde.*)
- possessiv:	- alle Formen im Dativ in Präpositionalen Gruppen (*in **meinem** Zimmer*)

PRONOMEN

- Frage:	- *wem / wen*, auch mit Präposition (*mit wem / für wen*)
- indefin.:	*etwas, viel, wenig* (*Das ist nicht viel.*)

PRÄPOSITIONEN
- Wechselpräpositionen Ort/Richtung (Dativ/Akkusativ)
- *durch* (*Wir fahren durch Hamburg.*)
- *mit / ohne* (*mit/ohne Salz*)
- *vor / nach* temporal (*vor/nach der Pause*)
- *für* (*Das ist für Maria/dich.*)
- *gegen* (*Ich spiele gegen Hans.*)

ORDINALZAHLEN
bis 100.

KONNEKTOREN

- nebenordnend	- *nicht ... sondern, deshalb*
- unterordnend	- *wenn* (konditional und temporal)
	- *als* (temporal)
	- *weil*
	- *dass*

Πρόγραμμα Σπουδών του Μαθήματος

«Τουριστική Πολιτική»

του 2ου Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος **«Τουριστική Πολιτική» του 2ου Κύκλου** είναι, οι μαθητές/τριες:

1. Να κατανοήσουν τις σκοπιμότητες της τουριστικής πολιτικής
2. Να αντιληφθούν τα μέσα που χρησιμοποιεί η τουριστική πολιτική
3. Να γνωρίσουν τις προτεραιότητες της ελληνικής τουριστικής πολιτικής
4. Να ενημερωθούν για τον προσανατολισμό της ελληνικής τουριστικής πολιτικής
5. Να πληροφορηθούν για τον προγραμματισμό της τουριστικής πολιτικής

Τουριστική Πολιτική

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:	Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες
Οργάνωση και πολιτική του τουρισμού Βασικές έννοιες Κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιδράσεις του τουρισμού Φορείς της τουριστικής πολιτικής	*Να αντιλαμβάνονται την αναγκαιότητα μίας οργανωμένης δραστηριοποίησης του τουριστικού κλάδου υπό την αιγίδα ενός ειδικευμένου φορέα.*	Συζήτηση για την πολιτική με την οποία ο κάθε μαθητής προσεγγίζει τα θέματα εκπαίδευσής του.
Στόχοι της τουριστικής πολιτικής Αναβάθμιση των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών και εμπλουτισμός της σύνθεσης τους Βελτίωση της οργάνωσης των τουριστικών επιχειρήσεων Διατήρηση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος Προσέλκυση ειδικευμένης ζήτησης υψηλότερης συναλλαγματικής απόδοσης Επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου Ανάδειξη άγνωστων φυσικών και πολιτιστικών πόρων Διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος Εξειδίκευση της προβολής της χώρας στο εξωτερικό Αναβάθμιση και διαφοροποίηση της ζήτησης των ανεπτυγμένων τουριστικά περιοχών Ανάδειξη του ρόλου του ανθρώπινου παράγοντα στην προσφορά τουριστικών υπηρεσιών.	*Να γνωρίζουν τους επιμέρους στόχους που έχει η τουριστική πολιτική.*	Μελέτη περιπτώσεων αναπτυξιακής πολιτικής διαφόρων χωρών. Σύγκριση τουριστικής πολιτικής Ελλάδος και Τουρκίας.
Μέτρα τουριστικής πολιτικής Θεσμικά μέτρα Οργανωτικά μέτρα Οικονομικά μέτρα Λοιπά μέτρα	*Να αντιλαμβάνονται τα κυριότερα μέτρα που λαμβάνονται για την εφαρμογή της τουριστικής πολιτικής.*	Καταιγισμός ιδεών (brain storming) με προτάσεις μαθητών/τριών για τη λήψη μέτρων τουριστικής πολιτικής.
Βασικές κατευθύνσεις της ελληνικής τουριστικής πολιτικής Αναβάθμιση της ποιότητας των τουριστικών υπηρεσιών Η δημιουργία των υποδομών Οργάνωση ειδικών προϊόντων Έμφαση στο πολιτιστικό τμήμα του τουριστικού προϊόντος	*Να είναι ενήμεροι για τις βασικές κατευθύνσεις της τουριστικής πολιτικής στη χώρα μας.*	Καταιγισμός ιδεών (brain storming) με προτάσεις μαθητών/τριών για τη βελτίωση του Εθνικού τουριστικού προϊόντος.

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Άξονες προτεραιότητας της ελληνική τουριστικής πολιτικής Εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων Τουριστικών Επιχειρήσεων Δημιουργία πρόσθετης τουριστικής προσφοράς. Ανάπτυξη διαφόρων μορφών θεματικού τουρισμού Βελτίωση της συμβολής του Τουριστικού Τομέα στην Απασχόληση Βελτίωση της σύνδεσης του Τουριστικού Τομέα με τους τομείς παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων	*Να εντοπίζουν την σημερινή πραγματικότητα και τις κατά συνέπεια προκύπτουσες προτεραιότητες της ελληνικής τουριστικής πολιτικής.*	Παρουσίαση των βασικών αξόνων ανάπτυξης της Ελληνικής τουριστικής πολιτικής. Συζήτηση στην τάξη.
Προγραμματισμός της τουριστικής πολιτικής Τύποι προγραμμάτων τουριστικής πολιτικής Εφαρμογή του προγράμματος τουριστικής πολιτικής Έλεγχος αποτελεσμάτων του προγράμματος τουριστικής πολιτικής	*Να κατανοούν τα μοντέλα προγραμμάτων και τη διαδικασία εφαρμογής τους, σε θέματα τουριστικής πολιτικής.*	Ανάπτυξη του σχολικού προγράμματος μαθημάτων μίας ημέρας έτσι ώστε να καλύπτεται το εικοσιτετράωρο. Συζήτηση για τους στόχους που πρέπει να ικανοποιεί ένα πρόγραμμα. Με αφορμή την παραπάνω συζήτηση κατάθεση απόψεων για τους στόχους, τη χρονοδιάρκεια και το περιεχόμενο ενός προγράμματος τουριστικής πολιτικής.

Πρόγραμμα Σπουδών του Μαθήματος

«Διοίκηση Προσωπικού Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων»

του 2ου Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «**Διοίκηση Προσωπικού Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων» του 2ου Κύκλου** είναι, οι μαθητές/τριες:

1. Να κατανοήσουν την έννοια και την ιστορία της επιστήμης της διοίκησης
2. Να αντιληφθούν τον τρόπο με τον οποίο οργανώνεται και διοικείται το προσωπικό των ξενοδοχείων
3. Να γνωρίσουν τη δυναμική των σχέσεων προϊσταμένων και υφισταμένων σε σχέση με την βελτίωση αποδοτικότητας των τελευταίων
4. Να ενημερωθούν για τη λειτουργία του τμήματος προσωπικού του ξενοδοχείου και τον τρόπο με τον οποίο αυτό συνεργάζεται με τους προϊσταμένους των επι μέρους τμημάτων του ξενοδοχείου
5. Να πληροφορηθούν για τις διαδικασίες στρατολόγησης και επιλογής προσωπικού στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις
6. Να εντοπίσουν τη σημασία και τις μεθόδους εκπαίδευσης του προσωπικού των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων
7. Να αντιληφθούν τη σημασία των αλλαγών στην ιεραρχία
8. Να συνειδητοποιήσουν και το ρόλο της πολιτικής αμοιβών των ξενοδοχοϋπαλλήλων, τόσο σε σχέση με την αποτελεσματικότητά τους, όσο και σε σχέση με το συνολικό εργατικό κόστος

Διοίκηση Προσωπικού Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι** **Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Η έννοια της διοίκησης Οι κυριότερες σχολές και οι κυριότεροι θεωρητικοί της διοίκησης Μοντέλα εφαρμογής των θεωριών διοίκησης στη διοίκηση προσωπικού ξενοδοχείων	*Να αντιλαμβάνονται την αναγκαιότητα της επιστημονικής μεθόδευσης της διοίκησης του προσωπικού.* *Να γνωρίζουν τις κύριες θεωρητικές απόψεις που μπορούν να οδηγήσουν σε κατάλληλη μεθόδευσή της διοίκησης του προσωπικού.*	Κάθε διοικητικό μοντέλο να συνοδεύεται από ένα παράδειγμα, κατά προτίμηση από την Ελληνική ξενοδοχειακή πραγματικότητα.
Η διοίκηση προσωπικού στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις Ο σκοπός του ξενοδοχείου Η δομή οργάνωσης του ξενοδοχειακού προσωπικού Ιεραρχία Ενότητα διοίκησης Εντολή – εξουσιοδότηση – ευθύνη Ανεπίσημη διοίκηση Ο ρόλος του ελέγχου	*Να εντοπίζουν τη σκοπιμότητα της διοίκησης προσωπικού και τις βασικές διαδικασίες εφαρμογής της.* *Να γνωρίζουν το σύστημα της ιεραρχίας, τον μηχανισμό μεταφοράς της ευθύνης και τις δυσκολίες που παρουσιάζονται στην διοίκηση του προσωπικού ξενοδοχείων.*	Ενδεικτικό υλικό με οργανογράμματα τα οποία θα δείχνουν την ιεράρχηση του προσωπικού σε διαφορετικούς τύπους ξενοδοχείων θα πρέπει να περιέχονται στα βιβλία.
Οργανωσιακές σχέσεις Η δυναμική των εννοιών προϊστάμενος και υφιστάμενος στα ξενοδοχεία Σχέσεις προϊσταμένου και υφισταμένου Ψυχολογικό κλίμα στο χώρο εργασίας Υποκίνηση Υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων	*Να εντοπίζουν την αλληλεπίδραση θέσεων εργασίας και εργαζομένων σε αυτές.* *Να παρακολουθούν τις συνθήκες εργασίας και να αντιλαμβάνονται τα αποτελέσματα που αφορούν σε αυτές.*	Επίσκεψη σε ξενοδοχείο και συζήτηση με εργαζόμενους για τη σχέση τους με τους προϊστάμενους και υφιστάμενούς τους. Συζήτηση σχετικά με το κλίμα εργασίας που διαπίστωσαν οι μαθητές στους χώρους εργασίας των ξενοδοχείων.
Το τμήμα προσωπικού στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις Ο ρόλος του τμήματος προσωπικού Ο διευθυντής προσωπικού Η πολιτική προσωπικού Ο προγραμματισμός ανθρωπίνου δυναμικού Περιγραφή καθηκόντων θέσης Προδιαγραφές θέσης εργασίας Αξιολόγηση έργου προσωπικού ξενοδοχειακών επιχειρήσεων	*Να είναι ενήμεροι για το ρόλο του τμήματος προσωπικού στα ξενοδοχεία και τον τρόπο που εμπλέκεται στην ιεραρχία.* *Να γνωρίζουν τα κύρια έντυπα που χρησιμοποιεί το τμήμα προσωπικού.*	Επισήμανση της σημασίας της κατανόησης των απαιτήσεων της εκάστοτε θέσης αλλά και της ανάγκης της προσαρμογής των υπαλλήλων στις ιδιαιτερότητες των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων.

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι** **Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Διαδικασίες επιλογής προσωπικού στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις Στρατολόγηση προσωπικού Επιλογή προσωπικού Αίτηση πρόσληψης Διαδικασίες συνέντευξης Το τεστ των επτά σημείων Αξιολόγηση υποψηφίων Εγκατάσταση νεοπροσληφθέντων	*Να είναι ενήμεροι για τις διαδικασίες στρατολόγησης και επιλογής ειδικευμένου και μη προσωπικού στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις.*	Συμπλήρωση αιτήσεων πρόσληψης στην τάξη. Δημιουργία Βιογραφικού Σημειώματος στα Ελληνικά και στα Αγγλικά.
Εκπαίδευση προσωπικού στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις Προγράμματα επαγγελματικής επιμόρφωσης Επιλογή εκπαιδευτικής διαδικασίας Ειδικά για την εκπαίδευση στα διάφορα ξενοδοχειακά τμήματα	*Να κατανοήσουν την σκοπιμότητα και τις μεθόδους εκπαίδευσης προσωπικού, τόσο στη θέση εργασίας όσο και εκτός αυτής.*	Να τονισθεί η ανάγκη της συνεχούς επιμόρφωσης με στόχο την διατήρηση ενός υψηλού επαγγελματικού επιπέδου.
Δυναμική της ιεραρχίας και αμοιβές στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις Προαγωγή, μετάθεση, υποβιβασμός, απόλυση, οικειοθελής αποχώρηση Το κόστος των αλλαγών στην ιεραρχία Τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν από Οι αμοιβές των ξενοδοχοϋπαλλήλων Πολιτική αμοιβών Οι πρόσθετες παροχές	*Να αντιλαμβάνονται τις αλλαγές της ιεραρχίας στο πέρασμα του χρόνου και να μπορούν να εκτιμήσουν τα οφέλη ή ζημίες που προκύπτουν από τις αλλαγές αυτές.* *Να γνωρίζουν τις συνήθεις θέσεις απέναντι στην πολιτική αμοιβών στα ξενοδοχεία που τηρούν οι ξενοδόχοι και να μπορούν να εκτιμήσουν την αποτελεσματικότητα των πολιτικών αυτών.*	Κατάθεση παραδειγμάτων αλλαγής διοίκησης σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις ή ξενοδοχειακές αλυσίδες και τα αποτελέσματα, θετικά ή αρνητικά που προέκυψαν από αυτές.

Πρόγραμμα Σπουδών του Μαθήματος

«Στοιχεία Ξενοδοχειακής Επιχειρησιακής Πολιτικής (Marketing)»

του 2ου Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «**Στοιχεία Ξενοδοχειακής Επιχειρησιακής Πολιτικής (Marketing)» του 2ου Κύκλου**, είναι, οι μαθητές/τριες:

1. Να κατανοήσουν την φιλοσοφία του marketing και τη λειτουργία του στα πλαίσια μίας ξενοδοχειακής επιχείρησης
2. Να αντιληφθούν τους τρόπους διάθεσης των ξενοδοχειακών προϊόντων
3. Να γνωρίσουν τις συνήθεις μεθόδους έρευνας αγοράς
4. Να ενημερωθούν για τις διαδικασίας μελέτης της συμπεριφοράς του καταναλωτή ξενοδοχειακών προϊόντων
5. Να πληροφορηθούν για τις ιδιότητες και τα στοιχεία που αποτελούν το ξενοδοχειακό προϊόν
6. Να προσεγγίσουν την έννοια της πολιτική επικοινωνίας του ξενοδοχείου και τις λειτουργίες της διαφήμισης και των δημοσίων σχέσεων
7. Να έρθουν σε επαφή με τις στρατηγικές marketing και να ασκηθούν στην επιλογή της κατάλληλης στρατηγικής σε δεδομένες συνθήκες της αγοράς

Στοιχεία Ξενοδοχειακής Επιχειρησιακής Πολιτικής (Marketing)

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:	Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες
Εισαγωγή στο marketing Το ξενοδοχειακό marketing Πολιτική marketing Η φιλοσοφία του Μάρκετινγκ Προσωπικό του τμήματος marketing	*Να καταλαβαίνουν τη φιλοσοφία και τη σκοπιμότητα του marketing.*	Να χρησιμοποιηθούν διδακτικά παιχνίδια και εκπαιδευτικά τεχνάσματα με στόχο την καλύτερη κατανόηση της έννοιας «marketing» από μέρους των μαθητών/τριών.
Το marketing στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις Οριζόντια και κάθετη ανάπτυξη των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων Το marketing των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων Το marketing - mix	*Να εντοπίσουν ση σημασία του σύγχρονου marketing στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και τη θέση της υπηρεσίας αυτής στις μεμονωμένες μονάδες, στις μονάδες που ανήκουν σε επιχειρήσεις οι οποίες διαθέτουν τουριστικά γραφεία, και στις μονάδες που ανήκουν σε ξενοδοχειακές αλυσίδες.*	Να δίνονται σχηματικά παραδείγματα στα οποία να απεικονίζονται οι μορφές ανάπτυξης των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων.
Πολιτική διάθεσης Tour operator και τουριστικά γραφεία Ο ξενοδοχειακός αντιπρόσωπος Συλλογικές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις Δικαιόχρηση Συμβόλαιο διοίκησης Χρονομεριστική μίσθωση **Το σύστημα των Ξενοδοχειακών αλυσίδων**	*Να διακρίνουν, ανάλογα με την πολιτική διάθεσης του ξενοδοχειακού προϊόντος, τους διαφόρους τύπους ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και την διαφοροποίηση κατά περίπτωση, της αντιμετώπισης της αγοράς.*	Ανάπτυξη της σχέσης των Tour Operator και των τουριστικών γραφείων με τα ξενοδοχεία. Ανάλυση των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων της χρονομεριστικής μίσθωσης.
Η έρευνα της αγοράς Μεθοδολογίες μελέτης αγοράς Τεχνικές έρευνας της αγοράς Γραφειακή έρευνα Επιτόπια έρευνα Έρευνα κινήτρων	*Να αντιληφθούν τη σημασία και τις μεθοδεύσεις έρευνας της αγοράς και να γνωρίσουν οργανισμούς και επιχειρήσεις που ασχολούνται συστηματικά με την έρευνα της τουριστικής αγοράς (WTO, OECD. κλπ).*	Επεξήγηση του ρόλου και της σημασίας των διαφορετικών ειδών έρευνας στην προσέγγιση των αναγκών της τουριστικής αγοράς.
Μελέτη συμπεριφοράς τουρίστα - καταναλωτή Καταναλωτικά κίνητρα της ξενοδοχειακής πελατείας Λειτουργία καταναλωτικών κινήτρων της πελατείας του ξενοδοχείου Στοιχεία ερμηνείας τουρ κινήτρων της πελατείας του ξενοδοχείου Έρευνα των κινήτρων της πελατείας του ξενοδοχείου Οι στάσεις του καταναλωτή Παράγοντες σχηματισμού των στάσεων	*Να συνειδητοποιήσουν τη σημασία μελέτης συμπεριφοράς του καταναλωτή και την αντανάκλαση των πληροφοριών που προσφέρει στην οργάνωση του προϊόντος και την ποιότητά του.*	Προσέγγιση των τουριστικών κινήτρων από τους μαθητές/τριες τόσο από την πλευρά του πελάτη-καταναλωτή όσο και από την πλευρά των εργαζόμενων στον τουρισμό στα πλαίσια μίας μελέτης περίπτωσης.

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι** **Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Το ξενοδοχειακό προϊόν Ξενοδοχειακό πακέτο Τι προσφέρει το ξενοδοχειακό προϊόν Κεντρικό προϊόν Το κατάλυμα Τα επισιτιστικά τμήματα Το προσωπικό Συμπληρωματικό προϊόν **Επακόλουθο προϊόν**	*Να κατανοήσουν την συμπληρωματικότητα των επιμέρους προϊόντων του ξενοδοχείου (εστιατοριακό, δωματίων, μπαρ κλπ) και τη σημασία τους στο συνολικό προϊόν.* *Να εντοπίσουν τη σημασία του προσωπικού στην ποιότητα του προϊόντος.* *Να προσεγγίσουν τον τρόπο με τον οποίο το τουριστικό προϊόν επηρεάζει υποχρεωτικά το ξενοδοχειακό.*	Συζήτηση μαθητών για εμπειρία τους από κατανάλωση ξενοδοχειακών προϊόντων.
Διαφήμιση Στόχοι της διαφήμισης Το μήνυμα της διαφήμισης Τα μέσα της διαφήμισης Επιλογή της αγοράς στόχου που απευθύνεται η διαφήμιση Έλεγχος αποτελεσμάτων της διαφήμισης	*Να διαμορφώσουν άποψη για την επικοινωνιακή πολιτική της επιχείρησης.* *Να είναι σε θέση να διαμορφώσουν συγκεκριμένη πρόταση διαφημιστικής πολιτικής, με την επιλογή συγκεκριμένων μέσων, συγκεκριμένων μηνυμάτων και συγκεκριμένο πρόγραμμα.*	Παρουσίαση διαφημίσεων και επεξήγηση της πολιτικής επικοινωνίας που εκφράζουν.
Δημόσιες σχέσεις **Έννοια και χαρακτηριστικά των Δημοσίων Σχέσεων** Έννοια και Μέσα της Επικοινωνίας Ορισμός και γενικά χαρακτηριστικά των Δημοσίων Σχέσεων	*Να αντιλαμβάνονται τον ρόλο των δημοσίων σχέσεων.*	Παρουσίαση άρθρων εφημερίδων και περιοδικών με δράσεις του τμήματος δημοσίων σχέσεων. Συζήτηση για νέες πιθανές μορφές δράσεων.
Η δομή και λειτουργία των Δημοσίων Σχέσεων στα ξενοδοχεία Δημόσιες Σχέσεις σε ένα ξενοδοχείο, σε τι αποσκοπούν και πού απευθύνονται Η σημασία των Δημοσίων Σχέσεων σαν βασικός παράγοντας καλής λειτουργίας και ανοδικής πορείας για ένα ξενοδοχείο Η διάρθρωση της υπηρεσίας Δημοσίων Σχέσεων Οι στόχοι του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων Τα μέσα επικοινωνίας του Τμήματος Δημοσίων Σχέσεων Διάκριση των μέσων επικοινωνίας Στόχοι και αποτελεσματικότητα των των Δημοσίων Σχέσεων	*Να μπορούν να προτείνουν δράσεις δημοσίων σχέσεων, με συγκεκριμένες σκοπιμότητες κατά περίπτωση.*	Οργάνωση εκδήλωσης στο σχολείο, στην οποία προσκαλούνται εκπρόσωποι των ξενοδοχείων της περιοχής, με σκοπό να γίνει γνωστή η προσπάθεια του συγκεκριμένου ΤΕΕ. Δίνεται μεγάλη σημασία στην ποιότητα της εκδήλωσης, διότι δεν πρόκειται για άσκηση αλλά πραγματική δράση δημοσίων σχέσεων.
Στρατηγική marketing Στρατηγική προτιμήσεων Στρατηγική δυναμικής συμπεριφοράς Στρατηγική τμηματοποίησης της αγοράς Στρατηγική διαφοροποίησης Στρατηγική διαποίκιλσης Στρατηγική συνεργτασίας Branding (στρατηγική διεθνούς marketing)	*Να γνωρίζουν τις κυριότερες στρατηγικές marketing που εφαρμόζονται στον κλάδο των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, ανάλογα με την κατά περίπτωση επιχείρηση και τις συνθήκες της αγοράς.* *Να είναι σε θέση να προτείνουν και να αιτιολογούν την κατά περίπτωση προσφερότερη στρατηγική.*	Μελέτη περιπτώσεων εφαρμογής στρατηγικών marketing από ξενοδοχειακές επιχειρήσεις.

Πρόγραμμα Σπουδών του Μαθήματος

«Κοστολόγηση –Τιμολόγηση – Έλεγχος)»

του 2ου Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «**Κοστολόγηση –Τιμολόγηση – Έλεγχος» του 2ου Κύκλου** είναι, οι μαθητές/τριες:

1. Να κατανοήσουν την έννοια, την τυπολογία και τη σημασία του κόστους
2. Να αντιληφθούν το ρόλο της λογιστικής λειτουργίας στην κοστολόγηση
3. Να γνωρίσουν τις μεθόδους κοστολόγησης που εφαρμόζονται στις ξενοδοχειακές μονάδες
4. Να ενημερωθούν για τις μεθόδους τιμολόγησης των υλικών προϊόντων και υπηρεσιών που προσφέρει ένα ξενοδοχείο
5. Να εντοπίσουν την αναγκαιότητα της λειτουργίας του τμήματος ελέγχου και του έργου που προσφέρει
6. Να πληροφορηθούν για τα είδη ελέγχων που γίνονται στα ξενοδοχεία
7. Να ασκηθούν σε εφαρμογές υπολογισμού κόστους, τιμών
8. Να ασκηθούν σε εφαρμογές εσωτερικών ελέγχων, κύρια δε στους ελέγχους εσόδων που διεξάγονται σε καθημερινή βάση

Κοστολόγηση – Τιμολόγηση - Έλεγχος

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Γενικές έννοιες Η έννοια του κόστους Λογισμός του κόστους κατά είδη Λογισμός του κόστους κατά θέσης ή κέντρα Λογισμός του κόστους κατά φορείς ή καταλογιστική	*Να αντιλαμβάνονται την έννοια του κόστους.*	Συζήτηση για το οικονομικό κόστος μίας ημέρας στο σχολείο.
Κοστολόγηση Λειτουργική διάρθρωση της ξενοδοχειακής επιχείρησης Κόστος – στοιχεία του κόστους Τυπολογία του κόστους	*Να εντοπίζουν τις διαδικασίες που δημιουργούν κόστος και να προβληματίζονται για την μέτρηση του κόστους αυτού.*	Μελέτη περιπτώσεων αλλαγής της πολιτικής της ξενοδοχειακής επιχείρησης εξαιτίας των στοιχείων που προέκυψαν από την κοστολόγηση.
Λογιστική παρακολούθηση του κόστους Εφαρμογές κοστολόγησης στα ξενοδοχεία Η έννοια της δαπάνης Η έννοια των εξόδων Λειτουργική διάρθρωση των εξόδων Κοστολογική διάρθρωση των εξόδων	*Να διαχωρίζουν τη δαπάνη από το έξοδο και να γνωρίζουν την τυπολογία εξόδων.* *Να εμπεδώσουν την κοστολογική διάκριση των εξόδων σε ειδικά και γενικά, μεταβλητά ή σταθερά, ελέγξιμα ή μη και πραγματικά ή προϋπολογισμένα.*	Παρουσίαση διαφανειών εφαρμογών κοστολόγησης στα ξενοδοχεία.
Λογιστική του κόστους Σκοποί της Λογιστικής του κόστους Εξωλογιστική κοστολόγηση Εσωλογιστική κοστολόγηση	*Να εντοπίσουν την σημασία της λογιστικής στην κοστολόγηση και τις μεθόδους που ακολουθούνται.*	Άσκηση λογιστική. Με δεδομένα στοιχεία λογαριασμών αγορών, ζητείται ο υπολογισμός μεικτού κέρδους παραγόμενου προϊόντος.
Κόστος παραγωγής και ολικό κόστος Κόστος παραγωγής Ορολογία Υλικά Εργασία Γενικά έξοδα Ολικό κόστος	*Να είναι σε θέση να υπολογίσουν το κόστος παραγωγής, αφού προηγούμενα έχουν υπολογίσει τα κόστος των Α΄ υλών, της εργασίας και των γενικών εξόδων.* *Να υπολογίζουν το ολικό κόστος, αφού προηγούμενα έχουν υπολογίσει, το κόστος παραγωγής, αλλά και το κόστος διάθεσης.*	Άσκηση κοστολόγησης παρασκευής ενός συγκεκριμένου τύπου καφέ (π.χ. γλυκός ελληνικός καφές) στο σπίτι του κάθε μαθητή. Συζήτηση των αποτελεσμάτων στην τάξη.
Μέθοδοι κοστολόγησης Κοστολόγηση έργου Κοστολόγηση παραγγελίας Κοστολόγηση παραγωγικής διαδικασίας Κοστολόγηση προϊόντος	*Να διακρίνουν τις μεθόδους κοστολόγησης, ανάλογα με την εκάστοτε σκοπιμότητα.*	Παραδείγματα κοστολόγησης θα πρέπει να περιέχονται στο διδακτικό βιβλίο με στόχο την χρησιμοποίηση τους σαν οδηγούς πρακτικής εφαρμογής.

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Τιμολόγηση Υποκειμενικές μέθοδοι τιμολόγησης Αντικειμενικές μέθοδοι τιμολόγησης Μέθοδος των παραγόντων Μέθοδος "βασικής τιμής πώλησης" Μέθοδος προσαυξήσεων Μέθοδος βασισμένη στο νεκρό σημείο εργασιών (ΝΣΕ) Ψυχολογική τιμολόγηση Τιμολόγηση με το σύστημα Yeld	*Να γνωρίσουν την έννοια και τη σημασία της τιμολόγησης.* *Να διακρίνουν τις μεθόδους τιμολόγησης και το ρόλο τους στη στρατηγική πωλήσεων της ξενοδοχειακής επιχείρησης.*	Χρήση απλών παραδειγμάτων στηριζόμενα στις διαφορετικές μεθόδους τιμολόγησης.
Έλεγχος Διαχείριση του ξενοδοχείου Υπηρεσία εσωτερικών ελέγχων	*Να γνωρίζουν το ρόλο του τμήματος ελέγχου στα ξενοδοχεία.*	Επίσκεψη στο τμήμα ελέγχου ενός ξενοδοχείου. Συζήτηση με του εργαζόμενους και αναλυτική παρουσίαση των διαδικασιών ελέγχου των εσόδων ημέρας που εφαρμόζει το συγκεκριμένο ξενοδοχείο.
Τμήμα ελέγχου εσόδων των διαφόρων κλάδων εκμετάλλευσης Ο έλεγχος εσόδων των δωματίων Τακτικοί και έκτακτοι έλεγχοι των εσόδων των τμημάτων εκμετάλλευσης Διαχείριση κι έλεγχος των εσόδων του εστιατορίου Έλεγχος των εσόδων εκδηλώσεων Έλεγχος των εσόδων του bar Έλεγχος εσόδων λοιπών κλάδων εκμετάλλευσης	*Να εμπεδώσουν τη μεθοδολογία δράσης του τμήματος, αναφορικά με τον έλεγχο εσόδων.* *Να έρθουν σε επαφή με τα παραστατικά που ελέγχει το τμήμα, να συνειδητοποιήσουν τον χρόνο παραλαβής των παραστατικών και την αντιπαραβολή τους με τις συγκεντρωτικές καταστάσεις.* *Να εντοπίσουν την σημασία της επαλήθευσης των αθροίσεων των συγκεντρωτικών καταστάσεων αλλά και των λογαριασμών των τμημάτων.* *Να συνδέσουν την εργασία του τμήματος με τα αποτελέσματα και τις συμφωνίες της M/C.*	Άσκηση, στην οποία οι μαθητές σε ομάδες των τριών, πρέπει να κάνουν έλεγχο δοσμένων λογαριασμών, συμπληρωμένων συγκεντρωτικών καταστάσεων και εγγραφών της M/C.
Έλεγχος ποσοτήτων πρώτων υλών Έλεγχος αξίας των αναλώσιμων υλικών. Έλεγχος των mini bars	*Να έλθουν σε επαφή με τις διαδικασίες ελέγχου ποσοτήτων.*	Συμπλήρωση εντύπων ελέγχου κατά την διάρκεια εικονικών ελέγχων mini bars.

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:	Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες
Ο έλεγχος των αποθηκών Έλεγχος αποθήκης αναλώσιμου υλικού. Έλεγχος ποσοτήτων Έλεγχος τιμών Έλεγχος αποθήκης μη αναλώσιμων υλικών Σύγκριση αξίας αναλωθέντων υλικών με το σύνολο καταναλώσεων ορισμένης χρήσης.	*Να πληροφορηθούν για τους τακτικούς και μη ελέγχους των αποθηκών και την έννοια της απογραφής.*	Άσκηση ελέγχου αποθήκης. Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και μέσα από την άσκηση κατανοούν τη λειτουργία του ελέγχου αποθήκης και τη σημασία του.
Ο ρόλος του ελέγχου Ο ρόλος του ελέγχου στη προστασία της περιουσίας της επιχείρησης Ο ρόλος του ελέγχου στη προστασία του καταναλωτή	*Να συνδέσουν το τμήμα ελέγχου με τις συνθήκες εργασίας, με την αποτελεσματικότητα της επιχείρησης, με την ποιότητα των προσφερομένων υπηρεσιών και με την ορθολογιστική λειτουργία του κλάδου του τουρισμού.*	Παιχνίδι ρόλων, όπου μία ομάδα μαθητών υποδύεται τους υπαλλήλους ελέγχου, οι οποίοι κάνουν αιφνίδιο έλεγχο στους υπαλλήλους του μπαρ, σχετικά με τη διαπίστωση καταχώρησης των πωληθέντων. Στόχος της άσκησης είναι η συνειδητοποίηση του ύφους που πρέπει να διακρίνει τους υπαλλήλους ελέγχου, ώστε ο έλεγχος να αποτελεί ένα φιλικό τμήμα προς τα άλλα του ξενοδοχείου, το οποίο – μεταξύ των άλλων- προφυλάσσει τους εργαζόμενους από διαφυγές σε περίπτωση λάθους.

Πρόγραμμα Σπουδών του Μαθήματος

«Εφαρμογές Η/Υ στις Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις»

του 2ου Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «**Εφαρμογές Η/Υ στις Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις» του 2ου· Κύκλου** είναι, οι μαθητές/τριες:

1. Να κατανοήσουν τις προϋποθέσεις σε εγκαταστάσεις και λογισμικό, που απαιτούνται για την σύγχρονη μηχανοργάνωση των ξενοδοχείων
2. Να αντιληφθούν τον τρόπο με τον οποίο οι Η/Υ εξυπηρετούν τη λειτουργία των ξενοδοχείων
3. Να γνωρίσουν τις παραμέτρους των ξενοδοχειακών εφαρμογών
4. Να ενημερωθούν για τις οικονομικές πληροφορίες που δίνουν τα λογισμικά των διαφόρων τμημάτων
5. Να πληροφορηθούν για την μηχανογραφημένη λειτουργία του τμήματος κρατήσεων, του τμήματος υποδοχής και των ορόφων
6. Να προσεγγίσουν τις κυριότερες λογιστικές λειτουργίες που γίνονται με Η/Υ στα ξενοδοχεία και το λογισμικό που χρησιμοποιούν
7. Να συνειδητοποιήσουν την αναγκαιότητα συντήρησης του συστήματος Η/Υ και διαφύλαξης των αρχείων σε μαγνητικά μέσα
8. Να ασκηθούν στο λογισμικό τμημάτων υποδοχής και ορόφων

Εφαρμογές Η/Υ στις Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι** **Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Εργαστηριακή άσκηση στην παρουσίαση των Ξενοδοχειακών εφαρμογών με χρήση Η/Υ.	*Να αντιλαμβάνονται το σύστημα εγκαταστάσεων και λογισμικού που είναι απαραίτητο για την ξενοδοχειακή μηχανοργάνωση.*	Εγκασταστάσεις. Βασικό λογισμικό.
Εργαστηριακή άσκηση στις παραμέτρους Ξενοδοχειακών εφαρμογών.	*Να γνωρίζουν τις παραμέτρους με τις οποίες ενημερώνεται το πρόγραμμα, προκειμένου να προσαρμοστεί στον τρόπο λειτουργίας της συγκεκριμένης μονάδας.*	Γενικά στοιχεία ξενοδοχείου Παράμετροι βιβλίου πόρτας Διαδικασίες κλεισίματος ημέρας Παράμετροι διοίκησης Παράμετροι housekeeping Παράμετροι κρατήσεων Παράμετροι υποδοχής Νομίσματα – ισοτιμίες Συντελεστές ΦΠΑ Συντελεστές δημοτικών τελών Τμήματα. Ορισμός παραστατικών. Εθνικότητες (ΞΕΝ.ΕΠ.ΕΛ.). Επαγγέλματα Χρήστες. Τομείς αγοράς Πηγές Κράτησης Προέλευση κράτησης Transfers - τύποι transfers Ορισμός εκτυπωτών Συναλλασσόμενοι. Πράκτορες – εισαγωγή πρακτόρων. Εισαγωγή allotments. Εταιρίες εισαγωγή εταιριών. Μεταβολή διαγραφή εταιριών. Εισαγωγή τιμοκαταλόγων. Μεταβολή διαγραφή τιμοκαταλόγων. Προβολή τιμοκαταλόγων. Εισαγωγή συμφωνιών. Ειδικοί όροι συμφωνιών.
Εργαστηριακή άσκηση σε θέματα διοικητικών πληροφοριών και στατιστικών στοιχείων.	*Να εντοπίζουν τις πληροφορίες και τα στατιστικά στοιχεία που είναι σε θέση να δώσει το πρόγραμμα.*	Ιστορικό αρχείο πελατών. Πρακτορειακοί – μεμονωμένοι και πελάτες εταιριών Καλύψεις allotment. Συγκριτικά πληρότητας allotments. Συγκριτικά πληροτήτων εθνικοτήτων. Συγκριτικά εσόδων ανά τμήμα. Διανυκτερεύσεις ανά πρακτορείο , εταιρία / όρους Αφίξεις - διανυκτερεύσεις ανά εθνικότητα. Έσοδα ανά πρακτορείο / εταιρία Έσοδα ανά τμήμα. Παραμετρικές καταστάσεις.

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Εργαστηριακή άσκηση σε θέματα σχετικά με κρατήσεις και λίστες δωματίων.	*Να είναι ενήμεροι για την διαχείριση κρατήσεων με Η/Υ.*	Διαχείριση τιμών. Εισαγωγή στην διαχείριση τιμών. Κωδικοί τιμών – τιμοκατάλογοι Πληροφορίες τιμών. Στοιχεία πακέτων. Κωδικοί προβλέψεων πακέτων. Ημερολόγια τιμών. Διαθεσιμότητα τιμών. Στρατηγική τιμών. Τύποι κρατήσεων – δημιουργία τύπων κρατήσεων. Κρατήσεις με μεταβλητούς όρους. Εισαγωγή κρατήσεων πελατών. Μεταβολή – διαγραφή – επαναφορά - προβολή κρατήσεων πελατών. Εισαγωγή κρατήσεων groups. Μεταβολή – διαγραφή – επαναφορά - προβολή κρατήσεων groups. Rooming lists. Εισαγωγή rooming list πελατών. Μεταβολή – διαγραφή – προβολή rooming list πελατών Εισαγωγή rooming list groups. Μεταβολή – διαγραφή – προβολή rooming list groups. Ενημερώσεις booking position. Ημερολόγια κρατήσεων.
Εργαστηριακή άσκηση σχετική με τα πλάνα των τμημάτων υποδοχής και κρατήσεων.	*Να γνωρίζουν τα πλάνα τα οποία μπορεί να προβάλλει το πρόγραμμα για τη διαχείριση των κρατήσεων.*	Πλάνα κρατήσεων Πλάνα δωματίων Πλάνα allotments Πλάνα συμφωνιών – διατροφής Πλάνα πρακτόρων Πλάνα εταιριών Ανάλυση πληροτήτων . Ανάλυση μηνός – περιόδου . Γραφικές απεικονίσεις
Εργαστηριακή άσκηση σχετική με την υποδοχή ξενοδοχείων και τη διαχείριση ορόφων.	*Να εντοπίζουν τις ενέργειες που αφορούν την διαχείριση των δωματίων με χρήση λογισμικού Η/Υ.*	**Χαρακτηριστικά δωματίων** Αλλαγή διαθεσιμότητας δωματίων . Αλλαγή ετοιμότητας δωματίων Επισκευές – συντηρήσεις δωματίων
Εργαστηριακή άσκηση σε θέματα σχετικά με τις Αφίξεις.	*Να είναι σε θέση να καταχωρήσουν στον Η/Υ μία άφιξη.*	Αφίξεις πελατών . Μερική άφιξη δωματίου Αφίξεις groups Αφίξεις μελών groups Γρήγορο check –in μελών groups Αφίξεις allocated δωματίων Δελτία αστυνομίας. Βιβλίο αστυνομίας , αφίξεις – αναχωρήσεις.

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:	Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες
Εργαστηριακή άσκηση σε θέματα που αφορούν στους παραμένοντες.	*Να είναι σε θέση να διαχειρίζονται τροποποιήσεις συμφωνιών.* *Να μπορούν να καταχωρούν και να παίρνουν συγκεντρωτικά αποτελέσματα από το μηχανογραφημένο βιβλίο πόρτας.*	Αλλαγές δωματίων Μεταβολή στοιχείων πελατών Μεταβολή στοιχείων groups Πλάνα δωματίων . Δωμάτια ξενοδοχείου .House status . Ημερήσια πληρότητα Μηχανογραφημένη τήρηση του βιβλίου πόρτας. (ΚΒΣ άρθρα 17 και 24). Βιβλίο πόρτας και προεδρικό διάταγμα 186/92- άρθρο 10 Π5Α. Αφίξεις αναχωρήσεις βιβλίου πόρτας. Μεταβολές βιβλίου πόρτας. Παραμένοντες βιβλίου πόρτας.
Εργαστηριακή άσκηση σε θέματα σχετικά με τις Αναχωρήσεις.	*Να είναι σε θέση να καταχωρήσουν στον Η/Υ μία αναχώρηση ή μία αλλαγή στα στοιχεία μίας αναχώρησης.*	Αναμενόμενες αναχωρήσεις Αναχωρήσεις ημέρας Αλλαγές ημερομηνιών αναχώρησης
Εργαστηριακή άσκηση σχετικά με συμφωνίες και πωλήσεις εκδηλώσεων.	*Να μπορούν να καταχωρήσουν συμφωνίες εκδηλώσεων, τόσο στη φάση της παραγγελίας και λήψης προκαταβολής, όσο και στη φάση της αποπληρωμής.*	Εισαγωγή εκδήλωσης . Μεταβολή – διαγραφή – προβολή εκδήλωσης.
Εργαστηριακή άσκηση σχετικά με προβλέψεις κρατήσεων και πληρότητας.	*Να καταχωρούν τις προβλέψεις κίνησης των πρακτορείων και να παίρνουν τις προβλέψεις κίνησης του ξενοδοχείου, για την ενημέρωση του τμήματος κρατήσεων και τη διαμόρφωση της πολιτικής κρατήσεων.*	Προβλέψεις δωματίων , συμφωνιών allotments , συμφωνιών πρακτόρων , εταιριών, μεμονωμένων.
Εργαστηριακή άσκηση σχετικά με τη συντήρηση του συστήματος και τη λήψη βοηθητικών αρχείων.	*Να γνωρίζουν τα μέσα, τους τρόπους και τη διαδικασία τήρησης αρχείων σε μαγνητικά μέσα.* *Να συνειδητοποιήσουν την αναγκαιότητα διαρκούς συντήρησης και αναβάθμισης του συστήματος μηχανογράφησης, τόσο σε σχέση με τις εγκαταστάσεις, όσο σε σχέση με το λογισμικό.*	Εργασίες - συντήρηση αρχείων. Backup / restore αρχείων. Backup σε δισκέτες / δίσκο. Restore από δισκέτες / δίσκο. Βοηθητικά προγράμματα.

Πρόγραμμα Σπουδών του Μαθήματος

«Τμήμα Προμηθειών Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων»

του 2ου Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «**Τμήμα Προμηθειών Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων» του 2ου Κύκλου** είναι, οι μαθητές/τριες:

1. Να κατανοήσουν τη συνεισφορά του τμήματος προμηθειών στην ξενοδοχειακή λειτουργία
2. Να προσεγγίσουν
3. τους χώρους, τον εξοπλισμό και το προσωπικό του τμήματος
4. Να συνειδητοποιήσουν τα οφέλη που προκύπτουν από την εφαρμογή της κατάλληλης πολιτικής προμηθειών
5. Να γνωρίσουν την μεθόδευση της διαδικασίας των αγορών
6. Να ενημερωθούν για την διαδικασία παραλαβής των προϊόντων
7. Να εντοπίσουν τις διαδικασίες της παραλαβής των προϊόντων
8. Να πληροφορηθούν για τη λειτουργία των αποθηκών
9. Να ασκηθούν σε έντυπα παραλαβών, διανομής και παρακολούθησης των αποθεμάτων

Τμήμα Προμηθειών Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι** **Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Τμήμα προμηθειών Θέση του τμήματος προμηθειών Εξοπλισμός του τμήματος προμηθειών Προσωπικό του τμήματος προμηθειών	*Να σχηματίσουν εικόνα για τη θέση και το ρόλο του τμήματος προμηθειών στο ξενοδοχειακό περιβάλλον.* *Να αναφέρουν το προσωπικό του τμήματος προμηθειών.*	Επίσκεψη στο τμήμα προμηθειών ξενοδοχείου και συζήτηση με τους εκεί εργαζόμενους.
Πολιτική προμηθειών Προδιαγραφές προϊόντων Πρόβλεψη προμηθειών Συχνότητα προμηθειών Προμήθειες τροφίμων Έντυπα	*Να κατανοούν τους λόγους που υπαγορεύουν την εκάστοτε πολιτική προμηθειών.* *Να συμπληρώνουν τα έντυπα του τμήματος.*	Μελέτη περίπτωσης πολιτικής προμηθειών ξενοδοχείου που λειτουργεί μακριά από αστικό κέντρο και περίπτωσης ξενοδοχείου που λειτουργεί μέσα σε πόλη.
Μέθοδοι αγοράς προϊόντων Επιλογή προμηθευτή Παραγγελίες Προμήθειες ποτών	*Να γνωρίζουν τις διαδικασίες που εφαρμόζονται κατά την προμήθεια υλικών από την ξενοδοχειακή επιχείρηση.*	Επίσκεψη στην τοπική αγορά και εκτίμηση τιμών και ποιοτήτων σε πέντε κατηγορίες προϊόντων.
Παραλαβή προϊόντων Εξοπλισμός παραλαβών Έλεγχος παραλαβών Διαδικασία παραλαβών Έντυπα παραλαβών	*Να γνωρίζουν τις διαδικασίες που εφαρμόζονται κατά την παραλαβή υλικών από την ξενοδοχειακή επιχείρηση.* *Να συμπληρώνουν τα έντυπα παραλαβής.*	Προβολή βιντεοταινίας σχετικά με τη διαδικασία παραλαβής και τους ελέγχους ποιότητας και ποσότητας των παραλαμβανομένων προϊόντων.
Αποθήκευση Έλεγχος και διαχείριση αποθήκης Ψυγεία Πολιτική αποθεμάτων Διαχείριση αποθεμάτων Απογραφές αποθεμάτων	*Να γνωρίζουν τις διαδικασίες που εφαρμόζονται κατά τον έλεγχο και την διαχείρηση της αποθηκευτικής διαδικασίας.* *Να συμπληρώνουν τα έντυπα αποθήκης.*	Καταγραφή πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων που προκύπτουν από την αποθήκευση μεγάλων ποσοτήτων.
Διανομή προϊόντων Παραγγελίες των τμημάτων Διαδικασία διανομής Ενημέρωση καρτελών	*Να αντιλαμβάνονται την σημασία της ορθής και έντυπης διανομής αναλωσίμων μέσα στο ξενοδοχείο.* *Να ενημερώνουν τις καρτέλες κίνησης.*	Παιχνίδι ρόλων. Γίνεται μέσα στην τάξη μία εικονική διαδικασία παραλαβής εντολής και αποστολής υλικού για να συμπληρωθούν τα κατάλληλα έντυπα.

Πρόγραμμα Σπουδών του Μαθήματος

«Ψυχαγωγία και Άθληση Πελατών Ξενοδοχείων»

του 2ου Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «**Ψυχαγωγία και Άθληση Πελατών Ξενοδοχείων» του 2ου Κύκλου** είναι, οι μαθητές/τριες:

1. Να κατανοήσουν το ρόλο της ψυχαγωγίας και άθλησης στα ξενοδοχεία
2. Να αντιληφθούν τις προϋποθέσεις εφαρμογής ψυχαγωγικών και αθλητικών δραστηριοτήτων στα ξενοδοχεία
3. Να γνωρίσουν τους τύπους ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων και τον τρόπο πραγματοποίησής τους
4. Να ενημερωθούν για τον ρόλο και τις διαδικασίες εφαρμογής αθλητικών δραστηριοτήτων
5. Να πληροφορηθούν για την τυπολογία των εφαρμογών ψυχαγωγίας, διασκέδασης και άθλησης
6. Να συνειδητοποιήσουν τον ρόλο και την ιεραρχία των ειδικευμένων υπαλλήλων στην προσφορά ψυχαγωγικών και αθλητικών δραστηριοτήτων
7. Να εντοπίσουν τον προγραμματισμό της ξενοδοχειακής ψυχαγωγίας και άθλησης

Ψυχαγωγία και Άθληση Πελατών Ξενοδοχείων

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι** **Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Βασικές έννοιες Ψυχαγωγία Άθληση Τουρισμός και ξενοδοχεία Ξενοδοχειακό προϊόν και hotel clubs Βασικά χαρακτηριστικά των καλοκαιρινών Hotel Clubs Animation Εννοιολογική προσέγγιση της "animation"	*Να προσεγγίζουν τις έννοιες ψυχαγωγία-διασκέδαση-άθληση-animation-club hotel.*	Επίσκεψη σε ξενοδοχείο χωρίς οργανωμένη animation και συζήτηση με τους εργαζόμενους για διάφορες περιπτώσεις αυτοσχέδιας διασκέδασης των πελατών που θυμούνται.
Marketing της ξενοδοχειακής animation Ο μηχανισμός και τα αποτελέσματα ικανοποίησης των τουριστικών αναγκών Στρατηγικές marketing των Club Hotels Το Club Méditerranée Η animation πέρα από το Club Méditerranée Full inclusive Jack Tar Super Clubs Αφρική Μεσόγειος Ελλάδα	*Να γνωρίζουν τη δυναμική της animation στην παγκόσμια αγορά.*	Παρουσίαση διαφημιστικού υλικού γνωστών αλυσίδων club hotels.
Το πλαίσιο λειτουργίας της ξενοδοχειακής animation Το κλίμα της ξενοδοχειακής animation Υποδομή της animation Προσωπικό εκπαιδευμένο στη παροχή άθλησης και διασκέδασης	*Να εντοπίζουν τις προϋποθέσεις ανάπτυξης ξενοδοχειακής animation.*	Παιχνίδι ρόλων. Αναπαράσταση ατμόσφαιρας ξενοδοχειακής animation με συμμετοχή διαφορετικών ομάδων μαθητών /τριων στην υλοποίηση παιχνιδιών.
Ψυχαγωγικές δραστηριότητες Δημιουργικές δραστηριότητες Κοινωνικές δραστηριότητες Εκπαιδευτικές δραστηριότητες Δραστηριότητες περιπέτειας Δραστηριότητες ηρεμίας κι αυτοσυγκέντρωσης	*Να είναι σε θέση να επιλέγουν τις κατάλληλες ψυχαγωγικές δραστηριότητες.*	Διαχωρισμός της κάθε δραστηριότητας και εντοπισμός της πιθανής πελατείας στην οποία απευθύνεται.

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι** **Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Εργαλεία ξενοδοχειακής ψυχαγωγίας Καλές τέχνες Γλυπτική-Ζωγραφική Φωτογραφία - βιντεοσκόπηση Μουσική .Το έργο των disc jockeys Χορός Θέατρο Σενάρια κατάλληλα για τη ξενοδοχειακή animation Κωμωδίες Θέαμα Happening Παιχνίδια Διαγωνισμοί	*Να γνωρίζουν τη σημασία και τη διαχείριση των εργαλείων της ξενοδοχειακής ψυχαγωγίας.*	Παρουσίαση βιντεοταινιών και φωτογραφικού υλικού με σχετικά θέματα.
Η άθληση στα Club Hotels Αθλητισμός Αθλητικές τακτικές Παιχνίδια Αθλητισμός και φύλο Αθλητισμός και θέαμα Αθλητισμός και χώρος Συνήθεις αθλητικές δραστηριότητες στα καλοκαιρινά Hotel Clubs Αθλητικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	*Να προσεγγίζουν τις κατάλληλες αθλητικές δραστηριότητες και τον τρόπο εφαρμογής τους, για τους πελάτες των ξενοδοχείων.*	Παρουσίαση παιχνιδιών που συνδυάζονται με τον αθλητισμό και εφαρμογή των απλούστερων από αυτά.
Διακρίσεις της animation Διακρίσεις της animation Ενεργητική και παθητική animation Το σοβαρό και το αστείο πρόσωπο της animation Χιούμορ, το κύριο συστατικό για μείωση της σοβαρότητας της animation Γνωστές και άγνωστες δραστηριότητες της animation	*Να γνωρίζουν την τυπολογία της ξενοδοχειακής animation.*	Βιντεοσκόπηση παιχνιδιών μαθητών/τριών στο διάλειμμα και συζήτηση για την ενεργητική ή μη συμμετοχή τους, για την πρωτοτυπία ή μη των παιχνιδιών και για το χιουμοριστικό τους περιεχόμενο.

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι** **Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Animateurs Ιεραρχία των animateurs Υπεύθυνος ψυχαγωγίας πελατών Υπεύθυνος αθλητικών δραστηριοτήτων Υπεύθυνος παιδικής ψυχαγωγίας Υπεύθυνος μουσικής Υπεύθυνος εκδρομών Ικανότητες των animateurs Πρόγραμμα εργασίας των animateurs .Ομάδες πελατών κι animateurs Ο ρόλος των animateurs στην άφιξη και στην αναχώρηση των πελατών Το έργο των animateurs κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων της animation Σχεδιασμός δραστηριότητας	*Να γνωρίζουν τις θέσεις εργασίας στον τομέα της ξενοδοχειακής animation.* *Να διακρίνουν τις προϋποθέσεις για την επιλογή υπαλλήλων που μπορούν να επέμβουν στην ψυχαγωγία και άθληση των πελατών των ξενοδοχείων και να κρίνουν αν οι ίδιοι οι μαθητές πληρούν τις προϋποθέσεις αυτές.*	Συζήτηση με σκοπό να αναδειχθούν οι μαθητές/τριες οι οποίοι αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες, οργανώνουν και καθοδηγούν παρέες μαθητών/τριών σε διασκεδαστικές δραστηριότητες.
Προγράμματα και παρουσίαση της ξενοδοχειακής animation Προγραμματισμός του Hotel club Ημερήσιο πρόγραμμα της animation Στρατηγική Προϋποθέσεις Πορεία, τακτικές Παράδειγμα ημερήσιου προγράμματος Μαθήματα, παιχνίδια και διαγωνισμοί Εορταστικές βραδιές (parties) Πρόγραμμα εκδρομών	*Να είναι σε θέση να διαμορφώσουν προγράμματα ξενοδοχειακής animation.*	Δημιουργία ομάδων των έξι ατόμων και σχεδιασμός ενός ημερήσιου προγράμματος animation.
Ειδικά θέματα που αφορούν στην ξενοδοχειακή animation Παιδική animation-mini club Υπερήλικες Η animation σε ξενοδοχεία Χειμερινών Διακοπών Animation κρουαζιερόπλοιων Εθνολογικές διαφορές πελατών Προβλήματα στο θεσμό της animation	*Να εντοπίσουν ειδικές μορφές ξενοδοχειακής animation που συναντώνται στην αγορά, συνήθως σαν αποτέλεσμα της στρατηγικής marketing «branding».* *Να εντοπίσουν προβλήματα που αφορούν στην εφαρμογή ποιοτικής ξενοδοχειακής animation.*	Παρουσίαση προτάσεων για παιχνίδια από τους μαθητές/τριες που να αφορούν σε ειδικά θέματα της ξενοδοχειακής animation.

Πρόγραμμα Σπουδών του Μαθήματος

«Στοιχεία Ξενοδοχειακής Νομοθεσίας»

του 2ου Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος «**Στοιχεία Ξενοδοχειακής Νομοθεσίας» του 2ου Κύκλου** είναι, οι μαθητές/τριες:

1. Να κατανοήσουν τις βασικές έννοιες δικαίου
2. Να γνωρίσουν τις προϋποθέσεις ανέγερσης και λειτουργίας των ξενοδοχείων
3. Να ενημερωθούν για τις νομικές υποχρεώσεις του ξενοδόχου
4. Να πληροφορηθούν σχετικά με τους νόμους που αφορούν στην τιμολόγηση των ξενοδοχείων
5. Να έρθουν σε επαφή με το πλαίσιο του νόμου που αφορά στην συνεργασία ξενοδοχείων πρακτορείων
6. Να εντοπίσουν τις νομικές υποχρεώσεις των ξενοδόχων σε θέματα πυρασφάλειας, ποιότητας και προστασίας του περιβάλλοντος
7. Να εντοπίσουν το νομικό πλαίσιο που αφορά στη λειτουργία καταστημάτων μέσα στα ξενοδοχεία
8. Να προσεγγίσουν τις βασικές έννοιες εργατικής νομοθεσίας που αφορά στους ξενοδοχοϋπαλλήλους

Στοιχεία Ξενοδοχειακής Νομοθεσίας

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Η επιστήμη του δικαίου **Βασικές έννοιες** **Η ιδέα της δικαιοσύνης** **Τα όρια δράσης του σύγχρονου πολίτη** **Δημόσιο, ποινικό, ιδιωτικό δίκαιο** **Διοικητική οργάνωση της ελληνικής κοινωνίας**	*Να αντιλαμβάνονται τις βασικές έννοιες του δικαίου.*	Συχνή σύνδεση της θεωρίας με παραδείγματα.
Οι πολιτικοί θεσμοί **Βασικά στοιχεία του σύγχρονου δημοκρατικού πολιτεύματος** **Η δημιουργία των πολιτικών θεσμών** **Η Ευρωπαϊκή Ένωση** **Οι διεθνείς πολιτικοί θεσμοί**	*Να αντιλαμβάνονται τις βασικές έννοιες των πολιτικών θεσμών.*	Σύγκριση ανάμεσα στους θεσμούς των άλλων Ευρωπαϊκών χωρών και της χώρας μας σε θέματα τουρισμού.
Κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα Προδιαγραφές καταλυμάτων Έγκριση οικοδόμησης και λειτουργίας Σήμα λειτουργίας Κατηγορίες τουριστικών εγκαταστάσεων	*Να γνωρίζουν τις νομικές προϋποθέσεις ανέγερσης και λειτουργίας, των ξενοδοχείων.* *Να είναι ενημερωμένοι για τη διαφοροποίηση των προϋποθέσεων ανέγερσης για τα διαφορετικής κατηγορίας και διαφορετικών τύπων ξενοδοχεία.*	Συζήτηση μεταξύ των μαθητών/τριών για την σημασία δημιουργίας καταλυμάτων υψηλών προδιαγραφών στην Ελλάδα.
Η λειτουργία του ξενοδοχείου Υποχρεώσεις ξενοδόχων -προς την επιχείρηση -προς τους πελάτες -προς τα τουριστικά γραφεία Υποχρεώσεις πελατών	*Να εντοπίζουν τις υποχρεώσεις των επιχειρηματιών του ξενοδοχειακού κλάδου.*	Χρήση παραδειγμάτων κατά περίπτωση.
Πωλήσεις των ξενοδοχείων **Καθορισμός τιμών ξενοδοχείων** Δηλώσεις τιμών Αποκλείσεις τιμών Τουριστικά γραφεία Διεθνή ξενοδοχειακά συμβόλαια	*Να έχουν εντοπίσει το νομοθετικό πλαίσιο που αφορά στην τιμολόγηση των ξενοδοχείων.*	Συζήτηση σχετικά με τον τρόπο διαμόρφωσης τιμών και εκτίμηση των ανισοτήτων που παρατηρούνται στην αγορά του ξενοδοχειακού προϊόντος από Έλληνες και ξένους τουρίστες.

Περιεχόμενα	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι** **Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:**	**Διδακτικές Οδηγίες - Δραστηριότητες**
Διάφορα θέματα Πυρασφάλεια ξενοδοχείων Εκμετάλλευση αιγιαλών Περιφράξεις γηπέδων Επιθεώρηση ξενοδοχείων Προστασία του περιβάλλοντος	*Να κατανοήσουν τους νόμους που αφορούν στην πυρασφάλεια των ξενοδοχείων, αλλά και την αναγκαιότητα κατάλληλης εκπαίδευσης του προσωπικού προκειμένου σε περίπτωση ανάγκης, να αντιμετωπιστεί κατάλληλα η κατάσταση.* *Να εντοπίσουν τα προβλήματα περιβάλλοντος που δημιουργούνται από τη λειτουργία των ξενοδοχείων και τις νομικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από θέματα περιβάλλοντος.*	Να δοθεί βαρύτητα στον χειρισμό περιπτώσεων έκτακτης ανάγκης και στη σημασία εκπαίδευσης του προσωπικού με σκοπό την αντιμετώπισή τους.
Εντός ξενοδοχείου καταστήματα Τουριστικά καταστήματα Επισιτιστικά καταστήματα Κέντρα και καταστήματα	*Να συνειδητοποιήσουν την νομική υπόσταση, προϋποθέσεις, διαδικασία κατάταξης και λειτουργία των εντός των ξενοδοχείων καταστημάτων.*	Αναφορά παραδειγμάτων ξενοδοχειακών επιχειρήσεων με καταστήματα.
Στοιχεία εργατικού δικαίου σχετικά με τα ξενοδοχεία Η σχέση εργασίας Οι θέσεις εργασίας στο ξενοδοχείο Διαδικασία πρόσληψης μισθωτών στο ξενοδοχείο Συμβάσεις εργασίας Συλλογική σύμβαση εργασίας ξενοδοχοϋπαλλήλων Υπαλληλική ιδιότητα ξενοδοχοϋπαλλήλων Μεταχείριση των μισθωτών Λύση της σύμβασης Η αγορά εργασίας στην Ε.Ε.	*Να είναι ενήμεροι για τις βασικές αρχές εργατικού δικαίου, που αφορά στον κλάδο των ξενοδοχοϋπαλλήλων.*	Ανάλυση της Συλογικής Σύμβασης Εργασίας στην τάξη. Παρουσίαση των δυνατοτήτων απασχόλησης των νέων στην Ε.Ε.(Euro pass, προγράμματα ανταλλαγών κ.τ.λ.).

Πρόγραμμα Σπουδών του Μαθήματος

«Τουριστική Κοινωνιολογία»

του 2ου Κύκλου

Σκοποί του Μαθήματος

1. Οι μαθητές να αναπτύξουν σεβασμό για την πολιτιστική τους κληρονομιά καθώς και για αυτή των άλλων λαών

2. Να γνωρίσουν την εξέλιξη στους τρόπους οργάνωσης των τουριστικών υπηρεσιών και στις έννοιες και αντιλήψεις για τον τουρισμό και τους τουρίστες.

3. Να κατανοήσουν τη σημασία του τουρισμού στην οικονομία της χώρας.

4. Να συνειδητοποίησουν το ρόλο του τουρισμού στην ικανοποίηση των ανθρώπινων αναγκών.

5. Να γνωρίσουν τις ποικίλες επιδράσεις του τουρισμού στην κοινωνία, τον πολιτισμό και τους πολίτες της χώρας φιλοξενίας.

6. Να αντιληφθούν την ετερότητα στην κοινωνική προέλευση, την ψυχολογία, στους τύπους και τους χαρακτήρες των τουριστών.

7. Να συνειδητοποιήσουν το ρόλο του τουρισμού στις διεθνείς σχέσεις και στην παγκοσμιοποιημένη κοινωνία.

8. Να αντιληφθούν τις αμφίδρομες επιδράσεις του τουρισμού στη χώρα προέλευσης και στη χώρα φιλοξενίας.

9. Να καλλιεργήσουν τις δεξιότητές τους ως πολιτών χωρών φιλοξενίας, ως εργαζομένων στις τουριστικές επιχειρήσεις, στην αντιμετώπιση κινδύνων σε ατομικό και μαζικό επίπεδο που προκύπτουν από τον τουρισμό.

10. Να εφαρμόσουν κοινωνιολογικές αρχές, έννοιες και εργαλεία που έμαθαν σε προηγούμενες τάξεις (π.χ. Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή της Γ΄ Γυμνασίου, Οικιακή Οικονομία του Γυμνασίου , κτλ.).

1. **Εισαγωγή: Βασικές Έννοιες και Εργαλεία της Κοινωνιολογίας και Τουρισμός**

Ενότητες Περιεχομένου	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι**	**Δραστηριότητες**
• Κοινωνιολογία: Βασικές έννοιες (π.χ. κοινωνική ομάδα, κοινωνική οργάνωση, πολιτισμός, κοινωνική στρωμάτωση, στερεότυπα, κοινωνική μεταβολή) • Κοινωνιολογία: Βασικές σχολές (π.χ. σχολή του λειτουργισμού, της σύγκρουσης και της συμβολικής αλληλλεπίδρασης) • Κονωνιολογία: Βασικά εργαλεία (π.χ. πείραμα, επιτόπια έρευνα-δημοσκόπηση, μελέτη περίπτωσης, συμμετοχική παρατήρηση, ερευνα αρχείου, ανάλυση περιεχομένου, ερωτηματολόγιο, συνέντευξη). • Τουρισμός: Βασικές έννοιες, κίνητρα, αντιλήψεις και διαστάσεις • Κοινωνολογία και τουρισμός: Εφαρμογές των εννοιών και αρχών της Κοινωνιολογίας στον τομέα του τουρισμού.	• Να γνωρίσουν τις βασικές έννοιες, προσεγγίσεις και εργαλεία της Κοινωνιολογίας που θα τους χρησιμεύσουν στην κατανόηση του φαινομένου του τουρισμού. • Να αντιληφθούν τις βασικές έννοιες, διαστάσεις και συνέπειες του τουρισμού (πχ. στην κοινωνία, οικονομία, πολιτισμό κτλ.). • Να ασκηθούν στην ανάλυση του φαινομένου του τουρισμού με την αξιοποίηση των εννοιών, των προσεγγίσεων και εργαλείων της Κοινωνιολογίας.	• Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες πχ. ομάδα κινήτρων για τουρισμό, ομάδα μορφών τουρισμού, ομάδα συνεπειών κτλ. Συντάσσουν πόρισμα, το παρουσιάζουν στην τάξη και ακολουθεί συζήτηση. • Συντάσσουν σύντομο ερωτηματολόγιο για τον τουρισμό με τη βοήθεια του διδάσκοντα. Συγκεντρώνουν στοιχεία από τους γείτονες ή τους συμμαθητές τους για τις τουριστικές διαστηριότητες (π.χ. τόπος, λόγοι, διάρκεια κτλ.) Ταξινομούν τα στοιχεία και τα συσχετίζουν με άλλα στοιχεία. Τα παρουσιάζουν στην τάξη για συζήτηση. • Οι μαθητές χωρίζονται σε τρείς ομάδες (μία ομάδα για κάθε σχολή Κοινωνιολογίας). Στη συνέχεια αναλύουν τις συνέπειες του τουρισμού για τη χώρα φιλοξενίας και τους πολίτες(και συγκεκριμένα την Ελλάδα) από τη σκοπιά της σχολής. Παρουσιάζουν τα αποτελέσματα στην τάξη για συζήτηση.

2. Παράγοντες Ελξης για τον Τουρισμό (Χώροι, Προϊοντα, Υπηρεσίες κτλ.) και Κίνητρα των Τουριστών

Ενότητες Περιεχομένου	Εκπαιδευτικοί Στόχοι	Δραστηριότητες
• Παράγοντες έλξης της χώρας φιλοξενίας (πχ. πολιτιστική κληρονομιά, φυσικά κάλη και αξιοθέατα, ευκαιρίες για αναψυχή και ψυχαγωγία , έργα υποδομής-θαύματα, τρόπος ζωής κτλ.). • Ρόλος των παράνομων υπηρεσιών και δραστηριοτήτων στη χώρα φιλοξενίας ως παράγοντες έλξης. • Πλεονεκτήματα της Ελλάδας ως προς τους παράγοντες έλξης. • Κίνητρα και τυπολογίες τουριστών ανάλογα με παράγοντες έλξης, κίνητρα κτλ.	• Να μπορούν να προσδιορίζουν τους ποικίλους φυσικούς και ανθρωπογενείς παράγοντες που έλκουν τους τουρίστες στις χώρες φιλοξενίας. • Να διερευνήσουν τους έμμεσους και τους παράνομους παράγοντες έλξης των τουριστών. • Να εξετάσουν την ποικιλία των κινήτρων και τύπων των τουριστών. • Να αναπτύξουν σεβασμό για τον δικό τους πολιτισμό και γι'αυτόν των άλλων χωρών. • Να διακρίνουν τους παράγοντες έλξης που συνιστούν πλεονέκτημα για τη χώρα μας. • Να προβληματιστούν και με τους παράγοντες απώθησης τουριστών από τη χώρα μας.	• Οι μαθητές καταγράφουν και ταξινομούν τους παράγοντες έλξης και απώθησης τουριστών στο νομό και την περιφέρεια τους. • Διαλέγουν δύο χώρες, την Ελλάδα και μια άλλη Ευρωπαϊκή, Μεσογειακή ή Βαλκανική χώρα και συγκρίνουν τους παράγοντες έλξης και απώθησης τουριστών στις δύο χώρες. • Εξετάζουν τον ελληνικό και ξένο τύπο (ή το διαδίκτυο) για παράνομες μορφές τουρισμού (πχ. ναρκο ή σεξοτουρισμό κτλ.). • Πραγματοποιούν μικροέρευνες μεταξύ των συμμαθητών ή των γειτόνων τους για τους λόγους εσωτερικού ή/και εξωτερικού τουρισμού. Ταξινονομούν. Συσχετίζουν τα αποτελέσματα και τα συζητούν στην τάξη τους. • Απευθύνονται στον ΕΟΤ για εξασφάλιση ταινίων σχετικών με τις αρχαιότητες και τα φυσικά κάλη της Ελλάδας.

3. Τουριστική Κίνηση: Μια Ποσοτική και Συγκριτική Προσέγγιση

Ενότητες Περιεχομένου	Εκπαιδευτικοί Στοχοι	Δραστηριότητες
• Εισαγωγή. Σκοπός και παράμετροι της καταγραφής. • Παράθεση στατιστικών στοιχείων σε μακρο-επίπεδο (πχ. όγκος και κατά χώρα πρόλευσης τουριστών) για Ελλάδα και χώρες της Ε.Ε., της Μεσογείου ή των Βαλκανικών χωρών. Παράθεση στοιχείων για την Ελλάδα, διαχρονικά σε δύο περίοδους, κατά νομό/περιφέρεια προορισμού. • Εξωτερικός και εσωτερικός τουρισμός των Ελλήνων κατά χώρα ή νομό προορισμού. • Παράθεση στοιχείων σε μίκρο-επίπεδο (πχ. κατά κοινωνικό-οικονομικό στρώμα, κτλ.)	• Να ασκηθούν στην καταγραφή και την ερμηνεία της ελληνικής και της ξένης τουριστικής κίνησης. • Να συνειδητοποίησουν τη σημασία της τήρησης στατιστικών στοιχείων τουριστικής κίνησης για τη διαχείριση της επιχείρησης και τη διαμόρφωση της τουριστικής πολιτικής. • Να εντοπίσουν νέες μορφές και νέους τύπους τουριστών ανάλογα με τη σύνθεσή τους. • Να ασκηθούν στην ερμηνεία των αυξομειώσεων στην τουριστική κίνηση της χώρας.	• Οι μαθητές απευθύνονται στην ΕΣΥΕ ή /και τον ΕΟΤ και καταγράφουν τα στοιχεία τουριστικής κίνησης για τον νομό ή την περιφέρειά τους, τόσο συγχρονικά όσο και διαχρονικά. Εξάγουν συμπεράσματα και προβαίνουν σε πρότασεις για την Πολιτεία ή τις επιχειρήσεις της περιοχής τους. • Συγκεντρώνουν στοιχεία τουριστικής κίνησης του τελευταίου έτους για την Ελλάδα και μια άλλη Ευρωπαϊκή, Μεσογειακή ή Βαλκανική χώρα, συντάσσουν σχετικό πόρισμα και προβαίνουν σε προτάσεις χάραξης τουριστικής πολιτικής. • Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες. Τους δίνονται διάφορα σενάρια αυξομειώσεων ή μεταβολής στη σύνθεση της τουριστικής κίνησης και προβαίνουν σε προτάσεις για τις τουριστικές επιχειρήσεις.

4. Μοντέλα Κοινωνικής Οργάνωσης των Κρατικών 'Τουριστικών Υπηρεσιών.

Ενότητες Περιεχομένου	Εκπαιδευτικοί Στόχοι	Δραστηριότητες
• Μοντέλα κοινωνικής οργάνωσης των κρατικών υπηρεσιών (πχ. προσανατολισμός προς την προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς, την εξυπηρέτηση των πελατών-τουριστών, την οικονομική ανάπτυξη, την αειφόρο ανάπτυξη κτλ.). • Οργάνωση των ελληνικών κρατικών υπηρεσιών. Δομές, μοντέλα και προσανατολισμοί. • Οργάνωση των διεθνών υπηρεσιών τουρισμού, με ειδικότερη έμφαση στις υπηρεσίες της Ε.Ε.. Δομές, μοντέλα, προσανατολισμοί και Οδηγίες.	• Να γνωρίσουν τις βασικές δομές και λειτουργίες των ελληνικών και διεθνών υπηρεσιών τουρισμού. • Να διακρίνουν τα μειονεκτήματα και τα πλεονεκτήματα των διαφόρων μοντέλων κοινωνικής οργάνωσης των υπηρεσιών τουρισμού. • Να εκτιμήσουν αυτά τα μοντέλα κοινωνικής οργάνωσης του τουρισμού που προσανατολίζονται προς την αειφόρο ανάπτυξη.	• Οι μαθητές κατασκευάζουν οργανογράμματα των ελληνικών, περιφερειακών και διεθνών υπηρεσιών τουρισμού, χρησιμοποιώντας στοιχεία του ΕΟΤ ή διεθνών οργανισμών. • Οργανώνουν εκθέσεις για τις διάφορες δραστηριότητες του ΕΟΤ σε διάφορα επίπεδα (διεθνές, περιφερειακό, νομαρχιακό κτλ.). • Καταγράφουν τα τουριστικά προγράμματα του ΕΟΤ για τους ξένους και τους Ελληνες τουρίστες και τα αξιολογούν ως προς το βαθμό που εναρμονίζονται με τα πρότυπα μοντέλα κοινωνικής οργάνωσης των τουριστικών υπηρεσιών. • Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες οι οποίες αναλαμβάνουν τη σύγκριση των υπηρεσιών τουρισμού της Ελλάδας και μιας άλλης χώρας. Εξάγουν συμπεράσματα για το βαθμό ανταπόκρισης στα πρότυπα κοινωνικής οργάνωσης. • Εξετάζουν διαφημιστικά φυλλάδια της Ελλάδας και άλλων χωρών και εξάγουν συμπεράσματα για τα μοντέλα που υποκρύπτονται. • Αξιοποιούν σχετικές βιντεοταινίες του ΕΟΤ για τις Ελληνικές υπηρεσίες τουρισμού.

5. Τουρισμός και Ελληνική Οικονομία

Ενότητες Περιεχομένου	Εκπαιδευτικοί Στοχοι	Δραστηριότητες
• Μακρο-οικονομικές επιδράσεις του τουρισμού (συμβολή στο ΑΕΠ, στο ισοζύγιο, στην απασχόληση, τουριστικές επιχειρήσεις κτλ.) • Μικρο-οικονομικές επιδράσεις του τουρισμού. Τουρισμός ως καταναλωτικό αγαθό. Θέση του στον προϋπολογισμό των νοικοκυριών. Τουρισμός και κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο της οικογένειας κτλ.). • Τουρισμός και σχολικός επαγγελματικός προσανατολισμός. • Τουρισμός και οικονομική ανάπτυξη της χώρας.	• Να συνειδητοποίησουν τη σημασία του τουρισμού στην ελληνική και την τοπική/περιφερειακή οικονομία. • Να ανακαλύψουν την αξία του τουρισμού ως καταναλωτικού αγαθού για τις ελληνικές οικογένειες. • Να αντιληφθούν το ρόλο του τουρισμού στη μελλοντική τους εκπαιδευτική σταδιοδρομία. • Να προβληματιστούν για τη συμβολή του τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας.	• Κατασκευάζουν πίνακες και διαγράμματα για τη διαχρονική συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ ή το ισοζύγιο πληρωμών της Ελλάδας. • Συγκροτούν ομάδες οι οποίες εξετάζουν τη συμβολή του τουρισμού στις οικονομικές δραστηριότητες δύο περιφερειών της Ελλάδας η μία από τις οποίες είναι η δική τους. • Συγκροτούν ομάδες οι οποίες εξετάζουν τη συμβολή του τουρισμού στην οικονομία της Ελλάδας και μιας άλλης χώρας • Διεξαγάγουν μικρο-έρευνες σε νοικοκυριά της περιοχής και διαπιστώνουν το ποσοστό του προϋπολογισμού που διατίθενται για τουρισμό (εσωτερικό ή εξωτερικό). Ταξινομούν, συχετίζουν και παρουσιάζουν τα αποτελέσματα. • Συγκροτούν δύο "αντίπαλες" ομάδες, ως προς τη συμβολή του τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Συζητούν τα πορίσματά τους στην τάξη.

6. Τουρισμός, Κοινωνία και Πολιτισμός

Ενότητες Περιεχομένου	Εκπαιδευτικοί Στόχοι	Δραστηριότητες
• Εισαγωγή: Κοινωνικές και πολιτισμικές επιδράσεις του τουρισμού στον πολιτισμό της χώρας φιλοξενίας και καταγωγής (π.χ. νέες αξίες, νέα κοινωνικά πρότυπα συμπεριφοράς και κατανάλωσης, θετικές και αρνητικές επιδράσεις κτλ.) • Επιδράσεις του τουρισμού στη γλώσσα της χώρας φιλοξενίας. • Τουρισμός και εγληματικότητα (π.χ. κλοπές, ναρκωτικά, βιασμούς κτλ.) • Συμβολή του τουρισμού στη διεθνή ειρήνη και κατανόηση. • Ο τουρισμός ως παράγοντας κοινωνικής και πολιτισμικής αλλαγής.	• Να συνειδητοποιήσουν τις αμφίδρομες κοινωνικές και πολιτισμικές επιδράσεις του τουρισμού, τόσο στη χώρα φιλοξενίας όσο και στη χώρα καταγωγής. • Να διερευνήσουν τις επιδράσεις του εξωτερικού τουρισμού στην κοινωνία, τον πολιτισμό και τη γλώσσα της Ελλάδας ως χώρα φιλοξενίας. • Να ευαισθητοποιηθούν ως προς τα θετικές και τις αρνητικές κοινωνικες και πολιτισμικές επιδράσεις του εξωτερικού τουρισμού.	• Αναζητούν από την ιστορία παραδείγματα θετικών ή αρνητικών επιδράσεων τουριστών στην κοινωνία και τον πολιτισμό των χωρών καταγωγής ή φιλοξενίας. • Πραγματοποιούν μικροέρευνες και συγκρίνουν κοινωνικά πρότυπα ντόπιων σε περιοχές, με λιγότερη ή περισσότερη τουριστική κίνηση. • Εξετάζουν τοπικές εφημερίδες, σε λιγότερο ή περισσότερο τουριστικές περιοχές και καταγράφουν τη χρήση ξενόγλωσσων όρων. • Συγκροτούνται ομάδες μαθητών οι οποίες εξετάζουν τη χρήση ξενόγλωσσων επιγραφών από καταστήματα σε περισσότερο ή λιγότερο τουριστικές περιοχές. • Εξετάζουν το επίπεδο εγκληματικότητας σε τουριστικές και μη τουριστικές περιοχές. • Μαθητές που έχουν ταξιδεύσει στο εξωτερικό ή μαθητές από άλλες χώρες συζητούν στην τάξη για τις ξένες επιγραφές στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες. • Συζητούν τα στερεότυπα που έχουν οι μαθητές για λαούς άλλων χωρών και πώς ο τουρισμός μπορεί να συμβάλει στην καταπολέμησή τους και στην εδραίωση της διεθνούς ειρήνης. • Συγκροτούνται «αντίπαλες» ομάδες μαθητών οι οποίες συζητούν για τις θετικές και τις αρνητικές επιδράσεις του τουρισμού.

7. **Τουρισμός, Κίνδυνοι και Μέτρα Προστασίας**

Ενότητες Περιεχομένου	Εκπαιδευτικοί Στόχοι	Δραστηριότητες
• Τουρισμός και κίνδυνοι για την υγεία των πολιτών της χώρας καταγωγής και φιλοξενίας (πχ. επιδημίες κτλ.) • Κίνδυνοι για το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον της χώρας φιλοξενίας. • Κίνδυνοι από μαζικές φυσικές (πχ. σεισμούς, δασοπυρκαγιές), τεχνολογικές καταστροφές (πχ. χημικές διαρροές, κτλ) καθώς και από πολιτικές κρίσεις (π.χ. πόλεμος, τρομοκρατία, απαγωγές κτλ.). • Μέτρα προστασίας και οδηγίες για αντίστοιχους κινδύνους, για τους πολίτες, τους τουρίστες, τους εργαζόμενους και τις επιχειρήσεις κτλ..	• Να κατανοήσουν τους ποικίλους κινδύνους που συνεπάγεται ο τουρισμός για τους τουρίστες, τους πολίτες, τους εργαζόμενους και γενικά για τις χώρες καταγωγής και φιλοξενίας. • Να συνειδητοποίησουν ότι οι σχετικοί κίνδυνοι αφορούν τόσο τη χώρα φιλοξενίας όσο και τη χώρα καταγωγής. • Να αναπτύξουν δεξιότητες ως μελλοντικοί τουρίστες, ως αυριανοί πολίτες της χώρας φιλοξενίας και ως μελλοντική εργαζόμενοι σε τουριστικές επιχειρήσεις στην αντιμετώπιση των διάφορων κινδύνων. • Να προβληματιστούν για τα μέτρα προστασίας κατά των κινδύνων και την παραβίαση του δικαιώματος προστασίας των προσωπικών δεδομένων.	• Ομάδες μαθητών, ίσως κατά ήπειρο, πραγματοποιούν έρευνες για τα εμβόλια που απαιτούνται για τους τουρίστες. • Συγκροτούνται ομάδες μαθητών οι οποίες εξετάζουν τις ταξιδιωτικές οδηγίες των διαφόρων χωρών καταγωγής για τους πολίτες-τουρίςτες τους. • Ομάδες μαθητών εξετάζουν τις επιδράσεις του τουρισμού στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον, των λιγότερο ή περισσότερο τουριστικών περιοχών της χώρας. • Κατασκευάζονται σενάρια μαζικών καταστροφών (πχ. σεισμών, παλιρροϊκό κύμα, δασοπυρκαγιά, τροφική δηλητηρίαση κτλ.) που εκδηλώνονται σε περιοχές με μαζικό τουρισμό. Τα σενάρια δίνονται σε ομάδες μαθητών οι οποίες διαμορφώνουν μέτρα προστασίας για τουρίστες, εργαζόμενους κτλ. Για τεκμηρίωση απευθύνονται σε σχετικές υπηρεσίες πολιτικής προστασίας της χώρας και διεθνών οργανισμών.

8. Επίλογος: Τουρισμός και Προοπτικές κατά τον 21ο Αιώνα.

Ενότητες Περιεχομένου	**Εκπαιδευτικοί Στόχοι**	**Δραστηριότητες**
• Τουρισμός και νέες τεχνολογίες • Τουρισμός, υπερκρατικές οργανώσεις (πχ. Ε.Ε.) και παγκοσμιοποίηση. • Νέες μορφές τουρισμού και νέα τουριστικά προϊόντα κατά τον 21ο αιώνα(π.χ. αυτονόμηση του τουρίστα-καταναλωτή κτλ) • Το μέλλον του τουριστικού ταξιδιού	• Νε εξετάσουν το ρόλο των νέων τεχνολογιών και ειδικότερα της πληροφορικής και του διαδικτύου στην ανάπτυξη νέων υπηρεσιών, νέων προϊοντων και νέων μορφών τουρισμού. • Να συνδέσουν την παγκοσμιοποίηση και την συγκρότηση υπερκρατικών μορφών κοινωνικής οργάνωσης (πχ. Ε.Ε.) με την ανάδειξη του τουρισμού ως φαινόμενου γεωπολιτικής σημασίας. • Να προβληματιστούν με το ρόλο της μετα-βιομηχανικής κοινωνίας και της τηλεργασίας στην αναπτυξη νέων μορφών τουρισμού.	• Πραγματοποιούν μικροέρευνες σε τουριστικές επιχειρήσεις, όπου εξετάζονται οι τουριστικές δραστηριότητες πριν και μετά την εισαγωγή των νέων τεχνολογιών. Συμπεραίνουν για τις επιδράσεις των νέων τεχνολογιών στην ανάδειξη νέων μορφών τουρισμού ή νέων μορφών διαχείρησης. • Εξετάζουν τις μορφές και τους τύπους του τουρισμού, ανάλογα με το βιομηχανικό επίπεδο περιφερειών ή χωρών. • Διεξαγάγουν μικρο-μελέτες όπου συγκρίνουν τις τουριστικές προτιμήσεις των πολιτών ανάλογα με την απασχόληση και την εμπλοκή τους σε μορφές τηλεργασίας. • Συγκροτούνται ομάδες που εξετάζουν το γεωπολιτικό ρόλο του τουρισμού.

Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα της Γερμανικής Γλώσσας για την Β' τ'αξη του 1ου Κύκλου και τον 2ο Κύκλο της Ειδικότητας Υπαλλήλων Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων στα ΤΕΕ

Ο σκοπός και η διδακτέα ύλη του μαθήματος της Γερμανικής Γλώσσας την Β' τάξη του Α' Κύκλου και τον Β' Κύκλο της Ειδικότητας Υπαλλήλων Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων στα ΤΕΕ ορίζονται ως εξής:

Α. Γενικοί διδακτικοί στόχοι του μαθήματος

Διακρίνονται δύο διδακτικοί στόχοι:

- διδακτικοί στόχοι που ισχύουν για όλα τα μαθήματα και οι οποίοι ονομάζονται γενικοί διδακτικοί στόχοι και
- διδακτικοί στόχοι που ισχύουν αποκλειστικά για το μάθημα των γερμανικών και οι οποίοι ονομάζονται ειδικοί διδακτικοί στόχοι.

Ένας σημαντικός γενικός στόχος της σχολικής εκπαίδευσης είναι να συντελέσει στην ανάπτυξη της γενικής επικοινωνιακής ικανότητας του μαθητή, δηλαδή της ικανότητας να ανταποκρίνεται σωστά σε καταστάσεις επικοινωνίας. Πρέπει ακόμα οι μαθητές να ευαισθητοποιηθούν σε επικοινωνιακούς τρόπους συμπεριφοράς και να αποκτήσουν αντίληψη για τις συνθήκες της επικοινωνιακής πράξης.

Συνυφασμένος με το γενικό στόχο «επικοινωνιακή ικανότητα» είναι και ένας άλλος γενικός στόχος, δηλ. η ικανότητα του μαθητή για συνεργασία, η ετοιμότητα και η ικανότητα να αποδέχεται τους άλλους, να σέβεται τη γνώμη τους και να επιδιώκει τη συναίνεση στην από κοινού αντιμετώπιση των δυσκολιών και στη λύση των προβλημάτων. Απαραίτητη προϋπόθεση για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός είναι να στηρίζεται η διδασκαλία στη συνεργασία μαθητή - δασκάλου.

Σ' έναν κόσμο όπου οι γνώσεις αναπτύσσονται με ταχείς ρυθμούς και ξεπερνιόνται γρήγορα, ο παραδοσιακός τρόπος μετάδοσης γνώσεων είναι μόνο ένας στόχος της σχολικής εκπαίδευσης. Παράλληλα είναι σημαντικό να αποκτήσουν οι μαθητές ικανότητες και δεξιότητες για παραπέρα αυτοδύναμη μάθηση. Το μάθημα της γερμανικής γλώσσας όπως και τα άλλα μαθήματα εξοικειώνει τον μαθητή με τις μεθόδους εργασίας που πρέπει να ακολουθεί και τον βοηθάει να αναπτύσσει στρατηγικές μάθησης και τρόπους λύσης προβλημάτων. Μ' αυτόν τον τρόπο η διδασκαλία της γερμανικής γλώσσας συμβάλλει στο να αποκτούν οι μαθητές ικανότητες που τις χρησιμοποιούν και στα άλλα μαθήματα και τους δίνει τη δυνατότητα να τις αξιοποιούν με αυτενέργεια και εκτός σχολείου, π.χ. στις σπουδές τους και αργότερα στο επάγγελμά τους.

Β. Ειδικοί διδακτικοί στόχοι

1. Πεδία επικοινωνίας και επιμέρους γλωσσικοί τομείς

Ο σπουδαιότερος διδακτικός στόχος είναι η διεύρυνση της επικοινωνιακής ικανότητας στη γερμανική γλώσσα. Η ικανότητα αυτή περιλαμβάνει τις:

- αποδεκτικές δεξιότητες (πρόσληψη πληροφοριών, ακουστική, οπτικοακουστική και αναγνωστική κατανόηση)
- παραγωγικές δεξιότητες (μετάδοση πληροφοριών: ομιλία, γραφή)
- δεξιότητες που στηρίζονται στο διάλογο και στην αλληλεπίδραση (άμεση προφορική - ανταλλαγή πληροφοριών με έναν ή περισσότερους συνομιλητές).

Πρέπει να γίνεται διαχωρισμός μεταξύ προφορικής επικοινωνίας (ακουστική αντίληψη, ομιλία) και γραπτής επικοινωνίας (ικανότητα στην ανάγνωση και γραφή) παρόλο που στην πράξη συναντούμε συχνότερα μικτές μορφές επικοινωνίας.

Η επικοινωνία στο μάθημα μπορεί να είναι πραγματική ή τεχνητή (προσποιητή). Η πραγματική επικοινωνία λαμβάνει χώρα στην αίθουσα διδασκαλίας. Συνομιλητές είναι οι μαθητές στο μαθητικό τους ρόλο και ο καθηγητής στο διδακτικό του ρόλο (π.χ. μαθητής και καθηγητής συζητούν για τα σχέδια των διακοπών τους). Στην τεχνητή (προσποιητή) επικοινωνία οι μαθητές προσποιούνται πράξεις ή/και πρόσωπα (π.χ. ένας μαθητής μεταφέρεται νοερά στη θέση ενός Γερμανού τουρίστα σε ένα ελληνικό νησί και προσπαθεί να προσανατολιστεί σε καθημερινές καταστάσεις).

Ακόμα θα πρέπει να προβλέπονται δραστηριότητες στο μάθημα στις οποίες θα τονίζεται η αισθητική πλευρά της γλώσσας (π.χ. ποιήματα, τραγούδια, διηγήματα, Hφrspiele), καθώς και δραστηριότητες –κατά τις οποίες γίνεται γλωσσική μεταφορά από τα γερμανικά στα ελληνικά και το αντίστροφο. Η μετάφραση θεωρείται αυτοδύναμος διδακτικός στόχος, διότι οι μαθητές στην Ελλάδα μπορούν εύκολα να βρεθούν σε κατάσταση επικοινωνίας, κατά την οποία θα χρειαστεί να «μεταφέρουν γλωσσικά» πληροφορίες από τα ελληνικά και το αντίστροφο.

Έτσι, για το μάθημα της γερμανικής γλώσσας προκύπτουν τα εξής πέντε βασικά πεδία επικοινωνίας:

- επικοινωνία που στηρίζεται στον άμεσο διάλογο και στην άμεση αλληλεπίδραση

* πραγματική επικοινωνία

*τεχνητή επικοινωνία

- πρόσληψη πληροφοριών
- μεταβίβαση πληροφοριών
- η αισθητική πλευρά της γλώσσας
- η μετάφραση.

Τα πέντε πεδία επικοινωνίας πραγματώνονται στους ακόλουθους επιμέρους γλωσσικούς τομείς:

- γραφή (ορθογραφία)
- προφορά και τονισμός
- λεξιλόγιο και παραγωγή λέξεων
- γραμματική, μορφολογία, σύνταξη, γραμματική μέσα στο κείμενο (π.χ. συνδέσεις προτάσεων)
- λεκτικές πράξεις (λειτουργίες της γλώσσας: π.χ. να εκφράζουν απορίες, να προτείνουν, να διατυπώνουν υποθέσεις κ.λπ.)
- καταστάσεις επικοινωνίας, είδη κειμένων
- θεματικές περιοχές (μαζί με τα στοιχεία πολιτισμού).

Στα ΤΕΕ οι μαθητές διαθέτουν αυξημένες νοητικές και γνωστικές ικανότητες και αναπτύσσονται σε αυτόνομους και υπεύθυνους ανθρώπους. Έτσι δίνονται οι προϋποθέσεις, υπερβαίνοντας τα όρια της ατελούς μελέτης και εξάσκησης, να δημιουργήσουν μια δική τους διαδικασία μάθησης και να εμβαθύνουν στις βασικές δομές της γλώσσας και στις συνθήκες λεκτικών πράξεων (επικοινωνίας). Για αυτό τον λόγο συντάσσεται ένας ιδιαίτερος διδακτικός τομέας, ο εξής: «Διαλογισμός και γνώση (ανάπλαση γνώσεων) για μάθηση, γλώσσα και επικοινωνία».

Αυτός ο διδακτικός τομέας θα συμβάλει, ώστε οι μαθητές:

- να βελτιώσουν τη διαδικασία εκμάθησης της γλώσσας στο σχολείο.
- να μπορούν γα ελέγχουν την επικοινωνιακή συμπεριφορά τους, για να είναι σε θέση να επικοινωνούν επιτυχώς έστω και με περιορισμένες γλωσσικές δεξιότητες ακόμη και στις περιπτώσεις που παρουσιάζονται δυσκολίες,
- να μπορούν να επεκτείνουν τις γνώσεις τους εκτός σχολείου, μόνοι τους χωρίς καθηγητή, ανάλογα με τις ατομικές ανάγκες τους.

Κατά τη διδασκαλία της γερμανικής γλώσσας και για να επιτευχθούν οι διδακτικοί στόχοι, θα πρέπει να δίνεται βάρος στα ακόλουθα σημεία:

Το μάθημα στα ΤΕΕ αποσκοπεί στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων σε όλα τα επίπεδα επικοινωνίας.

Ένα σημείο στο οποίο πρέπει να δοθεί βάρος είναι η προώθηση των αποδεκτικών δεξιοτήτων (πρόσληψη πληροφοριών). Εδώ πρέπει να μεταδοθούν στρατηγικές, που επιτρέπουν στους μαθητές να κατανοούν μόνοι τους γερμανικά κείμενα.

Ένα άλλο σημείο που πρέπει να τονιστεί είναι ο διάλογος, ο οποίος εκτός από την πρόσληψη πληροφοριών αποτελεί ένα σημαντικό από άποψη χρησιμότητας τομέα της γερμανικής γλώσσας. Αντίθετα, ο μονόλογος μπαίνει, κατά κάποιο τρόπο, σε δεύτερη θέση.

Το γράψιμο επίσης κατέχει μια ιδιαίτερη θέση λόγω του σημαντικού αποτελέσματος ως προς τη μάθηση, αν και ως δεξιότητα είναι δευτερεύουσας σημασίας. Τελικά, στα ΤΕΕ αποκτά ιδιαίτερη σημασία ο διδακτικός τομέας «Ανάπλαση γνώσεων και γνώση για μάθηση, γλώσσα και επικοινωνία».

Στον τομέα των γλωσσικών μέσων (γλωσσικοί επιμέρους τομείς) δίνεται βάρος στα ακόλουθα σημεία:
- προοδευτική συστηματοποίηση της εργασίας, όσον αφορά τη γραμματική και το λεξιλόγιο
- συστηματοποίηση της άσκησης προφοράς
- επιπλέον, δίνεται προσοχή και γίνεται εξάσκηση στους κανόνες που διέπουν τη γραπτή γλώσσα.

Αν και οι μαθητές στα ΤΕΕ παρακολουθούν συγκεκριμένη ειδικότητα, είναι πολύ πιθανόν να συνεχίσουν έπειτα τις σπουδές τους (εκπαίδευση ή κατάρτιση), και τελικώς να εργάζονται σε επάγγελμα του ευρύτερου τομέα στον οποίο ανήκει η ειδικότητα. Από τα παραπάνω συνάγεται ότι στον καθορισμό ειδικών διδακτικών στόχων μόνο σε κάποιο βαθμό μπορεί να ληφθεί υπόψη η πιθανή μελλοντική χρησιμοποίηση της γλώσσας (καταστάσεις επικοινωνίας, είδη κειμένων). Από την άλλη πλευρά πρέπει οι μαθητές, που προετοιμάζονται ήδη για μια συγκεκριμένη κατάσταση επικοινωνίας ή που περιστασιακά επικοινωνούν σε μια τέτοια (σπουδές σε γερμανόφωνη χώρα, αλληλογραφία, Γερμανοί φίλοι κ.λπ.), να έχουν την ευκαιρία να οικειοποιηθούν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για τις (πιθανές) ανάγκες τους. Αυτό έχει δύο συνέπειες για το μάθημα:

- Πρέπει να αποκτηθούν προσαρμόσιμες γνώσεις και δεξιότητες που να μπορούν εύκολα να χρησιμοποιηθούν σε πραγματικές καταστάσεις επικοινωνίας. Η μάθηση λοιπόν θα πρέπει να λαβαίνει χώρα σε όσο το δυνατόν πιο αυθεντικές καταστάσεις επικοινωνίας. Κάποιος που είναι συνηθισμένος να επικοινωνεί κατά το μάθημα στη γερμανική γλώσσα θα μπορεί να κάνει το ίδιο και εκτός μαθήματος. Όποιος όμως στο μάθημα εξασκείται μόνο σε προσποιητές καταστάσεις επικοινωνίας (στο «ξενοδοχείο», στη «θυρίδα έκδοσης εισιτηρίων» κ.λπ.) και μαθαίνει κυρίως Γραμματική και Λεξιλόγιο, θα αντιμετωπίσει δυσκολίες να χρησιμοποιήσει αυτά που έμαθε ελεύθερα εκτός μαθήματος σε άλλες καταστάσεις επικοινωνίας.
- Οι μαθητές θα πρέπει να προετοιμάζονται να διευρύνουν μόνοι τις γνώσεις τους και να εμβαθύνουν στα Γερμανικά ανάλογες με τις προσωπικές ανάγκες τους. Γι' αυτό το λόγο σε αυτό το αναλυτικό πρόγραμμα προβλέπεται ένας ιδιαίτερος τομέας μάθησης: «Διαλογισμός (Ανάπλαση γνώσεων) και γνώση για μάθηση, γλώσσα και επικοινωνία», ο οποίος θα προσφέρει σημαντική βοήθεια.

2. Ειδικοί διδακτικοί στόχοι στα πλαίσια των πεδίων επικοινωνίας

2.1. Ανταλλαγή πληροφοριών: πραγματική και τεχνητή αλληλεπίδραση

Η διδασκαλία της γερμανικής γλώσσας στα ΤΕΕ καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό από πραγματικές καταστάσεις επικοινωνίας. Στο μάθημα δημιουργούνται συνεχώς καταστάσεις, οι οποίες δίνουν στον καθηγητή και τους μαθητές ευκαιρία για επικοινωνία. Το μάθημα και η ίδια η διαδικασία μάθησης προσφέρει επίσης πολλές δυνατότητες για πραγματική επικοινωνία μέσα στο μάθημα. Αυτή η επικοινωνία θα πρέπει να παίζει σημαντικό ρόλο στο μάθημα των ΤΕΕ.

Στα ΤΕΕ, με το πέρασμα της ηλικίας, ελαττώνεται η επιθυμία των μαθητών να υποδυθούν ρόλους. Γι' αυτό το λόγο πρέπει τα καθαρά παιχνίδια ρόλων να αντικαθίστανται με «προγραμματισμένα παιχνίδια» που προκύπτουν από τον κόσμο σκέψης και εμπειριών των μαθητών και αγγίζουν τη φαντασία, την πραγματικότητα και τα πνευματικά ενδιαφέροντά τους (Στα Planspiele –προγραμματισμένα παιχνίδια– μεταφέρεται ο ίδιος ο μαθητής σε μία υποθετική κατάσταση, του λέμε π.χ. «Φαντάσου ότι το ξενοδοχείο που δουλεύεις πλημμύρισε. Ποια θα ήταν τα πρώτα τρία πράγματα που θα έκανες. Αιτιολόγησε.») Όσο διευρύνονται οι γνώσεις τους στη γλώσσα, θα πρέπει οι μαθητές να περνούν σε όλο και πιο ελεύθερες μορφές έκφρασης. Οι μαθητές στην Β' τάξη του Α' Κύκλου και στον Β' Κύκλο των ΤΕΕ σταδιακά και ανάλογα με το επίπεδο της μάθησης της κάθε τάξης να είναι σε θέση:
- να παρακολουθούν την πραγματική επικοινωνία στο μάθημα και να παίρνουν ενεργά μέρος σε αυτή (π.χ. να επηρεάζουν τη συνομιλία, να παρακαλούν για διευκρίνηση ή επανάληψη και να επιβεβαιώνουν ότι κατανόησαν μια απάντηση, να διατυπώνουν εκ νέου προτάσεις, να κάνουν περιλήψεις, να παίρνουν θέση κ.λπ.)
- να διεξάγουν μια συνομιλία για ένα συγκεκριμένο θέμα ή μία συνομιλία σε προσποιητή επικοινωνία και σταδιακά να χρησιμοποιούν πιο σύνθετα μέσα προφορικής έκφρασης

- να χρησιμοποιούν στρατηγικές και τεχνικές ανάλογε με το επίπεδο μάθησης, οι οποίες θα προωθούν την επίτευξη της επικοινωνιακής διαδικασίας, δηλ. περιφραστικές εξηγήσεις, όταν προκύπτουν δυσκολίες διατύπωσης κ.λπ.).

2.2. Πρόσληψη πληροφοριών: προφορικός και γραπτός λόγος

Η κατανόηση προφορικού και γραπτού λόγου είναι μία από τις στοιχειώδεις επικοινωνιακές ικανότητες. Επιπλέον αποτελεί προϋπόθεση για ομιλία / γραφή, καθώς και για την ίδια την εκμάθηση της γλώσσας. Γι' αυτούς τους λόγους θα πρέπει στο μάθημα να δίνεται βάρος στην προώθηση των αποδεκτικών δεξιοτήτων. Ανώτατος διδακτικός στόχος είναι η αποκωδικοποίηση κειμένου του προφορικού ή γραπτού λόγου ανάλογα με το είδος του κειμένου και τους εκάστοτε στόχους κατανόησης. Τις περισσότερες φορές δεν πρόκειται για κατανόηση λέξη προς λέξη αλλά για συνολική και επιλεκτική κατανόηση.

Η κατανόηση ενός κειμένου επιτυγχάνεται μέσω γενικών γλωσσικών ικανοτήτων (π.χ. διεύρυνση του λεξιλογίου) καθώς επίσης και μέσω ειδικών ικανοτήτων δεξιότητας. Η συστηματική εξάσκηση για την κατανόηση ενός κειμένου στα ΤΕΕ πρέπει να επικεντρώνεται κυρίως στο εξής: Να ασκούνται οι μαθητές σε στρατηγικές που να καθιστούν δυνατή την κατανόηση στην ξένη γλώσσα.

Αυτές οι στρατηγικές είναι κυρίως:

- ο περιορισμός στην πρόσληψη των πλέον απαραίτητων και ενδιαφερουσών πληροφοριών
- η προσπάθεια διαφορετικής εμβάθυνσης ως προς την κατανόηση, ανάλογα κάθε φορά με το είδος του κειμένου και τον προσωπικό στόχο κατανόησης (γενική άποψη, κατανόηση των σπουδαιότερων πληροφοριών, πρόσληψη συγκεκριμένων πληροφοριών, λεπτομερής κατανόηση). Με αυτή την προσπάθεια συνδέεται και η ικανότητα επικέντρωσης σε βασικότερες πληροφορίες και ταυτόχρονα απόρριψης άλλων δευτερεύουσας σημασίας.
- η ενεργοποίηση γνώσεων που ήδη υπάρχουν («Τι περιμένω από ένα κείμενο με τον τίτλο Χ», «Τι ξέρω γι' αυτό το θέμα»), η διατύπωση υποθέσεων για ένα κείμενο και ο έλεγχός τους («Πιθανόν το κείμενο λέει ότι ...»).
- η δυνατότητα διάκρισης σπουδαίων πληροφοριών από λιγότερα σπουδαίες
- η επικέντρωση σε τμήματα του κειμένου ευκολότερα κατανοητά και η αξιοποίηση (εκμετάλλευση) αυτών για την αποκωδικοποίηση τμημάτων του κειμένου γλωσσικά δυσκολοκατανόητων.
- η απόκτηση γενικής εποπτείας του επικοινωνιακού χώρου (δηλ. της επικοινωνιακής κατάστασης) –«Ποιος επικοινωνεί με ποιον σε ποια κατάσταση και με ποια πρόθεση, για ποιο θέμα»– και η αξιοποίησή του για την κατανόηση του κειμένου. Εδώ ανήκει και η ικανότητα ταύτισης των συνομιλητών με τους ρόλους τους και η ικανότητα διάκρισης της σχέσης μεταξύ των συνομιλητών (φίλοι ή γνωστοί / ξένοι – σχέση ισότιμη / σχέση ιεραρχική). Η σωστή ερμηνεία τέτοιων παραγόντων είναι συχνά απαραίτητη για την κατανόηση κειμένων.
- η αξιοποίηση των γλωσσικών συμφραζομένων, των καταστάσεων και των πληροφοριών του κειμένου, κατά κύριο λόγο για:
  * την αποκόμιση πληροφοριών για τη συνέχεια ενός κειμένου
  * την κατανόηση μη κατανοηθεισών πληροφοριών (λέξεων, εκφράσεων, προτάσεων ...)
- η χρησιμοποίηση στον προφορικό λόγο μη ρηματικών (μη λεκτικών) (χειρονομίες, μιμική), προσωδιακών (εκτόνιση, τόνος στην πρόταση) και παραγλωσσικών στοιχείων (ένταση φωνής, τονισμός, ταχύτητα λόγου ...) με σκοπό την κατανόηση
- η ερμηνεία του οπτικού περιβάλλοντος ενός κειμένου (π.χ. του τρόπου που είναι τυπωμένο, των σημείων στα οποία δίνεται έμφαση, των εικόνων, του χωρισμού εμφανών ενοτήτων)
- η αναγνώριση της δομής ενός κειμένου με βάση στοιχεία του περιεχομένου, στοιχεία λογικά και στοιχεία που αποτελούν τους συνδετικούς κρίκους του κειμένου
- η χρησιμοποίηση κομματιών του κειμένου, όπως αριθμοί, κύρια ονόματα, γεωγραφικοί όροι, παραγωγικά ονόματα, διεθνούς χρήσης λέξεις κ.λπ.
- η χρησιμοποίηση των κανόνων και η παραγωγή λέξεων με σκοπό την κατανόηση καινούριων λέξεων (π.χ. Umweltschutz).

Στα ΤΕΕ, τέτοιου είδους στρατηγικές πρέπει να καθίστανται οικείες στους μαθητές και να βρίσκονται στο κέντρο της εξάσκησης κατανόησης. Συγχρόνως δεν συνίσταται η μέθοδος κατανόησης ενός κειμένου λέξη προς λέξη. Πολύ περισσότερο πρέπει να αναπτυχθεί η ικανότητα πρόσληψης πληροφοριών από κείμενα με κλιμακούμενες δυσκολίες (π.χ. κείμενα με νέες λέξεις ή με νέα γραμματική ή συντακτικά φαινόμενα). Άλλες τεχνικές, κατευθυνόμενες από τον καθηγητή, είναι π.χ.: να απαντούν οι μαθητές σε ερωτήσεις σχετικές με το κείμενο, να ταξινομούν εικόνες στα κατάλληλα μέρη των κειμένων, να επανακατασκευάζουν ένα κείμενο που άκουσαν ή διάβασαν από μεμονωμένες προτάσεις, να ταξινομούν λέξεις ή συντάγματα από ένα κείμενο σε εναλλακτικές μορφές έκφρασης που τους έχουν δοθεί, να αναγνωρίζουν ,αν λείπουν από κάποιο κείμενο, μεμονωμένες εκφράσεις που τους έχουν δοθεί (π.χ. να σημειώνουν «σωστό – λάθος»), να συμπληρώνουν γραπτά νοηματικά κενά σε ένα κείμενο (λέξεις ή μικρά συντάγματα, τα οποία μπορεί να τους έχουν δοθεί από πριν), να αντιστοιχούν την αρχή ή το τέλος προτάσεων σε κάποια κείμενα, που έχουν ακούσει ή διαβάσει, αν ανταποκρίνονται σε ένα απλό κείμενο οδηγιών (π.χ. να σχεδιάσουν μια εκδρομή με βάση τις οδηγίες ή να γράφουν μια λίστα για προμήθειες με βασικές ανάγκες κάποιας ξενοδοχειακής μονάδας).

Στις τεχνικές πρόσληψης πληροφοριών οι μαθητές μπορούν να ασκηθούν καλύτερα, όταν ασχολούνται καλύτερα όταν ασχολούνται με αυθεντικά κείμενα, που προκαλούν το ενδιαφέρον των μαθητών και συνεπώς υποστηρίζουν ένα φυσικό τρόπο ακοής και διαβάσματος (π.χ. αποσπάσματα από διαφημιστικά φυλλάδια, άρθρα, εφημερίδες και περιοδικά, αγγελίες, συνεντεύξεις). Το βαθμό δυσκολίας δε θα πρέπει να τον προσδιορίζει η έκταση των κειμένων αλλά το είδος τους και αναφερόμενες σε αυτά ασκήσεις.

Πρόσληψη πληροφοριών: προφορικός λόγος

Β' τάξη Α' Κύκλου και Β' Κύκλος

Οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν συνολικά ή επιλεκτικά αυθεντικά κείμενα που περιέχουν διάλογους ή μονολόγους, από τον τομέα των εμπειριών ή των ενδιαφερόντων τους. Τα κείμενα θα πρέπει να περιέχουν ποσότητα πληροφοριών ανάλογη με το επίπεδο του μαθητή και να έχουν λίγες άγνωστες λέξεις, των οποίων η σημασία θα συνεπάγεται από τα συμφραζόμενα και δεν θα επηρεάζει την κατανόηση. Η ταχύτητα του λόγου θα πρέπει να είναι η κανονική και η προφορά να μην έχει ή να έχει ελάχιστα διαλεκτικά στοιχεία.

Διάρκεια των κειμένων:

- Β' τάξη Α' Κύκλου: το πολύ 2-3 λεπτά
- Β' Κύκλος: το πολύ 5 λεπτά

Πρόσληψη πληροφοριών: γραπτός λόγος

Οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν αυθεντικά ή φαινομενικά αυθεντικά κείμενα με θέματα τα οποία έχουν σχέση με τις εμπειρίες και τα ενδιαφέροντά τους. Τα κείμενα μπορεί να περιέχουν άγνωστες λέξεις των οποίων η σημασία θα συνεπάγεται από τα συμφραζόμενα ή άγνωστες λέξεις που δεν είναι σημαντικές για την κατανόηση.

Έκταση των κειμένων:

- Β' τάξη Α' Κύκλου: το πολύ 250 λέξεις
- Β' Κύκλος: το πολύ 500 λέξεις.

Αυτά τα δεδομένα σχετικά με την έκταση του κειμένου από μόνα τους δεν λένε τίποτα για το βαθμό δυσκολίας του, επειδή αυτόν τον προσδιορίζουν όχι η έκταση αλλά το είδος του κειμένου και οι αναφερόμενες σε αυτό ασκήσεις. Γι' αυτό το λόγο η έκταση των κειμένων, όπως δίνεται αυτή παραπάνω δεν πρέπει να θεωρείται δεσμευτική και δεν αποκλείει μικρότερα κείμενα.

2.3. Μεταβίβαση πληροφοριών: προφορικός και γραπτός λόγος

Πρόσληψη και μεταβίβαση πληροφοριών βρίσκονται συχνά σε στενή σχέση μεταξύ τους και εμφανίζονται πολλές φορές ταυτόχρονα και στην πραγματικότητα και στο μάθημα. Πρέπει όμως να διδάσκονται να ασκούνται οι μαθητές σε αυτές με διαφορετικές τεχνικές. Και οι διδακτικοί στόχοι διαφέρουν μεταξύ τους, ανάλογα με το επίπεδο γνώσεων, μια και οι αποδεκτικές δεξιότητες της πρόσληψης πληροφοριών αναπτύσσονται γρηγορότερα από τις δεξιότητες της μεταβίβασης πληροφοριών. Γι' αυτό πρέπει να γίνεται πιο εντατική άσκηση στην ομιλία και στη γραφή απ' ό,τι στην ακουστική και αναγνωστική κατανόηση.

Προφορικός λόγος

Μεταβίβαση πληροφοριών, δηλαδή «μονόλογος», θα πρέπει να εμφανίζεται μόνο στα πλαίσια διαλόγου (π.χ. εντός μιας συνομιλίας). Σε αυτό το επίπεδο γνώσης της γλώσσας δεν πρέπει να επιβαρύνονται οι μαθητές με είδη κειμένων που περιέχουν μονόλογο, όπως διάλεξη ή ομιλία, που προϋποθέτουν μακρύ μονόλογο ανεξάρτητα από επικοινωνιακή κατάσταση. Η ομιλία σε αυτό το επίπεδο συσχετίζεται με τον συνομιλητή και είναι στενά συνδεδεμένη με την επικοινωνιακή κατάσταση. Εννοείται ότι οι μαθητές θα πρέπει να εισάγονται σταδιακά στην ομιλία που είναι συνδεδεμένη με επικοινωνιακή κατάσταση, σε ομιλία που να αναφέρεται σε κάποιο θέμα («μιλώ για»), π.χ.:

- περιγραφική: σύντομη συναφή περιγραφή όντων, πραγμάτων κ.λπ.
- αφηγηματική: σύντομη αναφορά ή διήγηση ενός συμβάντος / βιώματος
- επιχειρηματολογία: σύντομη έκφραση άποψης (π.χ. αναφορά σε μια άποψη και διατύπωση εναλλακτικής άποψης και αιτιολόγησης).

Γραπτός λόγος

Έχει διαπιστωθεί ότι ο γραπτός λόγος είναι μια δεξιότητα που την χρειάζονται σχετικά σπάνια οι μαθητές σε αυθεντικές εκτός σχολείου επικοινωνιακές καταστάσεις. Από την άλλη πλευρά η παραγωγή γραπτών κειμένων προωθεί τη διαδικασία μάθησης σε μεγάλο βαθμό, επειδή οι μαθητές σχεδιάζουν και πραγματώνουν τη γλώσσα σιγά, συγκεντρωτικά και συνειδητά (κατά το γραπτό λόγο εγείρονται σχετικά υψηλές απαιτήσεις και στην τυπική ορθότητα). Συνεπώς, ο γραπτός λόγος ανταποκρίνεται στο γνωστικό και νοητικό επίπεδο των μαθητών ΤΕΕ. Γι' αυτό θα πρέπει να δίδεται στο γραπτό λόγο ιδιαίτερη σημασία.

- Ο γραπτός λόγος θα πρέπει, αν είναι δυνατόν, να είναι αυθεντικός (π.χ. αλληλογραφία της τάξης, έγγραφες αιτήσεις σε αρχές, παρακλήσεις για πληροφοριακό υλικό κ.λπ.) Αυτό, εμπειρικά, χρησιμεύει ως σπουδαίο κίνητρο, επειδή υπάρχει μια αυθεντική κατάσταση χρησιμότητας με πραγματικούς γερμανόφωνούς συνομιλητές. Αν υπάρξει ανάγκη, μπορούμε να ανατρέξουμε στον τεχνητό (προσποιητό) γραπτό λόγο, π.χ. μια πλασματική επιστολή σε έναν γερμανόφωνο πελάτη.

Συμπληρωματικά προσφέρεται ελεύθερο δημιουργικό γράψιμο, το οποίο εξυπηρετεί την ανάγκη δημιουργικής έκφρασης των μαθητών, π.χ. εφευρίσκουν μια ιστορία με αφορμή μια εικόνα.

Ο συναφής προφορικός και γραπτός λόγος είναι εξαιρετικά περίπλοκες και δύσκολες διαδικασίες, γιατί σε αυτές ενεργοποιούνται όλα τα επίπεδα της γλώσσας ταυτόχρονα (προφορά / ορθογραφία, μορφοσύνταξη, λεξιλόγιο, συνοχή κειμένου, περιεχόμενο, δομή ...).

Έχει διαπιστωθεί ότι οι μαθητές τις περισσότερες φορές δυσανασχετούν με την περιπλοκότητα της άσκησης. Γι' αυτό θα πρέπει το κείμενο να διδάσκεται σταδιακά και να γίνεται τμηματικά η επεξεργασία του. Συγκεκριμένα σ' ένα γραπτό κείμενο θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

- διευκρίνιση της κατάσταση (ποιος γράφει σε ποιον και για πιο θέμα - αφορμή, στόχος, είδος κειμένου)
- διευκρίνιση περιεχομένου, π.χ. συλλογή και ταξινόμηση των κυριότερων σημείων (λέξεων), σχεδιασμός δομής περιεχομένου
- καταγραφή κατά την προετοιμασία απλών προτάσεων
- γραφή ολόκληρου του κειμένου, αφού δοθεί προσοχή στη δομή του (σύνδεσμοι, αντωνυμίες, σύνταξη προτάσεων ...)
- εκ νέου επεξεργασία, διόρθωση.

Με αυτό τον τρόπο μειώνεται η περιπλοκότητα της (επικοινωνιακής) άσκησης, επειδή οι μαθητές μπορούν να συγκεντρώνουν κάθε φορά την προσοχή τους σε ένα μόνο επίπεδο.

Στο γραπτό και προφορικό λόγο θα πρέπει να γίνει εκμετάλλευση όλων των δυνατοτήτων, ώστε να γίνει η διόρθωση από τους ίδιους τους μαθητές. Κατά την εκτίμηση θα πρέπει να παίξει σπουδαίο ρόλο το είδος του κειμένου, η σχέση των συμμετεχόντων και η σκοπιμότητα του κειμένου, και όχι μόνο η γλωσσική μορφή.

2.4. Η αισθητική πλευρά της γλώσσας

Η ανάγνωση λογοτεχνικών κειμένων και η τακτική ενασχόληση με αυτά μπορεί να εμπλουτίσει σημαντικά το μάθημα, επειδή αυτά επιτρέπουν στους μαθητές να κατανοήσουν καλύτερα τον κόσμο και τους ανθρώπους και ακόμα να δίνουν αφορμές για πραγματικές γλωσσικές πράξεις.

Ο καθηγητής θα πρέπει να επιδιώκει:

- να αφυπνίσει την επιθυμία των μαθητών του να διαβάσουν λογοτεχνικά κείμενα (ποιήματα, τραγούδια, μύθους, διηγήματα κ.λπ.)
- να ευαισθητοποιήσει τους μαθητές στην αισθητική πλευρά της γλώσσας
- να μεταδώσει, μέσα από την ενασχόληση με λογοτεχνικά κείμενα, πληροφορίες για τον πολιτισμό των γερμανόφωνων χωρών.

Η ενασχόληση με τη λογοτεχνία θα πρέπει να ευχαριστεί τους μαθητές. Γι' αυτό πρέπει να επιλέγονται λογοτεχνικά κείμενα που έχουν σχέση με τις εμπειρίες τους (π.χ. λογοτεχνία για νέους). Τα λογοτεχνικά κείμενα δίνουν επίσης αφορμή ώστε οι μαθητές να προσέχουν και τον τρόπο έκφρασης.

Η ενασχόληση με τα λογοτεχνικά κείμενα μπορεί να γίνεται και βάσει της προσωπικής άποψης του κάθε μαθητή. Ο μαθητής θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να δώσει τη δική του ερμηνεία στο κείμενο. Σε αυτές τις περιπτώσεις αρκεί να εμπνευστεί γλωσσικά από το κείμενο, όσο απαιτεί αυτή η υποκειμενική προσέγγιση.

Αν θεωρείται σκόπιμο, μπορούν να μεταβιβαστούν και πληροφορίες για συγγραφείς και για ενδιαφέροντα από άποψη ιστορίας της λογοτεχνίας γεγονότα σε μορφή που να συμβαδίζει με την ηλικία των μαθητών.

2.5. Μετάφραση

Η μετάφραση παίζει, σε σχέση με τα άλλα πεδία επικοινωνίας, δευτερεύοντα ρόλο. Μεταφραστικές ασκήσεις μπορεί να γίνονται σε συγκριτική βάση, όταν πρόκειται για δύσκολα γλωσσικά φαινόμενα, και θα πρέπει να εντάσσονται σε τεχνητές καταστάσεις επικοινωνίας.

Δεν πρέπει με κανένα τρόπο να χρησιμοποιηθεί αυτό το πεδίο επικοινωνίας περισσότερο απ' ό,τι χρειάζεται, π.χ. δεν πρέπει να γίνεται αδικαιολόγητη χρήση της μητρικής γλώσσας κατά τη μελέτη των κειμένων ή κατά την καθημερινή επικοινωνία στο μάθημα.

Οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να μεταφράζουν σε καθημερινές καταστάσεις προφορικής επικοινωνίας μεταξύ Ελλήνων και Γερμανών. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται τόσο να είναι τα γερμανικά μορφολογικά ορθά, όσο να είναι κατανοητά.

3. Ανάπλαση γνώσεων και γνώση για μάθηση, γλώσσα και επικοινωνία

Στα ΤΕΕ οι μαθητές διαθέτουν αυξημένες νοητικές και γνωστικές ικανότητες και αναπτύσσονται σταδιακά σε αυτόνομους και υπεύθυνους ανθρώπους. Έτσι δίνονται οι προϋποθέσεις, υπερβαίνοντας τα όρια της απλής μελέτης και εξάσκησης, να προσαρμόσουν τη διαδικασία μάθησης στις ανάγκες τους και να εμβαθύνουν στις βασικές δομές της γλώσσας και στις συνθήκες λεκτικών πράξεων (επικοινωνίας).

Αυτή η γνώση δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά πρέπει να προωθήσει τη διαδικασία μάθησης και την επικοινωνιακή συμπεριφορά. Ο διδακτικός τομέας «Ανάπλαση γνώσεων και γνώση για μάθηση, γλώσσα και επικοινωνία» πρέπει να συμβάλλει, ώστε:

α. να βελτιώσουν οι μαθητές, όσο το δυνατόν περισσότερο, τη διαδικασία της εκμάθησης της γλώσσας στα σχολεία

β. να ελέγχουν την επικοινωνιακή συμπεριφορά τους, ακόμα και όταν δεν κατέχουν πολύ καλά τη γλώσσα,

γ. να μπορούν να επεκτείνουν τις γνώσεις τους εκτός σχολείου μόνοι τους, χωρίς καθηγητή, ανάλογα με τις ατομικές τους ανάγκες.

Διδακτικοί στόχοι

Για το μάθημα της γερμανικής γλώσσας στα ΤΕΕ θα πρέπει αυτός ο διδακτικός τομέας να παίξει σίγουρα έναν σπουδαίο ρόλο. Προσφέρει πλήθος δυνατοτήτων για αυθεντικές λεκτικές πράξεις στα γερμανικά. Οι διδακτικοί στόχοι είναι γενικοί και δεν μπορούν να δοθούν ξεχωριστά για κάθε τάξη. Θα πρέπει όμως οι μαθητές σταδιακά και ανάλογα με το επίπεδο των γνώσεών τους να αποκτήσουν γνώσεις για ικανοποιητική χρήση της γερμανικής γλώσσας (στοιχειώδεις γνώσεις μέχρι το τέλος της Β' τάξης του Α' Κύκλου, βασικές γνώσεις μέχρι το τέλος του Β' Κύκλου).

Υποτομέας α: Ανάπλαση ιδεών και εμπειριών και γνώσεις για την εκμάθηση γλωσσών γενικά

- Οι μαθητές πρέπει να μάθουν να αντιμετωπίζουν με κριτικό πνεύμα τις θέσεις τους και τις πεποιθήσεις τους για την εκμάθηση γλωσσών και να τις ανταλλάσσουν στην συνομιλία με άλλους.

- Θα πρέπει να αντιμετωπίζουν τις διδακτικές εμπειρίες τους και να είναι έτοιμοι να τις χρησιμοποιήσουν για την περαιτέρω διαδικασία μάθησης.
- Θα πρέπει να βρουν το δικό τους «στιλ» μάθησης και να μπορούν να οργανώσουν αντίστοιχα τη διαδικασία.
- Θα πρέπει να γνωρίζουν διάφορες τεχνικές μάθησης και να είναι σε θέση να τις εφαρμόζουν για να επεκτείνουν μόνοι τις γνώσεις τους.
- Τέτοιες τεχνικές μάθησης είναι π.χ.: αποστήθιση, σημειώσεις, επανάληψη, αντιγραφή, διάβασμα μεγαλόφωνα, μετάφραση, συλλογή παραδειγμάτων και κατάταξη αυτών, σύγκριση με τη μητρική γλώσσα, χρήση οπτικών βοηθητικών μέσων κ.λπ.
- Θα πρέπει να είναι έτοιμοι να δοκιμάσουν διάφορες τεχνικές μάθησης και να αναπτύσσουν περαιτέρω τη δική τους συμπεριφορά μάθησης ανάλογα με τον τρόπο μάθησης και τις εμπειρίες τους.
- Θα πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίσουν και να εκτιμήσουν τις αποδόσεις τους (καλές αποδόσεις και αδύνατα σημεία), τόσο γενικότερα όσο και αναφορικά με κάποια συγκεκριμένη απόδοση / άσκηση (ορθότητα, ευχέρεια, καταλληλότητα).

Υποτομέας β: Ανάπλαση γνώσεων και γνώσεις για γλώσσα και επικοινωνία

Αυτός το διδακτικός υποτομέας αναλύεται λεπτομερέστερα σε σχέση με του τομείς δεξιοτήτων και τους γλωσσικούς επιμέρους τομείς. Εδώ παρατίθενται περιληπτικά τα σπουδαιότερα σημεία:

- Γνώσεις για τις προϋποθέσεις της επικοινωνίας στα διάφορα επικοινωνιακά πεδία.

Εδώ πρόκειται για στρατηγική και πραγματολογική γνώση που πρέπει να διαθέτει ένας ομιλητής για να μπορεί να επικοινωνεί επιτυχώς –γενικά και με ατελείς γλωσσικές γνώσεις.

- Στρατηγικές κατανόησης, π.χ. η ικανότητα να χρησιμοποιεί διαφορετικούς τρόπους διαβάσματος ανάλογα με το είδος του κειμένου και το στόχο κατανόησης.
- Στρατηγικές παραγωγής, π.χ. η ικανότητα σχεδιασμού παραγωγής γραπτού κειμένου και βαθμιαίας πραγματοποίησης των ξεχωριστών επιπέδων του κειμένου.
- Στρατηγικές που στηρίζονται στην αλληλεπίδραση, π.χ. στρατηγικές αντικατάστασης, όταν προκύπτουν δυσκολίες κατανόησης.
- Γνώση για κοινωνικομορφωτική επικοινωνιακή συμπεριφορά σε περιβάλλον μεταξύ συνομιλητών που μιλούν τη γλώσσα την οποία μαθαίνουμε ή σε οποιοδήποτε περιβάλλον.

Υποτομέας γ: Ικανότητα για επέκταση γνώσεων

Στους μαθητές θα πρέπει να μεταδοθεί η γνώση που θα τους επιτρέπει να επεκτείνουν από μόνοι τους τις γλωσσικές τους γνώσεις και δυνατότητες.

Συγκεκριμένα πρέπει να έχουν την ικανότητα:

- να διευρύνουν αυτοδύναμα τις γνώσεις τους για το αντικείμενο «γερμανική γλώσσα», δηλαδή να αποκτήσουν νέες εμπειρίες για τη γερμανική γλώσσα –π.χ. να ξέρουν να χρησιμοποιούν τις γραμματικές ή τα λεξικά (μονόγλωσσα ή δίγλωσσα) και να συνηθίσουν να κάνουν σαφείς ερωτήσεις σε κάποιον που μιλά τα γερμανικά σαν μητρική γλώσσα.
- σε απλό επίπεδο να συγκρίνουν στοιχεία / δομές της ελληνικής μητρικής γλώσσας με τα αντίστοιχα της γερμανικής, ώστε να βρουν π.χ. την αιτία των δυσκολιών κατανόησης ή των χαρακτηριστικών λαθών.
- να χρησιμοποιούν τεχνικές μάθησης για να βελτιώσουν τις γλωσσικές γνώσεις τους.

<u>4. Διδακτικοί στόχοι και περιεχόμενα στους επιμέρους γλωσσικούς τομείς</u>

Όταν ορίζονται οι διδακτικοί στόχοι στους επιμέρους γλωσσικούς τομείς πρέπει τα γλωσσικά μέσα (γραμματική, λεξιλόγιο) που είναι κάθε φορά κατάλληλα για το επίπεδο των γνώσεων να βρίσκονται σε συνάρτηση με το περιεχόμενο και να είναι ανάλογα με τις λειτουργίες (θεματολογική περιοχή, καταστάσεις, συμφραζόμενα, λεκτικές πράξεις κ.λπ.) που εκπληρεί η γλώσσα.

Παράδειγμα 1ο (πραγματική αλληλεπίδραση)

κατάσταση επικοινωνίας:	συζήτηση στην τάξη
πράξη επικοινωνίας:	συζήτηση
λεκτική πράξη:	γίνονται προτάσεις από τους μαθητές
γλωσσικά μέσα:	man könnte, müsste, sollte
γραμματική:	χρήση Konjunktiv II
λεξιλόγιο:	Umwelt, Umweltschutz, Tourismus, Hotelkomplexe (σχέση τουρισμού και προστασίας περιβάλλοντος)

Παράδειγμα 2ο (προσποιητή αλληλεπίδραση)

κατάσταση επικοινωνίας:	στη ρεσεψιόν
πράξη επικοινωνίας:	παράκληση για πληροφορίες
λεκτική πράξη:	πληροφορούμαι για τις αναχωρήσεις
γλωσσικά μέσα:	Wissen Sie wann? Können Sie mir sagen, ob?
γραμματική:	χρήση indirekter Fragesatz
λεξιλόγιο:	Bus, abfahren, umsteigen, ankommen

4.1. Θέματα / καταστάσεις / πολιτισμός

Στα ΤΕΕ οι μαθητές βιώνουν μια υπαρξιακά σημαντική ηλικία. Στη μετάβαση από τη νεαρή στην ενήλικη ζωή αυξάνεται η συνειδητοποίηση της κοινωνικής πραγματικότητας. Κατά την αναμέτρησή τους με τον κόσμο των ενήλικων οι νέοι προσπαθούν να ανακαλύψουν τις δικές τους θέσεις και προσανατολισμούς.

Για την επιλογή των θεμάτων που πραγματεύονται στο μάθημα της γερμανικής γλώσσας πρέπει να ληφθούν υπόψη όλα αυτά. Αφενός τα θέματα θα πρέπει να ανταποκρίνονται στα ειδικά ηλικιακά ενδιαφέροντα και να στις επικοινωνιακές ανάγκες των μαθητών στη γερμανική γλώσσα, αφετέρου θα πρέπει να εγείρουν την ανάγκη συμμετοχής στο μάθημα, να παρακινήσουν τους μαθητές από μια εσωτερική τους ανάγκη να εκφράσουν τη γνώμη τους, να πάρουν θέση πάνω σε ένα θέμα και να αντικρούσουν τυχόν διαφορετικές απόψεις με επιχειρήματα.

Τέτοιοι θεματικοί τομείς είναι π.χ.:

- οι νέοι στην κοιγωνία / συμμετοχή των νέων στη δόμηση της κοινωνικής ζωής, πολιτιστικές ομάδες
- μόδα, μουσική κ.λπ.
- όνειρα, επιθυμίες, συναισθήματα
- επαγγελματικά σχέδια, οικογένεια, ρόλος των φύλων
- προβλήματα της εποχής μας (περιβάλλον, ναρκωτικά, επιπτώσεις της τεχνολογικής εξέλιξης)
- άλλοι πολιτισμοί: προβλήματα των πολιτισμών σχετικά με την αφομοίωση ή την απομόνωσή τους.

Η πραγμάτευση των θεμάτων θα πρέπει να είναι κατά το μέγιστο δυνατόν «διαπολιτισμική». Επιπλέον θα πρέπει, μέσα από τη μεταβίβαση γνώσεων για τον πολιτισμό, την κοινωνία και την ιστορία, να αφυπνίζει και να διευκολύνει την κατανόηση για τη διαφορετικότητα των ξένων γλωσσικών και πολιτιστικών κοινοτήτων και να παρακινεί σε συλλογισμούς σχετικά με ατομικούς κανόνες και συνήθειες ζωής.

Εδώ, επίσης, προσφέρονται δυνατότητες για αυθεντική επικοινωνία των μαθητών, οι οποίοι μπορούν και οι ίδιοι π.χ. να αναζητήσουν επίκαιρο πληροφοριακό και εποπτικό υλικό ή να αναφέρουν προσωπικές τους εμπειρίες και βιώματα.

Ειδικότερα για τον Β' Κύκλο:

Οι γενικές αρχές όπως αναφέρθηκαν παραπάνω ισχύουν και για τον Β' Κύκλο. Ωστόσο, επιπλέον, θα δοθεί έμφαση σε θέματα και καταστάσεις που αφορούν την ειδικότητα, όπως π.χ.:

- ταξίδια (εισιτήρια, κρατήσεις, δρομολόγια, μεταφορικά μέσα, κατάλυμα, διατροφή, διασκέδαση κ.λπ.)
- κοινωνικές συναναστροφές: συζητήσεις για ποικίλα θέματα γενικού ενδιαφέροντος (καιρός, αθλητισμός, εκδρομές, πολιτιστικά δρώμενα, υγεία κ.λπ.)
- εξυπηρέτηση πελατών σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις: room-service, ενοικίαση αυτοκινήτου, παράπονα κ.λπ.)

4.2. Λεκτικές πράξεις

Οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση –ήδη από το τέλος της Β' τάξης του Α' Κύκλου– να πραγματοποιούν στα γερμανικά τις σημαντικότερες λεκτικές πράξεις που απαιτούνται σε καθημερινές καταστάσεις επικοινωνίας. Κάθε λεκτική πράξη μπορεί να πραγματοποιηθεί με γλωσσικά μέσα διαφορετικής δυσκολίας:

Wunsch	Ich möchte schwimmen gehen:
	Ich würde gerne schwimmen gehen.

Οι λεκτικές πράξεις γίνονται περισσότερο περίπλοκες, ήτοι πραγματοποιούνται με γλωσσικά μέσα μεγαλύτερης δυσκολίας, από την Β' τάξη του Α' Κύκλο ως τον Β' Κύκλο. Θα πρέπει όμως πάντοτε να δίνεται προσοχή στην κατάλληλη έκφραση: (ερώτηση που απευθύνεται σε πελάτη του ξενοδοχείου) Mφchten Sie ein Zimmer mit Blick aufs Meer? (κατάλληλος τρόπος) Willste das Meer sehen? (ακατάλληλος τρόπος). Ένας κατάλογος με λεκτικές πράξεις υπάρχει στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.

4.3.Λεξιλόγιο

Γίνεται διάκριση μεταξύ ενεργητικού και παθητικού λεξιλογίου.

Το ενεργητικό λεξιλόγιο περιλαμβάνει όλες εκείνες τις λέξεις, οι οποίες με την άσκηση περνούν μεθοδευμένα στις παραγωγικές γνώσεις του μαθητή. Στο αποδεκτικό λεξιλόγιο κατανόησης περιλαμβάνονται οι λέξεις οι οποίες ενεργοποιούνται, όταν ο μαθητής πρέπει να καταλάβει κάτι, αλλά δε μπορεί να τις χρησιμοποιήσει για την παραγωγή λόγου.

Το ενεργητικό λεξιλόγιο των μαθητών θα πρέπει στο τέλος της Β' τάξης του Α' Κύκλου να περιλαμβάνει περίπου 500 λέξεις, ενώ στο τέλος του Β' Κύκλου περίπου 1000 λέξεις. Σχετικά με την έκταση του αποδεκτικού λεξιλογίου (λεξιλογίου κατανόησης) δεν μπορούν να δοθούν καθόλου στοιχεία.

Η επιλογή του λεξιλογίου εξαρτάται άμεσα από τις θεματικές περιοχές και καταστάσεις που πραγματεύονται στο μάθημα.

Όταν επιλέγεται το λεξιλόγιο, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

- Η μορφολογία και η σύνταξη θα πρέπει να είναι ανάλογη με το περιεχόμενο της γραμματικής που διδάσκεται κάθε χρόνο.
- Το ήδη γνωστό λεξιλόγιο μπορεί να αξιοποιηθεί και στην παραγωγή λέξεων (π.χ. Hochhaus, Umweltschutz, Schnellstraíe, Gebrauchsanweisung).

4.4. Παραγωγή λέξεων

Οι μαθητές θα πρέπει σταδιακά και ανάλογα με το επίπεδο των γνωσεών τους να είναι ακόμα σε θέση να κατανοούν παράγωγες λέξεις, δηλ.:

- Komposita aus VERB + NOMEN: Badehose, Hotelzimmer ...
- Komposita aus ADJEKTIV + NOMEN: Hochhaus, Altstadt ...
- AGENS-Nominalisierungen auf -er aus Verben: Fahrer, Leser ...
- Nominalisierungen aus Verben: essen - das Essen, antwort - die Antwort
- Nomen mit der Nachsilbe -in: Freundin, Lehrerin ...
- Adjektive und Nomen mit der Vorsilbe un-: unbekannt, Unruhe
- Verben mit den Vorsilben mit-, wieder-, weiter-, zurück-: mitmachen, wiederkommen, weiterfahren, zurückbringen ...
- ADVERB + NOMEN: Außenpolitik, Innentasche ...
- PRÄPOSITION + NOMEN: Mitarbeit, Nebenstraße ...
- Ableitung auf -ung, -schaft, -keit und -heit: Anmeldung, Ausbildung, Freundschaft, Freiheit, Menschlichkeit ...

Σε αυτό το επίπεδο δεν επιδιώκεται ενεργητική ικανότητα στην παραγωγή λέξεων.

4.5. Γραμματική

Η επιλογή της γραμματικής προσανατολίζεται μεταξύ άλλων και

- στη συχνότητα και τη σημασία των γραμματικών φαινομένων,
- στις εκάστοτε λεκτικές πράξεις,
- στη δυσκολία που παρουσιάζουν οι δομές,
- στο επίπεδο που έχουν κάθε φορά οι μαθητές.

Θα πρέπει να γίνει διαχωρισμός ανάμεσα στις γραμματικές δομές, τις οποίες οι μαθητές θα πρέπει να κατέχουν ενεργητικά, και σε εκείνες τις οποίες θα πρέπει να κατέχουν μόνο αποδεκτικά για την αποκωδικοποίηση (ή κατανόηση) των κειμένων.

Αφηρημένες γνώσεις στη γραμματική δεν αποτελούν μαθησιακό στόχο.

Η γραμματική έχει νόημα, όταν αποτελεί μέσο για σωστή και κατανοητή επικοινωνία.

Ένας ανάλογος κατάλογος συντακτικών και μορφολογικών δομών βρίσκεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.

4.6. Γραφή / Προφορά

Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή, ώστε οι μαθητές να γράφουν ευανάγνωστα και σε ένα λειτουργικό πνεύμα. Επιπλέον να αποδίδεται σημασία στην σωστή ορθογραφία. Οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση να γράφουν σωστά, χωρίς ορθογραφικά λάθη, κείμενα καθ' υπαγόρευση με γνωστό και σποραδικά άγνωστο λεξιλόγιο.

Πρέπει να δίνεται εξαρχής μεγάλη σημασία στην εξάσκηση της προφοράς. Διδακτικός στόχος είναι η προφορά των μαθητών να πλησιάζει, και ως προς την άρθρωση και ως προς το ρυθμό και το λειτουργικό τονισμό, όσο το δυνατόν περισσότερο στη σωστή προφορά της γερμανικής γλώσσας. Αυτό αφορά τόσο την ευχέρεια όσο και την καταληπτότητα. Αντικείμενο άσκησης είναι κατά κύριο λόγο η σωστή άρθρωση των φθόγγων, στην προφορά των οποίων έχουν δυσκολίες οι Έλληνες. Αυτοί είναι:

Φωνήεντα

- η διαφορά «ο» και «e»
- η διαφορά μεταξύ «μακρού - βραχέως»
- το μακρύ [e:], [o:]
- οι φθόγγοι «φ» και «ό»
- το αδύνατο τελικό «-e» και «-er»

Σύμφωνα

- οι φθόγγοι «-ich» και «-ach»
- οι φθόγγοι «s» και «sch»
- «sch» στο «sp»
- «sch» στο «st»
- οι κλειστοί φθόγγοι [p/b], [t/d], [k/g] και [«ng»] (singen) - [h] και κλειστός γλωσσιδικός (Knacklaut).

Επιπλέον πρέπει να γίνει εξάσκηση σε δύσκολους συνδυασμούς φθόγγων σε διαφορετικές θέσεις (αρχικός φθόγγος, εσωτερικός φθόγγος, καταληκτικός φθόγγος).

Κατά τον τονισμό πρέπει να γίνεται εξάσκηση ιδιαίτερα στους ακόλουθους τομείς:

- προφορά της λέξης σύμφωνα με τα μέρη του σχηματισμού της (ρήματα χωριζόμενα ή μη χωριζόμενα, Komposita) και σε ξένες λέξεις (diskutieren, Diskussion)
- προφορά της πρότασης
- τονισμός της πρότασης (αυξητικός, σταθερός, πτωτικός).

Η ανάγνωση δυνατά είναι μια πολύ περίπλοκη και δύσκολη δεξιότητα, η οποία σπάνια χρειάζεται σε πραγματικές καταστάσεις. Δεν αποτελεί επομένως διδακτικό στόχο. Μπορεί όμως, εφόσον προετοιμάζεται σωστά, να τεθεί ως μεθοδικό βοήθημα στην άσκηση της προφοράς.

Γ. Τρόπος διδασκαλίας

1. Αρχές του μαθήματος

Παιδαγωγική κατεύθυνση

Το μάθημα ως σύνολο (το περιεχόμενο και τα θέματα του, το είδος, η ποικιλία και η ποσότητα του διδακτικού υλικού, η μορφή των ασκήσεων και οι επεξηγήσεις) θα πρέπει να διαμορφώνεται κατά τρόπον ώστε να λαμβάνονται υπόψη τόσο οι διαφορετικές εμπειρίες και τα κίνητρα των μαθητών, όσο και το μαθησιακό και ψυχολογικό επίπεδο ανάπτυξης και η ικανότητα αντίληψης.

Επικοινωνιακή προσέγγιση

Οι μαθητές μαθαίνουν γερμανικά για να μπορέσουν να χρησιμοποιήσουν αυτή τη γλώσσα ως μέσο κατανόησης και επικοινωνίας. Ως εκ τούτου θα πρέπει να μάθουν να κατανοούν κάθε φορά τις επικοινωνιακές καταστάσεις και να εκφράζονται ανάλογα. Ο προσδιορισμός των διδακτικών στόχων προσανατολίζεται σε επικοινωνιακούς στόχους / δράσεις.

Τούτο σημαίνει ότι η γραμματική είναι αντίστοιχη με τις εκάστοτε επικοινωνιακές καταστάσεις και λεκτικές πράξεις, ενίοτε δε και δευτερεύουσας σημασίας. Η γραμματική θα πρέπει να εισάγεται επαγωγικά, δηλ. από το παράδειγμα στον κανόνα. Οι μαθητές θα πρέπει να παρακινούνται μέσω κατάλληλων διδακτικών μεθόδων, να βρίσκουν κανόνες οι ίδιοι και να τους διατυπώνουν.

Διαπολιτισμική προσέγγιση

Με την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας αρχίζουν οι μαθητές –οι οποίοι είναι ήδη μέλη μιας πολιτισμικής κοινότητας– διάλογο με έναν άλλον πολιτισμό. Έτσι μιλάμε για «διαπολιτισμική» μάθηση. Για αυτό το λόγο αποκτά η συγκριτική πολιτισμική θεώρηση ιδιαίτερο βάρος μέσα στο μάθημα της ξένης γλώσσας, ενώ ταυτόχρονα γίνεται αναφορά και στον πολιτισμό και των ίδιων των μαθητών. Τα ξένα πολιτισμικά στοιχεία επιδρούν σαν ένας καθρέφτης, ο οποίος προσφέρει στους μαθητές τη δυνατότητα να συνειδητοποιήσουν και τη δική τους πολιτισμική και κοινωνική οντότητα.

Παραδοσιακή διδασκαλία

Πρέπει να γίνει προσπάθεια γονιμοποίησης παραδοσιακών τρόπων διδασκαλίας και μάθησης. Μέθοδοι όπως π.χ. η εντατική επανάληψη, η αποστήθιση, η μετάφραση και μια έντονα καθοδηγούμενη γλωσσική συμπεριφορά μπορούν να ενσωματωθούν σ' ένα μάθημα στο οποίο εναλλάσσονται οι μέθοδοι διδασκαλίας, αλλά παραμένει εμφανής η θεματολογική συνοχή.

Αυτές οι μέθοδοι έχουν μια σπουδαία θέση στη διαδοχή των φάσεων διδασκαλίας και των φάσεων των ασκήσεων, οι οποίες οδηγούν σταδιακά στην κατανόηση και παραγωγή κειμένων.

Γλώσσα διδασκαλίας

Στο μοντέρνο μάθημα ξένης γλώσσας γίνεται προσπάθεια, ώστε καθηγητής και μαθητές να χρησιμοποιούν όσο το δυνατόν πιο συχνά την ξένη γλώσσα, διότι το μάθημα είναι η μοναδική ευκαιρία για τους μαθητές να ακούσουν και να χρησιμοποιήσουν την ξένη γλώσσα σε αυθεντική κατάσταση επικοινωνίας.

Οι μαθητές πρέπει να συνεννοούνται και μεταξύ τους και με τον καθηγητή στα γερμανικά. Όμως, η ελληνική γλώσσα μπορεί κατά περίπτωση να χρησιμοποιείται σε κάποιες καταστάσεις κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Προπάντων σε δυσεπίλυτα προβλήματα κατανόησης και συνεννόησης μπορεί με τη βοήθεια μιας μικρής μετάφρασης από τον καθηγητή, να επιτευχθεί γρήγορα σαφήνεια (π.χ. σε δύσκολες επεξηγήσεις λεξιλογίου ή γραμματικών φαινομένων, σε προαγγελίες οι οποίες και δυσκολεύουν γλωσσικά τους μαθητές). Κατ' αυτό τον τρόπο κερδίζεται χρόνος για φάσεις κατά τις οποίες οι μαθητές μιλούν γερμανικά. Επιπλέον, η ελληνική γλώσσα χρησιμοποιείται σκοπίμως στο πεδίο επικοινωνίας που ονομάζεται «μετάφραση», καθώς και σε συγκριτικές γραμματικές επεξηγήσεις.

Αυθεντικότητα

Στο μάθημα της γερμανικής γλώσσας επιδιώκεται η μεγαλύτερη δυνατή αυθεντικότητα. Αυτή αφορά τόσο στις καταστάσεις επικοινωνίας (ποιος επικοινωνεί με ποιον / με ποια πρόθεση / που / για ποιο θέμα ...) όσο και στο είδος των κειμένων. Η αυθεντικότητα είναι προϋπόθεση για λεκτικές πράξεις και συντελεί στην ενεργοποίηση των μαθητών. Ακόμα και κατασκευασμένα κείμενα, τα οποία δεν μπορούν να αποφευχθούν τελείως στην αρχή, θα έπρεπε να ανταποκρίνονται, όσο το δυνατόν περισσότερο, στην μορφή και τα περιεχόμενα αυθεντικών κειμένων.

Πολυμορφία στις μεθόδους διδασκαλίας

Ένα αποτελεσματικό μάθημα θα πρέπει να διακρίνεται από ευρύτητα και πολυμορφία στις μεθόδους διδασκαλίας. Απαραίτητη είναι η πλούσια εναλλαγή ασκήσεων και η τακτική εναλλαγή μορφών διδασκαλίας καθώς και η χρήση διαφόρων εποπτικών μέσων. Ένα μάθημα γλώσσας που διακρίνεται για την ευρύτητα και την πολυμορφία των μεθόδων διδασκαλίας εμποδίζει τους μαθητές να βαρεθούν και ανταποκρίνεται στις ανάγκες διαφόρων τύπων μαθητών (οπτικού, ακουστικού, γνωστικού ...).

Η επιλογή και επεξεργασία των θεμάτων θα πρέπει να ανταποκρίνεται στο επίπεδο και στις ανάγκες των μαθητών. Αυτό ισχύει κυρίως γιατί τόσο οι μαθητές της Β' τάξης του Α' Κύκλου, εφόσον δεν συνεχίζουν στο Β' Κύκλο, όσο και οι μαθητές του Β' Κύκλου οδηγούνται σε ένα νέο κεφάλαιο της ζωής τους.

Πέρα από όλα αυτά, δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να παραμεληθούν στα ΤΕΕ οι δημιουργικές, παιγνιώδεις μορφές διδασκαλίας και άσκησης, που ενεργοποιούν τη δημιουργικότητα των μαθητών και έχουν γι' αυτό μεγάλη αξία. Βέβαια, οι παιγνιώδεις μορφές διδασκαλίας δεν είναι αυτοσκοπός αλλά μια μέθοδος για να αναπτυχθούν επικοινωνιακές δεξιότητες και να γίνει άσκηση στα γλωσσικά μέσα.

Οι παιγνιώδεις μορφές διδασκαλίας ενεργοποιούν τους μαθητές ανάλογα με την ηλικία τους και τους βοηθούν να είναι πιο προσεκτικοί και συγκεντρωμένοι στο μάθημα. Με τα διδακτικά παιχνίδια μπορούν οι μαθητές να ασκηθούν ευχάριστα σε διδακτικά αντικείμενα, όπως το λεξιλόγιο και η γραμματική που ίσως δεν τους ενδιαφέρουν.

Πάντως το μάθημα στα ΤΕΕ κερδίζει διαρκώς σε ενδιαφέρον από άλλες πηγές, προπάντων μέσω ανάλογων με την ηλικία θεματικών ενοτήτων, μέσω της επικοινωνίας πάνω σ' ένα θέμα, καθώς και μέσω αναλόγων της ηλικίας μεθόδων.

Οι παιγνιώδεις μορφές διδασκαλίας παίζουν επίσης σημαντικό ρόλο στο πεδίο επικοινωνίας «αισθητική πλευρά της γλώσσας». Η ενεργητική με τη μορφή διδακτικού παιχνιδιού ενασχόληση με ποιήματα, τραγούδια ή διηγήματα βοηθά τους μαθητές να αναπτύξουν ευαισθησία και για την «αισθητική πλευρά της γλώσσας».

Φάσεις διδασκαλίας

Μια διδακτική ενότητα υποδιαιρείται γενικά σε τρεις φάσεις διδασκαλίας: τη φάση γλωσσικής αποδοχής, τη φάση γλωσσικής εμπέδωσης και τη φάση ελεύθερης χρήσης της γλώσσας.

- Στη φάση της αποδοχής της γλώσσας «Textarbeit» ο μαθητής αποδέχεται τη νέα ύλη. Διανοίγεται η σημασία τους και τα κείμενα αξιοποιούνται από πλευράς περιεχομένου και γλώσσας (ταξινόμηση επιχειρημάτων, συλλογή γλωσσικών μέσων, παραγωγή λεκτικών πεδίων κ.λπ.). Εδώ ακολουθεί μια φάση της γραμματικής, στην οποία παράγονται κανόνες με τη βοήθεια ενός επαρκούς αριθμού από παραδείγματα. Αυτή η φάση θα πρέπει να οργανωθεί κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να συμμετέχουν οι ίδιοι οι μαθητές στην αναζήτηση κανόνων (καθοδηγούμενη εξιχνιαστική διαδικασία μάθησης).
- Η φάση της εμπέδωσης της γλώσσας, εμπέδωσης της διδαχθείσας ύλης μέσω της άσκησης (αυτοματισμός) και σταδιακά στην ικανότητα για μεταφορά της διδαχθείσας ύλης. Οι ασκήσεις γίνονται σταδιακά πιο ελεύθερες, ανεξάρτητες από την καθορισμένη ύλη.
- Τελικός στόχος είναι να χρησιμοποιηθεί η νεοδιδαχθείσα ύλη σε ελεύθερες καταστάσεις επικοινωνίας.

Σπουδή κειμένων συγκροτημένου λόγου

Τα κείμενα έχουν στο μάθημα της ξένης γλώσσας διάφορες λειτουργίες: Ως φορείς ενός συγκεκριμένου περιεχόμενου αποκαλύπτουν στον μαθητή ένα μέρος του κόσμου. Απαιτούν και προάγουν την κατανόηση, αποτελούν όμως και αφορμή για έκφραση. Οι μαθητές επεξεργάζονται τα κείμενα νοηματικά και γλωσσικά. Τα κείμενα από την πλευρά τους προσφέρουν ποικίλες αφορμές για άσκηση. Κατά περίπτωση μπορούν οι μαθητές ακόμα και να τα μεταφράσουν.

Τα κείμενα είναι πρώτα απ' όλα μονάδες επικοινωνίας, οι οποίες έχουν συγκεκριμένο περιεχόμενο και εκφράζουν κάποια πρόθεση αυτού που μιλάει ή έχει γράψει το κείμενο. Ταυτόχρονα εμπεριέχουν και γλωσσικά στοιχεία (γραμματική, λεξιλόγιο). Αντίστοιχα επεξεργάζονται και τα κείμενα μέσα στο μάθημα: Κατ' αρχήν πρέπει να κατανοήσουν οι μαθητές –όπως και σε κάθε φυσική επικοινωνιακή πράξη– τα βασικά σημεία του κειμένου σαν μια ενότητα για επικοινωνία. Μόνο σ' ένα δεύτερο στάδιο επεξεργάζονται τα γλωσσικά στοιχεία. Τις περισσότερες φορές ακολουθούν δραστηριότητες που εκπορεύονται από το κείμενο,

π.χ. δίνονται στους μαθητές ασκήσεις που είναι συνδεδεμένες με το κείμενο ή τους ζητείται να εκφραστούν ελεύθερα σε σχέση με το περιεχόμενο του κειμένου.

Διεξαγωγή των ασκήσεων

Ο ασκήσεις συντελούν στο να αφομοιώνεται σιγά σιγά η νεοδιδαχθείσα ύλη, ώστε να οδηγούνται οι μαθητές στην ελεύθερη χρήση της γλώσσας. Διαφορετικοί τύποι ασκήσεων πρέπει να ακολουθούν ο ένας τον άλλον:

α) Ασκήσεις οι οποίες προάγουν την ικανότητα των μαθητών να παίρνουν πληροφορίες (ασκήσεις πρόσληψης πληροφοριών).

Με αυτές τις ασκήσεις μαθαίνουν οι μαθητές τεχνικές για να κατανοούν και να επεξεργάζονται γλωσσικά τα κείμενα.

β) Ασκήσεις οι οποίες συντελούν στην ανάπτυξη των παραγωγικών δεξιοτήτων. Εδώ διακρίνονται τρεις τύποι:

- Ασκήσεις που εξυπηρετούν την αφομοίωση της διδαχθείσας ύλης (ασκήσεις με κενά ή οι λεγόμενες ασκήσεις δομής).
- Ασκήσεις με λειτουργικό επικοινωνιακό κέντρο βάρους.

Σ' αυτές τις ασκήσεις εμπεριέχονται στοιχεία πραγματικής επικοινωνίας (ποιος επικοινωνεί με ποιον / για ποιο θέμα / που ...) με συγκεκριμένους διδακτικούς στόχους και παράλληλα, με την αφομοίωση, επιδιώκεται η χρήση της διδαχθείσας ύλης στην κατάλληλη περίπτωση.

Αυτές οι ασκήσεις που θα πρέπει να είναι και οι περισσότερες μετρούν ακόμα και το πόσο, το πού και το πώς χρησιμοποιούνται οι καινούργιες λέξεις ή το πώς λειτουργεί μια γραμματική δομή.

- Ασκήσεις που οδηγούν στην ελεύθερη χρήση της γλώσσας. Εδώ νοούνται επικοινωνιακές ασκήσεις ποικίλης μορφής.

Δεν θα πρέπει οι ασκήσεις να μετρούν και να αξιολογούν τις επιδόσεις των μαθητών.

Λάθη και διόρθωση λαθών

Οι μαθητές πρέπει να μάθουν να εκφράζονται στα γερμανικά όσο το δυνατόν πιο σωστά και πιο κατάλληλα, ανάλογα με τις διάφορες περιστάσεις. Γι' αυτό το λόγο είναι πάρα πολύ σημαντικό να διορθώνονται τα λάθη με βάση τις παρακάτω αρχές:

- Οι μαθητές δεν πρέπει να αποθαρρύνονται από τον τρόπο και τη συχνότητα που γίνονται οι διορθώσεις.
- Όταν γίνονται διορθώσεις, δεν θα έπρεπε να εξετάζεται μόνο κατά πόσο είναι ορθά στη μορφή τα λεγόμενα, αλλά να εξετάζεται εξίσου και κατά πόσο έχουν σχέση με τα συμφραζόμενα και ανταποκρίνονται στις συνθήκες κάτω από τις οποίες εκφέρονται.
- Οι διορθώσεις πρέπει να ανταποκρίνονται στο στόχο που έχει κάθε φορά η λεκτική πράξη. Μια άσκηση γραμματικής ή συντακτικού μπορεί να διακόπτεται με διορθώσεις, διότι οι διορθώσεις δεν αποπροσανατολίζουν τον μαθητή από κάποιο επικοινωνιακό στόχο. Αυτό όμως δεν συμβαίνει, όταν οι μαθητές προβαίνουν σε επικοινωνιακές ενέργειες ή κάνουν ασκήσεις που ανταποκρίνονται σε καταστάσεις επικοινωνίας. Σε αυτές τις περιπτώσεις θα πρέπει οι διορθώσεις να γίνονται μετά το κλείσιμο της κάθε φάσης, στην περίπτωση που τα λάθη δεν εμποδίζουν την κατανόηση.
- Οι μαθητές συγκεντρώνουν την προσοχή τους συχνά σε συγκεκριμένα φαινόμενα (π.χ. δομές που διδάχτηκαν πρόσφατα) και δεν δίνουν σημασία σε άλλα, επειδή απαιτείται υπερβολικός κόπος, όταν ελέγχονται όλοι οι παράγοντες (παράμετροι) μιας εκφώνησης. Σε αυτή την περίπτωση οι διορθώσεις πρέπει να γίνονται ανάλογα με το κέντρο βάρους της άσκησης (π.χ. να μην διορθώνεται η προφορά σε μια άσκηση συντακτικού).
- Οι μαθητές θα πρέπει να αυτοδιορθώνονται, όσο το δυνατόν περισσότερο. Αυτό ισχύει και για τις γραπτές ασκήσεις, την ορθογραφία, την έκθεση.

Οι διορθώσεις θα πρέπει να διακόπτουν όσο γίνεται λιγότερο τις λεκτικές πράξεις των μαθητών.

Οπτικοακουστικά μέσα

Τα οπτικοακουστικά μέσα αποτελούν σήμερα στοιχείο της διδασκαλίας της γλώσσας που προσδίδει αυθεντικότητα και εμπλουτίζει το μάθημα. Από τις κασέτες οι μαθητές μπορούν να ακούσουν φυσικούς ομιλητές της γλώσσας που μαθαίνουν. Η κασέτα προσφέρει ακόμα πολλές δυνατότητες για άσκηση και

αποδίδει σε συνδυασμό με τα οπτικά όργανα μια εικόνα κατάστασης επικοινωνίας στην ξένη γλώσσα, η οποία πλησιάζει στην πραγματικότητα. Τα οπτικά όργανα διευκολύνουν να εντάσσεται μια άσκηση μέσα σε μια κατάσταση. Επιτρέπουν μια πλούσια σε εναλλαγές σειρά ασκήσεων και μπορούν να μεταδώσουν στους μαθητές σημαντικές πληροφορίες για τα στοιχεία πολιτισμού των γερμανόφωνων χωρών.
Στη διδασκαλία των γερμανικών χρησιμοποιούνται κυρίως το κασετόφωνο, το Overheadprojector (OHP) και τον τελευταίο καιρό το video. Από αυτά το πιο σπουδαίο όργανο είναι το κασετόφωνο που διασφαλίζει την αυθεντικότητα στη γερμανική γλώσσα που αναμεταδίδει. OHP και video μπορούν να αντικατασταθούν από τον πίνακα και από πλούσιο εικονογραφικό υλικό, το οποίο φέρνουν στο μάθημα δάσκαλοι και μαθητές. Επίσης χρήσιμα είναι, τελευταίως, και οι Η/Υ, τα πολυμέσα και το αντίστοιχο λογισμικό.

Μορφές διδασκαλίας

Χαρακτηριστικό ενός σύγχρονου μαθήματος ξένης γλώσσας είναι η συστηματική εναλλαγή των μορφών διδασκαλίας: ατομικής, σε ζεύγη, σε ομάδες, (εργασία) με το σύνολο των μαθητών, μετωπική διδασκαλία. Η εναλλαγή των μορφών διδασκαλίας σε κανονικά διαστήματα είναι σήμερα στοιχείο της πολυμορφίας της μεθόδου στο μάθημα της γλώσσας, διότι έτσι προωθείται η ενεργή συμπεριφορά των μαθητών, τους δίνει κίνητρα για μάθηση, τους υποκινεί και ενεργοποιεί διαφορετικές ικανότητες τους. Πρέπει όμως να προσέχουνε, ώστε οι διαφορετικές μέθοδοι διδασκαλίας που εφαρμόζονται και οι ασκήσεις που γίνονται να εντάσσονται κάθε φορά στην κατάλληλη μορφή συνεργασίας. Είναι σημαντικό ακόμα να λαμβάνεται υπόψη και η καταλληλότητα των μεθόδων και ασκήσεων αναφορικά με την ηλικία των μαθητών. Αν η διαρρύθμιση της τάξης δυσκολεύει την εργασία σε ομάδες, πρέπει να δοθεί έμφαση στην εργασία σε ζεύγη.

Διαρρύθμιση της τάξης

Θα έπρεπε να γίνει προσπάθεια να δημιουργηθεί στην τάξη μια ατμόσφαιρα που θα ενισχύει το μάθημα (π.χ. να υπάρχουν στους τοίχους αφίσες, αποκόμματα από εφημερίδες, εικόνες, εργασίες των μαθητών στη γερμανική γλώσσα. Στο μετρο του εφικτού θα πρέπει να κάθονται οι μαθητές στα θρανία σε ομάδες, ώστε να είναι δυνατή η γρήγορη εναλλαγή των μορφών διδασκαλίας. Ο χώρος στον οποίον γίνεται το μάθημα των γερμανικών θα πρέπει να έχει –αν γίνεται– ένα κασετόφωνο με εξωτερικό μεγάφωνο. Ακόμα μπορεί να υπάρχει ένα ντουλάπι, στο οποία θα φυλάσσονται τα υλικά που θα χρησιμοποιούνται στο μάθημα (εικόνες, καρτέλες, ψαλίδια, μπογιές, χαρτόνι, κόλλες κ.λπ.)

Δ. Αξιολόγηση

Μαθητές, καθηγητές και γονείς θα πρέπει να αντιλαμβάνονται συνεχώς την πρόοδο που γίνεται στο μάθημα. Γι' αυτό θα πρέπει:

1. ο καθηγητής να διασφαλίζει συνεχώς τους διδακτικούς στόχους,
2. μαθητές και καθηγητής να ελέγχουν και να επιβεβαιώνουν σε τακτικά διαστήματα ότι έχουν επιτευχθεί οι διδακτικοί στόχοι,
3. να αξιολογούνται οι επιδόσεις μετά από συγκεκριμένες διδακτικές ενότητες.

Σχετικά με το σημείο 1:

Η διασφάλιση των διδακτικών στόχων δίνει και στον ίδιο τον καθηγητή τη δυνατότητα να αξιολογήσει κατάλληλα το μάθημα και τα αποτελέσματά του και μάλιστα σε σχέση με τις μεθόδους διδασκαλίας, το περιεχόμενο και την αλληλεπίδραση μέσα στην τάξη. Προϋπόθεση για τη διασφάλιση των διδακτικών στόχων είναι να οριστούν με ακρίβεια λεπτομερείς ενδιάμεσοι στόχοι που πρέπει να είναι κατανοητοί και στους μαθητές. Εάν αυτό θεωρηθεί δεδομένο, τότε μπορεί ο καθηγητής να ανταποκριθεί με ευελιξία στις απαιτήσεις του μαθήματος.

Τεχνικές διασφάλισης των διδακτικών στόχων κατά τη διάρκεια και ύστερα από κάθε διδακτική φάση είναι: συνεχείς ερωτήσεις, προτροπή προς τους μαθητές να εξωτερικεύσουν στο μάθημα της ανάγκες τους, περιλήψεις και επαναλήψεις που τις κάνουν οι μαθητές, παρουσίαση των εργασιών των μαθητών από τους ίδιους τους μαθητές, διαφοροποιημένες τεχνικές διόρθωσης λαθών από τον καθηγητή, σωστός καταμερισμός επαίνου και τιμωρίας, συζήτηση με την τάξη σχετικά με το μάθημα σε τακτά διαστήματα κ.λπ.

Σχετικά με το σημείο 2:

Σε αντίθεση με τη διασφάλιση των διδακτικών στόχων, η οποία γίνεται κατ' εξοχήν ανεπίσημα, υπάρχουν μέθοδοι με τη μορφή δοκιμασιών που διαγιγνώσκουν και επιβεβαιώνουν την πρόοδο και την επίτευξη των διδακτικών στόχων. Οι μέθοδοι αυτές επιτρέπουν στον καθηγητή και στους μαθητές να αντιληφθούν την επιτυχία και την πρόοδό τους. Εφιστούν την προσοχή του κάθε μαθητή στις αδυναμίες του και του επιτρέπουν να τις υπερνικήσει με τη βοήθεια του καθηγητή. Τέτοιου είδους δοκιμασίες πρέπει να γίνονται σε τακτά διαστήματα.

Όταν πρόκειται για τους διδακτικούς στόχους οι επιμέρους γλωσσικοί και θεματικοί τομείς υπάγονται βασικά στην περιοχή των επικοινωνιακών ασκήσεων. Αυτό θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και όταν ελέγχεται η επίτευξη των διδακτικών στόχων, ώστε να κυριαρχούν και εδώ οι επικοινωνιακές ασκήσεις. Δοκιμασίες που ελέγχουν αποκλειστικά γνώσεις γραμματικής και λεξιλογίου δεν εκπληρώνουν το στόχο τους.

Πρέπει να δίνεται προσοχή στα εξής σημεία:

α) Οι δοκιμασίες εξυπηρετούν κατά κύριο λόγο τον αυτοέλεγχο των μαθητών και δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για να πάρουν οι μαθητές κάποιο βαθμό ή να προαχθούν στην επόμενη τάξη.

β) Με τις δοκιμασίες οι μαθητές θα έπρεπε να διαγωνίζονται περισσότερο με τον εαυτό τους (σύγκριση με παλαιότερες επιδόσεις τους) παρά με τους συμμαθητές τους.

γ) Καλύτερα συχνότερα σύντομες δοκιμασίες παρά σπάνια και πολύ μεγάλες.

δ) Οι ασκήσεις στις δοκιμασίες πρέπει να είναι αντίστοιχες με αυτές που γίνονται στο μάθημα. Οι τεχνικές για την λύση των ασκήσεων πρέπει να είναι γνωστές.

ε) Κάθε μορφή αξιολόγησης έχει επιπτώσεις στη διδασκαλία. Γι' αυτό το λόγο πρέπει να είναι οι δοκιμασίες όσο γίνεται ποικιλόμορφες, τόσο στο περιεχόμενο όσο και στη μορφή.

ζ) Οι δοκιμασίες περιλαμβάνουν όλα τα αντικείμενα διδασκαλίας , ανάλογα με το βάρους που έχουν στο μάθημα.

η) Όλες οι δοκιμασίες περιλαμβάνουν και προηγούμενα περιεχόμενα διδασκαλίας και διευρύνουν έτσι συστηματικά τις απαιτήσεις.

θ) Κάθε άσκηση των δοκιμασιών θα πρέπει να ελέγχει μόνο τις γνώσεις και δεξιότητες τις οποίες έχει στόχο να ελέγξει. Δεν πρέπει π.χ. να αξιολογούνται ορθογραφικά λάθη, όταν ελέγχονται γραμματικές δομές.

ι) Τα κριτήρια αξιολόγησης πρέπει να είναι γνωστά στους μαθητές.

κ) Στις ασκήσεις πρέπει να διακρίνεται πάντα μια συνοχή ως προς τα συμφραζόμενα ή το περιεχόμενο, ακόμα και όταν ελέγχονται η γραμματική ή το λεξιλόγιο.

Ο καθηγητής θα πρέπει να αποφεύγει οτιδήποτε θα προκαλούσε στην τάξη πίεση για επιδόσεις και βαθμούς.

Σχετικά με το σημείο 3:

Η μέτρηση των επιδόσεων έχει επίσημο χαρακτήρα. Διαφέρει από την επιβεβαίωση της επίτευξης στόχων στο ότι με τη βοήθειά της δίνονται επίσημοι βαθμοί, που επιτρέπουν π.χ.: τη συνέχιση των σπουδών σε ιδρύματα ανώτερης βαθμίδας ή την πρόσβαση σε κάποιο επάγγελμα κ.α. Γι' αυτόν το λόγο η μέτρηση των επιδόσεων παίζει σημαντικό ρόλο. Οι δοκιμασίες ελέγχου εξοικειώνουν ακόμα τους μαθητές με τις τεχνικές και το πιθανό περιεχόμενο των επίσημων εξετάσεων.

Οι απαιτήσεις στα διαγωνίσματα αντιστοιχούν εν μέρει σε αυτές που τίθενται στο πεδίο της επιβεβαίωσης της επίτευξης των στόχων. Είναι σημαντικό και σύμφωνο με τα βασικά στοιχεία αυτού του προγράμματος σπουδών:

- να έχουν περισσότερο βάρος οι επικοινωνιακές ασκήσεις απ' ό,τι εκείνες που ελέγχουν τη μορφοσύνταξη.
- να είναι σημαντικά μεγαλύτερες οι απαιτήσεις στην πρόσληψη πληροφοριών απ' ό,τι εκείνες στα άλλα επιμέρους πεδία των ασκήσεων,
- στην αξιολόγηση των επικοινωνιακών ασκήσεων η ορθότητα στη μορφή της γλώσσας να είναι ένα μόνο κριτήριο.

Σπουδαίο είναι επίσης ο μαθητής να γίνεται κατανοητός και να μπορεί να εκφράζεται ανάλογα με την εκάστοτε κατάσταση επικοινωνίας.

SPRECHHANDLUNGEN (λεκτικές πράξεις)

Sprechhandlung	Redemittel für den Unterricht (Beispiele)	Redemittel für andere Situationen (Beispiele)
Soziale Kontakte		
sich selbst und andere vorstellen	Ich bin Maria. Das ist Klaus. Mein Name ist ...	
Name, Alter und Herkunft erfragen ... und nennen	Wie heißt du? Wie alt bist du? Woher kommst du? Ich heiße ... Ich bin ... alt. Ich komme aus ...	
sich begrüßen und verabschieden	Guten Tag! / Hallo! Tschüs! / Auf Wiedersehen!	
nach dem Befinden fragen und darauf reagieren	Wie geht's? Gut! / Danke, ...	
sich entschuldigen und darauf reagieren	Das tut mir leid! Ist schon gut!	
jemanden ansprechen und darauf reagieren	Darf ich Dich / Sie etwas fragen? Ja, bitte.	(Telefonat) Hallo, hier ist Dimitri (Gerou)! Ich möchte mit Frau Meier sprechen/Kann ich bitte mit Peter sprechen? Ja, am Apparat./ Nein, hier ist Weber. Sie sind falsch verbunden./Peter ist im Moment nicht da.
gute Wünsche aussprechen und darauf reagieren	Viel Glück! Viel Spaß! Herzlichen Glückwunsch! Vielen Dank!	
eine Anerkennung aussprechen	Gut gemacht!	Nett, dass du mir bei den Matheaufgaben geholfen hast.
jemanden einladen und darauf reagieren		Kommst du zu meiner Party? Leider habe ich keine Zeit.
sich verabreden und darauf reagieren		Wann treffen wir uns? Geht es am Montag? Nein, das geht nicht.
Gesprächsablauf sichern		
ein Gespräch einleiten		Hör mal.
ein Gespräch beenden		Ich muss jetzt weg.
jdn. unterbrechen / ums Wort bitten	Ich habe (noch) eine Frage.	
um Ausdruckshilfe bitten /	Was ist τραπέζι?	

deutsche Bezeichnungen erfragen / nennen	Wie heißt das auf Deutsch? Das heißt ...	
nachfragen, um Wiederholung bitten	Wie bitte? Noch einmal bitte!	
Verstehen / Nichtverstehen signalisieren	Klar! Das verstehe ich nicht!	
Nichtwissen ausdrücken	Das weiß ich nicht.	
<u>Mitteilung</u>		
identifizieren, benennen	Das heißt 'Buch'.	Das ist ein Turbo.
Besitz / Zugehörigkeit ausdrücken	Das ist mein Buch / Bleistift!	Das ist mein Vater.
Handlungen beschreiben	Panos stört mich!	Maria geht ins Kino.
Personen beschreiben und charakterisieren, Körperteile benennen		Sie hat blaue Augen. Sie ist groß. Ihr Haar ist blond.
Gegenstände beschreiben und charakterisieren	Mein Bleistift ist rot. Deine Schultasche ist ziemlich groß.	Das Auto ist toll. Das sind neue Jeans.
Schulfächer benennen	Ich habe Deutsch und Mathe im Frondistirio.	
über Stundenplan sprechen	Donnerstags haben wir Deutsch.	
über Sportarten / Hobbys sprechen		Ich spiele Fußball.
Preise erfragen und nennen		Was kostet ...? Wie teuer ist ...? Das kostet ...
Rechnen		4 plus 7 ist 11.
Bedingungen und Folgerungen ausdrücken	Wenn du mir nicht hilfst, kann ich das nicht.	Wenn ich Zeit habe, gehe ich ins Kino.
begründen	Ich habe die Hausaufgaben nicht gemacht, weil ich krank war.	Er trägt Jeans, da die in Mode sind.
Zweck, Bestimmung angeben		Ich muss jetzt gehen, sonst verpasse ich den Schulbus.
Äußerungen von sich selbst oder Dritten wiedergeben		Peter hat gesagt, dass er Gaby toll findet. Ich habe gesagt, dass das Ticket teuer ist.
versprechen etwas zu tun	Gut, das mache ich.	
anbieten, etwas zu tun, und darauf reagieren	• Kann ich dir helfen? Ja, klar!	
<u>Stellungnahme</u>		
versichern / bestätigen	Ja, das stimmt! Das ist richtig!	
verneinen, negativ beurteilen	Nein! / Das stimmt nicht! Das ist falsch!	
zustimmen, ablehnen	Ja, das geht.	

	Nein, das kann ich nicht.	
Glauben / Überzeugung ausdrücken	Ich glaube, Sie haben einen Fehler gemacht.	Ich bin sicher, dass sie heute kommt.
Vermutung ausdrücken	Vielleicht dauert das länger?	Sie bringt bestimmt Schallplatten mit
Wichtigkeit ausdrücken	Es ist wichtig, dass du morgen pünktlich bist. Den Film musst du dir unbedingt ansehen.	
zustimmen / ablehnen	Ich habe keine Lust. Ich bin dafür / dagegen. Das glaube ich auch.	
<u>Gefühle / Stimmungen / Gefallen</u>		
Gefallen / Missfallen ausdrücken	Was? Schon wieder Grammatik?	Das Buch ist gut / finde ich spannend.
bewerten / kommentieren	Prima! Gut! Die Übung ist doch leicht.	Musaka mag ich! Ich finde, dass das Buch sehr teuer ist.
vergleichen	Dieser Text ist schwerer als der erste.	Maria ist kleiner als Klaus.
Vorlieben ausdrücken	Ich mag diese Übungen am liebsten	Ich finde Basketball besser!
Befindlichkeit ausdrücken	Wir sind schon müde.	
Bedauern ausdrücken	Das tut mir leid.	
Hoffnung ausdrücken	Hoffentlich ist der Text nicht so schwer.	Hoffentlich darf ich kommen!
Sympathie / Antipathie ausdrücken	Ich finde sie / ihn (nicht) sehr sympathisch. Wir verstehen uns (nicht) besonders gut.	
Sorge ausdrücken		Ich habe Angst, dass etwas passiert ist.
eine Wunschvorstellung ausdrücken	Ich hätte gern noch einen Monat länger Ferien.	
Freude / Bedauern ausdrücken	Ich freue mich.	Schön, dass du kommen kannst.
Zufriedenhejt / Unzufriedenheit ausdrücken	Ich habe keine Lust mehr. Ich finde das nicht okay, dass du nicht angerufen hast.	Der Film war toll. Im Urlaub habe ich tolle Leute kennengelernt.
Gleichgültigkeit / Gelassenheit ausdrücken	Das ist mir egal / gleich. Das interessiert mich nicht.	
Enttäuschung ausdrücken	Schade, dass du nicht kommen kannst. Vielleicht klappt es ja ein anderes Mal.	
Erstaunen / Überraschung ausdrücken	Das ist aber komisch!	
<u>Intentionen</u>		
um Erlaubnis bitten	Kann ich das Fenster aufmachen?	Darf ich ins Kino gehen?
Gebote / Verbote	Wir sollen hier schreiben. Ds dürfen wir nicht.	Hier musst du warten. Heute abend darf ich nicht ausgehen.
Wunsch / Absicht äußern,	Ich möchte (zuerst) lesen.	Ich möchte Fußball spielen. Willst du

nach Wunsch / Absicht fragen	Willst du anfangen?	mitkommen?
irreale Aussagen	Wenn wir frei hätten könnten wir einen Ausflug machen.	Wenn ich Millionär wäre, hätte ich viel Geld.
Zeitliche Einordnung		
Uhrzeiten erfragen und nennen	Wie spät ist es? Es ist ... Uhr.	
Terminvorschläge machen	Können wir den Test auch am Montag schreiben?	Gehen wir am Samstag schwimmen?
Vorgang / Tatbestand nach der Zeit ordnen	Wir schreiben den Test schon morgen.	Wann kommst du? Ich komme morgen.
nach Vergangenem fragen	Haben Sie den Test korrigiert?	Was hast du gestern Nachmittag gemacht?
über Vergangenes berichten	Wir haben einen Ausflug gemacht.	
über Vorgänge in ihrer zeitlichen Reihenfolge berichten		Zuerst sind wir nach Patras gefahren, dann ... Danach... Zum Schluss ...
Räumliche Einordnung		
einen Tatbestand nach dem Ort einordnen	Wo ist dein Buch? Da ist es.	Wo ist Klaus? Er ist hier.
nach dem Weg fragen, den Weg beschreiben		Wo ist ...? Wie komme ich ...? Hier geradeaus. Da drüben links.
Modalität		
Fähigkeit / Möglichkeit ausdrücken	Ich kann das. Verstehst du das?	Kannst du schwimmen? Ich kann Geige spielen.
Notwendigkeit ausdrücken	Muss das jetzt sein?	Ich muss heute endlich mal was lernen.
Auffordern zum Sprechen / Handeln bzw. zur Unterlassung		
jdn. fragen, auffordern zum Sprechen	Wem gehört das?	Was für ein Fahrrad hast du? Gehst du oft in die Disco?
jdn. bitten / auffordern zum Handeln	Würdest du bitte weiterlesen?	Ruf mich doch mal an! Könnte ich bitte noch ein Stück Kuchen haben?
etwas vorschlagen, Vorschläge annehmen / ablehnen		Ich schlage vor, dass wir ein Taxi nehmen. Einverstanden. / Ich würde lieber mit dem Bus fahren.
jdm. etwas raten / abraten	Das würde ich auch tun. Das würde ich nicht tun.	
allgemeinbegriffliche Aussagen		
einen Vorgang / Tatbestand	Schreib das so, wie ich dir	Er springt weit und hoch.

nach Art und Weise einordnen | gesagt habe.

Παράρτημα 2: Γραμματική

Οι γραμματικές δομές που παρατίθενται παρακάτω αποτελούν τη διδακτέα ύλη της Β' τάξης του Α' Κύκλου και του Β' Κύκλου. Ο τρόπος που θα κατανεμηθούν αυτές οι δομές κατά τάξη δεν είναι υποχρεωτικός. Στο μάθημα ή ανάλογα με το διδακτικό βιβλίο μπορεί να υπάρχουν αποκλίσεις από αυτόν. Ο κατάλογος μπορεί να διευρυνθεί λίγο, αν αυτό κριθεί απαραίτητο.

Β' ΤΑΞΗ Α' ΚΥΚΛΟΥ

SATZTYPEN

- Aussagesatz	- Subjekt-Erststellung (*Rudi kommt.*)
	- Inversionsstellung (*Da ist Erika.*)
	- Satzklammer bei trennbaren Verben (*Sie steht morgens immer um 7 Uhr auf.*)
	- Satzklammer des finiten und des infiniten Verbs (*Leider **kann** er heute nicht **kommen**.*)
- Fragesatz	- Satzfrage (*Kommst du heute?*)
	- *w*-Frage (Was machen wir?)
	- Alternativfrage mit *oder* (*Möchtest du Tee oder Milch?*)
	- Satzklammer bei trennbaren Verben (*Steht sie morgens immer um 7 Uhr auf?*)
	- Satzklammer des finiten und des infiniten Verbs (***Kannst** du denn nicht **kommen**?*)
- Ausrufesatz	- *Komm bitte*!
- Satzwörter	- *Danke!*

SATZBAUPLÄNE

- V + E_{NOM}	*Hans lacht.*
- V + E_{NOM} + E_{AKK}	*Monika kennt Beate.*
- V + E_{NOM} + E_{SIT}	*Peter ist im Schwimmbad.* - „WO«
- V + E_{NOM} + E_{SUB}	*Herr Klein ist unser Lehrer.* - „Prädikatsnomen«
- V + E_{NOM} + E_{QUAL}	*Maria ist krank.* - „prädikatives Adjektiv«
- V + E_{NOM} + E_{DIR}	*Sofia kommt aus Griechenland.* - „WOHER«
- V + E_{NOM} + E_{DIR}	*Hans fährt nach Köln.* - „WOHIN«
- V + E_{NOM} + E_{AKK} + E_{QUAL}	*Sie findet das Spiel schön.*

ERGÄNZUNGEN

- Nominativergänzung als Eigenname (*Peter kommt.*), Nominale Gruppe (***Das Kind** spielt.*) und Pronomen (***Ich** kann nicht.*)
- Akkusativergänzung als Eigenname (*Wir fragen **Marianne**.*) Nominale Gruppe (*Lisa malt **das Bild**.*) und Pronomen es/sie (*Wir fragen **sie**.*)
- Situativergänzung als Präpositionale Gruppe (*Der Hund ist **im Garten**.*) und Ortsadverb (*Der Papagei ist hier.*)
- Direktionalergänzung (WOHER) mit „aus + Städte-/Ländername« (*Kurt kommt **aus Hamburg**.*)
- Qualitativergänzung als Adjektiv (*Das Mofa ist **rot**.*)
- Subsumptivergänzung als Nominale Gruppe (*Mein Vater ist **Lehrer**.*)
- Nominativergänzung
- als Personalpronomen (alle Personalformen)
- Akkusativergänzung
- als Personalpronomen (alle Personalformen)
- mit *ein/kein* als Pronomen (*Ich habe keinen.*)
- Direktionalergänzung (WOHIN) mit *nach* (*Wie fahren **nach Kreta**.*) und *zu* (*Ich gehe **zu Petra**.*)
- Infinitivergänzung bei Modalverben (*Jutta kann **gut singen**.*)

ANGABEN

- ORT	als Präpositionale Gruppe (***Im Institut** lernen wird Deutsch.*) und als Adverb (*Schreib **hier**!*) Präpositionale Gruppe mit Ortspräposition (*bei der Freundin*) - vgl. „Präpositionen«
- ZEIT	als Präpositionale Gruppe bei Monatsnamen, Jahreszeiten, Tageszeiten und Wochentagen (***Im August/Sommer** fahren wir nach Skopelos. / **Am Morgen/Montag** feiern wir.*), als Adverb (***Morgen** fahren wir weg.*) und bei der Uhrzeit (umgangssprachlich - *um halb vier*). - offizielle Uhrzeit (*17.43 Uhr*) - Datum (*Sie kommt am 26. Mai 1993.*)
- ART/WEISE	*mit* (*Ich gehe **mit** Maria spazieren.*) / *Maria lacht **laut**. / Sie rennt **so/sehr schnell**.*

ATTRIBUTE DES NOMENS

- Präpositionale Gruppe (*Pommes frites **mit Ketchup***)
- Apposition (*meine Freundin **Sabine***)
- Präpositionale Gruppe mit *pro* (*fünf Mal **pro Woche***)
- Präpositionale Gruppe mit *von* (*die Mutter **von Ernst***)

VERBEN

- *sein/haben*: alle Personalformen im Präsens Indikativ
- regelmäßige Verben: alle Personalformen im Präsens Indikat. / Imperativ 2. Pers. Sing. und Plural (*Komm mit! / Kommt mit!*)
- trennbare Verben (*Komm mit!*)

- Präsens:	- Vokalwechsel (*ich sehe / du siehst*) - auf *-eln* und *-ern* (basteln / dauern)

MODALVERBEN
können / wollen / müssen als Vollverb in allen Personalformen im Präsens Indikativ (*Sie will Kuchen. / Ich kann nicht.*)
dürfen / können / möcht- / müssen / wollen in den grundlegenden Funktionen (alle Personalformen im Präsens)

NOMEN
Nominativ/Akkusativ Singular und Plural von regelmäßigen Nomen
Dativ Sin./Plur. in Präpositionalen Gruppen (*in den Häusern*)

ARTIKELWÖRTER

- definit:	- Nominativ/Akkusativ mask./fem./neutr. Sing. (*der/die/das/den*)
	- Nominativ/Akkusativ Plural (*die*)
	- Dativ Sing./Plur. in Präpositionalen Gruppen (*in der Schule / auf den Straßen*)
	- zusammengezogene Formen bei Präpositionen (*im/zur*)
- indefinit:	- Nominativ/Akkusativ Singular von *ein, kein* (*eine/keine ...*)
	- Nominativ/Akkusativ Plural (0 - ohne Artikel)
- possessiv:	- Nominativ/Akkusativ Sing. und Plur. (mein/dein/seine/deine/ihren ...)

PRONOMEN

- Frage:	*wer / was / wie / wo / woher / wann / wie viel / wie oft / wie lange*
	- wen / wohin / warum
	welch-/was für ... (entsprechend dem Kasus der attributiven Adjektive)
- Person.:	alle Personalformen im Nominativ und im Akkusativ
- indefin.:	*niemand, alle, nichts* im Nominativ und Akkusativ (*Ich sehe nichts. / Alle sind hier.*), *man* im Nominativ
- demonstr.:	*der/die/das* (*Die ist schön.*)

PRÄPOSITIONEN
- *in* + Ort (*in Hamburg / im Garten*)
- *aus* (*aus Deutschland*)
- *von* (possessivisch - *der Vater von Martha*)
- *um* + Uhrzeit (umgangssprachlich - *um halb fünf*)
- *im* + Monat/Jahreszeit (*im Mai/Sommer*)
- *am* + Wochentag (*am Montag*)
- *pro* (*pro Stunde*)
- Lokalpräpositionen beim Dativ (*an / auf / bei / hinter / neben / über / unter / vor / zwischen*)
- *nach* und *zu* (Richtung - *Wir fliegen **nach** Köln. / Ich fahre **zu** Maria.*)
- *um* (Uhrzeit offiziell)
- *am* + Datum (*am 14. Mai*)

KONNEKTOREN, nebenordnend
und, aber, oder, denn, sondern, also, sonst

NEGATION
nicht, nein

ZAHLEN
bis 1000

ORDINALZAHLEN
1. bis 31.

Β' ΚΥΚΛΟΣ

Die grammatikalischen Strukturen der 2. Klasse des A-Zyklus werden wiederaufgenommen und allmählich erweitert. Zusätzlich werden in der 3. Klasse behandelt:

SATZTYPEN

- Nebensatz:	Stellung des finiten und des infiniten Verbs (..., *dass sie morgen hier **ist** / ..., weil du nicht **gekommen bist***)
	- mit *als, wenn*
- Vergleich:	- *Karl ist so groß wie Elke. / Das Motorrad fährt schneller als das Auto. / Karen schwimmt am schnellsten.*

SATZBAUPLÄNE

- V + E_{NOM} + E_{DIR}	*Wir gehen in den Wald.* - „WOHIN«
- V + E_{NOM} + E_{DAT}	*Christa hilft ihren Kindern.*
- V + E_{NOM} + E_{DAT} + E_{AKK}	*Maria schenkt ihm Blumen.*

ERGÄNZUNGEN

	mit *ein/kein* als Pronomen (*Da ist **eine**.*)
- Akkusativergänzung	mit Nebensatz/Objektsatz (*Ich weiß, **dass sie kommt**.*)
- Dativergänzung	als Nominale Gruppe (*Das gehört **ihrem Freund**.*) und Pronomen (*Das gefällt **mir**.*)
- Direktionalergänzung	als Präpositionale Gruppe (*Wir fahren **in die Stadt**.*)

als Ergänzungssatz/Objektsatz (*Ich weiß, dass sie kommt.*)

ANGABEN

- ZEIT:	- Nebensatz mit *als* und *wenn*
	- Präpositionale Gruppe mit *vor / nach* (*vor/nach dem Essen*)
- BEDINGUNG:	- Nebensatz mit *wenn*
- KAUSAL	- mit *denn* und *weil* (*Sie kommt nicht, **weil** es regnet. / Sie kommt nicht, **denn** es regnet.*)

ATTRIBUTE DES NOMENS
Adjektiv: Nominativ/Akkusativ mit bestimmtem und unbestimmtem Artikel, auch Komparativ- und Superlativformen
- Adjektiv Akkusativ Sing./Plur. beim unbestimmten Artikel (***den roten** Rock / **dunkle** Schuhe*)

VERBEN
- Präteritum: - von *sein* und *haben, können, wollen* und *müssen* (alle Personalformen)
- Perfekt: - regelmäßige Verben
- Perfekt unregelmäßige Formen

- Präteritum der übrigen Modalverben
- Konjunktiv II von *sein / haben* / Modalverben / *würde* + Verb (*Wenn ich Pele wäre, könnte ich gut Fußballspielen. / Ich würde jetzt gern Eis essen.*)
- *werden* als Vollverb (alle Personalformen)

MODALVERBEN
Wiederholung und Vertiefung der Grundfunktionen, *sollen*

NOMEN
n-Deklination (*den Herrn*)

ADJEKTIV
Komparativ- und Superaltivformen

ARTIKELWÖRTER

- indefinit:	- *viele / wenige / einige* (*Ich habe **viele** Freunde.*)
- possessiv:	- alle Formen im Dativ in Präpositionalen Gruppen (*in **meinem** Zimmer*)

PRONOMEN

- Frage:	- *wem / wen*, auch mit Präposition (*mit wem / für wen*)
- indefin.:	*etwas, viel, wenig* (*Das ist nicht viel.*)

PRÄPOSITIONEN
- Wechselpräpositionen Ort/Richtung (Dativ/Akkusativ)
- *durch* (*Wir fahren durch Hamburg.*)
- *mit / ohne* (*mit/ohne Salz*)
- *vor / nach* temporal (*vor/nach der Pause*)
- *für* (*Das ist für Maria/dich.*)
- *gegen* (*Ich spiele gegen Hans.*)

ORDINALZAHLEN
bis 100.

KONNEKTOREN

- nebenordnend	- *nicht ... sondern, deshalb*
- unterordnend	- *wenn* (konditional und temporal)
	- *als* (temporal)
	- *weil*
	- *dass*

2) ΤΟΜΕΑΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ

1ΟΣ ΚΥΚΛΟΣ - Α΄ ΤΑΞΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ Ι

Α)Πρακτική

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. ΛΟΥΣΙΜΟ 2. ΜΙΖ-ΑΝ-ΠΛΙ Α-Λ-Ο 3. ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΠΙΣΤΟΛΑΚΙ	α)Γνωριμία και χρήση απλών εργαλείων-μηχανημάτων Κομμωτικής. β)Απόκτηση βασικών γνώσεων σχετικά με την Κομμωτική.	Επίδειξη από τον εκπαιδευτικό και άσκηση των μαθητών και μαθητριών σε φυσικά μαλλιά. Γίνεται επίδειξη με βίντεο και διαφάνειες.

Β)Θεωρία

Θεωρητική ενημέρωση των μαθητών/τριων σε κάθε μία από τις παραπάνω ενότητες και ειδικότερα:

Α)Λούσιμο

1)Προετοιμασία των μαλλιών για το λούσιμο.
2)Λούσιμο καθαρισμού μαλλιών και δέρματος κεφαλής.

Β)Μιζ-αν-πλί α-λ-ο

1)Τρόποι εργασίας που μπορούμε να δώσουμε σχήμα στα βρεγμένα μαλλιά με τη χτένα και τα δάκτυλα.
2)Σχέδια κυματισμών

Γ)Ηλεκτρικό πιστολάκι

1)Εργαλεία και υλικά που χρησιμοποιούμε για να έχει επιτυχία το χτένισμα με το ηλεκτρικό πιστολάκι.
2)Τρόποι εργασίας

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

Στόχος: Είναι να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες στοιχεία Βιολογίας ώστε να κατανοήσουν καλά την κατασκευή του δέρματος και της τρίχας. Οι γνώσεις αυτές είναι απαραίτητες για την άσκηση του επαγγέλματος του κομμωτή γιατί γίνεται πιο προσεκτικός κατά την εφαρμογή των τεχνικών περιποίησης των μαλλιών και έτσι αποφεύγονται οι δυσάρεστες συνέπειες της άγνοιας.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Κύτταρο α) Μορφολογία Κυττάρου β) Αναπαραγωγή κυττάρου γ) Χρωματοσώματα	Οι μαθητές/τριες θα πρέπει να κατανοήσουν την μορφολογία του κυττάρου και την αναπαραγωγή του ώστε να κατανοήσουν την δομή του δέρματος και της τρίχας	Οι μαθητές/τριες θα δουν εικόνες , διαφάνειες, σλάιτς
2. Ιστοί και όργανα Γενικά – αναφορά σε ορισμένα όργανα κατά την κρίση του καθηγητή	Οι μαθητές/τριες θα πρέπει να κατανοήσουν την δομή των οργάνων και των ιστών	Οιμαθητές/ τριες θα δουν εικόνες και διαφάνειες
3. Κυκλοφορικό σύστημα Περιγραφή Λειτουργία	Ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δοθεί στην διαδικασία της κυκλοφορίας του αίματος .	Με διαφάνειες και σλάιτς να κατανοήσουν την διαδικασία κυκλοφορίας του αίματος
4. Αναπνευστικό σύστημα περιγραφή Λειτουργία	Έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην περιγραφή των πνευμόνων	Με διαφάνειες και σλάιτς να γίνει κατανοητή η λειτουργία της αναπνοής
5. Πεπτικό σύστημα Περιγραφή Διαδικασία διάσπασης των τροφών και απορρόφησης των θρεπτικών ουσιών	Η κατανόηση της διαδικασίας της πέψης θα βοηθήσει τους μαθητές/τριες να κατανοήσουν και το μάθημα της προληπτικής διατροφής	Με διαφάνειες και σλάιτς να γίνει κατανοητή η διαδικασία της πέψης
6. Αίμα σύσταση παραγωγή μετάγγιση αίματος	Η κατανόηση της σύστασης και της παραγωγής αίματος θα βοηθήσει τους μαθητές/τριες να εκτιμήσουν την αξία της εθελοντικής αιμοδοσίας	Με σλάιτς να γίνει κατανοητή η διαδικασία παραγωγής του αίματος Διανομή ενημερωτικών φυλλαδίων σχετικά με την εθελοντική αιμοδοσία
7. Ανατομία Δέρματος Επιδερμίδα- Χόριο- υποδερμίδα	Αναλυτική περιγραφή ώστε να βοηθηθούν οι μαθητές/τριες να κατανοήσουν τις λειτουργίες του δέρματος	Οι μαθητές/τριες θα δουν αφίσες διαφάνειες
8. Χημική σύσταση του δέρματος Εμβρυολογία του δέρματος	Περιληπτικά να αναπτυχθούν τα Δύο θέματα	
9. Αγγεία και νεύρα του δέρματος	Περιληπτικά να αναπτυχθούν τα Δύο θέματα	
10. Προστατευτική λειτουργία του δέρματος	Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί στην προστασία από του παθογόνους μικροοργανισμούς	

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
11. Θερμορυθμιστική λειτουργία του δέρματος	Ανάλυση της θερμορυθμιστικής διαδικασίας	Εργασία από του μαθητές/τριες για την χρησιμότητα των ρούχων και της διατροφής στην διαδικασία θερμορύθμισης
12. Το δέρμα αισθητήριο όργανο	Περιγραφή της διαδικασίας της αίσθησης της αφής κ.λ.π.	
13. Μεταβολικές λειτουργίες του δέρματος		
14. Απεκκριτική και απορροφητική λειτουργία του δέρματος		
15. Κερατινοποίηση		
16. Μελανινογέννηση	Ανάπτυξη της διαδικασίας της παραγωγής μελανίνης	Προβολή ταινίας για τις βλαβερές συνέπειες του ήλιου – καρκίνος του δέρματος
17. Αδένες του δέρματος	Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί στους ιδρωτοποιούς αδένες	Οι μαθητές/τριες θα δουν εικόνες των αδένων του δέρματος
18. Ανατομία και ιστολογία της τρίχας	Ιδιαίτερη σημασία στην περιγραφή ώστε να γίνει κατανοητή από όλους τους μαθητές ώστε να κατανοήσουν και την επίδραση των χημικών ουσιών στην τρίχα	Με εικόνες διαφάνειες και σλάιτς θα πρέπει οι μαθητές/τριες να βοηθηθούν να κατανοήσουν την ενότητα αυτή
19. Κύκλος ανάπτυξης της τρίχας	Έμφαση και στο κεφάλαιο αυτό με επαναλήψεις εάν χρειαστεί	Άσκηση των μαθητών/τριων με ερωτήσεις και των δύο κεφαλαίων
20. Χρώμα των τριχών	Ανάλυση του φυσικού χρώματος των τριχών και περιγραφή της διαδικασίας βαφής	Εργασία από τους μαθητές/τριες ώστε να διαπιστωθεί εάν έχουν κατανοήσει την διαδικασία χρωματισμού των τριχών
21. Ανακεφαλαίωση των ενοτήτων για την τρίχα	Απαραίτητη η παρουσίαση συνολικά των ενοτήτων της τρίχας ώστε να επισημανθούν οι ελλείψεις και να επαναληφθούν	
22. Νύχια Περιγραφή σύσταση	Κατανόηση της σύστασης των νυχιών . Επίσης να αναφερθούν προβλήματα που παρουσιάζονται στα νύχια	Με εικόνες και διαφάνειες να γίνει κατανοητή η ενότητα αυτή

3. ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

1) ΣΚΟΠΟΣ

Ο σκοπός του μαθήματος "Θέματα Διατροφής" , στην Α' τάξη των Τ.Ε.Ε., είναι:

- Να γνωρίσουν οι μαθητές τις βασικές Αρχές της ισορροπημένης Διατροφής.
- Να αποκτήσουν οι ίδιοι σωστές διατροφικές συνήθειες.
- Να εφαρμόζουν τις γνώσεις τους στη διατροφή της οικογενείας τους και να καθοδηγούν τρίτους στη σημασία της σωστής διατροφής.
- Να κατανοήσουν ότι η σωστή διατροφή έχει άμεση σχέση με την καλή φυσική κατάσταση, την απόδοση, την υγεία και τον τρόπο ζωής.
- Να γνωρίζουν τις ιδιαίτερες θρεπτικές ανάγκες που έχουν τα άτομα σε κάθε ηλικία και κατάσταση.
- Να ξέρουν τα δικαιώματά τους και τις υπηρεσίες που προστατεύουν τους καταναλωτές.

2) Διδακτέα Ύλη

Η διδακτέα ύλη του μαθήματος "Θέματα Διατροφής" , στην Α' τάξη των Τ.Ε.Ε., ορίζεται ως εξής:

1η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Ο σκοπός της ενότητας: Οι μαθητές πρέπει να κατανοήσουν γιατί η πρόσληψη τροφής είναι όχι μόνο βασική βιοτική ανάγκη, αλλά και απαραίτητη προϋπόθεση για υγεία, απόδοση και ποιότητα ζωής.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Ο ρόλος της τροφής α) Γιατί τρέφεται ο άνθρωπος. β) Διατροφικές συνήθειες και υγεία. γ) Αναγκαιότητα ισορροπημένης διατροφής (2 ώρες)*	Να κατανοήσουν οι μαθητές το σημαντικό ρόλο της δια[3]τροφής στη ζωή του ανθρώπου.	Προτείνεται η χρήση slides, διαφανειών και CD-Roms.
2. Ενεργειακές ανάγκες του ανθρώπινου οργανισμού και πρόσληψη ενέργειαςα) Έννοια της ενέργειας β) Μονάδες ενέργειας γ) Βασικές λειτουργίες για τις οποίες χρειάζεται ενέργεια: δ) Άλλοι παράγοντες που επηρεάζουν το σύνολο των ημερήσιων θερμιδικών αναγκών (4 ώρες)	Οι μαθητές να καταλάβουν τους παράγοντες που καθορίζουν την πρόσληψη καθώς και την απώλεια ενέργειας στον ανθρώπινο οργανισμό.	Συνιστάται η χρήση διαφανειών και εικόνων για την παρουσίαση του περιεχομένου.

[3] Στην παρένθεση αναφέρονται οι διδακτικές ώρες που εκτιμάται ότι απαιτούνται για τη διδασκαλία του περιεχομένου της υποενότητας, σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο.

2η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΟΜΑΔΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Σκοπός της ενότητας: Να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές ότι με την ομαδοποίηση των τροφίμων μπορούν εύκολα να συνδυάζουν τα τρόφιμα με τα θρεπτικά συστατικά τους και να κάνουν σωστές επιλογές τροφίμων.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Ομάδες τροφίμων α) Σκοπιμότητα του χωρισμού των τροφίμων σε ομάδες β) Αναφορά στα ισοδύναμα τροφίμων (2 ώρες)	Να κατανοήσουν οι μαθητές τη χρησιμότητα του χωρισμού των τροφίμων σε ομάδες.	Χρησιμοποιείται εποπτικό υλικό: αφίσες, διαφάνειες όπου παρουσιάζονται οι ομάδες τροφίμων. Οι μαθητές ασκούνται με λογισμικό υλικό.
2. Ομάδα γάλακτος α) Τρόφιμα β) Θρεπτικά συστατικά με ιδιαίτερη έμφαση στα: Ασβέστιο, ριβοφλαβίνη γ) Αξία για τον ανθρώπινο οργανισμό δ) Μορφές γάλακτος στην αγορά - βασικές επεξεργασίες - Διατήρηση ε) Συστάσεις πρόσληψης στ) Ισοδύναμα – Αντικαταστάσεις ζ) Οδηγίες για τον καταναλωτή (4 ώρες)	Οι μαθητές να γνωρίσουν το γάλα και τα προϊόντα του, να κάνουν σωστές επιλογές ανάλογα με τις ανάγκες τους.	Οι μαθητές να κρίνουν τις μορφές του γάλακτος στην αγορά, προτείνουν ή απορρίπτουν και αιτιολογούν. Εφαρμογές με λογισμικό υλικό.
3. Ομάδα φρούτων και λαχανικών α) Τρόφιμα β) Θρεπτικά συστατικά με ιδιαίτερη έμφαση: Βιταμίνη Α, βιταμίνη C, κυτταρίνη γ) Συμβολή στην αποδοτικότητα και στην υγεία δ) Τυποποιημένα φρούτα και χυμοί. Θρεπτική αξία ε) Συστάσεις πρόσληψης στ) Διατήρηση ζ) Ισοδύναμα - Αντικαταστάσεις η) Οδηγίες για τον καταναλωτή (5 ώρες)	Οι μαθητές να κατανοήσουν τη χρησιμότητα των φρούτων και των λαχανικών στην καθημερινή δίαιτα και να αυξήσουν την κατανάλωσή τους.	Δίνεται πίνακας με τις Βιταμίνες και τα Ανόργανα Άλατα που περιέχουν φρούτα και λαχανικά. Εφαρμογές με λογισμικό υλικό.
4. Ομάδα Δημητριακών και ψωμιού α) Τρόφιμα β) Θρεπτικά συστατικά με ιδιαίτερη έμφαση: υδατάνθρακες, θειαμίνη, νιασίνη και άλλες βιταμίνες της ομάδας Β. γ) Αποφλοίωση και τρόφιμα μειωμένης θρεπτικής αξίας δ) Ο ρόλος των δημητριακών στη διατροφή των πληθυσμών ε) Συστάσεις πρόσληψης στ) Διατήρηση ζ) Ισοδύναμα - Αντικαταστάσεις η) Οδηγίες για τον καταναλωτή (4 ώρες)	Οι μαθητές να αναγνωρίζουν τα τρόφιμα που ανήκουν στην ομάδα και να εκτιμούν το ρόλο τους ως πηγές άμεσης ενέργειας.	Δίνονται συγκριτικοί πίνακες για τα θρεπτικά συστατικά των αποφλοιωμένων και μη δημητριακών. Εφαρμογές με λογισμικό υλικό.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
5. Ομάδα κρέατος και υποκατάστατων κρέατος α) Τρόφιμα β) Θρεπτικά συστατικά με ιδιαίτερη έμφαση στα: πρωτεΐνη, σίδηρο, ιώδιο (ψάρια), φθόριο. γ) Αντιπροσωπευτικά τρόφιμα, συγκριτική θρεπτική αξία και συχνότητα πρόσληψης δ) Συστάσεις πρόσληψης ε) Διατήρηση στ) Ισοδύναμα - Αντικαταστάσεις ζ) Οδηγίες για τον καταναλωτή (5 ώρες)	Οι μαθητές να είναι ικανοί να ξεχωρίζουν τη θρεπτική αξία των τροφίμων της ομάδας και να ρυθμίζουν ανάλογα τη συχνότητα πρόσληψης.	Οι μαθητές, χωρισμένοι σε δύο ομάδες, παρουσιάζουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των τροφίμων της ομάδας. Εφαρμογές με λογισμικό υλικό.
6. Ομάδα λίπους α) Τρόφιμα β) Θρεπτικά συστατικά με ιδιαίτερη έμφαση στα: λιπίδια, Βιταμίνη Ε, βιταμίνη D. γ) Διαχωρισμός ζωικών και φυτικών δ) Ζωικά λίπη και επιπτώσεις στην υγεία ε) Πλεονεκτήματα Ελαιολάδου στ) Συστάσεις πρόσληψης ζ) Διατήρηση η) Ισοδύναμα - Αντικαταστάσεις θ) Οδηγίες για τον καταναλωτή (4 ώρες)	Οι μαθητές να αναγνωρίζουν την αξία του λίπους στον οργανισμό και μαθαίνουν να επιλέγουν τα κατάλληλα τρόφιμα.	Προβάλλεται ταινία με τις επιπτώσεις των ζωικών λιπών στην υγεία. Δίνονται στατιστικά στοιχεία για τη συχνότητα καρδιοπαθειών στις περιοχές που παράγεται ελαιόλαδο. Εφαρμογές με λογισμικό υλικό.
7. Άλλα τρόφιμα - Γλυκαντικά - Ροφήματα α) Σύσταση και θρεπτική αξία β) Τρόφιμα που περιέχουν πολύ ζάχαρη γ) Αρνητικές επιδράσεις στον οργανισμό δ) Αναγκαιότητα περιορισμένης κατανάλωσης α) Καφές, τσάι, κακάο: σύσταση β) Υπερκατανάλωση και συνέπειες στην υγεία γ) Ωφελιμότητα δ) Συνιστώμενη πρόσληψη - Οινοπνευματώδη ποτά α) Σύσταση β) Είδη, ανάλογα με την περιεκτικότητα σε αλκοόλ γ) Θερμιδική απόδοση ε) Υπερκατανάλωση - Τα αίτια της μέθης - Όργανα που μακροπρόθεσμα βλάπτονται (4 ώρες)	Οι μαθητές κατανοούν τις αρνητικές επιδράσεις της ζάχαρης στον οργανισμό. Ξεχωρίζουν τα τρόφιμα που περιέχουν πολύ ζάχαρη και αποφεύγουν την άσκοπη χρήση. Να καταλάβουν οι μαθητές την αναγκαιότητα της μετρημένης χρήσης ακόμα και στα ροφήματα. Οι μαθητές να συνειδητοποιήσουν τα προβλήματα που φέρνει η κατανάλωση αλκοολούχων ποτών.	Οι μαθητές καταγράφουν τις προσωπικές τους συνήθειες στην κατανάλωση γλυκών, αναψυκτικών και ροφημάτων. Προτείνουν τρόπους αντικατάστασης και περιορισμού. Εφαρμογές με λογισμικό υλικό. Δίνονται στατιστικά στοιχεία για τη χρήση οινοπνευματωδών ποτών, στην εφηβεία. Συζητούν για τα αίτια αυτής της χρήσης.

3η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

Σκοπός της ενότητας: Οι μαθητές πρέπει να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη της σωστής διατροφής στην καθημερινή πράξη. Να εντοπίσουν τις αλλαγές που πρέπει να γίνουν στη διατροφή των ίδιων και των οικογενειών τους.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Σύνταξη διαιτολογίου (με ισοδύναμα) Ισορροπημένη διατροφή α) Σημασία του όρου β) Προτάσεις ισορροπημένης διατροφής γ) Προβληματικές διατροφικές συνήθειες και τροποποίησή τους (2 ώρες)	Οι μαθητές κατανοούν τη σημασία και μαθαίνουν τις αρχές της ισορροπημένης διατροφής.	Οι μαθητές καταγράφουν προτάσεις σωστής διατροφής σε αφίσα.
2. Αρχές σχεδιασμού γευμάτων α) Η σημασία της συχνότητας των γευμάτων β) Χαρακτηριστικά των κύριων και ενδιάμεσων γευμάτων (4 ώρες)	Οι μαθητές να αποκτήσουν γνώσεις που αφορούν το σχεδιασμό γευμάτων και να τις χρησιμοποιήσουν στην καθημερινή τους διατροφή, π.χ. καθιέρωση πρωινού γεύματος.	Οι μαθητές κάνουν προτάσεις για σωστό και εύκολο στην προετοιμασία πρωινό γεύμα, καθώς και για ενδιάμεσα γεύματα. Να σχεδιάσουν γεύματα με κατάλληλο λογισμικό υλικό.
3. Μεσογειακή δίαιτα α) Αποτελέσματα ερευνών για τη διατροφή στις χώρες της Μεσογείου β) Είδη τροφίμων και συχνότητα κατανάλωσης γ) Στοιχεία που διαφοροποιούν τη Μεσογειακή δίαιτα δ) Υπόδειγμα διαιτολογίου με πρότυπο τη Μεσογειακή δίαιτα (4 ώρες)	Οι μαθητές να αποκτήσουν γνώσεις για τα πλεονεκτήματα της Μεσογειακής δίαιτας και τα χαρακτηριστικά της.	Οι μαθητές αξιολογούν την προσωπική τους δίαιτα με βάση το πρότυπο της Μεσογειακής δίαιτας. Εφαρμογές με λογισμικό υλικό.

4.ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Τα Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια ανήκουν στην Δευτεροβάθμια μεταυποχρεωτική εκπαίδευση και παρέχουν επαγγελματική εκπαίδευση. Σκοπός τους είναι αφενός η παροχή Τεχνολογικής παιδείας (δίνοντας παράλληλα μια βασική γενική παιδεία) και η διαμόρφωση επαγγελματικής συνείδησης, αφετέρου η παροχή των αναγκαίων εφοδίων ώστε οι απόφοιτοι να μπορούν να ασκήσουν αυτόνομα ένα Τεχνικό επάγγελμα.
Το μάθημα του **Εργασιακού Περιβάλλοντος του Τομέα** που έχει ενταχθεί στο 1° Ετος των ΤΕΕ (και είναι κοινό για όλους τους τομείς) πρέπει να έχει σαν βασικό ***σκοπό*** *να εφοδιάσει τον μαθητή με τις απαραίτητες δεξιότητες ώστε να μπορεί να ενταχθεί δυναμικά και ομαλά στην αγορά εργασίας καθώς και στην ενεργό κοινωνική ζωή.*
Ο παραπάνω σκοπός βρίσκεται σε πλήρη αρμονία με τους γενικότερους σκοπούς της εκπαίδευσης και ειδικότερα με το '... *να καλλιεργούν αρμονικά ... τις κλίσεις τους και τα διαφέροντά τους ... Να αποκτούν .. κοινωνική ταυτότητα και συνείδηση ... να αντιλαμβάνονται... την κοινωνική αξία και ισοτιμία της πνευματικής και χειρωνακτικής εργασίας* .. ' (εδ. β /παραγρ.1 /άρθρο 1 /κεφ.Α του 1566/30-9-99).
Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο μελλοντικός εργαζόμενος οφείλει να έχει βασικές γνώσεις σε ζητήματα απασχόλησης, εργατικής νομοθεσίας, αγοράς εργασίας, πρακτικών θεμάτων διοίκησης κ.α ώστε να καταστεί δυνατός να επιβιώσει στον σύγχρονο εξελίσιμο ανταγωνιστικό κόσμο έχοντας παράλληλα συνείδηση των ατομικών- κοινωνικών και επαγγελματικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του, μπορούμε να πούμε ότι οι **ειδικότεροι στόχοι** (που περιλαμβάνονται στον παραπάνω ευρύτερο σκοπό) διαμορφώνονται ως εξής.:

- να διευκολύνει -υποστηρίξει το μαθητή στην προσπάθειά του να αναζητήσει ενεργά έγκυρη και πρόσφατη πληροφόρηση σε θέματα που αφορούν στην επαγγελματική του σταδιοδρομία, αναπτύσσοντας παράλληλα δεξιότητες συγκέντρωσης, κριτικής ανάγνωσης και διαχείρισης της πληροφορίας
- να ενημερώσει- ευαισθητοποιήσει τον μαθητή σε θέματα που αφορούν στο περιεχόμενο/ αντικείμενο των ειδικοτήτων του τομέα του
- να συνδέσει την θεωρητική εκπαίδευση με τις σύγχρονες συνθήκες/ τάσεις στην αγορά εργασίας σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο
- να ενεργοποιήσει- ευαισθητοποιήσει τον μαθητή ώστε ενεργά- συνειδητά και ώριμα (ανάλογα με την ηλικιακή και αναπτυξιακή του πορεία) να πάρει αποφάσεις που αφορούν στη σταδιοδρομία του (και ειδικότερα να επιλέξει ειδικότητα αφ' ότου έχει γνωρίσει τις ιδιαιτερότητες των ειδικοτήτων που περιλαμβάνει ο τομέας του)
- να προετοιμάσει τον μαθητή σε θέματα που αφορούν τον μελλοντικό του ρόλο/ υπόστασή του ως εργαζόμενο ώστε να ενταχθεί ομαλά στην αγορά εργασίας.

Σε συμφωνία με το παραπάνω πλαίσιο, το μάθημα αυτό πρέπει να διαθέτει τα εξής **χαρακτηριστικά:**

⇒ να είναι *μαθητοκεντρικό* προσαρμοσμένο στις ιδιαίτερες ανάγκες του αναπτυξιακού και ηλικιακού σταδίου που βρίσκονται οι μαθητές

⇒ να είναι *ευέλικτο* με δυνατότητα προσαρμογής και ανανέωσης ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες και συνθήκες τόσο σε επίπεδο ατόμου- ομάδας όσο και σε επίπεδο τοπικής πραγματικότητας

⇒ να είναι *σύγχρονο* και να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς εργασίας (λαμβάνοντας υπόψη τις κοινωνικοοικονομικές ανακατατάξεις, τις τεχνολογικές εξελίξεις σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο δίνοντας παράλληλα την κοινωνική ανθρωποκεντρική διάσταση της σταδιοδρομίας - προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη)

⇒ να λειτουργεί λιγότερο συμβατικά όσον αφορά το ρόλο του καθηγητή ο οποίος, στην προκειμένη περίπτωση, αναλαμβάνει ρόλο κύρια διευκολυντικό- υποστηρικτικό- εμψυχωτικό παρά ηγετικό- καθοδηγητικό- δασκαλοκρατούμενο

⇒ να χρησιμοποιεί μέσα και μεθόδους που ανταποκρίνονται στην ενεργό συμμετοχική μάθηση, που διεγείρουν το διαφέρον, που καλλιεργούν την ανάπτυξη κριτικών ατόμων- ικανοποιημένων μελλοντικά εργαζομένων.

⇒ για να μπορούν τα παραπάνω χαρακτηριστικά να εφαρμοστούν απαραίτητη προϋπόθεση είναι, η δημιουργία ενός κλίματος που διευκολύνει την προσωπική ανάπτυξη και ενεργή μάθηση

Το τελευταίο μπορεί να επιτευχθεί ειδικά όταν ο μαθητής:

* διευκολύνεται να αναπτύξει μια σχέση εμπιστοσύνης με τον καθηγητή η οποία σχέση από μόνη της μπορεί να καταστεί πηγή μάθησης και ανάπτυξης
* εμπλέκεται ενεργά στο σχεδιασμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας
* γίνεται ικανός να συνδέει τα διαδραματιζόμενα στην εκπαιδευτική πράξη, με τις ατομικές του ανάγκες, ανησυχίες, προβληματισμούς
* αποκτά την δυνατότητα επιλογής και προσαρμογής των όσων λαμβάνουν χώρα στην τάξη με τις ιδιαίτερες ανάγκες-ικανότητες και ενδιαφέροντα
* εμπλέκεται δυναμικά και ενεργά στην υλοποίηση των στόχων που από κοινού με τον καθηγητή έχουν τεθεί
* αναγνωρίζεται ολιστικά σαν μια προσωπικότητα που σκέπτεται, αισθάνεται, και ενεργεί
* βιώνει ένα σύστημα αξιολόγησης που σκοπό δεν έχει να τον κατατάξει σε κλίμακα *του καλού- κακού* μαθητή αλλά ένα σύστημα που του υπενθυμίζει τις ευθύνες του, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του που βρίσκονται σε δυναμική διαπραγμάτευση με το περιβάλλον του.

Γίνεται φανερό από τα παραπάνω ότι θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στην ανάπτυξη μιας σύγχρονης, ευέλικτης και μαθητοκεντρικής **μεθοδολογίας**- υλοποίησης των εκπαιδευτικών στόχων η οποία μπορεί να στηρίζεται στα παρακάτω:

- διατήρηση προσωπικού ημερολογίου
- οργάνωση προσωπικού αρχείου
- υλοποίηση ατομικών- ομαδικών εργασιών
- συζήτηση σε ζευγάρια ή υπο- ομάδες
- αλληλοεκπαίδευση
- καταιγισμός ιδεών
- παίξιμο ρόλων- δραματοποίηση
- ασκήσεις εναλλακτικών τρόπων έκφρασης (π.χ μέσω της τέχνης, της κίνησης κ.α)
- παιχνίδια προσομοίωσης
- σχεδιασμός και υλοποίηση μικρών εκπαιδευτικών έργων
- συνεντεύξεις
- εφαρμοσμένη μικρή έρευνα πεδίου
- προσκλήσεις- επισκέψεις άλλων στην τάξη (π.χ μεγαλύτερων μαθητών, άλλων καθηγητών, επαγγελματιών)
- επισκέψεις σε εργασιακούς χώρους
- χρήση του διαδυκτίου για ενημέρωση - αυτοπληροφόρηση
- οργάνωση, διατήρηση και χρήση αρχείων στην τάξη
- σύνδεση δραστηριοτήτων του μαθήματος με άλλες σχολικές δραστηριότητες (ΠΕ, Αγωγή Υγείας, ΣΕΠΠΕ, Σχ. Βιβλιοθήκες)
- Ανάπτυξη προγραμμάτων εργασιακής εμπειρίας (mentoring, shadowing etc)

Θα πρέπει σε αυτό το σημείο να αναφερθεί ότι για το συγκεκριμένο μάθημα κρίνεται αναγκαίο να υπάρχουν τα εξής εγχειρίδια - βοηθητικά εργαλεία:

- βιβλίο καθηγητή
- βιβλίο μαθητή
- πακέτο διαφανειών
- λογισμικό πακέτο που θα αφορά τράπεζα πληροφοριών για σπουδές και επαγγέλματα η οποία θα καλύπτει όχι μόνο τις ιδιαίτερες ανάγκες και το πεδίο του τομέα του αλλά το σύνολο των τομέων ΤΕΕ και θα δίνει τη δυνατότητα πληροφόρησης για πιθανά μελλοντικές σπουδές και συνδιασμούς.

Το μάθημα του **Εργασιακού Περιβάλλοντος** μπορεί να χωρίζεται σε δύο μέρη. Το πρώτο μέρος (το οποίο σημειωτέον μπορεί να είναι κοινό για όλους τους τομείς) διαπραγματεύεται θέματα που αφορούν στον μελλοντικό εργαζόμενο ως προσωπικότητα, στον κόσμο της Αγοράς Εργασίας καθώς και στον τρόπο προσέγγισης της (καλύπτει διάρκεια 13 εβδομάδων).
Το δε δεύτερο μέρος παρουσιάζει και διαπραγματεύεται ειδικότητες-επαγγέλματα που συμπεριλαμβάνει πια ο συγκεκριμένος τομέας (καλύπτει διάρκεια 15 εβδομάδων)
Το πρώτο μέρος κρίνεται απαραίτητο να προηγείται πριν την παρουσίαση των επαγγελμάτων του τομέα ως στάδιο προπαρασκευαστικό το οποίο δια πραγματεύεται γενικότερες έννοιες που σχετίζονται με την αγορά εργασίας και την μετάβαση από την εκπαίδευση στην απασχόληση. Παράλληλα έτσι θα δοθεί η ευκαιρία στους μαθητές να έχουν εξοικειωθεί με έννοιες και όρους που σχετίζονται με τον τομέα τους (μέσω των άλλων ειδικών μαθημάτων του τομέα) έτσι θα είναι ολιστικότερα προετοιμασμένοι να μπορούν να διακρίνουν τους ειδικότερους επαγγελματικούς ρόλους που μπορούν να διαδραματίσουν διαλέγοντας ειδικότητα.

Πιο συγκεκριμένα το αναλυτικό πρόγραμμα που προτείνεται έχει ως εξής

Α. ΜΕΡΟΣ :

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ-ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΟΔΗΓΙΕΣ-ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Ι. Η ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΜΑΣ (4 διδακτικές ώρες):	**Ο μαθητής να γίνει ικανός να:** *κατανοήσει* τα δομικά στοιχεία που συνθέτουν την προσωπικότητά του και να *εντοπίσει* το ρόλο τους στην διαμόρφωση των επαγγελματικών του σχεδίων	Στο σύνολο της ενότητας μπορεί: να συμπληρωθούν ατομικά ερωτηματολόγια και να διεξαχθεί δομημένη συζήτηση σε υποομάδες, μικρής διάρκειας βιωματικές ασκήσεις (π.χ κατασκευή κολάζ *ο εαυτός μου* Χρήση Η/Υ για συμπλήρωση ατομικών ερωτηματολογίων
Ια Πόσο καλά γνωρίζω τον εαυτό μου. Η έννοια της αυτοαντίληψης	να προσδιορίσει την έννοια της προσωπικότητας να διερευνήσει τις διάφορες πλευρές της να σκιαγραφήσει δικά του χαρακτηριστικά να αναφέρει πώς τα αντιλαμβάνεται και τα κατανοεί	Χρήση διαφανειών Συζήτηση και καταγραφή σε Ζευγάρια Κατασκευή κολάζ με θέμα τον *Εαυτό μου*

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ-ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΟΔΗΓΙΕΣ-ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Ιβ.Η έννοια του ενδιαφέροντος, της ικανότητας, της δεξιότητας	να κατανοήσει τις έννοιες να διακρίνει τις διαφορές στο περιεχόμενό τους να καταγράψει τα δικά του διαφέροντα- ικανότητες- δεξιότητες να εντοπίζει τους παράγοντες επιρροής	Ατομικές ασκήσεις με το *τι μου αρέσει* και *τι μπορώ να κάνω καλά.* Παρουσίαση περίπτωσης για συζήτηση στην ολομέλεια Παιχνίδι μίμησης- δραματοποίησης: *βρείτε το χόμπυ μου*
Ιγ Οι ανθρώπινες ανάγκες - οι αξίες μας	να αναφέρει τις ανθρώπινες ανάγκες να παρουσιάζει ιεραρχημένες τις δικές του την παρούσα στιγμή να σκιαγραφήσει τις ατομικές του αξίες να προσδιορίσει τους παράγοντες επιρροής	Χρήση Διαφανειών Βιωματική συζήτηση σε ζευγάρια με εικόνες από το παρελθόν: *όταν είμαστε παιδιά* Συμπλήρωση ατομικής άσκησης σε χαρτί
. **Ιδ.** Προσδοκίες- Φιλοδοξίες. Σχέδια και στόχοι καριέρας	Να διακρίνει τις έννοιες να κατανοήσει το ευρύ περιεχόμενο της έννοιας καριέρας (κοινωνικής, επαγγελματικής κ.α) να διερευνήσει τα ατομικά του σχέδια- φιλοδοξίες- προσδοκίες να ορίζει ρεαλιστικούς στόχους να εντοπίζει τις δυσκολίες για την επίτευξη τους να διερευνήσει πιθα-νούς τρόπους αντιμε-τώπισης- χειρισμού	Κράτηση προσωπικού ημερολογίου με ρεαλιστικούς στόχους υλοποίησης Ασκηση με θέμα: *Εγώ μετά από 5 χρόνια-* παρουσίαση και συζήτηση Παρουσίαση περίπτωσης
ΙΙ. Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ(4 διδακτικές ώρες):	**Ο μαθητής/τρια να γίνει ικανός να:** κατηγοριοποιεί τα δομικά στοιχεία της έννοιας προσδιορίζει το περιεχόμενό τους εντοπίζει το σημαντικό ρόλο τους ονομάζει-καταγράφει τις πηγές πληροφόρησης	Χρήση Διαφανειών Πρόσκληση ειδικών στην τάξη (π.χ από ένα σύλλογο εργαζομένων, από ένα ταμείο ασφάλισης, από τον τοπικό ΟΑΕΔ) Οργάνωση και παρουσίαση συνέντευξης από κάποιον του κοινωνικού περιβάλλοντος του

		μαθητή σχετική με τα θέματα που διαπραγματεύεται η ενότητα Παρουσίαση άρθρων από εφημερίδες- περιοδικά

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ-ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΟΔΗΓΙΕΣ-ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΙΙ.α Οι εργασιακές σχέσεις και τα είδη τους- μορφές και είδη απασχόλησης στην Ελλάδα και Ευρώπη	σκιαγραφεί την έννοια των εργασιακών σχέσεων αναφέρει τα διαφορετικά είδη της απασχόλησης εντοπίζει τις αλλαγές σήμερα προσδιορίζει τους παράγοντες που φέρουν τις αλλαγές συνδέει είδη απασχόλησης με διαφορετικά επαγγέλματα	Χρήση Διαφανειών Ομαδική άσκηση - κολάζ : *επαγγέλματα και διαφορετικές μορφές απασχόλησης* Κριτική ανάγνωση άρθρων με αναφορά στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα Συζήτηση σε υπο- ομάδες
ΙΙ.β Εννοια και ρόλος της κοινωνικής ασφάλισης, ασφαλιστικά ταμεία	ορίζει την έννοια και το ρόλο της κοινωνικής ασφάλισης αναφέρει τα διαφορετικά ασφαλιστικά ταμεία και φορείς συνδυάζει τους ασφαλιστικούς φορείς με τις επαγγελματικές κατηγορίες	Χρήση Διαφανειών Ατομική άσκηση με συνέντευξη ασφαλισμένου από το περιβάλλον του μαθητή και σύντομη παρουσίασή της στην ομάδα Ομαδική Ασκηση καταγραφής *Ασφαλιστικών Φορέων και Επαγγελματικών Κατηγοριών-* Οργάνωση αρχείου τάξης
ΙΙγ.Η έννοια των επαγγελματικών δικαιωμάτων- υποχρεώσεων	κατανοήσει τις αντίστοιχες έννοιες να συγκρίνει το δικαίωμα με την υποχρέωση εντοπίζει τρόπους διεκδίκησης/ εφαρμογής καταγράφει φορείς πληροφόρησης	Χρήση διαφανειών Πρόσκληση Εκπροσώπου Φορέα Συνδιακαλιστικής Οργάνωσης Ομαδική Ασκηση με θέμα: *καταγραφή βασικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων ασφαλισμένου μέσα από ενημερωτικά δελτία ασφαλιστικών ταμείων*
ΙΙδ.Σύγχρονες τάσεις στην αγορά εργασίας Αλλαγή επαγγέλματος- ανεργία	εξοικειωθεί με τις σύγχρονες τάσεις αναλύει τους παράγοντες που τις διαμορφώνουν σκιαγραφεί την πολυπλοκότητα της ανεργίας και των επιπτώσεων της (στο άτομο, την κοινωνία, την οικονομία κ.α) εντοπίζει τις ανάγκες που επιβάλουν τον προσανατολισμό/ επαναπροσανατολισμό	Παρουσίαση ευρημάτων από πρόσφατες έρευνες αγοράς Μικρή Ερευνα πεδίου με σύγχρονα επαγγέλματα που παρουσιάστηκαν στην τοπική κοινωνία από τους μαθητές Πρόσκληση του τοπικού Εκπροσώπου του ΟΑΕΔ για σκιαγράφηση των αναγκών της αγοράς Παρουσίαση περιπτώσεων ανεργίας ή και αλλαγής επαγγέλματος από τους μαθητές

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ-ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΟΔΗΓΙΕΣ-ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΙΙΙ. Η ΕΝΤΑΞΗ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ **(5 διδακτικές ώρες):**	**Ο μαθητής/τρια να γίνει ικανός να:** προσδιορίζει τα στοιχεία που διαδραματίζουν ρόλο στη φάση της μετάβασης καταγράψει τρόπους προσέγγισης της αγοράς οργανώσει το ατομικό του αρχείο ατομικών και επαγγελματικών πληροφοριών συντάσσει επιστολές και βιογραφικό συντονίζει τους ατομικούς παράγοντες που παίζουν ρόλο κατά τη διαπαραγμάτευση	Καταιγισμός ιδεών Συμπλήρωση ατομικών ερωτηματολογίων Παρουσίαση περιπτώσεων Παίξιμο ρόλων σε Ζευγάρια Συνέντευξη από επαγγελματία Σύνταξη επιστολής- βιογραφικού Παιχνίδι προσομοίωσης
ΙΙΙ.α Η έννοια της επαγγελματικής προσαρμογής- ικανοποίησης- επιτυχίας	Εντοπίζει τους παράγοντες που συντελούν στην επαγγελματική προσαρμογή Συνδέει τους παράγοντες με το προσωπικό του σύστημα ιεράρχησης παραθέτει στόχους επαγγελματικής επιτυχίας διακρίνει τους στόχους ανάλογα με τις ατομικές επαγγελματικές αξίες	Καταιγισμός Ιδεών Χρήση διαφανειών Συμπλήρωση ατομικών ερωτηματολογίων Παρουσίαση περιπτώσεων από τους μαθητές
ΙΙΙβ. Τεχνικές προσέγγισης της αγοράς εργασίας: συνοδευτική επιστολή, βιογραφικό σημείωμα, συστατική επιστολή	κατανοεί την ανάγκη ύπαρξης στρατηγικών για την προσέγγιση /μετάβαση στην αγορά ιεραρχεί αυτές τις στρατηγικές οργανώνει το ατομικό σχέδιο δράσης καταγράφει βάσει προτύπων οδηγιών το βιογραφικό του σημείωμα σχεδιάζει και προσαρ-μόζει την αποστολή του	Χρήση διαφανειών Παρουσίαση πρότυπων οδηγών Εργασία σε υπο- ομάδες για σύνταξη επιστολών Ατομική άσκηση για σύνταξη βιογραφικού Τήρηση ατομικού αρχείου
ΙΙΙγ1. Τεχνικές αυτοπληροφόρησης: αγγελίες, προκηρύξεις **ΙΙΙγ2**. Τηλεφωνική επικοινωνία, η συνέντευξη επιλογής προσωπικού	διακρίνει τα δομικά χαρακτηριστικά της πληροφορίας καταγράφει τις πηγές έγκυρης πληροφόρησης αναπτύσσει Τεχνικές κριτικής ανάπτυξης της πληροφορίας εφαρμόζει αρχές θετικής και ρεαλιστικής αυτό-παρουσίασης	Χρήση υλικού αγγελιών και προκηρύξεων από τον ημερήσιο τύπο- ομαδική άσκηση Οργάνωση αρχείου - ατομικού και τάξης με φορείς πληροφόρησης Παίξιμο ρόλου: *Η πρώτη επαφή* Παιχνίδι προσομοίωσης: *Η πρώτη μου συνέντευξη*
ΙΙΙ.δ Μορφές και είδη επαγγελματικής επιμόρφωσης- κατάρτισης- επανακατάρτισης. Η έννοια της δια βίου εκπαίδευσης.	Διακρίνει τις έννοιες και το ρόλο των σχετικών εννοιών Συνδέει το ρόλο με την ανάγκη για προσωπική ανάπτυξη και εξέλιξη Καταγράφει φορείς αξιόπιστης	Χρήση διαφανειών Πρόσκληση εκπρο-σώπου από το τοπικό ΙΕΚ ή κάποιο ΚΕΚ Κριτική παρουσίαση άρθρων και περιπτώσεων πάνω στην έννοια της δια βίου μάθησης
	πληροφόρησης Συνδυάζει την ανάγκη για δια βίου εκπαίδευση με τις σύγχρονες αναδυόμενες ανάγκες της αγοράς	Ασκηση σε υπο-ομάδες για παρουσίαση *μελλοντικών σχεδίων επιμόρφωσης* χρήση τράπεζας πληροφοριών (λογισμικού)

Β. ΜΕΡΟΣ

Σε αυτό το τμήμα παρουσιάζονται όλες οι ειδικότητες που περιλαμβάνει ο τομέας. Η παρουσίαση της κάθε ειδικότητας γίνεται σε μία εκπαιδευτική ώρα.
Το πλαίσιο και οι άξονες της παρουσίασης ορίζεται όπως μια επαγγελματική μονογραφία και πιο συγκεκριμένα:

- Αντικείμενα Απασχόλησης/ καθήκοντα
- Απαιτούμενα προσόντα (τυπικά και ουσιαστικά)
- Απαιτούμενες δεξιότητες
- Στοιχεία Προσωπικότητας
- Επαγγελματικά Δικαιώματα
- Δεοντολογία
- Εργασιακό περιβάλλον
- Είδη και Συνθήκες Απασχόλησης
- Τρόποι- δρόμοι Εισόδου στο Επάγγελμα
- Προοπτικές Επαγγελματικής Εξέλιξης
- Πιθανοί Φορείς Απασχόλησης
- Πιθανές Πηγές Πληροφόρησης για Απασχόληση
- Επαγγελματικοί Σύλλογοι

πρέπει εδώ να τονιστεί ότι εκτός από την παρουσίαση στην τάξη θα πρέπει να οργανωθούν και να πραγματοποιηθούν τουλάχιστον 2 εκπαιδευτικές επισκέψεις σε Φορείς του τομέα Υγείας- Πρόνοιας όπου οι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία να συναντήσουν επαγγελματίες διαφορετικών ειδικοτήτων του τομέα τους και να συζητήσουν μαζί τους ή να τους παρατηρήσουν σε πραγματικές συνθήκες εργασίας.

Γνωριμία με τα Επαγγέλματα του Τομέα μου:	**Ο μαθητής να γίνει ικανός να:** σκιαγραφεί τις ιδιαιτερότητες του τομέα του περιγράφει τα ειδικότερα επαγγελματικά προσόντα που απαιτούνται κατά ειδικότητα διακρίνει τα τυπικά από τα ουσιαστικά προσόντα συσχετίζει τα προσόντα με τα στοιχεία προσωπικότητας συνδέει τις διαφορετικές ειδικότητες με τα διαφορετικά αντικείμενα απασχόλησης συνθέτει την επαγγελματική μονογραφία κατά ειδκότητα αναλύει τις εργασιακές συνθήκες κατά ειδικότητα αναφέρει πηγές επαγγελματικής πληροφόρησης αναπτύσσει στρατηγικές για να αναζητεί πρωτογενείς πηγές διακρίνει πιθανές δυσκολίες-ιδιαιτερότητες κατά την εξάσκηση των καθηκόντων παρατηρήσει πραγματικές συνθήκες εργασίας	Χρήση διαφανειών Καταιγισμός ιδεών Εργασία σε υποομάδες για ομαδοποιήσεις επαγγελμάτων (π.χ επαγγέλματα Κομμωτικής, επαγγέλματα Αισθητικής κ.α) Παιχνίδια προσομοίωσης Παίξιμο ρόλων (επαγγελματία εξυπηρετούμενου) Ατομική εργασία: *Σύνταξη Μονογραφίας* Παρουσίαση περιπτώσεων μέσω άρθρων και επαγγελματικών αυτοβιογραφιών Χρήση τράπεζας πληροφοριών για αναζήτηση συγκεκριμένων επαγγελματικών πληροφοριών Πρόσκληση Επαγγελματιών στην τάξη ή και καθηγητών ειδικοτήτων του τομέα Συνέντευξη από επαγγελματίες του τομέα από τους μαθητές και παρουσίαση τους στην τάξη Επισκέψεις σε εργασιακούς χώρους

Οι μέθοδοι οι οποίες αναφέρονται παραπάνω μπορούν να χρησιμοποιηθούν εναλλακτικά για την παρουσίαση των διαφορετικών ειδικοτήτων ανάλογα με τα προσφερόμενα μέσα και τις δυνατότητες του καθηγητή που διδάσκει το μάθημα.

5. ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Στόχος μαθήματος:

Να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες βασικές έννοιες της Υγιεινής, ώστε να κατανοήσουν τη σημασία της και την αναγκαιότητα εφαρμογής της σε όλους τους τομείς της καθημερινής τους ζωής και κυρίως της εργασίας τους.

Επίσης να γνωρίσουν τους κινδύνους στους χώρους εργασίας τους και να αποκτήσουν υγειονολογική συνείδηση, ώστε να προστατεύονται οι ίδιοι και οι πελάτες τους.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Η έννοια της Υγείας και της νόσου	Οι μαθητές/ τριες θα πρέπει να κατανοήσουν την έννοια της Υγείας και της νόσου ώστε να είναι σε θέση να εκτιμήσουν το πολύτιμο αγαθό της Υγείας	Με ερωτοαπαντήσεις αφίσες, εικόνες και διαφάνειες γίνεται εισαγωγή στο μάθημα.
2. Υγιεινή και προληπτική ιατρική	Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στις θετικές συνέπειες της πρόληψης στην ποιότητα ζωής του ανθρώπου	Να γίνουν εργασίες από τους μαθητές/τριες για τις συνέπειες της πρόληψης διαφόρων ασθενειών(AIDS, Καρκίνος)
3. Κλάδοι της Υγιεινής α) Σχολική Υγιεινή β) Επαγγελματική Υγιεινή γ) Νοσοκομειακή Υγιεινή	Οι μαθητές/ τριες θα πρέπει να κατανοήσουν τις μελέτες που γίνονται από τους ειδικούς και τις προτάσεις της Υγιεινής για την βελτίωση των συνθηκών Υγιεινής σε ένα χώρο	Προβολή ταινίας για την Υγιεινή και ασφάλεια στους χώρους εργασίας Προβολή ταινιών.
4. Υγεία και προστασία της Υγείας.	Οι μαθητές/ τριες θα πρέπει να κατανοήσουν την έννοια της υγείας και τις μεθόδους πρόληψης.	Ερωτηματολόγιο προς τους μαθητές/τριες σχετικά με τις μέχρι σήμερα γνώσεις τους για τις μεθόδους πρόληψης και προαγωγής της υγείας.
5. Λοιμώδη νοσήματα	Ιδιαίτερη έμφαση στους λόγους εξαφάνισης ορισμένων λοιμωδών -ο ρόλος της Υγιεινής	Οι μαθητές /τριες θα δουν εικόνες και διαφάνειες σχετικά με τα λοιμώδη νοσήματα του χθες και του σήμερα
6.Μεταδιδόμενα νοσήματα. AIDS -Ηπατίτιδα	Οι μαθητές/ τριες να εξοικειωθούν με την ανάλυση των τρόπων μετάδοσης και πρόληψης των μεταδιδόμενων νοσημάτων.	Προβολή ταινίας- διαφάνειες σλάιτς . διανομή φυλλαδίων .Ανάρτηση αφισών στην αίθουσα
7.Χρόνιες παθήσεις- καρδιαγγειακά νοσήματα - κληρονομικές ασθένειες	Οι μαθητές/ τριες να ενημερωθούν ιδιαίτερα για την πρόληψη (διατροφή, κάπνισμα αλκοόλ, προγεννητικός έλεγχος).	Διανομή φυλλαδίων σε όλους τους μαθητές/ τριες, με την συμμετοχή των μαθητών/ τριων. Να γίνει, ανάρτηση αφισών στο σχολείο ,

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
8. Ατυχήματα Πρόληψη	Οι μαθητές/ τριες θα ενημερωθούν για τα ατυχήματα τα αίτια των ατυχημάτων, καθώς επίσης για τις μεθόδους πρόληψης και τα μέτρα πρώτων βοηθειών.	Εργασία από τους μαθητές /τριες για τα αίτια και τα μέτρα πρόληψης των ατυχημάτων(οικιακά ατυχήματα, τροχαία) Γίνεται επίδειξη και άσκηση των μαθητών/ τριών στη παροχή πρώτων βοηθειών.
9.Επαγγελματικά νοσήματα- ατυχήματα α)Κιρσοί β) λιποθυμία γ)ηλεκτροπληξία γ) εγκαύματα δ) αλλεργικές δερματοπάθειες ε) δηλητηριάσεις	Οι μαθητές/ τριες θα ενημερωθούν αναλυτικά για όλα τα επαγγελματικά νοσήματα και θα κατανοήσουν τις συνέπειες τους και κυρίως τα μέτρα πρόληψης ώστε να τα εφαρμόσουν κατά την διάρκεια της εργασίας τους	Οι μαθητές/τριες θα δουν διαφάνειες και εικόνες με πάσχοντες από κιρσούς, εγκαύματα κ.λ.π.
10. Πρώτες βοήθειες	Οι μαθητές/ τριες θα αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες για τα μέτρα πρώτων βοηθειών σε περίπτωση λιποθυμίας, εγκαύματος και ηλεκτροπληξίας.	Προβολή ταινίας. Εφαρμογή και άσκηση από μαθητές/τριες για τη παροχή πρώτων βοηθειών.
11. Κοινωνική Πρόνοια- Προγράμματα πρόληψης.	Οι μαθητές/ τριές θα ενημερωθούν σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται από τον άνθρωπο και την πολιτεία	Απόψεις των μαθητών/ τριων για τα μέτρα της πολιτείας - απάντηση σε σχετικό ερωτηματολόγιο
12. Ατομική Υγιεινή	Οι μαθητές/ τριες θα ενημερωθούν σχετικά με τους κανόνες Ατομικής Υγιεινής έστω και εάν θεωρηθούν από τους μαθητές/τριες γνωστά θέματα	Φυλλάδια για την στοματική Υγεία, πλύσιμο χεριών κτλ.
13. Σωματική καθαριότητα - καθαριότητα ενδυμάτων	Οι μαθητές/ τριες θα ενημερωθούν για τα μέσα σωματικής καθαριότητας . και τη σημασία της επιλογής των ενδυμάτων και υποδημάτων.	Να διατυπώσουν οι μαθητές/τριες τις γραπτές απόψεις τους για την σωματική καθαριότητα και την καθαριότητα των ενδυμάτων.
14.Υγιεινή των χώρων του κομμωτηρίου και Αισθητικής.	Ανάπτυξη των ισχυουσών Υγειονομικών Διατάξεων .	Οι μαθητές/τριες να δουν εικόνες, διαφάνειες και σλάιτς των χώρων του κομμωτηρίου
15. Αερισμός του κομμωτηρίου και του εργαστηρίου Αισθητικής.	Οι μαθητές/ τριες να κατανοήσουν σημασία του εξαερισμού ώστε να μην προκαλούνται αλλεργίες στους εργαζόμενους και τους πελάτες.	Επίσκεψη σε χώρο κομμωτηρίου, προβολή διαφανειών και χρησιμοποίηση άλλων εποπτικών μέσων.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
16. Φαρμακείο κομμωτηρίου και εργαστηρίου Αισθητικής.	Να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες όλα τα απαραίτητα εφόδια του φαρμακείου και την χρήση τους	Επίδειξη φαρμακείου και των φαρμάκων που υπάρχουν μέσα σ' αυτό. Συμμετοχή μαθητών/τριών.
17. Βιβλιάριο Υγείας Εργαζομένων. Απαιτούμενες Εξετάσεις.	Σημασία του βιβλιαρίου συνέπειες για τους μη κατόχους-έκδοση και θεώρηση	Επίδειξη του βιβλιαρίου - Απαραίτητες εξετάσεις. Διαδικασίες έκδοσης και θεώρησης.
18. Αποστείρωση Βασικές έννοιες - Μέσα αποστείρωσης	Να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες τον μηχανισμό καταστροφής των παθογόνων μικροβίων, ιών παρασίτων κ.ά.	Οι μαθητές/τριες να δουν εικόνες κλιβάνων και να γίνει επίδειξη λειτουργίας κλιβάνου
19. Απολύμανση Βασικές έννοιες- Μέσα απολύμανσης	Οι μαθητές/ τριες να κατανοήσουν τις διαφορές απολύμανσης και αποστείρωσης - Επίσης να ενημερωθούν στην παρασκευή ενός απολυμαντικού	Οι μαθητές/τριες αφού χωρισθούν σε ομάδες να προετοιμάσουν εργαλεία για απολύμανση. Να παρασκευάσουν απολυμαντικό και να απολυμάνουν τα εργαλεία
20. Βασικοί κανόνες Υγιεινής για κομμωτές και αισθητικούς	Οι μαθητές/ τριες να κατανοήσουν τους βασικούς κανόνες Υγιεινής και τους σχετικούς κώδικες.	Να συντάξουν οι μαθητές/τριες κώδικες ορθής Υγιεινής πρακτικής για τους κομμωτές Να αξιολογηθούν οι κώδικες αυτοί και να βραβευθούν οι καλλίτεροι - Να μοιρασθεί το ειδικό φυλλάδιο για κομμωτές του Υπουργείου Υγείας, επίσης να φτιάξουν σχετικές αφίσες.

6. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΥΛΙΚΩΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ – ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ

Σκοπός του μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση κάποιων εννοιών από τη χημεία που είναι απαραίτητες για την τεχνολογία υλικών, και στη συνέχεια να γνωρίσουν οι μαθητές την προέλευση, τη σύσταση ,τις ιδιότητες, τη δράση και τα χαρακτηριστικά των πιο σημαντικών υλικών που χρησιμοποιούνται στην αισθητική και την κομμωτική.

Βασικά στοιχεία περιεχομένου	Εκπαιδευτικοί στόχοι	**Δραστηριότητες-Εργασίες**
1. Βασικές έννοιες. α. Δομή της ύλης-άτομο-μόριο-ιόν-σθένος-χημικές ενώσεις. β. Φυσικά-χημικά φαινόμενα, χημικές αντιδράσεις-παράγοντες που επηρεάζουν την ταχύτητά τους. γ. Μίγματα-μέθοδοι διαχωρισμού μιγμάτων.	**Να είναι σε θέση οι μαθητές/τριες να** -αναφέρουν και να περιγράφουν βασικές έννοιες (άτομο, μόριο) απαραίτητες για την μελέτη της τεχνολογίας σύνθετων υλικών, όπως τα υλικά αισθητικής-κομμωτικής.	Σχηματισμός μορίων και ιόντων με μοντέλα. Επίδειξη εκχύλισης μίγματος νερού-ιωδίου με αιθυλική αλκοόλη. Επίδειξη διαχωρισμού μίγματος νερού-αιθυλικής αλκοόλης με απόσταξη.
2. Διαλύματα-γαλακτώματα. α. Περιεκτικότητες διαλυμάτων-αραιώσεις διαλυμάτων. β. Γαλακτώματα-γαλα-κτωματοποιητές-μηχανισμός γαλακτωματο-ποίησης. γ. Διυγραντικές ουσίες.	**Να είναι σε θέση οι μαθητές/τριες να** -περιγράφουν ένα διάλυμα -διακρίνουν τα είδη διαλυμάτων -αναφέρουν τις περιεκτικότητες των διαλυμάτων -περιγράφουν ένα γαλάκτωμα και να διακρίνουν τη διαφορά του από το διάλυμα. -περιγράφουν το μηχανισμό γαλακτωματοποίησης μιας λιπαρής ουσίας. -ορίζουν ποιες ουσίες θεωρούνται διυγραντικά.	Παρασκευή ενός κοινού διαλύματος (π.χ. αλάτι σε νερό) και ενός γαλακτώματος (π.χ. σαπούνι, νερό και λάδι) και σύγκριση των δύο παρασκευασμάτων. Παρατήρηση του γαλακτώματος με μεγεθυντικό φακό. Επίδειξη και σχολιασμός διαφημιστικών εντύπων που αναφέρονται στα γαλακτώματα. Επίδειξη της υγροσκοπικής ικανότητας διαφόρων ουσιών (π.χ. χλωριούχου ασβεστίου, γλυκερίνης).
3. Οξέα-βάσεις-άλατα-εξουδετέρωση. α. Ορισμός-ιδιότητες-διάσταση οξέων βάσεων-αλάτων. β. Ηλεκτρολύτες (ασθενείς ισχυροί. γ. Εξουδετέρωση. Ορισμός-εφαρμογές στην αισθητική-κομμωτική.	**Να είναι σε θέση οι μαθητές/τριες να** -ορίζουν τις έννοιες των οξέων-βάσεων-αλάτων να περιγράφουν χαρακτηριστικές τους ιδιότητες και να παραθέτουν παραδείγματα. -να ορίζουν ποια σώματα λέγονται ηλεκτρολύτες και να διακρίνουν ποια είναι ισχυροί και ποιοι ασθενείς. -να ορίζουν τι είναι η εξουδετέρωση και να περιγράφουν τις εφαρμογές της στην χρήση των προϊόντων αισθητικής-κομμωτικής.	Πείραμα επίδειξης αλλαγής του χρώματος δεικτών (π.χ. ηλιανθίνης, βάμματος ηλιοτροπίου) από οξέα και βάσεις. Επίδραση υδροχλωρικού οξέος σε σκόνη αργιλίου και ανάφλεξη του παραγόμενου υδρογόνου. Επίδραση υδροχλωρικού οξέος σε σκόνη ανθρακικού ασβεστίου και ανίχνευση με αναμμένο σπίρτο της παρουσίας του διοξειδίου του άνθρακα. Εξουδετέρωση διαλύματος οξέος με διάλυμα βάσης παρουσία κάποιου δείκτη (π.χ. φαινολοφθαλεΐνη). Σαν διάλυμα οξέος μπορεί να χρησιμοποιηθεί λοσιόν φιξαρίσματος ή κάποιο άλλο όξινο διάλυμα κομμωτικής. Εργασία των μαθητών σχετικά τα οξέα τις βάσεις και τα άλατα στην καθημερινή ζωή.

Βασικά στοιχεία περιεχομένου	Εκπαιδευτικοί στόχοι	Δραστηριότητες-Εργασίες
4. Οξείδωση-αναγωγή. α. Ορισμός-εφαρμογές στην καθημερινή ζωή. β. Οξειδωτικά αναγωγικά σώματα-εφαρμογές στην αισθητική-κομμωτική.	**Να είναι σε θέση οι μαθητές/τριες να** -ορίζουν την έννοια της οξειδωαναγωγής και να περιγράφουν παραδείγματα εφαρμογής της στην καθημερινή ζωή. -αναφέρουν παραδείγματα οξειδωτικών και αναγωγικών σωμάτων και να περιγράφουν τις εφαρμογές τους στην αισθητική-κομμωτική.	Επίδειξη οξείδωσης σιδήρου (ανάφλεξη συρμάτινου σφουγγαριού σκευών μαγειρικής). Επίδειξη οξειδωτικών και αναγωγικών σωμάτων από την καθημερινή ζωή.
5. Πε-χά (PH). α. Ορισμός πε-χά του δέρματος και σημασία του. β. Σημασία του PH στα υλικά αισθητικής-κομμωτικής.	**Να είναι σε θέση οι μαθη/τριες να** -ορίζουν την έννοια του PH και να διακρίνουν τη διαφορά του «χημικά ουδέτερου πέ-χά» από το «ουδέτερο πέ-χά για το δέρμα». -αιτιολογούν τις διαφορετικές τιμές PH (όξινο, βασικό) που έχουν τα υλικά αισθητικής-κομμωτικής.	Μέτρηση του PH προϊόντων καθημερινής χρήσης (π.χ. τροφίμων, απορρυπαντικών κ.τ.λ.) Μέτρηση του PH διαφόρων όξινων (π.χ. μαλακτική κρέμα, σαμπουάν) και βασικών (π.χ. λοσιόν περμανάντ, βαφή) υλικών με πεχαμετρικό χαρτί.
7. Αλκοόλες-αιθέρες-οξέα-εστέρες. α. Ιδιότητες-χρήσεις. β. Εφαρμογές στην αισθητική-κομμωτική.	**Να είναι σε θέση οι μαθητές /τριες να** -αναφέρουν τις ιδιότητες και τις χρήσεις των αλκοολών-αιθέρων-οξέων-εστέρων που αποτελούν πρώτες ύλες για την παρασκευή των υλικών αισθητικής-κομμωτικής. -αναφέρουν και αιτιολογούν τη χρήση των αλκοολών-οξέων-εστέρων σαν συστατικά των προϊόντων αισθητικής-κομμωτικής.	Επίδειξη και αναγνώριση από τους μαθητές (μορφής, φυσικής κατάστασης, χρώματος, οσμής) αλκοολών οξέων και εστέρων που χρησιμοποιούνται στην τεχνολογία υλικών αισθητικής-κομμωτικής.

Βασικά στοιχεία περιεχομένου	Εκπαιδευτικοί στόχοι	Δραστηριότητες-Εργασίες
9. Αντισηπτικά-αντι-οξειδωτικά συντηρη-τικά-καλλυντικών προϊόντων. α. Αντισηπτικά (είδη-δράση) β. Αντιοξειδωτικά (είδη-δράση). γ. Συντηρητικά (είδη-δράση).	**Να είναι σε θέση οι μαθητές/τριες να** -αναφέρουν τα είδη των αντισηπτικών-αντιοξειδωτικών-συντηρητικών και να αιτιολογούν τη χρήση τους σαν συστατικά των προϊόντων αισθητικής-κομμωτικής.	
10. Αμινοξέα-πρωτεΐ-νες-δομή και σύνθεση δέρματος και τρίχας.	**Να είναι σε θέση οι μαθητές/τριες να** -ορίσουν τι είναι τα αμινοξέα και να περιγράψουν το σχηματισμό των πρωτεϊνών από αυτά.	Επίδειξη μοντέλων αμινοξέων και σχηματισμός πρωτεϊνών από αυτά. Επίδειξη διαφανειών με μοντέλα

α. Ορισμός αμινοξέων-απαραίτητα αμινοξέα-σχηματισμός και χρησιμότητα πρωτεϊνών. β. Σύσταση δέρματος. γ. Σύσταση-δομή και ιδιότητες της τρίχας.	-αιτιολογήσουν τη χρησιμότητα των πρωτεϊνών. -αναφέρουν τη σύσταση και τη χημική δομή του δέρματος και της τρίχας. -αιτιολογήσουν τη συμπεριφορά της τρίχας απέναντι στην υγρασία και την ηλιακή ακτινοβολία.	διαφόρων ειδών (δομικές, λειτουργικές) πρωτεϊνών. Επίδειξη διαφανειών με μεγέθυνση δέρματος και τρίχας από ηλεκτρονικό μικροσκόπιο.
11. Οξυζενέ. α. Είδη-ιδιότητες και χρήσεις στην κομμωτική. β. Υπολογισμοί αραιώσεων διαλυμάτων οξυζενέ.	**Να είναι σε θέση οι μαθητες/τριες να** -να αναφέρουν τα είδη και τη σύσταση των διαλυμάτων του οξυζενέ που βρίσκονται στο εμπόριο. -να αιτιολογήσουν τη χρήση του οξυζενέ σαν αποχρωστικό μαλλιών και σαν σταθεροποιητή της περμανάντ. -να μπορούν να υπολογίσουν στοιχειώδεις αραιώσεις των διαλυμάτων του οξυζενέ.	Επίδειξη διαλυμάτων οξυζενέ που κυκλοφορούν στο εμπόριο (οξυζενέ φαρμακείου, περιντρόλ) καθώς και διαλυμάτων οξυζενέ (οξειδωτικές κρέμες) που χρησιμοποιούνται στην κομμωτική. Επίδειξη της οξειδωτικής ικανότητας του οξυζενέ χρησιμοποιώντας οξειδωτική κρέμα που αντιδρά με διάλυμα υπερμαγγανικού καλίου. Παρατήρηση του οξυγόνου που παράγεται. Παρασκευή διαλυμάτων οξυζενέ διαφόρων συγκε-ντρώσεων (Vol).

Βασικά στοιχεία περιεχομένου	Εκπαιδευτικοί στόχοι	**Δραστηριότητες-Εργασίες**
12. Αμμωνία. Ιδιότητες και χρήσεις στην κομμωτική.	**Να είναι σε θέση οι μαθητές/τριες να** -αναφέρουν τα είδη της αμμωνίας που βρίσκονται στο εμπόριο. -να αιτιολογήσουν τη χρήση της αμμωνίας σαν πρόσθετο των απόχρωστικών μαλλιών (σκόνη ντεκαπάζ), των βαφών και των προϊόντων περμανάντ.	Επίδειξη διαλυμάτων αμμωνίας που κυκλοφορούν στο εμπόριο. Παρασκευή διαλύματος σκόνης αποχρωματισμού (ντεκαπάζ) και μέτρηση του PH.
13. Νερό. α. Νερό απεσταγμένο-απιονισμένο-πόσιμο-σκληρό.	**Να είναι σε θέση οι μαθητές/τριες να** -διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ των διαφόρων ειδών νερού και να αιτιολογήσουν ποιο είναι το καταλληλότερο για χρήση στα υλικά αισθητικής-κομμωτικής.	Ανάλυση ως προς τη σκληρότητα διαφορετικών ειδών (απιονισμένο, πόσιμο, μεταλλικό) νερού καθημερινής χρήσης (χρησιμοποίηση κιτ μέτρησης σκληρότητας). Εξάτμιση σκληρού νερού και παρατήρηση των αποθέσεων.
14. Σαπούνια-σαμπουάν. α. Σαπούνια (παρασκευή-ιδιότητες) β. Επιφανειοδραστικές ουσίες. γ. Σαμπουάν-είδη σαμπουάν	**Να είναι σε θέση οι μαθητές/τριες να** -περιγράψουν τον τρόπο παρασκευής και τη σύσταση των σαπουνιών καθώς και να αιτιολογήσουν τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των σαπουνιών σε σχέση με τα σαμπουάν. -ορίσουν τι είναι οι επιφανειοδραστικές ουσίες και να αιτιολογήσουν γιατί χρησιμοποιούνται σαν συστατικά των υλικών αισθητικής-κομμωτικής.	Επίδειξη παρασκευής σαπουνιού από τις πρώτες ύλες. Πειράματα επίδειξης των μειονεκτημάτων του Σαπουνιού σε σχέση με τα σαμπουάν (επίδραση σαπωνοδιαλύματος σε σκληρό νερό, σε όξινο νερό κ.τ.λ.). Εργασία των μαθητών σχετικά με τα καθαριστικά προϊόντα που χρησιμοποιούσε ο άνθρωπος πριν ανακαλυφθούν τα συνθετικά απορρυπαντικά. Προβολή VIDEO σχετικά με την αποικοδόμηση των συνθετικών

	-αναφέρουν τα είδη των σαμπουάν και να περιγράψουν τη σύσταση των ειδικής χρήσης σαμπουάν.	απορρυπαντικών και τις επιδράσεις της στο περιβάλλον. Επίδειξη διαφημιστικών φυλλαδίων σαμπουάν και σχολιασμός των ειδών σαμπουάν και των ειδικών συστατικών τους.

Βασικά στοιχεία περιεχομένου	Εκπαιδευτικοί στόχοι	**Δραστηριότητες-Εργασίες**
15. Προϊόντα περμανάντ. α. Μεταβολή της χημικής δομής της τρίχας κατά την περμανάντ-είδη περμανάντ. β. Σύσταση προϊόντων περμανάντ-φιξαρίσματος-όξινης περμανάντ. γ. Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας προϊόντων περμανάντ και προφυλάξεις. δ. Μέθοδοι ισιωτικής-σύσταση προϊόντων ισιωτικής.	**Να είναι σε θέση οι μαθητές /τριες να** -περιγράψουν τις μεταβολές της χημικής δομής της τρίχας κατά τα στάδια της περμανάντ. -αναφέρουν τα συστατικά των προϊόντων περμανάντ και αιτιολογήσουν τη χρησιμότητά τους στη διαδικασία της περμανάντ και του φιξαρίσματος. -να αναφέρουν τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα προϊόντα περμανάντ για να είναι αξιόπιστα και αποτελεσματικά. -να αναφέρουν και να συγκρίνουν τη σύσταση των προϊόντων ισιωτικής με τη σύσταση των προϊόντων περμανάντ.	Επίδειξη διαφανειών με τα στάδια μεταβολής της δομής της τρίχας κατά την περμανάντ. Επίδειξη διαφανειών με συνταγές προϊόντων περμανάντ και φιξαρίσματος και σχολιασμός των συστατικών τους. Επίδειξη της αναγωγικής δράσης του θειογλυκολικού οξέος που περιέχεται στη λοσιόν περμανάντ και της οξειδωτικής δράσης του οξυζενέ που περιέχεται στην λοσιόν φιξαρίσματος. Επίδειξη προϊόντων περμανάντ και φιξαρίσματος. Εργασία των μαθητών σχετικά με τα διαφορετικά είδη λοσιόν περμανάντ (π.χ. λοσιόν περμανάντ για βαμμένα μαλλιά) που κυκλοφορούν στο εμπόριο.
16. Βαφές μαλλιών. α. Σύσταση μιας βαφής-χρωστικές ουσίες (ανόργανες-οργανικές-φυτικές). β. Προσωρινές βαφές-ημιμόνιμες βαφές (σύσταση-δράση). γ. Μόνιμες βαφές (σύσταση-δράση). δ. Φυσικές βαφές. ε. Προϊόντα αποχρωματισμού των μαλλιών (σύσταση-δράση) στ. Πληρωτικά-τονιστές χρώματος (σύσταση-δράση).	**Να είναι σε θέση οι μαθητές/τριες να** -αναφέρουν τα βασικά συστατικά μιας βαφής και να διακρίνουν τα κύρια είδη των χρωστικών. -αναφέρουν τα συστατικά και τις ιδιότητες των προσωρινών-ημιμόνιμων και μόνιμων βαφών. -να διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ των προσωρινών και ημιμόνιμων βαφών από τις μόνιμες βαφές (οξειδωτικές βαφές) -αναφέρουν τα συστατικά των αποχρωστικών καθώς και να αιτιολογούν τη δράση τους στον αποχρωματισμό των μαλλιών. -αναγνωρίζουν ποια υλικά θεωρούνται πληρωτικά και τονιστές χρώματος καθώς και να αιτιολογούν τη δράση των συστατικών τους πάνω στα μαλλιά.	Επίδειξη παρασκευής δι-αλείματος χρωστικής ουσίας από φυτά (π.χ. εκχύλιση με αιθυλική αλκοόλη σε πέταλα τριαντάφυλλου). Προβολή διαφανειών με τη σύσταση προσωρινών, ημιμόνιμων και μόνιμων βαφών και σύγκρισή τους. Επίδειξη παρασκευής μίγματος μόνιμης βαφής και τοποθέτησή της σε πορώδη επιφάνεια. Επίδειξη αποχρωματισμού πράσινων φύλλων από φυτά με τη χρήση κάποιου αποχρωστικού μαλλιών. Επίδειξη πληρωτικών και τονιστών από προϊόντα που βρίσκονται στο εμπόριο.

Βασικά στοιχεία περιεχομένου	Εκπαιδευτικοί στόχοι	Δραστηριότητες-Εργασίες
17. Προϊόντα περιποίησης μαλλιών. α. Αιθέρια έλαια-ρητίνες-βάλσαμα-λανολίνη. β. Μαλακτικές κρέμες-τονωτικά μαλλιών. γ. Κοντίσιονερ-ζελέ-λάκ.	**Να είναι σε θέση οι μαθητές/τριες να** -να αναγνωρίζουν ποια υλικά αισθητικής-κομμωτικής περιέχουν αιθέρια έλαια, ρητίνες, και βάλσαμα. -να αναφέρουν τα συστατικά των προϊόντων περιποίησης των μαλλιών (μαλακτικές κρέμες, τονωτικά κοντίσιονερ, λάκ κ.τ.λ.)	Επίδειξη αιθερίων ελαίων (φυσικών και τεχνητών) ρητινών, βαλσάμων και λανολίνης και εξέταση ως προς τις φυσικές ιδιότητες (μορφή, χρώμα, οσμή, διαλυτότητα κ.τ.λ.) Προβολή διαφανειών με συνταγές μαλακτικής κρέμας και τονωτικού μαλλιών. Επίδειξη παρασκευής μαλακτικής κρέμας. Επίδειξη διαφημιστικών φυλλαδίων και προϊόντων περιποίησης μαλλιών που βρίσκονται στο εμπόριο. Παρασκευή διαλύματος λάκ με αιθυλική αλκοόλη και ρητίνη. Τοποθέτηση του παρασκευάσματος σε λεία επιφάνεια και εξέταση των ιδιοτήτων του. Προβολή VIDEO με τις συνέπειες των χλωριωμένων-φθοριομένων υδρογονανθράκων (προωθητικό αέριο σε λάκ) για το περιβάλλον και την υγεία. Επίσκεψη μαθητών σε εργοστάσιο παρασκευής καλλυντικών.
18. Κρέμες για περι-ποίηση και προστασία του δέρματος. α. Είδη-σύσταση κρεμών. β. Κρέμες καθαρισμού (σύσταση-δράση). γ. Κρέμες νυκτός-κρέμες για μαζάζ (σύσταση-δράση). δ. Κρέμες υδατικές (σύσταση-δράση). ε. Κρέμες ημέρας (σύσταση-δράση). στ. Κρέμες βάσης (σύσταση-δράση).	**Να είναι σε θέση οι μαθητές /τριες να** -αναγνωρίσουν τα είδη και τον τρόπο παρασκευής των κρεμών και να αναφέρουν τα συστατικά και τη δράση του καθενός είδους ανάλογα με τη χρήση της κρέμας. -συγκρίνουν τα συστατικά των κρεμών ανάλογα με τη χρήση τους.	Επίδειξη διαφανειών με συνταγές διαφόρων ειδών κρεμών. Παρασκευή απλών κρεμών καθαρισμού, υδατικών κρεμών και κρεμών βάσης. Εργασία των μαθητών σχετικά με τις ομοιότητες και τις διαφορές στα συστατικά των κρεμών.

Βασικά στοιχεία περιεχομένου	Εκπαιδευτικοί στόχοι	Δραστηριότητες-Εργασίες
19. Μάσκες προσώπου. α. Μάσκες κηρών (σύσταση-δράση). β. Υδροκολλοειδείς μάσκες (σύσταση-δράση). γ. Αργιλώδεις μάσκες (σύσταση-δράση).	**Να είναι σε θέση οι μαθητές/τριες να** -αναφέρουν τα είδη και τα συστατικά των μασκών προσώπου -αναγνωρίσουν τις διαφορές και τις ομοιότητες στη σύσταση καθενός από τα προϊόντα αυτά.	Προβολή διαφανειών με συνταγές προϊόντων και σχολιασμός των συστατικών.
20. Πούδρες προσώ-που και προϊόντα επικάλυψης. α. Πούδρες (σύσταση-ιδιότητες-δράση). β. Make-up (σύσταση-ιδιότητες-δράση). γ. Ρούζ χειλιών (σύσταση-ιδιότητες-δράση). **δ. Σκιές-μολύβια ματιών (σύσταση-ιδιότητες-δράση).**	**Να είναι σε θέση οι μαθητές/τριες να** -αναφέρουν τα συστατικά και τον τρόπο παρασκευής των προϊόντων επικάλυψης -να διακρίνουν τις διαφορές στη σύσταση των προϊόντων επικάλυψης ανάλογα με τη δράση τους.	Επίδειξη προϊόντων επικάλυψης προσώπου. Προβολή διαφανειών με συνταγές των προϊόντων. Επίδειξη διαφημιστικών φυλλαδίων προϊόντων και σχολιασμός.
21. Καλλυντικά για τα μάτια και τα χείλια. α. Χρώματα για τις βλεφαρίδες. β. Σκιές ματιών . γ. Μολύβια βλεφάρων και φρυδιών. δ. Κραγιόν.	**Να είναι σε θέση οι μαθη-τές/τριες να** -αναφέρουν τα συστατικά και τον τρόπο παρασκευής των προϊόντων για τα μάτια και τα χείλια. -αναγνωρίζουν τις διαφορές στη σύσταση των προϊόντων αυτών ανάλογα με τη χρήση τους.	Εργασία των μαθητών σχετικά με τα προϊόντα για τα μάτια και τα χείλια στο παρελθόν (αρχαία εποχή, βυζάντιο κ.τ.λ.) . Επίδειξη προϊόντων που βρίσκονται στο εμπόριο. Προβολή διαφανειών με συνταγές των προϊόντων και σχολιασμός.

7. ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

ΣΚΟΠΟΣ :
Το μάθημα "**Εφαρμογές Η/Υ**" εντάσσεται στο ωρολόγιο πρόγραμμα της Α' Τάξης του Α' Κύκλου του Τομέα Αισθητικής και Κομμωτικής των Τ.Ε.Ε. **Διδάσκεται 2 ώρες την εβδομάδα** (καλύπτεται δε από 50 διδακτικές ώρες) και **έχει γενικό σκοπό:** *να αποκτήσει ο μαθητής όλες τις απαραίτητες γνώσεις για τα χαρακτηριστικά, τις δυνατότητες και τις ανάγκες που καλύπτουν οι εφαρμογές Η/Υ. Επίσης σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσει ο μαθητής ικανότητες που θα του επιτρέπουν να αξιοποιεί τις εφαρμογές αυτές για επαγγελματική χρήση στην ειδικότητα του και να μπορεί να υποστηρίζει πλήρως άλλους χρήστες.*

Ενότητα	Περιεχόμενο	Εκπαιδευτικοί στόχοι	Δραστηριότητες
1. **Βασικές έννοιες**	Η επιστήμη της Πληροφορικής Τι είναι οι υπολογιστές Εξέλιξη των υπολογιστών Δομικές μονάδες υπολογιστή Λειτουργικά συστήματα & περιβάλλοντα	Την έννοια της Πληροφορίας και τις φάσεις διαχείρισης της στα πλαίσια του χώρου υγείας και πρόνοιας. Να γνωρίζει την έννοια του υπολογιστικού συστήματος Να γνωρίζει την οργάνωση ενός συστήματος υπολογιστή (κεντρική μονάδα επεξεργασίας, Κύρια μνήμη, Συστήματα Εισόδου/Εξόδου, Περιφερειακές Συσκευές π.χ. modem) Να γνωρίζει τις βασικές έννοιες λειτουργικών συστημάτων και του γραφικού περιβάλλοντος	Να αναγνωρίζει τους τύπους των πληροφοριών και των δεδομένων στους χώρους Αισθητικής και Κομμωτικής Να χρησιμοποιεί τον ηλεκτρονικό υπολογιστή, αποκτώντας εξοικείωση με το περιβάλλον GUI (Graphical User Interface) και ιδιαίτερα με το περιβάλλον των MS-WINDOWS
2. **Εφαρμογές Λογισμικού**	Η έννοια της Εφαρμογής Λογισμικού Η εξέλιξη των εφαρμογών λογισμικού Το περιβάλλον τους και οι βασικές λειτουργίες τους Επικοινωνία-συνεργασία μεταξύ εφαρμογών λογισμικού	Να αναγνωρίζει τα είδη, τα χαρακτηριστικά και τις δυνατότητες των εφαρμογών λογισμικού Να γνωρίζει τον τρόπο αξιοποίησης και συνδυασμού δεδομένων, πληροφοριών και αποτελεσμάτων από διάφορες εφαρμογές	Να εκμεταλλεύεται δεδομένα από άλλες εφαρμογές Να κατανοεί την διαφορά DDE (ΔΑΔ, Δυναμική Ανταλλαγή Δεδομένων) και OLE (ΣΕΑ Σύνδεση και Ενσωμάτωση Αντικειμένων) και να επιλέγει κατά περίπτωση την κατάλληλη.

Ενότητα	Περιεχόμενο	Εκπαιδευτικοί στόχοι	Δραστηριότητες
3. **Εφαρμογές Διαχείρισης Πελατών/ Προμηθευτών/ Αποθήκης**	Διαχείριση στοιχείων πελατών/ προμηθευτών / αποθήκης	Να αναγνωρίζει τα στοιχεία και τις λειτουργίες μιας εφαρμογής Η/Υ για την κάλυψη των αναγκών της μηχανογράφησης ενός κομμωτηρίου ή κέντρου αισθητικής. Να αξιοποιεί τις διαχειριστικές λειτουργίες εφαρμογών κομμωτηρίου/ αισθητικής	Να εισάγει, να αναζητά, να διορθώνει και διαγράφει τα στοιχεία σε έναν φάκελο πελάτη/ προμηθευτή/ αποθήκης Να εκτυπώνει προτάσεις αισθητικών επεμβάσεων και πάσης φύσεως καταστάσεις
4. **Εφαρμογές επεξεργασίας εικόνας**	Απαιτήσεις εφαρμογών επεξεργασίας εικόνας Δομή εφαρμογών επεξεργασίας εικόνας	Να γνωρίζει τις απαιτήσεις σε υλικό και λογισμικό μιας εφαρμογής Η/Υ για επεξεργασία εικόνας Να αξιοποιεί τις λειτουργίες των εφαρμογών επεξεργασίας εικόνας.	Να χρησιμοποιεί εφαρμογές επεξεργασίας εικόνας για να βελτιώνει την ποιότητα μιας εικόνας Να αποθηκεύει εικόνες με διαφορετικές μεθόδους συμπίεσης
5. **Εφαρμογές αναζήτησης και ανταλλαγής δεδομένων στο διαδίκτυο**	Βασικά στοιχεία διαδικτύου Υπηρεσίες του διαδικτύου και ο παγκόσμιος ιστός Προγράμματα διαχείρισης του παγκοσμίου ιστού-browsers Μηχανές αναζήτησης Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	Να γνωρίζει τις δυνατότητες που παρέχει το διαδίκτυο και ο παγκόσμιος ιστός στα πλαίσια ανάκτησης πληροφοριών κομμωτικής και αισθητικής Να αξιοποιεί τις υπηρεσίες του διαδικτύου για ανεύρεση και ανταλλαγή δεδομένων στο διαδίκτυο. Να γνωρίζει τη δυνατότητα χρησιμοποίησης έτοιμων εφαρμογών αναζήτησης και ανταλλαγής δεδομένων στο διαδίκτυο.	Να περιοδεύει στο διαδίκτυο Να δημιουργεί ερωτήματα σε εφαρμογές αναζήτησης στο διαδίκτυο και να αξιοποιεί τα αποτελέσματα τους. Να χρησιμοποιεί το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο για την ανταλλαγή δεδομένων στο διαδίκτυο

Ενότητα	Περιεχόμενο	Εκπαιδευτικοί στόχοι	Δραστηριότητες
6. Εφαρμογή Ειδικότητας			
	ΚΟΜΜΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΒΑΦΗΣ ΜΑΛΛΙΩΝ Χαρακτηριστικά & διαχείριση εφαρμογών πελατών/ προμηθευτών/αποθήκης Χαρακτηριστικά και λειτουργίες εφαρμογών που λαμβάνονται από σύγχρονα μηχανήματα εισαγωγής εικόνας στους Η/Υ και κομμωτική αξιοποίηση τους Λογιστική παρακολούθηση	Να αξιοποιεί την δυνατότητα παρακολούθησης παραγγελιών μέσω ανάκτησης δεδομένων από την εφαρμογή πελατών με υποβολή ερωτημάτων Να αξιοποιεί την δυνατότητα παρακολούθησης αποθεμάτων μέσω ανάκτησης δεδομένων από την εφαρμογή αποθήκης με υποβολή ερωτημάτων Να γνωρίζει τη δομή εφαρμογών κομμωτικής για τη διαμόρφωση κομμωτικών προτάσεων Να γνωρίζει τις βασικές λειτουργίες μιας εφαρμογής λογιστικής παρακολούθησης	Να χρησιμοποιεί τις δυνατότητες μιας εφαρμογής διαχείρισης πελατών/ προμηθευτών/ αποθήκης. Να διαχειρίζεται εφαρμογές κομμωτικής υποστηριζόμενες με κάμερα για διαμόρφωση προτάσεων κομμώσεων και βαφής μαλλιών Να διαχειρίζεται εφαρμογές λογιστικής παρακολούθησης
	ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ Χαρακτηριστικά & διαχείριση εφαρμογών πελατών/ προμηθευτών/αποθήκης Χαρακτηριστικά και λειτουργίες εφαρμογών που λαμβάνονται από σύγχρονα μηχανήματα εισαγωγής εικόνας στους Η/Υ και αξιοποίηση τους στο χώρο της αισθητικής Λογιστική παρακολούθηση	Να αξιοποιεί την δυνατότητα παρακολούθησης παραγγελιών μέσω ανάκτησης δεδομένων από την εφαρμογή πελατών με υποβολή ερωτημάτων Να αξιοποιεί την δυνατότητα παρακολούθησης αποθεμάτων μέσω ανάκτησης δεδομένων από την εφαρμογή αποθήκης με υποβολή ερωτημάτων Να γνωρίζει τη δομή εφαρμογών αισθητικής για τη διαμόρφωση προτάσεων αισθητικής με έμφαση στο μακιγιάζ Να γνωρίζει τις βασικές λειτουργίες μιας εφαρμογής λογιστικής παρακολούθησης	Να χρησιμοποιεί τις δυνατότητες μιας εφαρμογής διαχείρισης πελατών/ προμηθευτών/ αποθήκης. Να διαχειρίζεται εφαρμογές αισθητικής υποστηριζόμενες με κάμερα για διαμόρφωση προτάσεων αισθητικής με έμφαση στο μακιγιάζ Να διαχειρίζεται εφαρμογές λογιστικής παρακολούθησης

Οδηγίες Διδασκαλίας

Όλο το μάθημα εστιάζεται στην πρακτική χρήση των Εφαρμογών Η/Υ στον Τομέα Αισθητικής και Κομμωτικής με ταυτόχρονο προσανατολισμό την δημιουργία ερεθισμάτων και δεξιοτήτων που αφορούν τις ανάγκες των επιμέρους ειδικοτήτων.
Συνιστάται να παρακινούνται οι μαθητές να προτείνουν θέματα εργασιών τις οποίες και να διεκπαιρεώνουν.
Τα παραδείγματα και οι εργασίες του μαθήματος να καταβληθεί προσπάθεια να αφορούν σημεία της ειδικότητας αλλά και να αφορούν την κοινωνική ζωή των μαθητών.
Μετά το πέρας της κάθε ενότητας ο μαθητής πρέπει:

- **1η ενότητα**: .Να μπορεί να διαχωρίζει τα δομικά στοιχεία ενός συστήματος υπολογιστή και να κατανοεί πλήρως τον τρόπο χρήσης ενός λειτουργικού συστήματος

2η ενότητα:Να μπορεί να αναγνωρίζει τις δυνατότητες μιας εφαρμογής λογισμικού με στόχο την αποτελεσματικότερη χρήση της

- **3η ενότητα**: Να μπορεί να διαχειριστεί αποτελεσματικά μια εφαρμογή Πελατών/ Προμηθευτών/ Αποθήκης
- **4η ενότητα**: Να αποκτήσει την ικανότητα να βελτιώνει την ποιότητα μιας εικόνας να αποθηκεύει και να μεταβιβάζει εικόνες
- **5η ενότητα**: Να μπορεί να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τις μηχανές αναζήτησης και να αξιοποιεί τις υπηρεσίες του διαδικτύου με τον καλύτερο δυνατό τρόπο
- **6η ενότητα**: Να εξοικειωθεί με τις βασικές λειτουργίες των εφαρμογών Η/Υ της ειδικότητας του

Τρόπος Αξιολόγησης

Το μάθημα επειδή είναι καθαρά εργαστηριακό είναι φανερό ότι ο καθηγητής δεν θα πρέπει να έχει αμφιβολίες για την αξία του μαθητή μετά από λίγο διάστημα.
Ωστόσο θα πρέπει να έχει "χειροπιαστά" δεδομένα για τη βαθμολογία, αλλά και για να πιέσει το μαθητή για καλλίτερη απόδοση.
Η ανάθεση εργασιών, είτε μεμονωμένα, είτε σε ομάδες, που θα παρακολουθούνται στενά ώστε να μη δίνεται η δυνατότητα "λαθραίας διαβίωσης", φαίνεται καλός τρόπος.
Ως τελικό διαγώνισμα ή ενδιάμεση αξιολόγηση θα μπορεί να είναι:

- Να δοθεί συγκεκριμένο αποτέλεσμα ανάλογα με το και να ζητείται από τον μαθητή να παραδώσει το ίδιο αποτέλεσμα σε συγκεκριμένο χρόνο. Εδώ αξιολογείται *η ταχύτητα παραγωγής* του αποτελέσματος, αλλά και ο τρόπος παραγωγής του.
- Μπορεί να ζητείται η πρωτοβουλία του μαθητή στην διαμόρφωση του τελικού αποτελέσματος. Για παράδειγμα του δίνεται ένα θεματικό αντικείμενο της ειδικότητας του για το οποίο θα πρέπει να αξιοποιήσει το διαδίκτυο και να δώσει όλες τις δυνατές διευθύνσεις του παγκόσμιου ιστού. Εδώ αξιολογείται η αντίληψη της σχέσης *θέματος και διαμόρφωσης*.
- Η αξιολόγηση θα περιλαμβάνει και *θέματα πολλαπλών επιλογών*.

Διδακτικό υλικό (βιβλία, CD, Video, κ.α.).

Το σχετικό λογισμικό.

8. ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ- ΣΧΕΔΙΟ ΚΕΦΑΛΗΣ

Στόχος μαθήματος : Απόκτηση βασικών γνώσεων σχεδίου και κατανόησης μέσα από ισόρροπες δραστηριότητες γνώσης και δημιουργίας έργων , αισθητικών αξιών για να καλλιεργηθούν ως δημιουργοί .

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Υλικά – Μέσα – Τεχνικές	Υλικά (μολύβια και χρώματα) . Τρόπος χρησιμοποίησής τους	Ασκήσεις με τονικές κλίμακες. Σχήματα, ρυθμοί , σύνθεση εικόνων.
2. Τύποι προσώπων	Αναγνώριση τύπων προσώπου. Αντιμετώπιση των διαφόρων τύπων σύμφωνα με τους κανόνες αισθητικής, ισορροπίας, όγκου .	Σχεδίαση προσώπων . Σχεδίαση κομμώσεων βασισμένων στις αρχές του ελεύθερου σχεδίου Δημιουργία προσωπικών έργων και σχεδίαση κόμμωσης ανάλογα με τον τύπο προσώπου .

9. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ Ι

Σκοπός του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες βασικές περιποιήσεις που αφορούν την φροντίδα του δέρματος, να κατανοήσουν το αντικείμενο της Αισθητικής και να εξασκηθούν σε απλές πρακτικές που ακολουθεί η Αισθητική σαν εφαρμοσμένη επιστήμη

Α' ΜΕΡΟΣ : ΘΕΩΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	
ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1.1 Το αντικείμενο της Αισθητικής 1.2 Ιστορικά στοιχεία	Να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες την επιστήμη της Αισθητικής	Να πραγματοποιηθεί από τον διδάσκοντα προβολή slides και ταινίας. Επίσης να γίνει από τους μαθητές/τριες έρευνα παραδοσιακών στοιχείων ανάλογα με την καταγωγή τους

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο	ΤΟ ΔΕΡΜΑ	
ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
2.1 Ανατομία - φυσιολογία του δέρματος 2.2 Τύποι του δέρματος 2.3 Διαφορές του δέρματος	Να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες 1. Βασικά στοιχεία της δομής και της λειτουργίας του δέρματος 2. Την ταξινόμηση των διαφόρων τύπων δέρματος και τα χαρακτηριστικά τους, καθώς και τους παράγοντες που επηρεάζουν τον τύπο του δέρματος 3. Να εντοπίσουν τις διαφορές που παρουσιάζει το δέρμα σε διάφορα σημεία του σώματος αλλά και μεταξύ ατόμων διαφορετικού φύλου και φυλής	Να πραγματοποιηθεί από τον διδάσκοντα προβολή slides, ταινίας και να γίνει από τους μαθητές/τριες έρευνα στο οικογενειακό και φιλικό περιβάλλον για τον εντοπισμό διαφόρων τύπων δέρματος αλλά και των χαρακτηριστικών του δέρματος που ποικίλλουν από άτομο σε άτομο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο	Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ	
ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
3.1 Καθαρισμός του δέρματος 3.2 Ενυδάτωση 3.3 Προστασία	1. Να γίνει μια γενική προσέγγιση στις ανάγκες του δέρματος 2. Να κατανοήσουν για κάθε μια από τις φροντίδες που αναφέρονται την αναγκαιότητά της και τη συχνότητα με την οποία πρέπει να γίνεται 3. Να αντιληφθούν τους στόχους που επιτυγχάνουμε 4. Να γνωρίσουν την πρακτική και τα μέσα (καλλυντικά και υλικά) που χρησιμοποιούνται	1. Να πραγματοποιηθεί από τον διδάσκοντα προβολή slides και διαφανειών καθώς και επίδειξη πάνω στις περιποιήσεις που αναφέρονται 2. Να γίνει από τους μαθητές έρευνα στο οικογενειακό και φιλικό τους περιβάλλον όπου θα καταγράφονται οι συνήθειες διαφόρων ατόμων σχετικά με τις βασικές φροντίδες που περιγράφονται στο κεφάλαιο αυτό

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο	ΑΛΛΕΣ ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΕΡΜΑ	
ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
4.1 Μάσκες 4.2 Απολέπιση	Οι μαθητές/τριες να μπορέσουν 1. Να προσεγγίσουν τις ειδικότερες φροντίδες του δέρματος 2. Να γνωρίσουν τις πιο ειδικές περιποιήσεις που συνηθίζονται για τη φροντίδα της επιδερμίδας 3. Να κατανοήσουν τις ανάγκες που εξυπηρετούν και τους στόχους που επιτυγχάνονται μέσα από αυτές 4. Να γνωρίσουν τα καλλυντικά προϊόντα και άλλα υλικά που χρησιμοποιούνται	1. Να πραγματοποιηθεί από τον διδάσκοντα προβολή slides και διαφανειών καθώς και επίδειξη πάνω στις περιποιήσεις που αναφέρονται 2. Να γίνει από τους μαθητές έρευνα στο οικογενειακό και φιλικό τους περιβάλλον όπου θα καταγράφονται οι συνήθειες διαφόρων ατόμων σχετικά με τις βασικές φροντίδες που περιγράφονται στο κεφάλαιο αυτό

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο	ΕΙΔΙΚΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ	
ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
5.1 Απλός καθαρισμός του δέρματος για το πρόσωπο και το σώμα	Να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες τα στάδια και τη διαδικασία του απλού καθαρισμού καθώς και τα καθαριστικά προϊόντα και τη χρήση τους ανάλογα με τον τύπο δέρματος	1. Να πραγματοποιηθεί από τον διδάσκοντα επίδειξη απλού καθαρισμού 2. Να καταγράψουν οι μαθητές τις προσωπικές τους συνήθειες
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6ο	ΚΡΕΜΕΣ	
ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
6.1 Κρέμες προσώπου και σώματος	Να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες τις βασικές ομάδες κρεμών (ημέρας, νύχτας κ.τ.λ) και τη χρήση τους ανάλογα με τον τύπο δέρματος	1. Να πραγματοποιηθεί από τον διδάσκοντα επίδειξη πάνω στην εφαρμογή των κρεμών 2. Να καταγράψουν οι μαθητές τις προσωπικές τους συνήθειες
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7ο	ΜΑΣΚΕΣ	
ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
7.1 Μάσκες προσώπου και σώματος	Να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες τις κύριες κατηγορίες μασκών και τη χρήση τους ανάλογα με τον τύπο δέρματος καθώς και τα αποτελέσματα της χρήσης τους τα στάδια και τη διαδικασία τοποθέτησής τους	Να γίνει από τον διδάσκοντα επίδειξη στην εφαρμογή μάσκας καθώς και προβολή σχετικών διαφανειών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8ο	ΑΠΟΛΕΠΙΣΗ	
ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
8.1 Απολέπιση προσώπου και σώματος	Να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται στην απολέπιση και τη χρήση τους	Να γίνει επίδειξη από τον διδάσκοντα πάνω στην απολέπιση καθώς και προβολή διαφανειών που αφορούν το

	ανάλογα με τον τύπο δέρματος. Τα αποτελέσματα που επιτυγχάνουμε με την εφαρμογή τους τα στάδια και τη διαδικασία που ακολουθείται	αντικείμενο

Β' ΜΕΡΟΣ : ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΑΣΚΗΣΗ 1	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ	
ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1.1 Συσκευές και όργανα 1.2 Αναλώσιμα υλικά	Οι μαθητές/τριες 1. Να γνωρίσουν το εργαστήριο 2. Να έρθουν σε επαφή με τα όργανα, τις συσκευές και τα υλικά που χρησιμοποιούνται	1. Να πραγματοποιηθεί παρουσίαση από τον διδάσκοντα και επίδειξη της χρήσης σκευών και εργαλείων 2. Οι μαθητές/τριες να καταγράψουν τα εργαλεία και υλικά, περιγράφοντας τη χρήση τους

ΑΣΚΗΣΗ 2	ΦΥΛΑΞΗ - ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ	
ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
2.1 Φύλαξη των υλικών και των εργαλείων τους 2.2 Αποστείρωση	Οι μαθητές/τριες 1. Να ενημερωθούν γύρω από τον τρόπο συντήρησης των αναλωσίμων υλικών, τους χώρους και τις συνθήκες φύλαξης αυτών καθώς και των σκευών του εργαστηρίου 2. Να γνωρίσουν τις μεθόδους καθαρισμού και αποστείρωσης τους	1. Να πραγματοποιηθεί παρουσίαση από τον διδάσκοντα των χώρων αποθήκευσης και τοποθέτησης στο εργαστήριο των σκευών και των αναλωσίμων υλικών, καθώς και των μεθόδων καθαρισμού και αποστείρωσης. 2. Οι μαθητές/τριες στη συνέχεια θα εξασκηθούν πάνω σ' αυτά τα θέματα

ΑΣΚΗΣΗ 3	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΗΣ	
ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
3.1 Προετοιμασία του εργαστηρίου πριν την περιποίηση 3.2 Προετοιμασία του/της Αισθητικού 3.3 Προετοιμασία του επισκέπτη	Οι μαθητές/τριες Να κατανοήσουν την αναγκαιότητα οργάνωσης και εργονομίας του χώρου τους καθώς και την ανάγκη για την τήρηση απλών κανόνων υγιεινής και ασφαλείας για εκείνες/ους και τον επισκέπτη	Οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε ομάδες των 2 ατόμων και αναλαμβάνουν ο ένας/μια το ρόλο του/της Αισθητικού και ο άλλος/η το ρόλο του επισκέπτη. Ο μαθητής/τρια που έχει αναλάβει το ρόλο του/της Αισθητικού προετοιμάζει το χώρο εργασίας του και υποδέχεται τον επισκέπτη για να τον ετοιμάσει για την περιποίηση. Η άσκηση επαναλαμβάνεται για να εξασκηθούν όλοι οι μαθητές/τριες αλλάζοντας ρόλους

ΑΣΚΗΣΗ 4	ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ	
ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
4.1 Διάγνωση του τύπου του δέρματος	Οι μαθητές/τριες να αναγνωρίσουν τον τύπο του δέρματος του κάθε ανθρώπου εφαρμόζοντας την κατάλληλη πρακτική	Οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε ομάδες των 2 ατόμων και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα μέσα, να κάνουν διάγνωση του τύπου του δέρματος αναλαμβάνοντας τον ρόλο Αισθητικού και επισκέπτη. Η άσκηση επαναλαμβάνεται με διαφορετικές ομάδες

ΑΣΚΗΣΗ 5	ΑΠΛΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ	
ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
5.1 Καθαρισμός προσώπου 5.2 Καθαρισμός βλεφάρων	Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση να εφαρμόσουν τεχνικές που αφορούν τον καθαρισμό του δέρματος του προσώπου και των βλεφάρων. Επίσης θα πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τα ανάλογα καλλυντικά που υπάρχουν για τον σκοπό αυτό	Οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε ομάδες των 2 ατόμων έτσι ώστε ο ένας/μια να αναλάβει το ρόλο του/της Αισθητικού και ο άλλος/η το ρόλο του επισκέπτη. Κατόπιν εξασκούνται στον απλό καθαρισμό προσώπου χρησιμοποιώντας διάφορα προϊόντα και τεχνικές ενώ παράλληλά αλλάζουν ρόλους

ΑΣΚΗΣΗ 6	ΚΡΕΜΕΣ	
ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
6.1 Εφαρμογή κρέμας προσώπου	Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν και να εφαρμόζουν τις κρέμες προσώπου με την ενδεδειγμένη τεχνική	Οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε ομάδες 2 ατόμων όπως και στις προηγούμενες ασκήσεις, αναλαμβάνοντας ρόλους, τους οποίους εναλλάσσουν έτσι ώστε να εξασκηθούν στην εφαρμογή των προϊόντων

ΑΣΚΗΣΗ 7	ΜΑΣΚΕΣ	
ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
7.1 Εφαρμογή μάσκας προσώπου	Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν και να εφαρμόζουν τις μάσκες προσώπου με την ενδεδειγμένη τεχνική	Οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε ομάδες 2 ατόμων όπως και στις προηγούμενες ασκήσεις, αναλαμβάνοντας ρόλους τους οποίους εναλλάσσουν έτσι ώστε να εξασκηθούν στην εφαρμογή των προϊόντων

ΑΣΚΗΣΗ 8	ΑΠΟΛΕΠΙΣΗ	
ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
8.1 Εφαρμογή απολεπιστικών προϊόντων (peeling)	Οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν και να εφαρμόζουν τα απολεπιστικά προϊόντα με την ενδεδειγμένη τεχνική	Οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε ομάδες 2 ατόμων όπως και στις προηγούμενες ασκήσεις, αναλαμβάνοντας ρόλους τους οποίους εναλλάσσουν έτσι ώστε να εξασκηθούν στην εφαρμογή των προϊόντων

ΤΟΜ[redacted]ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ : ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

1[ΟΣ] ΚΥΚΛΟΣ - Β' ΤΑΞΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

1.ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ΙΙ

Α) ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. ΜΙΖ-ΑΝ-ΠΛΙ ΜΠΟΥΚΛΕ 2. ΡΟΛΛΕΥ 3. ΠΕΡΜΑΝΑΝΤ 4. ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΨΑΛΙΔΙ 5. ΚΟΥΡΕΜΑΤΑ ΑΝΔΡΙΚΑ-ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ 6.ΚΟΤΣΟΙ 7.ΒΑΦΕΣ 8.ΙΣΙΩΜΑ	Η ανάπτυξη δεξιοτήτων και η απόκτηση εμπειριών ώστε οι μαθητές να καταστούν ικανοί να ασκήσουν με επιτυχία το επάγγελμα τους.	Επίδειξη της εργασίας που θα ακολουθήσει από τον /την εκπαιδευτικό και άσκηση των μαθητών και μαθητριών σε εκπαιδευτικές κούκλες και σε φυσικά μαλλιά. Γίνονται επιδείξεις με βίντεο και διαφάνειες.

Β)Θεωρία

Α)Μιζ-αν-πλί μπουκλέ

1) Τρόποι εργασίας
2) Σχέδια κυματισμών

Β)Ρολλευ

1)Προετοιμασία των μαλλιών για το τύλιγμα με ρόλλευ.
2)Ανάλυση τρόπου εργασίας.
3)Υλικά που χρησιμοποιούμε πριν και μετά το τύλιγμα των μαλλιών για καλύτερο αποτέλεσμα.

<u>Γ)Περμανάντ - Ιστορικό</u>
1)Τύπος μαλλιών και τύποι περμανάντ
2)Λούσιμο πριν την περμανάντ
3)Κούρεμα πριν και μετά την περμανάντ
4)Εργαλεία της περμανάντ
54)Τρόποι τυλίγματος της περμανάντ
6)Διαβροχή μαλλιών με λοσιόν της περμανάντ
7)Φιξάρισμα
<u>Δ)Ηλεκτρικό ψαλίδι</u>
1)Τρόποι εργασίας

Ε)Κουρέματα ανδρικά-γυναικεία

1)Εργαλεία
2)Τρόποι εργασίας

ΣΤ)Κότσοι

1)Τρόποι εργασίας
2)Υλικά-Εργαλεία
<u>Ζ)Βαφές- Ταξινόμηση</u>
1)Οξειδωτικές βαφές
2)Τεχνική διάγνωση
3)Βασικά-Φανταιζί χρώματα
4)Προληπτική δοκιμή
5)Εξέταση ποσοστού λευκών μαλλιών
6)Ξάνοιγμα μαλλιών
7)Διάλυση και ανάμιξη βαφών με οξυζενέ
8)Προεργασία σε μαλλιά που βάφουν δύσκολα
9)Χρωμογαλακτώματα
10)Ντεκολορασιόν
11)Ντεκαπάζ
12)Μες
13)Ανταύγειες
14)Ειδικά προβλήματα στην βαφή των μαλλιών
<u>Η)Ισιωμα</u>
1)Τρόποι εργασίας

2. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός : Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες την αναγκαιότητα οργάνωσης και συντήρησης αρχείων τους εισαγωγικούς οικονομικούς όρους, τις μορφές μιας επιχείρησης τον ρόλο του προσωπικού και τις υποχρεώσεις απέναντι τους. Να κατανοήσουν την οργάνωση του χώρου του κομμωτηρίου και ορισμένα εργασιακά θέματα.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
Κεφ. 1 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΡΧΕΙΩΝ (Οργάνωση , μέθοδοι ταξινόμησης και συντήρησης αρχείων) .	Οι μαθητές/τριες πρέπει να ενημερωθούν για την αναγκαιότητα της οργάνωσης και τις μεθόδους της .	Προβολή διαφανειών με πολλά παραδείγματα μεθόδων ταξινόμησης και οργάνωσης .
Κεφ.2 ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ (Αγορά , συντελεστές παραγωγής , χρήμα , κόστος, πληθωρισμός , απασχόληση , ανεργία , επενδύσεις , καταμερισμός εργασίας , εξειδίκευση)	Ανάλυση των εισαγωγικών οικονομικών όρων ώστε να κατανοήσουν το οικονομικό περιβάλλον του κομμωτηρίου	Θα γίνει ανάλυση των εννοιών με παραδείγματα και χρήση διαφανειών . Μπορεί επίσης να ανατεθεί εργασία στους μαθητές/τριες την οποία στο τέλος θα παρουσιάσουν στην τάξη
Κεφ.3 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ (Στοιχεία, στόχοι, παράγοντες που επηρεάζουν την επιχείρηση, νομική μορφή , κοινωνική ευθύνη επιχειρήσεων).	Η κατανόηση από τους σπουδαστές των μορφών μιας επιχείρησης .	Ανάλυση των εννοιών , παραδείγματα επιχειρήσεων και χρήση διαφανειών με διάφορους τύπους επιχείρησης .
Κεφ. 4 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Αναζήτηση , επιλογή , αξιολόγηση , καθήκοντα , μετεκπαιδεύσεις, ηθικό, παραγωγικότητα, ανία , κόπωση , εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας , σχέσεις προσωπικού – πελατών) .	Οι μαθητές/τριες πρέπει να μάθουν για το προσωπικό μιας επιχείρησης που είναι και η σοβαρότερη επένδυση .	Θα γίνει χρήση εποπτικών μέσων, όπως διαφάνειες, αποκόμματα από εφημερίδες αγγελιών κ.ά. Επίσης μπορεί να ανατεθούν εργασίες ατομικές ή ομαδικές με κάποιο θέματα .
Κεφ. 5. ΑΜΟΙΒΗ – ΩΡΑΡΙΟ ΕΡΓ. ΑΔΕΙΕΣ (Τρόποι, συστήματα, δομή, υπολογισμός πληρωμής, μορφή , σύνθεση, ωράριο, πλήρης απασχόληση, μερική απασχ. , συνεχές – διακεκομένο, άδεια κανονική, συνδικαλιστική, κίνησης – λοχείας , άνευ αποδοχών , ασθενείας , γονική).	Οι μαθητές/τριες πρέπει να κατανοήσουν τα δικαιώματα του προσωπικού σε θέματα αμοιβών , αδειών καθώς και τις υποχρεώσεις του ως προς το ωράριο εργασίας .	Θα γίνει ανάλυση με τη χρήση διαφανειών καθώς και παραδείγματα από καταστάσεις μισθοδοσίας και αδειών .
Κεφ. 6 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΟΥ (Ερευνα αγοράς , θέση ,χώροι υποδοχής – αναμονής πελατών , λουσίματος , κουρέματος- χτενίσματος, βαφών , μανικιούρ – πεντικιούρ , αποθήκη , βοηθητικοί χώροι , WC , εσωτερική διακίνηση προσωπικού – πελατών , γραφείο – ταμείο , χρήση Η/Υ)	Να γίνει ανάλυση των χώρων του κομμωτηρίου ώστε οι σπουδαστές να γνωρίσουν πως πρέπει να οργανώσουν το χώρο του κομμωτηρίου τους .	Συνιστάται η χρήση εποπτικών μέσων όπως διαφάνειες αλλά και δείγματα από οργανωμένα κομμωτήρια .
Κεφ. 7. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ (Στοιχεία , εργασιακά σωματεία , ΣΣΕ , ΕΓΣΣΕ , συνθήκες εργασίας)	Να κατανοήσουν οι μαθητές/τριες την ανάλυση των εργασιακών θεμάτων	Ανάλυση των όρων και των θεμάτων με παραδείγματα ΣΣΕ , ΕΓΣΣΕ και ανάθεση εργασιών .

3. ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΟΜΗΣ ΚΑΙ ΤΡΙΧΩΤΟΥ ΚΕΦΑΛΗΣ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ

Α' ΜΕΡΟΣ: ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΩΜΗΣ ΚΑΙ ΤΡΙΧΩΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΗΣ.

Στόχος μαθήματος:

Οι μαθητές/τριες έχοντας βασικές γνώσεις των νόσων του δέρματος και του τριχωτού της κεφαλής μπορεί να διακρίνει αλλοιώσεις του δέρματος και να κατευθύνει τον πελάτη σε ειδικό γιατρό. επίσης αξιοποιεί τις γνώσεις αυτές ώστε να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα προστασίας των πελατών τους και του εαυτού τους.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Νόσοι του τριχωτού της κεφαλής.	Ο μαθητές/τριες πρέπει να ενημερωθεί για τις ασθένειες που προσβάλουν το τριχωτό της κεφαλής επ΄ όπου φυτρώνουν τα μαλλιά, η περιποίηση των οποίωνθα είναι η δουλειά του.	Θα γίνει προβολή διαφανειών, όπου θα εμφανίζονται χαρακτηριστικές νόσοι του τριχωτού της κεφαλής.
2. Πυοδεδματίτιδες	Πλήρης ανάπτυξη περιγραφή και σχολιασμός των τρόπων με τους οποίους αντιμετωπίζονται	Έλεγχος για τυχόν εντοπισμό τυχόν ύπαρξη νόσου πυοδεδματίτιδας στους σπουδαστές.
3. Δερματομυκητιάσεις	Πλήρης ανάπτυξη περιγραφή και σχολιασμός των τρόπων με τους οποίους αντιμετωπίζονται	Απάντηση σε ερωτηματολόγιο
4. Φθειρίαση του τριχωτού της κεφαλής.	Περιγραφή και ανάλυση του τρόπου μετάδοσης και αντιμετώπισης της φθειρίασης.	Επίδειξη εικόνων και διαφανειών. Σχόλια για τυχόν εμπειρίες από το σχολείο ή αλλού.
5. Πιτυρίαση.	Πλήρης ανάπτυξη περιγραφή και σχολιασμός	Παρατήρηση των κεφαλιών μεταξύ των μαθητών για το αν υπάρχει πιτυρίδα. Σχόλια.
6. Σμηγματόρροια	Περιγραφή, σχολιασμός και αντιμετώπιση.	Απόψεις σπουδαστών, απάντηση σε ερωτήσεις
7. Ακμή.	Περιγραφή, σχολιασμός και αντιμετώπιση	Απόψεις μαθητών/τριων, απάντηση σε ερωτήσεις
8. Αλλεργική Δερματίτιδα.	Περιγραφή και σχολιασμός Αντιμετώπιση από τους κομμωτές. Χρήση χημικών ουσιών τριχοβαφών και βαφής μαλλιών.	Παρασκευή διαλύματος βαφής μαλλιών. Ερωτήσεις.
9. Ψωρίαση.	Περιγραφή, μετάδοση αντιμετώπιση.	Ερωτηματολόγιο για τις γνώσεις των μαθητών.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
10. Νόσοι των Τριχών	Γενικά περί των κινδύνων που έχουν οι τρίχες.	Οι μαθητές /τριεςθα δουν διαφάνειες και θα σχολιάσουν δικές τους εμπειρίες.
11. Νόσοι που αφορούν τη δυσπλασία και τη δυστροφία των τριχών.	Απαρίθμηση, ανάπτυξη και αξιολόγηση. Τρόποι αντιμετώπισης,	Παραδείγματα στο οικογενειακό περιβάλλον των μαθητών.
12. Νόσοι που αφορούν το χρώμα των τριχών.	Περιπτώσεις, αίτια, παρατηρήσεις	Εικόνες και διαφάνειες από διάφορες νόσους. Σχόλια των μαθητών.
13. Νόσοι που αφορούν την πυκνότητα των τριχών.	Αναλύονται γενικά οι παράγοντες που ευθύνονται για την πτώση των τριχών.	Οι μαθητές/τριες απαντούν σε ερωτηματολόγιο για πως θα αντιμετώπιζαν πιθανή αύξηση της πτώσης των τριχών της κεφαλής.
14. Αλωπεκίες γενικά	Ορισμός, ονομασία επίπτωση.	Οι μαθητές/τριες απαντούν σε ερωτήσεις που οι ίδιοι υποβάλλουν.
15. Μη ουλωτικές αλωπεκίες.	Γενικές έννοιες και χαρακτηριστικά.	Εμπειρίες των μαθητών /τριωνπεριγραφή από τους ίδιους.
16. Ανδρικού τύπου αλωπεκία	Ειδικά χαρακτηριστικά, αίτια και αντιμετώπιση.	Σχόλια μεταξύ των αρρένων μαθητών/τριων.
17. Γυναικείου τύπου αλωπεκία.	Ειδικά χαρακτηριστικά, αίτια και αντιμετώπιση.	Σχόλια μεταξύ των θηλέων μαθητών/τριων
18. Γυρωειδής αλωπεκία.	Ειδικά χαρακτηριστικά, αίτια και αντιμετώπιση.	Γενικές παρατηρήσεις και ερωτήσεις. Προβληματισμοί μεταξύ των μαθητών/τριων
19. Άλλες μορφές μη ουλωτικής αλωπεκίας.	Ειδικά χαρακτηριστικά, αίτια και αντιμετώπιση.	Γενικές παρατηρήσεις και ερωτήσεις. Προβληματισμοί μεταξύ των μαθητών./τριων
20. Ουλώτική αλωπεκία.	Περιγραφή διαφορές με τις άλλες αλωπεκίες.	Οι μαθητές/τριες θα δουν εικόνες περιπτώσεων ουλωτικών αλωπεκιών και θα τις σχολιάσουν.
21. Παθήσεις των νυχιών.	Θα αναπτυχθούν αναλυτικά όλες οι παθήσεις των νυχιών, προκειμένου οι μαθητές/τριες να αντιμετωπίσουν τυχόν περιπτώσεις που θα έχουν στην επαγγελματική τους σταδιοδρομία.	Οι μαθητές /τριεςθα δουν εικόνες και διαφάνειες με περιπτώσεις παθήσεων των νυχιών, ώστε να συστήνουν προσοχή στους πελάτες τους.

Β' ΜΕΡΟΣ : ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ

•

Σκοπός : σκοπός του μαθήματος είναι οι μαθητές/τριες να αποκτήσουν τις απαράιτητες γνώσεις για το φάρμακο και ιδιαίτεα τις παρενέργειες που απαιτούνται στο επάγγελμα του κομμωτή /τριας

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Φάρμακο : ■ **ορισμός** ■ **χρησιμότητα** ■ **ενδείξεις-αντενδείξεις-προφυλάξεις** ■ **υπερδοσολογία-συνέπειες** ■ **δηλητηριάσεις από φάρμακα**	- να γνωρίζουν οι μαθητές/τριες το φάρμακο και ιδιαίτερα τις προφυλάξεις και συνέπειες και δηλητηριάσεις	Χρήση εποπτικών μέσων (διαφένειες, βιβλία, βίντεο) Ανάθεση εργαδιών σε μαθητές/τριες και αναφορά σε προσωπικές εμπειρίες των μαθητών/τριών
2 Βαφές. : ■ **Βαφές και επιδράσεις στο δέρμα και στα μάτια** ■ **βαφές και αλλεργικές δερματίτιδες** ■ **Βαφές και αναπνευστικά προβλήματα** ■ **τοξική επίδραση των βαφών στο τριχωτό της κεφαλής**	- να γνωρίζουν οι μαθητές/τριες τις αλλεργικές αντιδράσεις των βαφών και την τοξικότητά τους	■ χρήση εποπτικών μέσων , διαφάνειες ,βιβλία και χάρτες. ■ χρήση Η/Υ. ■ ανάθεση εργασιώ σε μαθητές/τριες ■ να αναφερθούν προσωπικές εμπειρίες των μαθητών/τριών
3. Περμανάντ : ■ **περμανάντ και επιδράσεις στο δέρμα** ■ **περμανάντ και αλλερικές δερματίτιδες** ■ **περμανάντ και αναπνευστικά προβλήματα** ■ **τοξική επίδραση της περμανάντ στο τριχωτό της κεφαλής (μαλλιά κατεστραμμένα ή σπασμένα)**	.- να γνωρίζουν οι μαθητές/τριες τις τοξικές και αλλεργικές επιδράσεις της περμανάντ	■ χρήση εποπτικών μέσων , διαφάνειες, βίντεο και Η/υ ■ ανάθεση εργασιών στους μαθητές/τριες ■ προσωπικές εμπειρίες των μαθητών/τριών

4. ΓΑΛΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

1. Γενικός Σκοπός

Η διδασκαλία/εκμάθηση της Γαλλικής γλώσσας στα Τ.Ε.Ε., στηρίζεται στις αρχές και αξίες που διέπουν την αποστολή του σύγχρονου σχολείου. Έτσι αποβλέπει στην ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας των μαθητών και των πνευματικών τους ικανοτήτων, στην καλλιέργεια του συναισθηματικού τους κόσμου, καθώς και στην κοινωνική, πολιτιστική και αισθητική τους καλλιέργεια. Παρέχει τις απαραίτητες γνώσεις και εφόδια διευκολύνοντας τους μαθητές ώστε να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας και της αγοράς εργασίας.

Κύριος όμως σκοπός της διδασκαλίας της Γαλλικής γλώσσας είναι η διεύρυνση της επικοινωνιακής ικανότητας (capacité de communication) των μαθητών έτσι ώστε, ανταποκρινόμενοι στις ανάγκες της σύγχρονης και συνεχώς διεθνοποιούμενης κοινωνίας, να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τη γλώσσα σε διάφορες περιστάσεις επικοινωνίας, τόσο κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, όσο και στο μελλοντικό κοινωνικό και επαγγελματικό τους χώρο.

Για την εκπλήρωση του ευρύτερου αλλά και του κύριου στόχου η διδασκαλία της Γαλλικής αποσκοπεί:

- Στην καλλιέργεια θετικής στάσης απέναντι στην εμπειρία και τη γνώση.
- Στην εξοικείωση με τον επιστημονικό τρόπο σκέψης και συλλογισμού, ώστε να είναι ικανοί οι μαθητές να συγκεντρώνουν, να επεξεργάζονται και να αξιοποιούν πληροφορίες.
- Στην απελευθέρωση της προσωπικότητας των μαθητών μέσω της ανάπτυξης δεξιοτήτων και ικανοτήτων ώστε να ανακαλύψουν τις κλίσεις και τα ταλέντα τους και να τα αξιοποιήσουν με τον καλύτερο τρόπο.
- Στην καλλιέργεια αυτοπεποίθησης, αυτογνωσίας και αυτοαξιολόγησης ώστε να είναι σε θέση να γνωρίζουν τα όρια και τις δυνατότητές τους και να προετοιμάσουν την ενεργό συμμετοχή τους στην κοινωνικο-οικονομική ζωή ανταποκρινόμενοι στις βασικές απαιτήσεις του εκπαιδευτικού και μελλοντικού κοινωνικο-επαγγελματικού τους χώρου.
- Στην καλλιέργεια της εκτίμησης και του σεβασμού της γλώσσας κάθε λαού ως βασικού στοιχείου πολιτισμού του ώστε οι μαθητές να προετιμαστούν να ζήσουν σε μια πολυγλωσσική και πολυπολιτισμική Ευρώπη.
- Στην ανάπτυξη της ικανότητας κατανόησης της διαφορετικότητας των ανθρώπων που προέρχονται από διαφορετικό εθνικό, κοινωνικό και πολιτιστικό περιβάλλον, κάτι που θα τους βοηθήσει στην απόκτηση διαπολιτισμικής συνείδησης.
- Στην καλλιέργεια πνεύματος συνεργασίας για συμμετοχή σε ατομική ή/και σε συλλογική εργασία.

Β΄. ΕΙΔΙΚΟΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Με τη διδασκαλία της Γαλλικής γλώσσας επιδιώκεται πρωταρχικά η περαιτέρω ανάπτυξη και διερεύνηση της επικοινωνιακής ικανότητας των μαθητών, της δυνατότητάς των, δηλαδή, να ανταποκρίνονται σε πραγματικές συνθήκες επικοινωνίας, προβλέψιμες ή απρόβλεπτες, χρησιμοποιώντας γλωσσικές. Παραγλωσσικές ή και εξωγλωσσικές επιλογές.

Επιδιώκεται επίσης η ευαισθητοποίηση των μαθητών στην αυτονομία της μάθησης, ώστε η χρήση της Γαλλικής γλώσσας να μη περιορίζεται μόνο μέσα στα σχολικά πλαίσια, αλλά να αξιοποιείται τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα για την προσωπική τους πρόοδο.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων πρέπει οι μαθητές να ασκηθούν προκειμένου να μπορέσουν σταδιακά:

- Να επεκτείνουν τις γλωσσικονοητικές έννοιες, όπως υπαρκτική, χώρου, χρόνου, ποσοτικές, νοητικές, συσχετισμού, δράσης/γεγονότων, δείξης.
- Να αναπτύξουν κοινωνιογλωσσική ικανότητα, δηλαδή τήρηση και χρήση, κατά την επικοινωνία κανόνων και επιπέδου λόγου ανάλογα με το εκάστοτε φυσικό και κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο, και επιλογή στη συνέχεια των κατάλληλων λεκτικών πράξεων.
- Να παράγουν συνεχή και συνεκτικό λόγο, προφορικό και γραπτό.
- Να αναγνωρίζουν τα παραγλωσσικά και εξωγλωσσικά στοιχεία της γλώσσας.
- Να χρησιμοποιούν στρατηγικές επικοινωνίας (λεκτικές και μη λεκτικές αντιδράσεις) ως αντισταθμιστικά μέσα για τη διατήρηση της επικοινωνίας.
- Να εξοικειωθούν τέλος με την τεχνολογία της πληροφορικής, ώστε να μπορούν να ασκούνται ή και να επικοινωνούν ως πομποί και δέκτες μέσω Η/Υ.

Ειδικότερα με τη διδασκαλία της Γαλλικής γλώσσας, επιδιώκεται η διεύρυνση των αποδεκτικών και παραγωγικών δεξιοτήτων, ώστε οι μαθητές να οικειοποιηθούν και να χρησιμοποιούν τη διδασκόμενη γλώσσα μέσα από την κατανόηση και παραγωγή αυθεντικού προφορικού και γραπτού λόγου.

Ο διαχωρισμός μεταξύ προφορικής και γραπτής επικοινωνίας κρίνεται χρήσιμος, προκειμένου να διευκολύνεται η διδακτική και μαθησιακή διαδικασία καθώς και η αξιολόγηση. Εν τούτοις στην πράξη συναντούμε σχεδόν πάντα μικτές μορφές επικοινωνίας, οι οποίες απαιτούν τόσο κατανόηση όσο και παραγωγή του λόγου (διάλογο, ανταλλαγή πληροφοριών με ένα ή περισσότερους συνομιλητές).

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

1.Προσληπτικές Δεξιότητες (Habilités Langagières Réceptives) - Κατανόηση προφορικού και γραπτού λόγου

Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν μηνύματα που εκφέρονται σε προφορικό λόγο, κατά προτίμηση αυθεντικό, όπως διάλογους μεταξύ δύο ή και περισσοτέρων προσώπων, ανακοινώσεις, οδηγίες, εντολές, ραδιοτηλεοπτικά μηνύματα, σύντομα δελτία ειδήσεων, δελτία καιρού, συνεντεύξεις, σύντομα σχόλια...
Πρέπει επίσης να μπορούν να κατανοούν γραπτό λόγο, όπως ανακοινώσεις, οδηγίες χρήσης, διαφημιστικές αφίσες, μπροσούρες, φυλλάδια, εφημερίδες, περιοδικά, διαφημιστικά κείμενα, μικρές αγγελίες, χάρτες, τιμοκαταλόγους, επιστολές...
Ειδικότερα οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση :

- Να αξιολογούν τις σκέψεις και τα επιχειρήματα του/των συνομιλητού/ών τους, να διακρίνουν τις σπουδαίες από τις λιγότερο σπουδαίες πληροφορίες,
- Να συνάγουν πληροφορίες για τους ομιλητές, όπως ο αριθμός των ομιλητών, οι ρόλοι, η κοινωνική θέση και η μεταξύ τους σχέση.
- Να κατανοούν το γενικό νόημα ενός προφορικού ή γραπτού κειμένου, ακόμη και αν δεν κατανοούν όλες τις πληροφορίες, βασιζόμενοι σε παραγλωσσικούς και εξωγλωσσικούς παράγοντες.
- Να εντοπίζουν την κεντρική ιδέα ή τις επιμέρους ιδέες.
- Να κατανοούν το σκοπό ενός προφορικού κειμένου (π.χ. διαφήμηση) ή διαλόγου/συζήτησης (π.χ. αν ο λόγος αποσκοπεί σε αρχική ενημέρωση ή πρόθεση πληροφόρησης, κλπ).
- Να κρατούν σημειώσεις με τα δικά τους σχόλια όταν ακούν ή διαβάζουν ένα κείμενο.
- Να εντοπίζουν με βάση τις δικές τους κοινωνιολογικές γνώσεις και εμπειριες γλωσσικά στοιχεία όπως "διεθνείς" λέξεις, λεξιλόγιο ελληνικής προέλευσης, τεχνική ή επιστημονική ορολογία κλπ.
- Να μπορούν να μεταφέρουν τις πληροφορίες που ακούν ή διαβάζουν υπό μορφή πίνακα ή σχεδιαγράμματος.
- Ειδικότερα για την κατανόηση αυθεντικού γραπτού λόγου, οι μαθητές πρέπει να αναπτύξουν τις παρακάτω δεξιότητες:
- Να μαντεύουν το περιεχόμενο ενός κειμένου χωρίς να το διαβάζουν, βασιζόμενοι στην παρατήρηση στοιχείων όπως:
  - τίτλοι, υπότιτλοι,
  - υπογραμμίσεις,
  - διάταξη και μορφή του κειμένου,
  - εικόνες, διαγράμματα κλπ.
- Να αναγνωρίζουν την πηγή και το είδος ενός κειμένου ανατρέχοντάς το με συντομία (π.χ. άρθρο εφημερίδας ή περιοδικού, τεχνικές προδιαγραφές συσκευών, κείμενο από εγχειρίδιο οδηγιών χρήσης, λειτουργίας, επισκευής και συντήρησης, διαφήμιση κλπ).
- Να εντοπίζουν συγκεκριμμένες πληροφορίες που τους ενδιαφέρουν, αγνοώντας άλλες που δεν τους αφορούν.

- Να αναγνωρίζουν γλωσσικά στοιχεία που υποδηλώνουν τη δομή ενός κειμένου, όπως εισαγωγή, αλλαγή θέματος ή νοηματικής ενότητας, επανάληψη, επεξήγηση, επίλογο κλπ.
- Να κατανοούν ελλειπτικό λόγο, όπως ανακοινώσεις, επιγραφές, σύντομα διαφημιστικά μηνύματα, αρκτικόλεκτα, συντομογραφίες, σύμβολα, τηλεγραφήματα.
- Να συσχετίζουν κείμενα και εικόνες προκειμένου να συνάγουν συμπεράσματα και να συνθέσουν μια γενικότερη πληροφορία.
- Να μπορούν να μαντεύουν τη συνέχεια ή το τέλος της πλοκής μιας αφήγησης.

2. Παραγωγικές Δεξιότητες - Παραγωγή Προφορικού και Γραπτού λόγου

Κατά την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας οι μαθητές συναντούν μεγαλύτερες δυσκολίες στις παραγωγικές δεξιότητες συγκριτικά με τις αντίστοιχες προσληπτικές. Ως εκ τούτου, πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ομιλία και γραφή ώστε να είναι σε θέση:

- Να παράγουν λόγο με σαφήνεια και ακρίβεια (pertinence)
- Να δομεί και οργανώνει το λόγο του (plan-shéma)
- Να χρησιμοποιεί τους κατάλληλους συνδέσμους και εκφράσεις προκειμένου να παραθέσει τις ιδέες του και τα επιχειρήματά του και να παρουσιάσει λόγο τεκμηριωμένο με συνοχή και συνεκτικότητα (cohérence et cohésion)

Συγκεκριμένα οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:

- Να παράγουν προφορικό λόγο επιλέγοντας τις κατάλληλες γλωσσικές εκφράσεις ανάλογα με την επικοινωνιακή περίσταση (συζήτηση φιλική, επαγγελματική ανακοίνωση, μετάδοση οδηγίας, πληροφορίας, κλπ)
- Να παράγουν γραπτό λόγο που να ανταποκρίνεται σε διάφορες επικοινωνιακές καταστάσεις (αίτηση, ανακοίνωση, γράμμα φιλικό ή επίσημο, περιγραφή μιας επαγγελματικής συναλλαγής)
- Να χρησιμοποιούν γλωσσικές πράξεις, παραγλωσσικά ή εξωγλωσσικά στοιχεία προκειμένου να αναπτύξουν και να τεκμηριώσουν τις προσωπικές απόψεις και ιδέες τους και να εκφράσουν τα συναισθήματά τους.
- Να δίνουν οδηγίες, εντολές, προφορικές και γραπτές σε άλλο/α πρόσωπο/α για την εκτέλεση εργασιών.
- Να διεξάγουν τηλεφωνικές συνδιαλέξεις προσωπικής ή επαγγελματικής φύσεως.
- Να παρέχουν πληροφορίες για τον εαυτό τους ή να διατυπώνουν τις απόψεις τους κατά τη διάρκεια μιας επαγγελματικής συναλλαγής.
- Να συμπληρώνουν διάφορα εργασιακά έντυπα, πχ τιμολόγια, αποδείξεις πληρωμής αλλά και ερωτηματολόγια, έντυπα αιτήσεων, σύντομα βιογραφικά σημειώματα, κάρτες επιβίβασης...
- Να παίρνουν και να δίνουν απλής μορφής συνεντεύξεις...
- Να χρησιμοποιεί ελλειπτικό λόγο.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

1. Χρήσεις της γλώσσας

Τα γλωσσικά στοιχεία που διδαχθεί ο μαθητής στον τομέα Αισθητικής – Κομμωτικής των Τ.Ε.Ε. στοχεύουν να καλύψουν τις επικοινωνιακές τους ανάγκες σε διάφορες κοινωνικές και εργασιακές περιστάσεις. Συνεχώς, η παρουσίαση των γλωσσικών στοιχείων πρέπει να εντάσσεται σ' ένα κοινωνικά και πολιτισμικά προσδιορισμένο γλωσσικό περιβάλλον με στόχο την ανάπτυξη της ικανότητας του μαθητή να ανταποκρίνεται στις αντίστοιχες επικοινωνιακές συνθήκες με διάφορους τρόπους και μέσα. Το γλωσσικό αυτό περιβάλλον προσδιορίζεται από διάφορες θεματικές περιοχές, οι οποίες πρέπει να κινητοποιούν το ενδιαφέρον των μαθητών και παράλληλα να καλύπτουν τις μελλοντικές προσωπικές και επαγγελματικές ανάγκες. Η θεματολογία θα πρέπει, αφενός να διευρύνει το πεδίον γνώσεων των μαθητών, αφετέρου να τους προετοιμάζουν για την επαγγελματική τους εξειδίκευση.

2. Θεματικές περιοχές

1. Προσωπικά / ατομικά στοιχεία (identifications et caractérisa-tions personnelles).
2. Καθημερινή ζωή, διαφορά (vie quotidienne, emploi du temps, alimentation...) όροι διαβίωσης (conditions de vie), επίπεδο ζωής (modes de vie).
3. Κοινωνική ζωή: ανθρώπινες σχέσεις (types de relations, invitation), συλλογικές μορφές έκφρασης (associations, sociétés), κονωνική συμπεριφορά (savoir-vivre), εορτές και επέτειοι (fêtes de l' année, anniversaires......)
4. Ελεύθερος χρόνος (loisirs, distraction, sports......), έξοδοι (hôtel, restaurant, cinéma, théâtre......), διακοπές (vacances et tourisme), ταξίδια και μετακινήσεις (déplacements et voyages).
5. Αγορές (commerces et achats, prix et modes de paiement)......
6. Κλιματολογικές συνθήκες και Μετεωρολογικά Φαινόμενα (climat, conditions météorologiques, mois et saisons......)
7. Υγεία και περίθαλψη (hygiène et santé).
8. Εκπαίδευση, Σχολικό πλαίσιο δραστηριότητας, Σχολικό περιβάλλον (Education: école et études, matières/disciplines d' enseignement).
9. Τέχνες και Πολιτισμός (culture et civilation).
10. Δημόσιος βίος: Κρατικές και ιδιωτικές υπηρεσίες (services publics et privés, PTT, banque, hôpital, police...), κοινωνική ασφάλιση και παροχές (securité sociale, assurances, allocations...).
11. Πολιτική, οικονομική, κοινωνική επικαιρότητα (vie/actualité politique, economique et sociale).
12. Αγορά εργασίας, παραγωγή (activité professionnelle, recherche d' un emploi, chômage).

3. Γλωσσικονοητικές έννοιες

Ο μαθητής, προκειμένου να μπορεί να διατυπώσει συνεχή και συνεκτικό προφορικό ή / και γραπτό λόγο στις διάφορες επικοινωνιακές καταστάσεις, πρέπει να κατακτήσει τις παρακάτω γενικές γλωσσικονοητικές έννοιες, οι οποίες προσδιορίζουν συγκεκριμένες λεξιλογικές και μορφοσυντακτικές επιλογές.

Η έκθεση των μαθητών σε αυτές τις γλωσσικές εκφορές, είτε ως πρώτη παρουσίαση, είτε ως διαδικασία επανάληψης / εμπέδωσης, πρέπει να γίνεται σταδιακά ανάλογα με το βαθμό γλωσσικής δυσκολίας τους.

Υπαρκτική έννοια

Ύπαρξη / παρουσία ή μη προσώπων, αντικειμένων ή καταστάσεων

Διαθεσιμότητα ή μη προσώπων, αντικειμένων και αγαθών (dispnibilité / nondisponibilité)

Έννοιες χώρου

Θέση, διάταξη και σχέση στο χώρο (ici/là, où...quelque part / nulle part, autour de, au-dessus de, en face de...)

Κίνηση (im)mobile, bouger, remuer, avancer......

Απόσταση (loin/prés, aux alentours...)

Μέγεθος, διαστάσεις (raille, mesure, langeur, épaiseur...)

Κατεύθυνση (aller à/vers, partir de/pour/à, venir de, arriver de...)

Έννοιες χρόνου

Χρονική στιγμή (situation dans le temps)

Χρονική εξέλιξη (stades du déroulement dans le temps)

Διάρκεια και συχνότητα (durée et fréquence)

Ποσοτικές έννοιες

Αρίθμηση (énumérer)

Προσδιορισμός ποσότητας (définir la quantité)

Σύγκριση (comparer des quantités)

Ποιοτικές έννοιες (Εκτίμηση, Αποτίμηση, Αξιολόγηση)

Φυσικές ιδιότητες που γίνονται αντιληπτές με το αισθησιοκινητικό μας σύστημα (σχήμα, διαστάσειζ, υφή, ύλη, χρώμα, οσμή, γεύση...)

Ιδιότητες που γίνονται αντιληπτές με το αξιολογικό μας σύστημα (bon, mauvais, mal, honête...)

Ομαλότητα ή μη

Ορθότητα ή μη

Επάρκεια ή ανεπάρκεια

Αποδοχή ή απόρριψη

Χρησιμότητα ή μη

Ικανότητα / ανικανότητα ή μη

Σπουδαιότητα ή μη

Επιτυχία ή μη (réussir, échouer, rater...)

Λογικές έννοιες

Σύζευξη, διάταξη των εννοιών, επιχειρημάτων (et, aussi, de même, en outre, de plus, par ailleurs...)
Αντίθεση (mais, pourtant, quand même, cependant, toutefois, néanmoins, ou bien, malgré...)
Αποκλεισμός ή μη, εξαίρεση (avec, sans, sauf...)
Αιτία, αποτέλεσμα
Συνέπεια
Σκοπός
Υπόθεση
Συμπέρασμα (donc, c' est que, déduire, conclure...)

4. Γλωσσικά λειτουργικά σύνολα (savoirs et savoir-faire linguistiques et langagieres)

Ο καθηγητής των Τεχνολογικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων (Τ.Ε.Ε.) έχοντας υπόψη του τις παραπάνω θεματικές περιοχές και γλωσσικονοητικές έννοιες και ενεργοποιώντας τις υπάρχουσες γνώσεις των μαθητών του, οφείλει να υλοποιήσει τους γενικούς και ειδικούς στόχους του μαθήματος μέσα από την εκμάθηση συγκεκριμένων λεκτικών πράξεων και λεξιλογίου, κυρίως αυτών που χρησιμοποιούνται σε προφορικό και γραπτό λόγο τεχνικού και επαγγελματικού περιεχομένου. Ο βαθμός γλωσσικής δυσκολίας καθορίζεται ανάλογα με το γνωστικό επίπεδο και τις ανάγκες των μαθητών.

- Identifier quelqu'un, quelque chose

C'est... Il s' agit de...

- Décrire
- Présenter quelqu'un, se présenter, demander à quelqu'un de se présenter (statut social, identité professionnelle)

J'ai le plaisir/l'honneur de vous présenter...

Il travaille en tant que...

- Demander à quelqu'un de faire quelque chose

Je te demande de...

Je te prie de...

S'il te plaît, ...

Verbes pouvoir et vouloir (forme interrogative à l'indicatif ou au Conditionnel + infinitif)

- Demander la permission
- Prendre contact avec quelqu'un
- Inviter quelqu'un

Je vous invite à + infinitif

Vous êtes mon invité

- Accepter / refuser une invitation (amicale, sociale, profession-nelle)

Avec plaisir! **Desoler, je ne...**

Je regrette, ...

- Demander / refuser la parole

Si vous permettez,...

Je demande la parole...

Je voudrais ajouter, à ce propos...,

- Annoncer
- Demander des explications

Qu'est-ce que tu entends par...

Explique-toi!

- Exprimer une certitude

Je suis sûr/certain... **Il est sûr/certain que...**

- Exprimer le doute/l'ignorance

Je ne sais pas...

Je n'en sais rien...

Je n'ai la moindre idée...

- Exprimer des réserves

Je ne suis pas tout-à-fait sûr...

- Informer sur un fait, renseigner

Il faut que je vous dise que...

- Se renseigner
- Confirmer un renseignement

Il est sûr que...

Je vous assure que...

- Ouvrir / clore un débat
- Intervernir à un débat
- Engager la conversation
- Ranimer la conversation

A ce sujet, je peux vous raconter...

- Mettre fin à la conversation

On en parlera une autre fois

On peut en coclure que + infinitif

Par conséquent,...

- Saluer, prendre congé, prendre dispense

(Formules de salutation)

Je m'excuse, mais...

Excusez-moi de vous interrompre, mais...

Vous permettez que je vous arrête...

- Demander à quelqu'un de transmettre un message

Pourrais-tu lui dire que...?

- Rapporter les paroles de quelqu'un/ un fait/ un événement

Il a dit/ promis / proposé de...

Il a demandé si...

Discours direct/indirect (εισαγωγικό ρήμα στον ενεστώτα, στο μέλλοντα και σε παρελθοντικό χρόνο)

- Evoquer des souvenirs, raconter son véçu (expériences personnelles, au niveau social, professionnel...)

Je me rappelle que...

Je me souviens de + substantif

- Attirer l'attention

J'attire votre attention sur le fait que...

Je vous signale que...

- Interdire

Il est interdit/défendu de + infinitif

Défense de + infinitif

Prière de ne pas + infintif

- Refuser quelque chose (un service, une collaboration)

Ce n'est pas possible

- Exprimer la comparaison

De plus en plus, de moins en moins

Comme, comme si, ainsi que, de même que, aussi bien que, plutôt que

Plus / moins... plus / moins

- Montrer son intérêt / désintérêt

Je m' intéresse à...

Je trouve celà intéressant / ennuyeux

- Exprimer ses préférences

J' adore

Je préfère

Je déteste

J' aime (mieux)

- Exprimer ses choix
- Préciser une attitude
- Donner/exprimer son opinion/avis

A mon avis, Selon moi, D' aprés moi, Quant à moi...

Je (ne) pense/trouve/estime (pas) ... que + indicatif

Je ne crois pas que + subjonctif

- Défendre sa position, soutenir ses idées
- Accepter un fait/une situation

C'est normal, ordinaire

- Accepter l'avis de quelqu'un, tenir compte de l'avis de quelqu'un

Je trouve cette idée trés intéressante

Je partage votre opinion...

Vous avez raison

- Etre d'accord/en désaccord avec quelqu'un

C'est (tout-à-fait) ça/ correct, juste

C'est exactement ce que...

Je trouve ça merveilleux

Je partage ton avis

- Approuver/désapprouver quelqu'un

Il est inadmissible/inacceptable

- Prendre position
- Contredire quelqu'un
- Dissocier sa position/se distinguer par rapport à...

Quant à moi, ...

- Estimer une situation/un fait et en juger l'importance
- Exprimer la suffisance/insuffisance
- Discuter les pour et les contre
- Critiquer quelqu'un

A ta place, je ne...

Tu aurais pu mieux faire

- Porter un jugement positif/negatif
- Suggérer/proposer/conseiller

(Et) Si + imparfait...

Conditionnel

Ça serait mieux de + infinitif

que + subjonctif

- Demander un consel
- Signaler, avertir, mettre en garde

Je vous previens que

Je vous mets en garde

Attention

- Donner un ordre

(Impératif)

Vous devez/devrez...

- Accepter/refuser in ordre, une tâche
- Encourager/décourager quelqu'un

Vas-y! **Tu n'y arriveras jamais!**

- Exprimer un état psychologique (sentiments, émotions...)

Je suis satisfait/triste/déçu... **Ça me fait plaisir de/que...**

Je suis désolé!

Je regrette!

Je crains + infinitif ou subjonctif

- Exprimer in souhait/un espoir

Je souhaite/J'espère que...

- Exprimer un bésoin

Il est indispensable de + infinitif

Il me faut de + substantif

- S'exprimer sur l'utilité de quelque chose
- Il est (in)utile...

Ce n'est pas la peine de + verbe

Ça ne vaut pas le coup...

- Demqnder le l'aide
- Accepter/refuser l'aide
- Exprimer une obligation

Il faut + infinitif/subjonctif

Il est nécessaire + infinitif/subjonctif

Il est obligatoire de

J'ai à + infinitif

Je suis chargé + infinitif

- Exposer un problème
- Proposer des solutions
- S'indigner

Ça, c'est trop fort!

Mais, qu'est-ce que c'est que ça?

Ça alors!

Quand même ...

- Menacer

Si vous le prenez sur ce ton, ...

Je vous previens que, dans ce cas,...

- Calmer quelqu'un

Ne t'en fais. Ne te fais pas de souci.

- Rassurer quelqu'un

Ne t'en fais pas!

- Assurer

Je vous assure que...

J'affirme que...

Soyez sûr que...

- Trouver des excuses

N'en parlons plus

N'y pensons plus

- S'excuser

Je regrette!

Je suis vtaiment désolé

Je suis impardonnable

- Situer dans le temps

Quand, lorsque, dès que, aussitôt que, une fois que, après que, au moment où, pendant que, alors que, tandis que, aussi longtemps que, dépuis que, à présent que,

Bientôt, aller + inf., tout de suite, de + indication de temps, depuis, à partir de, en train de, jusqu'à ;

Jamais, rarement, parfois, chaque, quotidien, pendant, pour, depuis, ça fait...

Avant que (ne), jusqu'à ce que, en attendant que + subjonctif,

Dès, après, au moment de, pendant, depuis, avant, en attendant, d'ici (à)+nom

Après, au moment de, avant de, en attendant de + infinitif

Gérondif, Participe

Concordance de temps

- Exprimer la condition/l'hypothèse

Il est possible/probable que...

Il se peut que...

On peut penser que...

Je suppose que...

Si + indicatif

Sauf si, excepté si + indicatif

A condition de, à moins de + indicatif

A condition que, pourvu que, à moins que (ne), en admettant/ supposant que, que...que, soit que...soit que + subjonctif

Au cas où + conditionnel

Avec, sans, moins de, en cas de + nom

Sinon

Gérondif, participe ou adjectif

- Exprimer la cause

Parce que, comme/puisque, vû que/étant donné que, du moment que, à cause de/en raison de, grâce à, faute de + nom, à force de + infinitif, pour + nom ou infinitif, par + nom, sous prétexte de, car, (en effet, tellement, tant), gérontif, paticipe présent ou passé

- Exprimer la conséquence

Verbe+tellement/tant que,tellement/si+adjectif/adverbe+que, tellement/tant de + nom + que, si bien que, de sorte que, de (telle) manière/sorte/façon que, assez/trop + verbe/adjectif/adverbe + pour que + subjonctif, assez/trop + pour + infinitif, donc, alors, c'est pourquoi, par conséquent, ainsi, aussi (+inversion).

- Exprimer le but

Pour que, afin que + subjonctif, de sorte/façon/manière que + subjonctif, pour + nom/infinitif, afin de + infinitif, de peur de, dans le but de

- Exprimer l'opposition, contradition

Bien que, quoique, si/pour + adjectif + que + subjonctif

Alors que, tandis que, même si + indicatif

Quand bien même + conditionnel

Mais, pourtant, cependant

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Α΄. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Μαθησιακή διαδικασία

Ο διδάσκων οφείλει να υιοθετήσει και να εφαρμόσει τρόπους διδασκαλίας, λαμβάνοντας υπόψη τις εξής παραμέτρους:

- τον τομέα ειδικότητάς τους στα Τ.Ε.Ε.,
- το μαθησιακό τύπο των μαθητών (types, profils et styles d'apprentissage),
- τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά τους,
- το επίπεδο γλωσσομάθειάς τους.

Ο διδάσκων προσαρμόζει τη διδακτική προσέγγιση στους διάφορους τύπους μαθητών (οπτικός, ακουστικός, γνωστικός...) και στις διαφορετικές στρατηγικές μάθησης (types, profils, stratégies d'apprentissage). Η τελευταία αυτή διάσταση υπαγορεύει τη διαφοροποίηση των χρησιμοποιούμενων από τον καθηγητή τεχνικών, τόσο κατευθυνόμενων (αποστήθιση, σημειώσεις, επανάληψη, αντιγραφή, μεγαλόφωνη μελέτη, χρήση μητρικής γλώσσας, συλλογή παραδειγμάτων και κατάταξη αυτών, σύγκριση με τη μητρική γλώσσα), όσο και ελεύθερων και δημιουργικών (créativité en classe, remueméninge ; dramatisation, théâtralisation, jeux ludiques...).

Με βάση τις αρχές της Διαφοροποιημένης Παιδαγωγικής Προσέγγισης (Pédagogie différenciée), οι δραστηριότητες πρέπει να διαφοροποιούνται. Ως εκ τούτου, ο καθηγητής ανατρέχει για την επεξεργασία και την εμπέδωση της γλωσσικής διδασκαλίας σε δραστηριότητες:

1. *επικοινωνιακές* (communicatives), οι οποίες έχουν στόχο την ανάπτυξη της ικανότητας επικοινωνίας και καλούν το μαθητή να συμπεριφερθεί και να υποδυθεί έναν συγκεκριμένο ρόλο, σαν να επρόκειτο για μια αυθεντική επικοινωνιακή περίσταση,
2. *διαδραστικές* (interactives), οι οποίες αποσκοπούν στην ανάπτυξη της εκφραστικής / λεκτικής πρωτοβουλίας,
3. *γνωστικές* (cognitives), οι οποίες διασφαλίζουν την κατάκτηση της γλώσσας μέσα από προσληπτικές (προφορική και γραπτή κατανόηση) αλλά και παραγωγικές ικανότητες (προφορική και γραπτή έκφραση). Με τις δραστηριότητες αυτές ενεργοποιούνται γνωστικές διαδικασίες, όπως η κατανόηση / αντίληψη, η ολική προσέγγιση και επαναδιατύπωση του κεντρικού νοήματος κατά την πρόσληψη ενός προφορικού μηνύματος ή / και κατά την ανάγνωση (compréhension globale d'un document sonore/scripto-visuel), η ικανότητα

αντίληψης κατά την επεξεργασία των φαινομένων μορφοσύνταξης (conceptualisation), η ευαισθητοποίηση (présensibilisation), η επισήμανση και επίλυση γενικών προβλημάτων...,

4. *παιγνιώδεις – δημιουργικές* (ludiques) μέσα από τη χρήση διαφόρων τεχνικών (jeux de rôle, dramatisation,...). Οι παιγνιώδεις δημιουργικές δραστηριότητες αποσκοπούν στη μορφοποίηση κοινωνικών συμπεριφορών (κοινωνικοποίηση του ατόμου) αλλά και στη συναισθηματική ολοκλήρωση του μαθητή. Αποτελούν μέθοδο για την ανάπτυξη των επικοινωνιακών δεξιοτήτων και μέσο άσκησης των γλωσσικών στοιχείων. Η επιλογή τους πρέπει να εναρμονίζεται με τον τρόπο σκέψης και τις εμπειρίες των μαθητών αυτής της ηλικίας και να αγγίζει τη φαντασία, την πραγματικότητα και τα πνευματικά ενδιαφέροντά τους με ελεύθερες μορφές έκφρασης,
5. *γλωσσάρι*, το οποίο θα περιλαμβάνει κατ' αλφαβητική και κατά θεματική διάταξη τα περιεχόμενα των θεματικών περιοχών του Π.Σ. Το γλωσσάρι θα χρησιμοποιείται από το διδάσκοντα τη Γαλλική γλώσσα στην ειδικότητα Κομμωτικής και Αισθητικής και από άλλους διδάσκοντες μαθήματα της ίδιας ειδικότητας σχετικού περιεχομένου, ώστε να επιτυγχάνεται η εμπέδωση των γνώσεων (compétence sociolinguistique).

Σύμφωνα με τις σύγχρονες τάσεις της Διδακτικής των ζωντανών γλωσσών, ο μαθητής πρέπει να συμμετέχει στη διαδικασία του μαθήματος ενεργά, συνειδητά και υπεύθυνα.
Αντίστοιχα, ο διδάσκων καλείται να αναλάβει συμπληρωματικούς ρόλους: να διευκολύνει το μαθητή (facilitateur), να τον συμβουλεύει (conseiller), να συντονίζει τη μαθησιακή διαδικασία (animateur), να διαπραγματεύεται την επιλογή του διδακτικού υλικού και των δραστηριοτήτων (negociateur), να αξιολογεί (évaluateur).
Ο ουσιαστικός διάλογος μέσα στην τάξη, τόσο για θέματα τα οποία ενδιαφέρουν τους μαθητές (π.χ. πώς να αντλούν πληροφόρηση), όσο και για ζητήματα τα οποία τους αφορούν άμεσα (π.χ. πώς να συνειδητοποιήσουν τη διαδικασία που ακολούθησαν για την επίτευξη των στόχων τους, πώς να αυτοαξιολογούνται ή να αξιολογούν την πρόοδο που σημείωσαν οι συμμαθητές τους), ευαισθητοποιούν τους μαθητές στο *«να μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν»* (apprendre à apprendre), καθώς και στην καλλιέργεια της *«αυτονομίας»* (autonomisation), μέσω των οποίων θα οδηγηθούν στην *«αυτόνομη εκμάθηση»* (auto-apprentissage).

2. Διδακτική διαδικασία

Η διδακτική διαδικασία που ακολουθεί ο διδάσκων είναι αναλογική και ανάλογη του προς επεξεργασία περιεχομένου (λεξιλόγιο, φαινόμενα μορφοσύνταξης, διαπολιτισμός) και των μορφών δραστηριοτήτων / ασκήσεων.
Κατά τη διατύπωση του προτεινόμενου προς ανάπτυξη θέματος, θα πρέπει να δίνονται σαφείς κατευθυντήριες γραμμές στο μαθητή σχετικά με το περιεχόμενο: *Ποιος απευθύνεται σε ποιον, για ποιο λόγο και με ποιο σκοπό.*
Συγκεκριμένα, ο καθηγητής πρέπει να είναι σε θέση να μετατρέψει τους γενικούς και ειδικούς στόχους του μαθήματος σε λειτουργικούς στόχους (objectifs opérationnels), οι οποίοι να χαρακτηρίζονται από σαφήνεια και ακρίβεια. Με τον τρόπο αυτό, οι ειδικοί

στόχοι μπορούν αν επιτευχθούν, να παρατηρηθούν και να ελεγχθεί η υλοποίησή τους μέσα από συγκεκριμένα στοιχεία της γλωσσικής συμπεριφοράς του μαθητή.

2.1 Μεθοδολογική προσέγγιση

Κατά τη διδασκαλία του μαθήματος θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη το μαθησιακό και ψυχολογικό επίπεδο ανάπτυξης, η αντιληπτική και νοητική ικανότητα καθώς και το επίπεδο γνώσεων των μαθητών, οι ανάγκες τους, τα ενδιαφέροντά τους, οι δυνατότητές τους, οι διαφορετικές τους εμπειρίες και τα κίνητρά τους.

Το Πρόγραμμα Σπουδών δεν πρέπει να επιβάλει μία συγκεκριμένη προσέγγιση, ένα συγκεκριμένο τρόπο διδασκαλίας. Ο καθηγητής χρησιμοποιεί κατ' εξοχήν τη μέθοδο της επικοινωνιακής προσέγγισης. Μπορεί όμως να προσφύγει, βάσει των αρχών της Διαφοροποιημένης Παιδαγωγικής Προσέγγισης (Pédagogie Différenciée), στην πολυμεθοδολογία (éclectisme, polyméthodo-logisme), δηλαδή σε:

6. Διαφορετικές μεθόδους διδασκαλίας (δεν αποκλείονται στοιχεία του παραδοσιακού τρόπου διδασκαλίας όπως επανάληψη, αποστήθιση, χρήση της μητρικής γλώσσας...).
7. Εναλλαγή μορφών και τύπων διδασκαλίας (κείμενα, δραστηριότητες, ασκήσεις).
8. Χρήση διαφορετικών εποπτικών μέσων διδασκαλίας.
9. Οδηγός εργαστηρίου για την υλοποίηση της διδακτικής διαδικασίας σε περιβάλλον «αναδιατεταγμένης αίθουσας» σε αίθουσα μαθήματος ξένης γλώσσας εφοδιασμένης με τον κατάλληλο εξοπλισμό και εποπτικά μέσα (Εργαστήριο ξένων γλωσσών).

2.2 Διδακτικό υλικό

Η διδασκαλία / εκμάθηση της γλώσσας πρέπει να ανταποκρίνεται στην αποδοχή των προς διδασκαλία φαινομένων μορφο-σύνταξης στο επίπεδο «χρήσης» (acceptabilité grammaticale), αλλά κυρίως στο επίπεδο «χρηστικότητας» (acceptabilité grammatique). Οι προτεινόμενες περιστάσεις επικοινωνίας (situations de communication) προσδιορίζουν το περιεχόμενο (λεκτικές πράξεις, ύφος και επίπεδο του λόγου, θεματικές περιοχές...), αλλά και τη μορφή του περιεχομένου (διάφοροι τύποι κειμένων, χρησιμοποιούμενη υλικοτεχνική υποδομή...).

Το *διδακτικό υλικό* περιλαμβάνει:

10. «κείμενα» (documents): κάθε έντυπο υλικό, αλλά και καταγραφές προφορικού λόγου (συνομιλίες, συνεντεύξεις, τηλεφωνικές συνδιαλέξεις, τραγούδια...), αυθεντικές, κατασκευασμένες, ημι-κατασκευασμένες,
11. θεματικές ομαδοποιήσεις λεξιλογίου,
12. συνθετικούς / ανακεφαλαιωτικούς πίνακες ή σχηματική παρουσίαση των διδασκομένων.

Ο καθηγητής φροντίζει να εναλλάσσει τις *μορφές*, τον *τρόπο* και τα *μέσα παρουσίασης* και *επεξεργασίας* του διδακτικού υλικού (types de documents, support utilisé, types

d'activités/exercices), καθώς και το είδος εργασίας (ατομική ή ομαδική εργασία, στην τάξη ή στο σπίτι, Συνθετικές Δημιουργικές Εργασίες, κ.τ.λ.)

2.3. Διαπολιτισμική προσέγγιση

Η καλλιέργεια διαπολιτισμικής συνείδησης επιτυγχάνεται μέσα από μια διευρυμένη αντίληψη του όρου, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργικών του διαστάσεων, όπως η σύνταξη ενός βιογραφικού, μιας μικρής αγγελίας, κ.τ.λ.
Η διαπολιτισμική προσέγγιση της γλώσσας μέσα από ποικιλία πηγών θα επιτρέψει στους μαθητές να παράγουν αυθεντικό λόγο, να κατανοήσουν τις ξένες πολιτιστικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες και να αξιοποιήσουν τα γόνιμα στοιχεία τους.
Με το μάθημα της Γαλλικής γλώσσας, θα πρέπει επίσης οι μαθητές να εξοικειώνονται με διάφορες λέξεις του διεθνούς κόσμου, ανθρώπινου / περιβάλλοντος, σχετικά με θέματα της ειδικότητάς τους.

Β΄. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Λόγω της ιδιαιτερότητας του μαθήματος της Γαλλικής γλώσσας στα Τ.Ε.Ε., η αξιολόγηση των μαθητών θα πρέπει να αποβλέπει στα παρακάτω σημεία:

- Να αξιολογείται κατά κύριο λόγο η ικανότητα επικοινωνίας και διεπίδρασης του μαθητή μέσα από επικοινωνιακές καταστάσεις και όχι τις γνώσεις αυτές καθαυτές πάνω στη ξένη γλώσσα.
- Να κινείται η αξιολόγηση της επικοινωνιακής ικανότητας σε δύο πλάνα: στις τεχνητές επικοινωνιακές καταστάσεις και στις αυθεντικές περιπτώσεις επικοινωνίας, οι οποίες είναι περιορισμένες (αξιολόγηση μετα-επικοινωνιακή).

Επειδή η αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών αποτελεί συνεχή διαδικασία και οργανικό στοιχείο της διδακτικής πράξης, ο καθηγητής οφείλει να εντάξει σ' αυτήν τρόπους ετερο-αξιολόγησης και συνα-αξιολόγησης ανά ζεύγη ή ομάδες που βοηθούν το μαθητή να αναπτύξει τρόπους αυτό-αξιολόγησης, με απώτερο στόχο την αυτονόμηση της εκμάθησης (autonomisation des apprentissages).

Η αξιολόγηση πρέπει, τέλος, να αποβλέπει μακροπρόθεσμα στη δημιουργία φακέλου γνώσεων και δεξιοτήτων στις ξένες γλώσσες (portfolio), όπου ο κάθε μαθητής σε συνεργασία με τον διδάσκοντα να μπορεί να καταχωρήσει και να παρουσιάσει διάφορες προσωπικές κατακτήσεις και εμπειρίες γλωσσικής εκμάθησης.

5. **ΣΧΕΔΙΟ – ΧΡΩΜΑ**

Σκοπός μαθήματος : Οι μαθητές/τριες πρέπει να αποκτήσουν την ικανότητα να είναι σε θέση να αντλούν ιδέες από την άμεση οπτική εμπειρία , μνήμη και φαντασία και να βελτιώνουν μέσα από την παρατήρηση τις δεξιότητές τους για την δημιουργία εμπνευσμένων και αισθητικά άρτιων κομμώσεων.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Ελεύθερο σχέδιο. Σχεδίαση προσώπων.	Σχεδίαση προσώπων . Αναγνώριση τύπων προσώπων . Ασκήσεις χρησιμοποιώντας διάφορες τεχνικές .	Ασκήσεις ρυθμού, σύνθεσης, τόνων. Ασκήσεις από διάφορες πηγές (φωτογραφίες, αφίσες, εκ του φυσικού) .
2. 1.Χρώμα ■ Συμβολισμός χρωμάτων ■ Χρώμα - μακιγιάζ ■ Ο κύκλος των χρωμάτων ■ αντιθέσεις Χρωμάτων ■ το χρώμα του δέρματος - μακιγιάζ ■ το χρώμα των μαλλιών - μακιγιάζ 2.2. Φως και Χρώμα: ■ Έγχρωμα φώτα ■ Αντανάκλαση - διάθλαση ■ Μακιγιάζ και φώς ■ Πράσινο φως ■ Φως ημέρας	Βασικές γνώσεις της θεωρίας χρωμάτων (θερμά – ψυχρά – συμπληρωματικά – αντίθετα, βασικά) Βασικές γνώσεις της σχέσης του χρώματος του δερματος και των μαλλιών με το μακιγιάζ Βασικές γνώσεις των μαθητών/τριών πάνω στην σχέση φως και χρώματος και πως αυτό επηρεάζει το αποτέλεσμα της δουλειάς τους.	Χρωματικές ασκήσεις σε συνδυασμό με την ελεύθερη σχεδίαση . ■ κατασκευή ρόδας χρωμάτων ■ εφαρμογή της σχέσης χρώματος δερματος και μαλλιών με το μακιγιάζ στους ίδιους τους μαθητές. Πρακτική εφαρμογή της σχέσης φωτός και χρώματος με τις διάφορες κομμώσης.
3. Ιστορία κομμωτικής τέχνης .	Η ιστορία της κομμωτικής και πως αυτή εξελίσσεται από τους αρχαίους χρόνους ως σήμερα.	Ανάλυση και κριτική Συγκρίσεις , ομοιότητες , διαφορές, χρησιμοποιώντας διάφορα υλικά και πηγές . να αναλάβουν οι μαθητές εργασίες και να τις παρουσιάσουν στην τάξη.

6. ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ - ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΣΚΟΠΟΣ : Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι μαθητές/τριες τον ρόλο της επικοινωνίας και των δημοσίων σχέσεων στο επάγγελμά τους και ακόμα να ενημερωθεί για τον τρόπο συμπεριφοράς στους πελάτες. Να γνωρίζουν την νομοθεσία που διέπει το επάγγελμά τους.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
Α. Κεφ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ (έννοια, σπουδαιότητα, άμεση– έμμεση, μονόπλευρη – αμφίπλευρη, λεκτική, προφορική – γραπτή, μη λεκτική, επιτυχής, τυπική, οριζόντια – κάθετη προς τα άνω – κάτω, άτυπη, παράγοντες αποτυχίας της επικοινωνίας – παράσιτα, ασκήσεις, γλώσσα του σώματος).	Οι μαθητές/τριες πρέπει να κατανοήσουν την σπουδαιότητα της επικοινωνίας στις διαπροσωπικές σχέσεις.	Θα γίνει προβολή διαφανειών καθώς και χρήση εικονοσκοπίου (βίντεο) και τηλεόρασης για τις ασκήσεις επικοινωνίας μεταξύ των μαθητών/τριων
Β. Κεφ.ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ (Εννοια, σημασία)	Οι μαθητές/τριες θα μάθουν για την αναγκαιότητα των Δημοσίων σχέσεων.	Θα γίνει ανάλυση με παραδείγματα και να αναφερθούν προσωπικές εμπειρίες μαθητών/τριών.
Γ. Κεφ. ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΣΩΣΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑ (Γνώσεις, μόρφωση, ευγένεια, χαμόγελο, ειλικρίνεια – τιμιότητα, τήρηση υποσχέσεων, υπομονή, καλός ακροατής, εχεμύθεια, εμφάνιση, ομιλία – λεξιλόγιο, χειρονομίες)	Θα γίνει ανάλυση των προσόντων ώστε οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση να αποκτήσουν όσα περισσότερα προσόντα γίνεται.	Θα γίνει ανάλυση των προσόντων καθώς και πολλά παραδείγματα με ασκήσεις.
Δ. Κεφ. ΠΕΛΑΤΗΣ (Ορισμός, υποδοχή πελατών – πρώτη εντύπωση, στάδια περιποίησης πελατών, παράπονα, αντιρρήσεις, τρόποι αντιμετώπισης αντιρρήσεων – παραπόνων, ασκήσεις, παροχή συμβουλών).	Οι μαθητές/τριες θα κατανοήσουν τη σπουδαιότητα των πελατών για αυτούς και τις επιχειρήσεις τους.	Χρήση διαφανειών, παραδειγμάτων καθώς και ασκήσεων σε εικονοσκόπιο (βίντεο) – τηλεόραση. Γίνεται ανταλλαγή απόψεων
Ε.Κεφ. ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ (Αγγελίες, πινακίδες, διαφημιστικά, κοινωνικές εκδηλώσεις).	Οι μαθητές/τριες θα μάθουν την αναγκαιότητα της διαφήμισης ως παράγων προσέλκυσης πελατών.	Χρήση δειγμάτων διαφόρων τύπων διαφημίσεων και αξιολόγηση από μαθητές/τριες.
ΣΤ. Κεφ. ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΟΥ (Προϋποθέσεις και έκδοση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας κομμωτηρίου, ασφάλιση ιδιοκτήτων, πρόσθετες ασφάλειες.	Οι μαθητές/τριες πρέπει να μάθουν για τις προϋποθέσεις ίδρυσης κομμωτηρίου, της νομοθεσίας, απαραίτητα δικαιολογητικά κ.α.	Θα χρησιμοποιηθεί η νομοθεσία για την ίδρυση κομμωτηρίου καθώς και τύποι ασφάλισης.

ΤΟΜΕΑΣ : ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ : ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

2ΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. ΓΑΛΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

1. Γενικός Σκοπός

Η διδασκαλία/εκμάθηση της Γαλλικής γλώσσας στα Τ.Ε.Ε., στηρίζεται στις αρχές και αξίες που διέπουν την αποστολή του σύγχρονου σχολείου. Έτσι αποβλέπει στην ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας των μαθητών και των πνευματικών τους ικανοτήτων, στην καλλιέργεια του συναισθηματικού τους κόσμου, καθώς και στην κοινωνική, πολιτιστική και αισθητική τους καλλιέργεια. Παρέχει τις απαραίτητες γνώσεις και εφόδια διευκολύνοντας τους μαθητές ώστε να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας και της αγοράς εργασίας.

Κύριος όμως σκοπός της διδασκαλίας της Γαλλικής γλώσσας είναι η διεύρυνση της επικοινωνιακής ικανότητας (capacité de communication) των μαθητών έτσι ώστε, ανταποκρινόμενοι στις ανάγκες της σύγχρονης και συνεχώς διεθνοποιούμενης κοινωνίας, να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τη γλώσσα σε διάφορες περιστάσεις επικοινωνίας, τόσο κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, όσο και στο μελλοντικό κοινωνικό και επαγγελματικό τους χώρο.

Για την εκπλήρωση του ευρύτερου αλλά και του κύριου στόχου η διδασκαλία της Γαλλικής αποσκοπεί:

1. Στην καλλιέργεια θετικής στάσης απέναντι στην εμπειρία και τη γνώση.
2. Στην εξοικείωση με τον επιστημονικό τρόπο σκέψης και συλλογισμού, ώστε να είναι ικανοί οι μαθητές να συγκεντρώνουν, να επεξεργάζονται και να αξιοποιούν πληροφορίες.
3. Στην απελευθέρωση της προσωπικότητας των μαθητών μέσω της ανάπτυξης δεξιοτήτων και ικανοτήτων ώστε να ανακαλύψουν τις κλίσεις και τα ταλέντα τους και να τα αξιοποιήσουν με τον καλύτερο τρόπο.
4. Στην καλλιέργεια αυτοπεποίθησης, αυτογνωσίας και αυτοαξιολόγησης ώστε να είναι σε θέση να γνωρίζουν τα όρια και τις δυνατότητές τους και να προετοιμάσουν την ενεργό συμμετοχή τους στην κοινωνικο-οικονομική ζωή ανταποκρινόμενοι στις βασικές απαιτήσεις του εκπαιδευτικού και μελλοντικού κοινωνικο-επαγγελματικού τους χώρου.
5. Στην καλλιέργεια της εκτίμησης και του σεβασμού της γλώσσας κάθε λαού ως βασικού στοιχείου πολιτισμού του ώστε οι μαθητές να προετιμαστούν να ζήσουν σε μια πολυγλωσσική και πολυπολιτισμική Ευρώπη.
6. Στην ανάπτυξη της ικανότητας κατανόησης της διαφορετικότητας των ανθρώπων που προέρχονται από διαφορετικό εθνικό, κοινωνικό και πολιτιστικό περιβάλλον, κάτι που θα τους βοηθήσει στην απόκτηση διαπολιτισμικής συνείδησης.
7. Στην καλλιέργεια πνεύματος συνεργασίας για συμμετοχή σε ατομική ή/και σε συλλογική εργασία.

Β΄. ΕΙΔΙΚΟΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Με τη διδασκαλία της Γαλλικής γλώσσας επιδιώκεται πρωταρχικά η περαιτέρω ανάπτυξη και διερεύνηση της επικοινωνιακής ικανότητας των μαθητών, της δυνατότητάς των, δηλαδή, να ανταποκρίνονται σε πραγματικές συνθήκες επικοινωνίας, προβλέψιμες ή απρόβλεπτες, χρησιμοποιώντας γλωσσικές. Παραγλωσσικές ή και εξωγλωσσικές επιλογές.

Επιδιώκεται επίσης η ευαισθητοποίηση των μαθητών στην αυτονομία της μάθησης, ώστε η χρήση της Γαλλικής γλώσσας να μη περιορίζεται μόνο μέσα στα σχολικά πλαίσια, αλλά να αξιοποιείται τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα για την προσωπική τους πρόοδο.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων πρέπει οι μαθητές να ασκηθούν προκειμένου να μπορέσουν σταδιακά:

1. Να επεκτείνουν τις γλωσσικονοητικές έννοιες, όπως υπαρκτική, χώρου, χρόνου, ποσοτικές, νοητικές, συσχετισμού, δράσης/γεγονότων, δείξης.
2. Να αναπτύξουν κοινωνιογλωσσική ικανότητα, δηλαδή τήρηση και χρήση, κατά την επικοινωνία κανόνων και επιπέδου λόγου ανάλογα με το εκάστοτε φυσικό και κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο, και επιλογή στη συνέχεια των κατάλληλων λεκτικών πράξεων.
3. Να παράγουν συνεχή και συνεκτικό λόγο, προφορικό και γραπτό.
4. Να αναγνωρίζουν τα παραγλωσσικά και εξωγλωσσικά στοιχεία της γλώσσας.
5. Να χρησιμοποιούν στρατηγικές επικοινωνίας (λεκτικές και μη λεκτικές αντιδράσεις) ως αντισταθμιστικά μέσα για τη διατήρηση της επικοινωνίας.
6. Να εξοικειωθούν τέλος με την τεχνολογία της πληροφορικής, ώστε να μπορούν να ασκούνται ή και να επικοινωνούν ως πομποί και δέκτες μέσω Η/Υ.

Ειδικότερα με τη διδασκαλία της Γαλλικής γλώσσας, επιδιώκεται η διεύρυνση των αποδεκτικών και παραγωγικών δεξιοτήτων, ώστε οι μαθητές να οικειοποιηθούν και να χρησιμοποιούν τη διδασκόμενη γλώσσα μέσα από την κατανόηση και παραγωγή αυθεντικού προφορικού και γραπτού λόγου.

Ο διαχωρισμός μεταξύ προφορικής και γραπτής επικοινωνίας κρίνεται χρήσιμος, προκειμένου να διευκολύνεται η διδακτική και μαθησιακή διαδικασία καθώς και η αξιολόγηση. Εν τούτοις στην πράξη συναντούμε σχεδόν πάντα μικτές μορφές επικοινωνίας, οι οποίες απαιτούν τόσο κατανόηση όσο και παραγωγή του λόγου (διάλογο, ανταλλαγή πληροφοριών με ένα ή περισσότερους συνομιλητές).

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

1. Προσληπτικές Δεξιότητες (Habilités Langagières Réceptives)
Κατανόηση προφορικού και γραπτού λόγου

Οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν μηνύματα που εκφέρονται σε προφορικό λόγο, κατά προτίμηση αυθεντικό, όπως διάλογους μεταξύ δύο ή και περισσοτέρων προσώπων, ανακοινώσεις, οδηγίες, εντολές, ραδιοτηλεοπτικά μηνύματα, σύντομα δελτία ειδήσεων, δελτία καιρού, συνεντεύξεις, σύντομα σχόλια...
Πρέπει επίσης να μπορούν να κατανοούν γραπτό λόγο, όπως ανακοινώσεις, οδηγίες χρήσης, διαφημιστικές αφίσες, μπροσούρες, φυλλάδια, εφημερίδες, περιοδικά, διαφημιστικά κείμενα, μικρές αγγελίες, χάρτες, τιμοκαταλόγους, επιστολές...

Ειδικότερα οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση :

1. Να αξιολογούν τις σκέψεις και τα επιχειρήματα του/των συνομιλητού/ών τους, να διακρίνουν τις σπουδαίες από τις λιγότερο σπουδαίες πληροφορίες,
2. Να συνάγουν πληροφορίες για τους ομιλητές, όπως ο αριθμός των ομιλητών, οι ρόλοι, η κοινωνική θέση και η μεταξύ τους σχέση.
3. Να κατανοούν το γενικό νόημα ενός προφορικού ή γραπτού κειμένου, ακόμη και αν δεν κατανοούν όλες τις πληροφορίες, βασιζόμενοι σε παραγλωσσικούς και εξωγλωσσικούς παράγοντες.
4. Να εντοπίζουν την κεντρική ιδέα ή τις επιμέρους ιδέες.
5. Να κατανοούν το σκοπό ενός προφορικού κειμένου (π.χ. διαφήμηση) ή διαλόγου/συζήτησης (π.χ. αν ο λόγος αποσκοπεί σε αρχική ενημέρωση ή πρόθεση πληροφόρησης, κλπ).
6. Να κρατούν σημειώσεις με τα δικά τους σχόλια όταν ακούν ή διαβάζουν ένα κείμενο.
7. Να εντοπίζουν με βάση τις δικές τους κοινωνιολογικές γνώσεις και εμπειριες γλωσσικά στοιχεία όπως "διεθνείς" λέξεις, λεξιλόγιο ελληνικής προέλευσης, τεχνική ή επιστημονική ορολογία κλπ.
8. Να μπορούν να μεταφέρουν τις πληροφορίες που ακούν ή διαβάζουν υπό μορφή πίνακα ή σχεδιαγράμματος.
9. Ειδικότερα για την κατανόηση αυθεντικού γραπτού λόγου, οι μαθητές πρέπει να αναπτύξουν τις παρακάτω δεξιότητες:
10. Να μαντεύουν το περιεχόμενο ενός κειμένου χωρίς να το διαβάζουν, βασιζόμενοι στην παρατήρηση στοιχείων όπως:
    - τίτλοι, υπότιτλοι,
    - υπογραμμίσεις,
    - διάταξη και μορφή του κειμένου,
    - εικόνες, διαγράμματα κλπ.
11. Να αναγνωρίζουν την πηγή και το είδος ενός κειμένου ανατρέχοντάς το με συντομία (π.χ. άρθρο εφημερίδας ή περιοδικού, τεχνικές προδιαγραφές συσκευών, κείμενο από εγχειρίδιο οδηγιών χρήσης, λειτουργίας, επισκευής και συντήρησης, διαφήμιση κλπ).

12.Να εντοπίζουν συγκεκριμμένες πληροφορίες που τους ενδιαφέρουν, αγνοώντας άλλες που δεν τους αφορούν.

13.Να αναγνωρίζουν γλωσσικά στοιχεία που υποδηλώνουν τη δομή ενός κειμένου, όπως εισαγωγή, αλλαγή θέματος ή νοηματικής ενότητας, επανάληψη, επεξήγηση, επίλογο κλπ.

14.Να κατανοούν ελλειπτικό λόγο, όπως ανακοινώσεις, επιγραφές, σύντομα διαφημιστικά μηνύματα, αρκτικόλεκτα, συντομογραφίες, σύμβολα, τηλεγραφήματα.

15.Να συσχετίζουν κείμενα και εικόνες προκειμένου να συνάγουν συμπεράσματα και να συνθέσουν μια γενικότερη πληροφορία.

16.Να μπορούν να μαντεύουν τη συνέχεια ή το τέλος της πλοκής μιας αφήγησης.

2. Παραγωγικές Δεξιότητες
Παραγωγή Προφορικού και Γραπτού λόγου

Κατά την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας οι μαθητές συναντούν μεγαλύτερες δυσκολίες στις παραγωγικές δεξιότητες συγκριτικά με τις αντίστοιχες προσληπτικές. Ως εκ τούτου, πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ομιλία και γραφή ώστε να είναι σε θέση:

- Να παράγουν λόγο με σαφήνεια και ακρίβεια (pertinence)
- Να δομεί και οργανώνει το λόγο του (plan-shéma)
- Να χρησιμοποιεί τους κατάλληλους συνδέσμους και εκφράσεις προκειμένου να παραθέσει τις ιδέες του και τα επιχειρήματά του και να παρουσιάσει λόγο τεκμηριωμένο με συνοχή και συνεκτικότητα (cohérence et cohésion)

Συγκεκριμένα οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση:

1. Να παράγουν προφορικό λόγο επιλέγοντας τις κατάλληλες γλωσσικές εκφράσεις ανάλογα με την επικοινωνιακή περίσταση (συζήτηση φιλική, επαγγελματική ανακοίνωση, μετάδοση οδηγίας, πληροφορίας, κλπ)
2. Να παράγουν γραπτό λόγο που να ανταποκρίνεται σε διάφορες επικοινωνιακές καταστάσεις (αίτηση, ανακοίνωση, γράμμα φιλικό ή επίσημο, περιγραφή μιας επαγγελματικής συναλλαγής)
3. Να χρησιμοποιούν γλωσσικές πράξεις, παραγλωσσικά ή εξωγλωσσικά στοιχεία προκειμένου να αναπτύξουν και να τεκμηριώσουν τις προσωπικές απόψεις και ιδέες τους και να εκφράσουν τα συναισθήματά τους.
4. Να δίνουν οδηγίες, εντολές, προφορικές και γραπτές σε άλλο/α πρόσωπο/α για την εκτέλεση εργασιών.
5. Να διεξάγουν τηλεφωνικές συνδιαλέξεις προσωπικής ή επαγγελματικής φύσεως.
6. Να παρέχουν πληροφορίες για τον εαυτό τους ή να διατυπώνουν τις απόψεις τους κατά τη διάρκεια μιας επαγγελματικής συναλλαγής.
7. Να συμπληρώνουν διάφορα εργασιακά έντυπα, πχ τιμολόγια, αποδείξεις πληρωμής αλλά και ερωτηματολόγια, έντυπα αιτήσεων, σύντομα βιογραφικά σημειώματα, κάρτες επιβίβασης...
8. Να παίρνουν και να δίνουν απλής μορφής συνεντεύξεις...
9. Να χρησιμοποιεί ελλειπτικό λόγο.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

2. Χρήσεις της γλώσσας

Τα γλωσσικά στοιχεία που διδαχθεί ο μαθητής στον τομέα Αισθητικής – Κομμωτικής των Τ.Ε.Ε. στοχεύουν να καλύψουν τις επικοινωνιακές τους ανάγκες σε διάφορες κοινωνικές και εργασιακές περιστάσεις. Συνεχώς, η παρουσίαση των γλωσσικών στοιχείων πρέπει να εντάσσεται σ' ένα κοινωνικά και πολιτισμικά προσδιορισμένο γλωσσικό περιβάλλον με στόχο την ανάπτυξη της ικανότητας του μαθητή να ανταποκρίνεται στις αντίστοιχες επικοινωνιακές συνθήκες με διάφορους τρόπους και μέσα. Το γλωσσικό αυτό περιβάλλον προσδιορίζεται από διάφορες θεματικές περιοχές, οι οποίες πρέπει να κινητοποιούν το ενδιαφέρον των μαθητών και παράλληλα να καλύπτουν τις μελλοντικές προσωπικές και επαγγελματικές ανάγκες. Η θεματολογία θα πρέπει, αφενός να διευρύνει το πεδίον γνώσεων των μαθητών, αφετέρου να τους προετοιμάζουν για την επαγγελματική τους εξειδίκευση.

2. Θεματικές περιοχές

1. Προσωπικά / ατομικά στοιχεία (identifications et caractérisa-tions personnelles).
2. Καθημερινή ζωή, διαφορά (vie quotidienne, emploi du temps, alimentation...) όροι διαβίωσης (conditions de vie), επίπεδο ζωής (modes de vie).
3. Κοινωνική ζωή: ανθρώπινες σχέσεις (types de relations, invitation), συλλογικές μορφές έκφρασης (associations, sociétés), κονωνική συμπεριφορά (savoir-vivre), εορτές και επέτειοι (fêtes de l' année, anniversaires......)
4. Ελεύθερος χρόνος (loisirs, distraction, sports......), έξοδοι (hôtel, restaurant, cinéma, théâtre......), διακοπές (vacances et tourisme), ταξίδια και μετακινήσεις (déplacements et voyages).
5. Αγορές (commerces et achats, prix et modes de paiement)......
6. Κλιματολογικές συνθήκες και Μετεωρολογικά Φαινόμενα (climat, conditions météorologiques, mois et saisons......)
7. Υγεία και περίθαλψη (hygiène et santé).
8. Εκπαίδευση, Σχολικό πλαίσιο δραστηριότητας, Σχολικό περιβάλλον (Education: école et études, matières/disciplines d' enseignement).
9. Τέχνες και Πολιτισμός (culture et civilation).
10. Δημόσιος βίος: Κρατικές και ιδιωτικές υπηρεσίες (services publics et privés, PTT, banque, hôpital, police...), κοινωνική ασφάλιση και παροχές (securité sociale, assurances, allocations...).
11. Πολιτική, οικονομική, κοινωνική επικαιρότητα (vie/actualité politique, economique et sociale).
12. Αγορά εργασίας, παραγωγή (activité professionnelle, recherche d' un emploi, chômage).

3. Γλωσσικονοητικές έννοιες

Ο μαθητής, προκειμένου να μπορεί να διατυπώσει συνεχή και συνεκτικό προφορικό ή / και γραπτό λόγο στις διάφορες επικοινωνιακές καταστάσεις, πρέπει να κατακτήσει τις παρακάτω γενικές γλωσσικονοητικές έννοιες, οι οποίες προσδιορίζουν συγκεκριμένες λεξιλογικές και μορφοσυντακτικές επιλογές.
Η έκθεση των μαθητών σε αυτές τις γλωσσικές εκφορές, είτε ως πρώτη παρουσίαση, είτε ως διαδικασία επανάληψης / εμπέδωσης, πρέπει να γίνεται σταδιακά ανάλογα με το βαθμό γλωσσικής δυσκολίας τους.

Υπαρκτική έννοια
- Ύπαρξη / παρουσία ή μη προσώπων, αντικειμένων ή καταστάσεων
- Διαθεσιμότητα ή μη προσώπων, αντικειμένων και αγαθών (dispnibilité / nondisponibilité)

Έννοιες χώρου
- Θέση, διάταξη και σχέση στο χώρο (ici/là, où...quelque part / nulle part, autour de, au-dessus de, en face de...)
- Κίνηση (im)mobile, bouger, remuer, avancer......
- Απόσταση (loin/prés, aux alentours...)
- Μέγεθος, διαστάσεις (raille, mesure, langeur, épaiseur...)
- Κατεύθυνση (aller à/vers, partir de/pour/à, venir de, arriver de...)

Έννοιες χρόνου
- Χρονική στιγμή (situation dans le temps)
- Χρονική εξέλιξη (stades du déroulement dans le temps)
- Διάρκεια και συχνότητα (durée et fréquence)

Ποσοτικές έννοιες
- Αρίθμηση (énumérer)
- Προσδιορισμός ποσότητας (définir la quantité)
- Σύγκριση (comparer des quantités)

Ποιοτικές έννοιες (Εκτίμηση, Αποτίμηση, Αξιολόγηση)
- Φυσικές ιδιότητες που γίνονται αντιληπτές με το αισθησιοκινητικό μας σύστημα (σχήμα, διαστάσεις, υφή, ύλη, χρώμα, οσμή, γεύση...)
- Ιδιότητες που γίνονται αντιληπτές με το αξιολογικό μας σύστημα (bon, mauvais, mal, honête...)
- Ομαλότητα ή μη
- Ορθότητα ή μη
- Επάρκεια ή ανεπάρκεια
- Αποδοχή ή απόρριψη
- Χρησιμότητα ή μη

Ικανότητα / ανικανότητα ή μη
Σπουδαιότητα ή μη
Επιτυχία ή μη (réussir, échouer, rater...)

Λογικές έννοιες
Σύζευξη, διάταξη των εννοιών, επιχειρημάτων (et, aussi, de même, en outre, de plus, par ailleurs...)
Αντίθεση (mais, pourtant, quand même, cependant, toutefois, néanmoins, ou bien, malgré...)
Αποκλεισμός ή μη, εξαίρεση (avec, sans, sauf...)
Αιτία, αποτέλεσμα
Συνέπεια
Σκοπός
Υπόθεση
Συμπέρασμα (donc, c' est que, déduire, conclure...)

4. Γλωσσικά λειτουργικά σύνολα (savoirs et savoir-faire linguistiques et langagieres)

Ο καθηγητής των Τεχνολογικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων (Τ.Ε.Ε.) έχοντας υπόψη του τις παραπάνω θεματικές περιοχές και γλωσσικονοητικές έννοιες και ενεργοποιώντας τις υπάρχουσες γνώσεις των μαθητών του, οφείλει να υλοποιήσει τους γενικούς και ειδικούς στόχους του μαθήματος μέσα από την εκμάθηση συγκεκριμένων λεκτικών πράξεων και λεξιλογίου, κυρίως αυτών που χρησιμοποιούνται σε προφορικό και γραπτό λόγο τεχνικού και επαγγελματικού περιεχομένου. Ο βαθμός γλωσσικής δυσκολίας καθορίζεται ανάλογα με το γνωστικό επίπεδο και τις ανάγκες των μαθητών.

- Identifier quelqu'un, quelque chose

C'est... Il s' agit de...

- Décrire
- Présenter quelqu'un, se présenter, demander à quelqu'un de se présenter (statut social, identité professionnelle)

J'ai le plaisir/l'honneur de vous présenter...
Il travaille en tant que...

- Demander à quelqu'un de faire quelque chose

Je te demande de...
Je te prie de...
S'il te plaît, ...
Verbes pouvoir et vouloir (forme interrogative à l'Indicatif ou au Conditionnel + infinitif)

- Demander la permission
- Prendre contact avec quelqu'un
- Inviter quelqu'un

Je vous invite à + infinitif

Vous êtes mon invité

- Accepter / refuser une invitation (amicale, sociale, profession-nelle)

Avec plaisir! **Desoler, je ne...**

Je regrette, ...

- Demander / refuser la parole

Si vous permettez,...

Je demande la parole...

Je voudrais ajouter, à ce propos...,

- Annoncer
- Demander des explications

Qu'est-ce que tu entends par...

Explique-toi!

- Exprimer une certitude

Je suis sûr/certain... **Il est sûr/certain que...**

- Exprimer le doute/l'ignorance

Je ne sais pas...

Je n'en sais rien...

Je n'ai la moindre idée...

- Exprimer des réserves

Je ne suis pas tout-à-fait sûr...

- Informer sur un fait, renseigner

Il faut que je vous dise que...

- Se renseigner
- Confirmer un renseignement

Il est sûr que...

Je vous assure que...

- Ouvrir./ clore un débat
- Intervernir à un débat
- Engager la conversation
- Ranimer la conversation

A ce sujet, je peux vous raconter...

- Mettre fin à la conversation

On en parlera une autre fois

On peut en coclure que + infinitif

Par conséquent,...

- Saluer, prendre congé, prendre dispense

(Formules de salutation)

Je m'excuse, mais...

Excusez-moi de vous interrompre, mais...

Vous permettez que je vous arrête...

- Demander à quelqu'un de transmettre un message

Pourrais-tu lui dire que...?

- Rapporter les paroles de quelqu'un/ un fait/ un événement

Il a dit/ promis / proposé de...

Il a demandé si...

Discours direct/indirect (εισαγωγικό ρήμα στον ενεστώτα, στο μέλλοντα και σε παρελθοντικό χρόνο)

- Evoquer des souvenirs, raconter son véçu (expériences personnelles, au niveau social, professionnel...)

Je me rappelle que...

Je me souviens de + substantif

- Attirer l'attention

J'attire votre attention sur le fait que...

Je vous signale que...

- Interdire

Il est interdit/défendu de + infinitif

Défense de + infinitif

Prière de ne pas + infintif

- Refuser quelque chose (un service, une collaboration)

Ce n'est pas possible

- Exprimer la comparaison

De plus en plus, de moins en moins

Comme, comme si, ainsi que, de même que, aussi bien que, plutôt que

Plus / moins... plus / moins

- Montrer son intérêt / désintérêt

Je m' intéresse à...

Je trouve celà intéressant / ennuyeux

- Exprimer ses préférences

J' adore

Je préfère

Je déteste

J' aime (mieux)

- Exprimer ses choix
- Préciser une attitude
- Donner/exprimer son opinion/avis

A mon avis, Selon moi, D' aprés moi, Quant à moi...

Je (ne) pense/trouve/estime (pas) ... que + indicatif

Je ne crois pas que + subjonctif

- Défendre sa position, soutenir ses idées
- Accepter un fait/une situation

C'est normal, ordinaire

- Accepter l'avis de quelqu'un, tenir compte de l'avis de quelqu'un

Je trouve cette idée trés intéressante

Je partage votre opinion...

Vous avez raison

- Etre d'accord/en désaccord avec quelqu'un

C'est (tout-à-fait) ça/ correct, juste

C'est exactement ce que...

Je trouve ça merveilleux

Je partage ton avis

- Approuver/désapprouver quelqu'un

Il est inadmissible/inacceptable

- Prendre position
- Contredire quelqu'un
- Dissocier sa position/se distinguer par rapport à...

Quant à moi, ...

- Estimer une situation/un fait et en juger l'importance
- Exprimer la suffisance/insuffisance
- Discuter les pour et les contre
- Critiquer quelqu'un

A ta place, je ne...

Tu aurais pu mieux faire

- Porter un jugement positif/negatif
- Suggérer/proposer/conseiller

(Et) Si + imparfait...

Conditionnel

Ça serait mieux de + infinitif

que + subjonctif

- Demander un consel
- Signaler, avertir, mettre en garde

Je vous previens que

Je vous mets en garde

Attention

- Donner un ordre

(Impératif)

Vous devez/devrez...

- Accepter/refuser in ordre, une tâche
- Encourager/décourager quelqu'un

Vas-y! **Tu n'y arriveras jamais!**

- Exprimer un état psychologique (sentiments, émotions...)

Je suis satisfait/triste/déçu... Ça me fait plaisir de/que...

Je suis désolé!

Je regrette!

Je crains + infinitif ou subjonctif

- Exprimer in souhait/un espoir

Je souhaite/J'espère que...

- Exprimer un bésoin

Il est indispensable de + infinitif

Il me faut de + substantif

- S'exprimer sur l'utilité de quelque chose
- Il est (in)utile...

Ce n'est pas la peine de + verbe

Ça ne vaut pas le coup...

- Demqnder le l'aide
- Accepter/refuser l'aide
- Exprimer une obligation

Il faut + infinitif/subjonctif

Il est nécessaire + infinitif/subjonctif

Il est obligatoire de

J'ai à + infinitif

Je suis chargé + infinitif

- Exposer un problème
- Proposer des solutions
- S'indigner

Ça, c'est trop fort!

Mais, qu'est-ce que c'est que ça?

Ça alors!

Quand même ...

- Menacer

Si vous le prenez sur ce ton, ...

Je vous previens que, dans ce cas,...

- Calmer quelqu'un

Ne t'en fais. Ne te fais pas de souci.

- Rassurer quelqu'un

Ne t'en fais pas!

- Assurer

Je vous assure que...

J'affirme que...

Soyez sûr que...

- Trouver des excuses

N'en parlons plus

N'y pensons plus

- S'excuser

Je regrette!

Je suis vtaiment désolé

Je suis impardonnable

- Situer dans le temps

Quand, lorsque, dès que, aussitôt que, une fois que, après que, au moment où, pendant que, alors que, tandis que, aussi longtemps que, dépuis que, à présent que,

Bientôt, aller + inf., tout de suite, de + indication de temps, depuis, à partir de, en train de, jusqu'à ;

Jamais, rarement, parfois, chaque, quotidien, pendant, pour, depuis, ça fait...

Avant que (ne), jusqu'à ce que, en attendant que + subjonctif,

Dès, après, au moment de, pendant, depuis, avant, en attendant, d'ici (à)+nom

Après, au moment de, avant de, en attendant de + infinitif

Gérondif, Participe

Concordance de temps

- Exprimer la condition/l'hypothèse

Il est possible/probable que...

Il se peut que...

On peut penser que...

Je suppose que...

Si + indicatif

Sauf si, excepté si + indicatif

A condition de, à moins de + indicatif

A condition que, pourvu que, à moins que (ne), en admettant/ supposant que, que...que, soit que...soit que + subjonctif

Au cas où + conditionnel

Avec, sans, moins de, en cas de + nom

Sinon

Gérondif, participe ou adjectif

- Exprimer la cause

Parce que, comme/puisque, vû que/étant donné que, du moment que, à cause de/en raison de, grâce à, faute de + nom, à force de + infinitif, pour + nom ou infinitif, par + nom, sous prétexte de, car, (en effet, tellement, tant), gérontif, paticipe présent ou passé

- Exprimer la conséquence

Verbe+tellement/tant que,tellement/si+adjectif/adverbe+que, tellement/tant de + nom + que, si bien que, de sorte que, de (telle) manière/sorte/façon que, assez/trop +

verbe/adjectif/adverbe + pour que + subjonctif, assez/trop + pour + infinitif, donc, alors, c'est pourquoi, par conséquent, ainsi, aussi (+inversion).

- Exprimer le but

Pour que, afin que + subjonctif, de sorte/façon/manière que + subjonctif, pour + nom/infinitif, afin de + infinitif, de peur de, dans le but de

- Exprimer l'opposition, contradition

Bien que, quoique, si/pour + adjectif + que + subjonctif

Alors que, tandis que, même si + indicatif

Quand bien même + conditionnel

Mais, pourtant, cependant

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Α΄. ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

3. Μαθησιακή διαδικασία

Ο διδάσκων οφείλει να υιοθετήσει και να εφαρμόσει τρόπους διδασκαλίας, λαμβάνοντας υπόψη τις εξής παραμέτρους:

- τον τομέα ειδικότητάς τους στα Τ.Ε.Ε.,
- το μαθησιακό τύπο των μαθητών (types, profils et styles d'apprentissage),
- τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά τους,
- το επίπεδο γλωσσομάθειάς τους.

Ο διδάσκων προσαρμόζει τη διδακτική προσέγγιση στους διάφορους τύπους μαθητών (οπτικός, ακουστικός, γνωστικός...) και στις διαφορετικές στρατηγικές μάθησης (types, profils, stratégies d'apprentissage). Η τελευταία αυτή διάσταση υπαγορεύει τη διαφοροποίηση των χρησιμοποιούμενων από τον καθηγητή τεχνικών, τόσο κατευθυνόμενων (αποστήθιση, σημειώσεις, επανάληψη, αντιγραφή, μεγαλόφωνη μελέτη, χρήση μητρικής γλώσσας, συλλογή παραδειγμάτων και κατάταξη αυτών, σύγκριση με τη μητρική γλώσσα), όσο και ελεύθερων και δημιουργικών (créativité en classe, remueméninge ; dramatisation, théâtralisation, jeux ludiques...).
Με βάση τις αρχές της Διαφοροποιημένης Παιδαγωγικής Προσέγγισης (Pédagogie différenciée), οι δραστηριότητες πρέπει να διαφοροποιούνται. Ως εκ τούτου, ο καθηγητής ανατρέχει για την επεξεργασία και την εμπέδωση της γλωσσικής διδασκαλίας σε δραστηριότητες:

1. *επικοινωνιακές* (communicatives), οι οποίες έχουν στόχο την ανάπτυξη της ικανότητας επικοίνωνίας και καλούν το μαθητή να συμπεριφερθεί και να υποδυθεί έναν συγκεκριμένο ρόλο, σαν να επρόκειτο για μια αυθεντική επικοινωνιακή περίσταση,
2. *διαδραστικές* (interactives), οι οποίες αποσκοπούν στην ανάπτυξη της εκφραστικής / λεκτικής πρωτοβουλίας,

3. *γνωστικές* (cognitives), οι οποίες διασφαλίζουν την κατάκτηση της γλώσσας μέσα από προσληπτικές (προφορική και γραπτή κατανόηση) αλλά και παραγωγικές ικανότητες (προφορική και γραπτή έκφραση). Με τις δραστηριότητες αυτές ενεργοποιούνται γνωστικές διαδικασίες, όπως η κατανόηση / αντίληψη, η ολική προσέγγιση και επαναδιατύπωση του κεντρικού νοήματος κατά την πρόσληψη ενός προφορικού μηνύματος ή / και κατά την ανάγνωση (compréhension globale d'un document sonore/scripto-visuel), η ικανότητα αντίληψης κατά την επεξεργασία των φαινομένων μορφοσύνταξης (conceptualisation), η ευαισθητοποίηση (présensibilisation), η επισήμανση και επίλυση γενικών προβλημάτων...,
4. *παιγνιώδεις – δημιουργικές* (ludiques) μέσα από τη χρήση διαφόρων τεχνικών (jeux de rôle, dramatisation,...). Οι παιγνιώδεις δημιουργικές δραστηριότητες αποσκοπούν στη μορφοποίηση κοινωνικών συμπεριφορών (κοινωνικοποίηση του ατόμου) αλλά και στη συναισθηματική ολοκλήρωση του μαθητή. Αποτελούν μέθοδο για την ανάπτυξη των επικοινωνιακών δεξιοτήτων και μέσο άσκησης των γλωσσικών στοιχείων. Η επιλογή τους πρέπει να εναρμονίζεται με τον τρόπο σκέψης και τις εμπειρίες των μαθητών αυτής της ηλικίας και να αγγίζει τη φαντασία, την πραγματικότητα και τα πνευματικά ενδιαφέροντά τους με ελεύθερες μορφές έκφρασης,
5. *γλωσσάρι*, το οποίο θα περιλαμβάνει κατ' αλφαβητική και κατά θεματική διάταξη τα περιεχόμενα των θεματικών περιοχών του Π.Σ. Το γλωσσάρι θα χρησιμοποιείται από το διδάσκοντα τη Γαλλική γλώσσα στην ειδικότητα Κομμωτικής και Αισθητικής και από άλλους διδάσκοντες μαθήματα της ίδιας ειδικότητας σχετικού περιεχομένου, ώστε να επιτυγχάνεται η εμπέδωση των γνώσεων (compétence sociolinguistique).

Σύμφωνα με τις σύγχρονες τάσεις της Διδακτικής των ζωντανών γλωσσών, ο μαθητής πρέπει να συμμετέχει στη διαδικασία του μαθήματος ενεργά, συνειδητά και υπεύθυνα. Αντίστοιχα, ο διδάσκων καλείται να αναλάβει συμπληρωματικούς ρόλους: να διευκολύνει το μαθητή (facilitateur), να τον συμβουλεύει (conseiller), να συντονίζει τη μαθησιακή διαδικασία (animateur), να διαπραγματεύεται την επιλογή του διδακτικού υλικού και των δραστηριοτήτων (negociateur), να αξιολογεί (évaluateur).

Ο ουσιαστικός διάλογος μέσα στην τάξη, τόσο για θέματα τα οποία ενδιαφέρουν τους μαθητές (π.χ. πώς να αντλούν πληροφόρηση), όσο και για ζητήματα τα οποία τους αφορούν άμεσα (π.χ. πώς να συνειδητοποιήσουν τη διαδικασία που ακολούθησαν για την επίτευξη των στόχων τους, πώς να αυτοαξιολογούνται ή να αξιολογούν την πρόοδο που σημείωσαν οι συμμαθητές τους), ευαισθητοποιούν τους μαθητές στο *«να μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν»* (apprendre à apprendre), καθώς και στην καλλιέργεια της *«αυτονομίας»* (autonomisation), μέσω των οποίων θα οδηγηθούν στην *«αυτόνομη εκμάθηση»* (auto-apprentissage).

4. Διδακτική διαδικασία

Η διδακτική διαδικασία που ακολουθεί ο διδάσκων είναι αναλογική και ανάλογη του προς επεξεργασία περιεχομένου (λεξιλόγιο, φαινόμενα μορφοσύνταξης, διαπολιτισμός) και των μορφών δραστηριοτήτων / ασκήσεων.

Κατά τη διατύπωση του προτεινόμενου προς ανάπτυξη θέματος, θα πρέπει να δίνονται σαφείς κατευθυντήριες γραμμές στο μαθητή σχετικά με το περιεχόμενο: *Ποιος απευθύνεται σε ποιον, για ποιο λόγο και με ποιο σκοπό.*

Συγκεκριμένα, ο καθηγητής πρέπει να είναι σε θέση να μετατρέψει τους γενικούς και ειδικούς στόχους του μαθήματος σε λειτουργικούς στόχους (objectifs opérationnels), οι οποίοι να χαρακτηρίζονται από σαφήνεια και ακρίβεια. Με τον τρόπο αυτό, οι ειδικοί στόχοι μπορούν αν επιτευχθούν, να παρατηρηθούν και να ελεγχθεί η υλοποίησή τους μέσα από συγκεκριμένα στοιχεία της γλωσσικής συμπεριφοράς του μαθητή.

4.1 Μεθοδολογική προσέγγιση

Κατά τη διδασκαλία του μαθήματος θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη το μαθησιακό και ψυχολογικό επίπεδο ανάπτυξης, η αντιληπτική και νοητική ικανότητα καθώς και το επίπεδο γνώσεων των μαθητών, οι ανάγκες τους, τα ενδιαφέροντά τους, οι δυνατότητές τους, οι διαφορετικές τους εμπειρίες και τα κίνητρά τους.

Το Πρόγραμμα Σπουδών δεν πρέπει να επιβάλει μία συγκεκριμένη προσέγγιση, ένα συγκεκριμένο τρόπο διδασκαλίας. Ο καθηγητής χρησιμοποιεί κατ' εξοχήν τη μέθοδο της επικοινωνιακής προσέγγισης. Μπορεί όμως να προσφύγει, βάσει των αρχών της Διαφοροποιημένης Παιδαγωγικής Προσέγγισης (Pédagogie Différenciée), στην πολυμεθοδολογία (éclectisme, polyméthodo-logisme), δηλαδή σε:

1. Διαφορετικές μεθόδους διδασκαλίας (δεν αποκλείονται στοιχεία του παραδοσιακού τρόπου διδασκαλίας όπως επανάληψη, αποστήθιση, χρήση της μητρικής γλώσσας...).
2. Εναλλαγή μορφών και τύπων διδασκαλίας (κείμενα, δραστηριότητες, ασκήσεις).
3. Χρήση διαφορετικών εποπτικών μέσων διδασκαλίας.
4. Οδηγός εργαστηρίου για την υλοποίηση της διδακτικής διαδικασίας σε περιβάλλον «αναδιατεταγμένης αίθουσας» σε αίθουσα μαθήματος ξένης γλώσσας εφοδιασμένης με τον κατάλληλο εξοπλισμό και εποπτικά μέσα (Εργαστήριο ξένων γλωσσών).

2.2 Διδακτικό υλικό

Η διδασκαλία / εκμάθηση της γλώσσας πρέπει να ανταποκρίνεται στην αποδοχή των προς διδασκαλία φαινομένων μορφο-σύνταξης στο επίπεδο «χρήσης» (acceptabilité grammaticale), αλλά κυρίως στο επίπεδο «χρηστικότητας» (acceptabilité grammatique). Οι προτεινόμενες περιστάσεις επικοινωνίας (situations de communication) προσδιορίζουν το περιεχόμενο (λεκτικές πράξεις, ύφος και επίπεδο του λόγου, θεματικές περιοχές...), αλλά και τη μορφή του περιεχομένου (διάφοροι τύποι κειμένων, χρησιμοποιούμενη υλικοτεχνική υποδομή...).

Το *διδακτικό υλικό* περιλαμβάνει:

1. «κείμενα» (documents): κάθε έντυπο υλικό, αλλά και καταγραφές προφορικού λόγου (συνομιλίες, συνεντεύξεις, τηλεφωνικές συνδιαλέξεις, τραγούδια...), αυθεντικές, κατασκευασμένες, ημι-κατασκευασμένες,
2. θεματικές ομαδοποιήσεις λεξιλογίου,
3. συνθετικούς / ανακεφαλαιωτικούς πίνακες ή σχηματική παρουσίαση των διδασκομένων.

Ο καθηγητής φροντίζει να εναλλάσσει τις *μορφές*, τον *τρόπο* και τα *μέσα παρουσίασης* και *επεξεργασίας* του διδακτικού υλικού (types de documents, support utilisé, types d'activités/exercices), καθώς και το είδος εργασίας (ατομική ή ομαδική εργασία, στην τάξη ή στο σπίτι, Συνθετικές Δημιουργικές Εργασίες, κ.τ.λ.)

2.3. Διαπολιτισμική προσέγγιση

Η καλλιέργεια διαπολιτισμικής συνείδησης επιτυγχάνεται μέσα από μια διευρυμένη αντίληψη του όρου, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργικών του διαστάσεων, όπως η σύνταξη ενός βιογραφικού, μιας μικρής αγγελίας, κ.τ.λ.
Η διαπολιτισμική προσέγγιση της γλώσσας μέσα από ποικιλία πηγών θα επιτρέψει στους μαθητές να παράγουν αυθεντικό λόγο, να κατανοήσουν τις ξένες πολιτιστικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες και να αξιοποιήσουν τα γόνιμα στοιχεία τους.
Με το μάθημα της Γαλλικής γλώσσας, θα πρέπει επίσης οι μαθητές να εξοικειώνονται με διάφορες λέξεις του διεθνούς κόσμου, ανθρώπινου / περιβάλλοντος, σχετικά με θέματα της ειδικότητάς τους.

Β΄. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Λόγω της ιδιαιτερότητας του μαθήματος της Γαλλικής γλώσσας στα Τ.Ε.Ε., η αξιολόγηση των μαθητών θα πρέπει να αποβλέπει στα παρακάτω σημεία:

- Να αξιολογείται κατά κύριο λόγο η ικανότητα επικοινωνίας και διεπίδρασης του μαθητή μέσα από επικοινωνιακές καταστάσεις και όχι τις γνώσεις αυτές καθαυτές πάνω στη ξένη γλώσσα.
- Να κινείται η αξιολόγηση της επικοινωνιακής ικανότητας σε δύο πλάνα: στις τεχνητές επικοινωνιακές καταστάσεις και στις αυθεντικές περιπτώσεις επικοινωνίας, οι οποίες είναι περιορισμένες (αξιολόγηση μετα-επικοινωνιακή).

Επειδή η αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών αποτελεί συνεχή διαδικασία και οργανικό στοιχείο της διδακτικής πράξης, ο καθηγητής οφείλει να εντάξει σ' αυτήν τρόπους ετερο-αξιολόγησης και συνα-αξιολόγησης ανά ζεύγη ή ομάδες που βοηθούν το μαθητή να αναπτύξει τρόπους αυτό-αξιολόγησης, με απώτερο στόχο την αυτονόμηση της εκμάθησης (autonomisation des apprentissages).

Η αξιολόγηση πρέπει, τέλος, να αποβλέπει μακροπρόθεσμα στη δημιουργία φακέλου γνώσεων και δεξιοτήτων στις ξένες γλώσσες (portfolio), όπου ο κάθε μαθητής σε συνεργασία με τον διδάσκοντα να μπορεί να καταχωρήσει και να παρουσιάσει διάφορες προσωπικές κατακτήσεις και εμπειρίες γλωσσικής εκμάθησης.

2. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ III

ΣΚΟΠΟΣ : Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι μαθητές/τριες και να αποκτήσουν τις δεξιότητες για την διεργασία όλων των τεχνικών που αφοορούν την ειδικότητά τους.

Α' ΜΕΡΟΣ :ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
Ειδικοί τύποι : ■ Κουρεμάτων ■ περμανάντ ■ κότσων ■ χτενισμάτων ■ βαφών	να αναπτύξουν οι μαθητές/τριες δεξιόητητες σε εξειδικευμένες εργασίες - να αποκτήσουν εμπειρίες σε εργασιακούς χώρους σχετικούς με το επάγγελμά τους	Πριν από κάθε ενότητα γίνεται επίδειξη της εργασίες που θα ακολουθήσει από τον εκπαιδευτικό. Κατόπιν ακολουθεί πρακτική εφαρμογή πάνω σε εκπαιδευτικές κούκλες και σε φυσικά μαλλιά από τους μαθητές.

Β' ΜΈΡΟΣ : ΘΕΩΡΊΑ

Ανάλυση εργασιών ειδικών τύπων :

1) Κουρεμάτων
2) Περμανάντ
3) Κότσων
4) Χτενισμάτων
5) Βαφών

3.ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΧΤΕΝΙΣΜΑΤΑ

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1)Χτενίσματα νυφικά, βραδινά, επιδείξεων. 2)Τοποθέτηση διαφόρων κουάφ (διαδημάτων). 3)Σπουδή σε κομμώσεις με διάφορα τρυκ για καλλιτέχνες (ηθοποιούς, παρουσιαστές προγραμμάτων τηλεόρασης κ.λ.π.)	Ανάπτυξη δεξιοτήτων των μαθητών σε καλλιτεχνικά χτενίσματα.	Πριν από κάθε ενότητα γίνεται επίδειξη της εργασίας που θα ακολουθήσει από τον εκπαιδευτικό. Κατόπιν ακολουθεί πρακτική εφαρμογή πάνω σε εκπαιδευτικές κούκλες και σε φυσικά μαλλιά από τους μαθητές.

4. Ειδική Διατροφή - Δέρμα, Μαλλιά

Σκοπός: Ο σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι μαθητές/τριες το ρόλο της διατροφής για υγιές δέρμα και την προσφορά της για την περιποίηση και την ομορφιά των μαλλιών.

Περιεχόμενα	Εκπαιδευτικοί στόχοι	Δραστηριότητες
1. Διατροφή και υγεία 1.1 Ομάδες θρεπτικών υλών 1.2 Συνδυασμός τροφών 1.3 Υγιεινή διατροφή - Οδηγίες	Να γνωρίσουν τη σπουδαιότητα της διατροφής στην υγεία. Να κατανοήσουν ποιοι είναι οι κανόνες της υγιεινής διατροφής και πως συνδυάζονται οι τροφές.	Προβολή διαφανειών. Ερωτηματολόγιο.
2. Διατροφή για τη φροντίδα του δέρματος 2.1 Ελεύθερες ρίζες 2.2 Θρεπτικά στοιχεία κατά των ελεύθερων ριζών 2.3 Βιταμίνες E, B, C, καροτινοειδές λυκοπένιο 2.4 Ιχνοστοιχεία 2.5 Μέταλλα και η συμβολή τους στη διατήρηση του δέρματος 2.6 Επιλογή τροφών για όμορφο δέρμα 2.7 Σωματική άσκηση	Να γνωρίζουν τι είναι και πως γερνάει το δέρμα. Να γίνει κατανοητός ο τρόπος που μπορεί να διατηρήσουμε ένα όμορφο δέρμα μέσα από τη σωστή διατροφή η οποία θα περιλαμβάνει περιλαμβάνει, μέταλλα, ιχνοστοιχεία.	Βίντεο Επαφή και γνωριμία με τα αντίστοιχα στοιχεία και ουσίες
3. Φροντίδα του δέρματος και προβλήματα ομορφιάς 3.1 Καθαρισμός 3.2 Τονωτικά και στυπτικά προϊόντα 3.3 Υγραντικά 3.4 Αποφολίδωση 3.5 Μυϊκός τόνος 3.6 Λουτρά 3.7 Ακμή 3.8 Κηλίδες 3.9 Ρυτίδες 3.10 Φλεβίτσες	Να γίνει κατανοητός ο τρόπος με τον οποίο μπορεί να φροντίζεται το δέρμα. Να γνωρίζουν τα διάφορα προβλήματα που μπορεί να παρουσιάσει το δέρμα και τον τρόπο αντιμετώπισής τους.	Βίντεο Επίδειξη ασκήσεων για σωστό μυϊκό τύπο επίδειξη για τη χρησιμοποίηση διάφορων τύπων μασκών.
4. Φροντίδα των μαλλιών 4.1 Τροφή για γερά μαλλιά 4.2 Λούσιμο των μαλλιών 4.3 Κοντίσιονινγκ 4.4 Φυσικά προϊόντα μαλλιών 4.5 Χρώσεις μαλλιών	Να γνωρίσουν τη σπουδαιότητα της σωστής διατροφής για γερά μαλλιά, καθώς και τη φροντίδα που πρέπει να γίνονται σ' αυτά.	Επίδειξη μασάζ Βίντεο Παρασκευή φυσικών προϊόντων φυσικών βαφών
5. Χαρακτηριστικά των μαλλιών 5.1 Τύπος μαλλιών 5.2 Επιλογή σαμπουάν 5.3 Τεστ μαλλιών 5.4 Πιτυρίδα 5.5 Τρίχωμα 5.6 Πέσιμο μαλλιών	Να γνωρίζουν τους διαφόρους τύπους μαλλιών. Να γνωρίζουν ποιες θα πρέπει να είναι οι φροντίδες των μαλλιών σε κάθε περίπτωση.	Επίδειξη για σωστό χτένισμα Μασάζ Λούσιμο Περιποίηση με κοντίσιονερ Βίντεο

5. Σχέδιο κομμώσεων και χρώμα .

Στόχος : Να αποκτήσουν οι μαθητές /τριες άριστες ικανότητες στη χρήση των υλικών και της τεχνικής , αναπτύσσοντας την κριτική σκέψη και την προσληπτική τους ικανότητα .

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1. Σχέδιο προσώπου και κομμώσεων .	Εμβάθυνση και εξειδίκευση στις μορφές.	Ασκήσεις ελευθερία σχεδιασμού προσώπων και κομμώσεων.
2. Χρώμα	Χρήση του χρώματος σε συνδυασμό με την ελεύθερη σχεδίαση .	Χρωματικές ασκήσεις και συνδυασμοί πάνω στα πρόσωπα . . (σχέσεις μαλλιών – ματιών, δέρματος κ.λ.π.)
3. Θεωρία	Ενταξη των εικαστικών τεχνών στην καθημερινή ζωή . Να μπορεί ο μαθητής να υποστηρίζει με επιχειρή-ματα τις απόψεις του για τις δημιουργίες του.	Χρήση των δημιουργιών του μαθητή για αυτοαξιολόγηση της δημιουργικής τους ικανότητας . Να δίνει ο μαθητής με πρακτική και θεωρητική δραστηριότητα ποικίλες λύσεις για την εικαστική μορφοποίηση των ιδεών του. Δυνατότητα προβολών βίντεο, σλαϊτς κ.λ.π.

6. ΑΡΧΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Α' ΜΕΡΟΣ :ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Α. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικειμενικός σκοπός του πρώτου μέρους του μαθήματος είναι να αναπτύξει στους μαθητές/τριες ένα δομημένο εννοιολογικό με πολλές πρακτικές εφαρμογές υπόβαθρο, το οποίο θα τους δώσει τη δυνατότητα να αντιλαμβάνονται και να αναπτύσσουν σφαιρικά όλες τις λειτουργίες της σύγχρονης επιχείρησης ως οργανωτικού και διοικητικού συστήματος.

Οι ειδικοί στόχοι του μαθήματος είναι να διακρίνουν, να επεξηγούν και να αντιπαραθέτουν οι μαθητές:

- Τις κύριες επιχειρησιακές και διοικητικές λειτουργίες της επιχείρησης
- Τη σχέση της επιχείρησης με το περιβάλλον της
- Το προφίλ (γνώσεις, ικανότητες, δεξιότητες) του σύγχρονου διοικητικού υπαλλήλου και στελέχους
- Τα σύγχρονα θέματα και τις σύγχρονες τάσεις της Διοίκησης των επιχειρήσεων.
- Να μπορούν οι μαθητέ/τριες να διακρίνουν και να υπολογίζουν κάποια πολύ σημαντικά μεγέθη της επιχείρησης, όπως είναι η αποτελεσματικότητα, η αποδοτικότητα, η παραγωγικότητα και η ανταγωνιστικότητα.
- Να δύνανται στο μέλλον οι μαθητές/τριες να εκτελούν το έργο που θα τους ανατίθεται γνωρίζοντας:

1. Ότι αποτελούν μέρος της ιεραρχικής πυραμίδας και του οργανογράμματος της επιχείρησης
2. Ότι συμβάλλουν στην πραγματοποίηση και επίτευξη των στόχων της επιχείρησης που απασχολούνται
3. Τη σημασία των ηγετικών στελεχών και των άμεσα προϊσταμένων τους
4. Τις αρχές ενός καλά οργανωμένου συστήματος ελέγχου, που μπορούν να θέτουν σε εφαρμογή σε κάθε στάδιο της εργασίας τους
5. Τη δυνατότητα και τις μεθόδους συμμετοχής στη λήψη επιχειρησιακών-ομαδικών αποφάσεων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
• 1. **Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ**		
Η έννοια της επιχείρησης Τύποι επιχειρήσεων (νομική μορφή, μέγεθος, κλάδος παραγωγής) Λειτουργίες της Επιχείρησης (Παραγωγική, Εμπορική, Οικονομική, Άλλες Λειτουργίες) Η επιχείρηση ως κοινωνική οργάνωση. Η κοινωνική Ευθύνη των επιχειρήσεων Η Επιχείρηση και το Σύγχρονο Περιβάλλον. Μορφές Οργανωσιακού Περιβάλλοντος (Τεχνολογικό,	Να ορίζουν την έννοια της επιχείρησης και να αναγνωρίζουν τους τύπους των επιχειρήσεων Να διακρίνουν τις λειτουργίες της επιχείρησης Να αναλύουν τις σχέσεις της επιχείρησης με το περιβάλλον της και να αναπτύσσουν τη σπουδαιότητα των σχέσεων αυτών Να περιγράφουν τις σχέσεις μιας συγκεκριμένης επιχείρησης με το περιβάλλον της Να προσδιορίζουν και να διακρίνουν τις έννοιες της	Να συζητηθούν στην τάξη παραδείγματα αντιπροσωπευτικών επιχειρήσεων ως προς τη νομική μορφή, το μέγεθος και τον κλάδο παραγωγής Να γίνει παρουσίαση των λειτουργιών συγκεκριμένης επιχείρησης Να γίνει παρουσίαση του περιβάλλοντος συγκεκριμένης επιχείρησης Να γίνουν ασκήσεις δεικτών για την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, την

Οικονομικό, Πολιτικό, Νομικό, Διεθνές, Κοινωνικό, Πολιτιστικό) Αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, ανταγωνιστικότητα και παραγωγικότητα των επιχειρήσεων.	αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας, της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας	ανταγωνιστικότητα και την παραγωγικότητα
• 2. ΟΡΓΑΝΩΣΗ &ΔΙΟΙΚΗΣΗ		
Έννοια της Οργάνωσης __Λόγοι Δημιουργίας των οργανώσεων. Τύποι οργανώσεων Η Έννοια της Διοίκησης. Η Διοίκηση ως τέχνη, ως επιστήμη κι ως επάγγελμα. Τα καθήκοντα της διοίκησης. Το προφίλ (γνώσεις, ικανότητες, δεξιότητες) του σύγχρονου Διοικητικού Υπαλλήλου και Στελέχους. Η εξέλιξη της Οργανωσιακής Θεωρίας (Αρχές της κλασικής, της νεοκλασικής θεωρίας και των ανοικτών συστημάτων) Οι λειτουργίες της Οργάνωσης & Διοίκησης (Μάρκετινγκ, Διοίκηση Πωλήσεων, Οικονομική Διοίκηση, Διοίκηση Παραγωγής, Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων, Διοίκηση Πληροφοριών)	Να ορίζουν την έννοια της Οργάνωσης Να αναφέρουν παραδείγματα Οργανώσεων Να ορίζουν την έννοια της Διοίκησης και να αναγνωρίζουν το περιεχόμενο της επιστήμης της Διοίκησης Επιχειρήσεων Να περιγράφουν το προφίλ του σύγχρονου διοικητικού στελέχους Να αναγνωρίζουν το σύγχρονη διάσταση του διοικητικού στελέχους και να παραθέτουν τα σύγχρονα διοικητικά προβλήματα που αντιμετωπίζονται στην Ελλάδα και διεθνώς Να αναγνωρίζουν τις λειτουργίες της Οργάνωσης και Διοίκησης	Να γίνει παρουσίαση συγκεκριμένων και αντιπροσωπευτικών οργανώσεων (σχολείο, Υπουργείο Παιδείας, δήμος, κόμμα, πλησιέστερη μεγάλη κατασκευαστική εταιρία κτλ) Να συζητηθούν παραδείγματα από την εξέλιξη της οργανωσιακής θεωρίας Να συζητηθούν παραδείγματα για το προφίλ του σύγχρονου διοικητικού στελέχους Να συζητηθούν παραδείγματα με τα καθήκοντα της διοίκησης αντιπροσωπευτικών οργανισμών, όπως του σχολείου, του δήμου, μιας εταιρίας παροχής υπηρεσιών κλπ. Να οργανωθεί επίσκεψη-ενημέρωση σε επιχείρηση

• 3. **ΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ**		
• 3.1. **Η Λειτουργία του Προγραμματισμού**		
Έννοια και Περιεχόμενο του Προγ/σμού Διαδικασία Προγραμματισμού Βασικές Αρχές του Προγ/σμού	Να περιγράφουν το περιεχόμενο και τη χρησιμότητα της λειτουργίας του προγ/σμού Να ορίζουν τις βασικές αρχές του προγ/σμού Ξεχωρίζουν τους Αντικειμενικούς Σκοπούς από τους Στόχους Αναφέρουν την πολιτική μερικών πολύ χαρακτηριστικών τύπων οργανώσεων Ξεχωρίζουν τη διαφορά μεταξύ Πολιτικής και Αποστολής μιας επιχείρησης	Να δοθούν πολλά παραδείγματα με σαφή τη διαφοροποίηση μεταξύ σκοπών και στόχων Να διατυπωθούν οι πολιτικές διαφόρων οργανισμών όπως του σχολείου, του δήμου, της τοπικής εκκλησίας, μιας αεροπορικής εταιρίας κλπ. Να ανατεθεί στους μαθητές μία ομαδική (3 ή 5 ατόμων) άσκηση προγ/σμού, όπως ο προγ/σμός μιας σχολικής εκδήλωσης, μίας επίσκεψης σε μια επιχείρηση κτλ.
• 3.2. **Η Λειτουργία της Οργάνωσης**		
Έννοια του Οργανωσιακού Σχεδιασμού Τύποι Οργανωσιακών δομών (Πυραμίδα, Επίπεδα στην Ιεραρχική Πυραμίδα, Κατηγορίες Εργαζομένων) Οργανόγραμμα Τμηματοποίηση (Τμηματοποίηση κατά λειτουργίες και κατά διευθύνσεις) Τμηματοποίηση ή ομαδοποίηση έργων Περιγραφή Καθηκόντων	Να ορίζουν την έννοια και τα κύρια ζητήματα του οργανωσιακού σχεδιασμού Να αναγνωρίζουν τους βασικούς τύπους των οργανωσιακών δομών (κατά λειτουργία, κατά προϊόν κλπ)	Να ζητηθεί από κάθε μαθητή η κατασκευή του οργανογράμματος του σχολείου, αφού θα έχουν δοθεί οι κατάλληλες οδηγίες και τα απαραίτητα στοιχεία Να ζητηθεί ομαδική άσκηση περιγραφής των καθηκόντων του σχολείου ανά διεύθυνση, τμήμα και εργαζόμενο Να γίνει συγκριτική μελέτη περίπτωσης (case study) οργανωσιακών δομών διαφορετικών επιχειρήσεων
• 3.3. **Η Λειτουργία της Διεύθυνσης**		
Ηγεσία (Ορισμός, βαθμίδες ηγετικών στελεχών, βασικά ηγετικά στυλ, το Διευθυντικό Πλέγμα, Πρόσόντα και Ανάγκες σε Ηγετικά Στελέχη) Ισχύς-Εξουσία (Ορισμός και βασικές έννοιες) Παρακίνηση-Υποκίνηση (Διαδικασία της υποκίνησης, Θεωρίες Υποκίνησης, Τεχνικές υποκίνησης) Εξουσιοδότηση (Η πράξη της εξουσιοδότησης, Μέθοδοι Εξουσιοδότησης, Αποκέντρωση) Συντονισμός και Επικοινωνία	Να αναγνωρίζουν τις βασικές έννοιες και το περιεχόμενο των επιμέρους λειτουργιών της ηγεσίας Να κατανοούν την έννοια της παρακίνησης Να στοιχειοθετούν την έννοια και τη σημασία της επικοινωνίας και του συντονισμού.	Να συζητηθούν παραδείγματα και να αναπτυχθούν μελέτες περίπτωσης ηγετικού στυλ, ισχύος, υποκίνησης, εξουσιοδότησης και συντονισμού (case study). Να γίνει προβολή σχετικής βιντεοταινίας Να γίνει προσομοίωση της λειτουργία της Δ/νσης μιας αντιπροσωπευτικής επιχείρησης, να ανατεθούν ρόλοι στους μαθητές, ώστε να βιώσουν το κλίμα και τις σχέσεις του αυταρχικού ή του δημοκρατικού στυλ διοίκησης με τα ανάλογα αποτελέσματα.

• 3.4. **Η Λειτουργία του Ελέγχου**		
Έννοια και σημασία του Ελέγχου Αρχές ενός καλού Συστήματος Ελέγχου Αρχές Εφαρμογής των Συστημάτων Ελέγχου	Να αναλύουν το περιεχόμενο και τη χρησιμότητα της λειτουργίας του ελέγχου	Να γίνει παρουσίαση και συζήτηση για τον έλεγχο που εφαρμόζεται στο σχολείο Να γίνει προσομοίωση της λειτουργίας του ελέγχου του σχολείου (π.χ. έλεγχος της απόδοσης των μαθητών, έλεγχος του εκπαιδευτικού έργου των καθηγητών, υγειονομικός έλεγχος του κυλικείου)με ανάθεση ρόλων στους μαθητές και να εντοπισθούν οι αδυναμίες, καθώς και τα σημεία βελτίωσης του συστήματος βάσει της θεωρίας.
• 3.5. **Λήψη Αποφάσεων**		
Συνήθη Προβλήματα κατά τη Λήψη Αποφάσεων και αντιμετώπισή τους Διαδικασία Λήψης Αποφάσεων (προσδιορισμός του προβλήματος, Ανάπτυξη και Ανάλυση των Εναλλακτικών Λύσεων, Υλοποίηση της Απόφασης) Μέθοδοι Ομαδικών Αποφάσεων (Τεχνικές Delphi & NGT, Το μοντέλο του Vroom-Yetton-Jago)	Να ορίζουν και να αναλύουν την έννοια της λήψης αποφάσεων για την αντιμετώπιση προβλημάτων Να αναγνωρίζουν συνήθη προβλήματα και να εφαρμόζουν απλές διαδικασίες για την αντιμετώπισή τους Να χρησιμοποιούν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για τα προσωπικά τους προβλήματα	Να γίνει παίγνιο μέσα στην τάξη με την επίλυση ενός προβλήματος που αφορά το σχολείο, ακολουθώντας τη διαδικασία και τις μεθόδους της λήψης ομαδικών αποφάσεων. Να ζητηθεί από κάθε μαθητή η λήψη απόφασης για ένα πρόβλημα, που ο ίδιος θα επιλέξει, χρησιμοποιώντας τη Διαδικασία Λήψης Απόφασης.
• 4. **ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**		
Διοίκηση Ολικής Ποιότητας Επανασχεδιασμός Οργανωσιακών Διαδικασιών Οργανωσιακή Μάθηση (Organization Learning)	Να αναλύουν τα σύγχρονα θέματα και τις σύγχρονες τάσεις, που αφορούν τη Διοίκηση των Επιχειρήσεων	Να γίνει αναφορά και συζήτηση με συγκεκριμένα παραδείγματα και μελέτες περίπτωσης (case studies) Να γίνει προσομοίωση επανασχεδιασμού των οργανωσιακών διαδικασιών του σχολείου.

Β' ΜΕΡΟΣ : ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι:

Να μάθουν οι μαθητές/τριες τις βασικές αρχές της σύγχρονης λογιστικής και να αποκτήσουν λογιστική σκέψη που θα τους προετοιμάσει για την ένταξη τους στην αγορά εργασίας ή για τη συνέχιση ανώτερων ή ανώτατων σπουδών στη Λογιστική.
Ειδικότερα οι μαθητές/τριες, με τις γνώσεις που θα αποκτήσουν, πρέπει να είναι σε θέση

α) Να προσδιορίζουν με ακρίβεια την περιουσιακή κατάσταση μιας επιχείρησης.

β) Να παρακολουθούν τις μεταβολές των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης.

γ) Να προσδιορίζουν τα οικονομικά αποτελέσματα από τη δράση της επιχείρησης.

δ) Να έχουν τη δυνατότητα να ασκούν ελέγχους στη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων.

ε) Να συγκεντρώνουν πληροφορίες και στατιστικά δεδομένα που αφορούν στη μελέτη της εξέλιξης των οικονομικών μεγεθών της επιχείρησης.

Περιεχόμενο	**Εκπαιδευτικοί στόχοι** **Οι μαθητές αναμένεται :**	**Δραστηριότητες**
1. Εισαγωγή – Βασικές έννοιες. 1.1 Ανάγκες – αγαθά. Οικονομικοί Οργανισμοί. - Εννοια της ανάγκης και των αγαθών. Διάκριση των αγαθών σε ελεύθερα και οικονομικά. - Οι Οικονομικοί Οργανισμοί και τα μέσα που χρησιμοποιούν. Οι παραγωγικοί συντελεστές. - Βασικές διακρίσεις των οικονομικών μονάδων από την άποψη της λογιστικής.	- Να κατανοήσουν το περιβάλλον στο οποίο δρούν οι Οικονομικοί Οργανισμοί. - Να αναφέρουν τα μέσα δράσης των Οικονομικών Οργανισμών. - Να αναφέρουν τις διακρίσεις των οικονομικών μονάδων που ενδιαφέρουν τη λογιστική.	- Εφαρμογές στις διακρίσεις των Οικονομικών Οργανισμών.
1.2 Οι επιχειρήσεις - Εννοια και βασικά χαρακτηριστικά. - Διακρίσεις των επιχειρήσεων.	- Να αναφέρουν τα βασικά χαρακτηριστικά της επιχείρησης. - Να αναφέρουν τις διακρίσεις των επιχειρήσεων.	- Εφαρμογές στις διακρίσεις των επιχειρήσεων.
1.3 Η περιουσία της επιχείρησης. - Περιγραφή και έννοια της περιουσίας. - Διακρίσεις της περιουσίας.	- Να ορίζουν την έννοια της περιουσίας μιας επιχείρησης. - Να αναφέρουν τις διακρίσεις των περιουσιακών στοιχείων. - Να κατατάσσουν τα περιουσιακά στοιχεία μιας επιχείρησης στην κατηγορία που ανήκουν .	- Εφαρμογές – Ασκήσεις
1.4 Διακρίσεις του Ενεργητικού και του Παθητικού. - Διακρίσεις του Ενεργητικού. - Διακρίσεις του Παθητικού.	- Να αναφέρουν τις διακρίσεις και τις υποδιακρίσεις του Ενεργητικού και του Παθητικού. - Να προσδιορίζουν την περιουσία μιας επιχείρησης κατατάσσοντας τα περιουσιακά στοιχεία σύμφωνα με τις διακρίσεις και υποδιακρίσεις του Ενεργητικού και του Παθητικού.	- Εφαρμογές – Ασκήσεις
1.5 Διαχειριστική περίοδος ή διαχειριστική χρήση	- Να εξηγούν τι σημαίνει διαχειριστική περίοδος ή διαχειριστική χρήση - Να αναφέρουν τη διάρκεια καθώς και το χρόνο έναρξης και λήξης της διαχειριστικής χρήσης.	

Περιεχόμενο	Εκπαιδευτικοί στόχοι Οι μαθητές αναμένεται :	Οδηγίες/Δραστηριότητες
2. Εμφάνιση της περιουσίας ή οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης. 2.1 Γενικά - Η εμφάνιση της περιουσιακής συγκρότησης της επιχείρησης.	- Να εξηγούν για ποιους λόγους γίνεται απογραφή των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης.	
2.2 Απογραφή - Εννοια - Είδη - Καταχώρηση της απογραφής.	- Να ορίζουν την έννοια της απογραφής. - Να αναφέρουν τα είδη της απογραφής. - Να εμπεδώσουν τις διακρίσεις των περιουσιακών στοιχείων. - Να καταχωρούν στο βιβλίο «Απογραφών και Ισολογισμών» τα δεδομένα της απογραφής.	- Εφαρμογές – Ασκήσεις στην καταχώρηση περιουσιακών στοιχείων στο βιβλίο «Απογραφών και Ισολογισμών».
2.3 Ισολογισμός - Εννοια - Υπόδειγμα - Μορφές	- Να ορίζουν την έννοια του ισολογισμού. - Να συντάσσουν ισολογισμό. - Να διακρίνουν τις μορφές του ισολογισμού.	- Εφαρμογές – Ασκήσεις
3. Οι μεταβολές των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης και η παρακολούθησή τους. περιουσίας. -		- Να αναφέρουν οι μαθητές λογιστικά γεγονότα για κάθε πιθανό απλό μετασχηματισμό. - Να λύσουν οι μαθητές ασκήσεις στην τάξη και στο σπίτι με διαδοχικούς ισολογισμούς.
4. Διπλογραφική ή διγραφική μέθοδος εγγραφών.	- Να μπορούν να εντοπίσουν τα χαρακτηριστικά της διπλογραφικής μεθόδου.	- Εφαρμογές
5. Κατάταξη **λογαριασμών σε γενικές ομάδες-μεγαλύτερη ανάλυση της καθαρής περιουσίας**	- να απαριθμούν τις γενικές ομάδες λογαριασμών	■ εφαρμογές - ασκήσεις ■ χρήση εποπτικών μέσαν

Περιεχόμενο	Εκπαιδευτικοί στόχοι Οι μαθητές αναμένεται :	Οδηγίες/Δραστηριότητες
6. Οι λογαριασμοί από οργανωτική άποψη και η διάκρισή τους κατά μέγεθος.	- Να κατανοήσουν την ανάγκη διάκρισης των λογαριασμών.	- Παρουσίαση από τον καθηγητή διαγραμμάτων με τις διακρίσεις διαφόρων περιουσιακών στοιχείων.
7. Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (Ε.Γ.Λ.Σ.).	Να εξηγούν σε τι αποβλέπει η λογιστική τυποποίηση και σχεδίαση.	
8. Διάκριση των λογαριασμών ανάλογα με τη φύση ή το περιεχόμενό τους.	- Να αναφέρουν τις διακρίσεις των λογαριασμών ανάλογα με τη φύση τους.	
9. Λογιστικά βιβλία και στοιχεία. 9.1Τα παραστατικά στοιχεία ή δικαιολογητικά έγγραφα.	- Να εξηγούν τι είναι τα δικαιολογητικά έγγραφα ή παραστατικά στοιχεία και σε ποιες κατηγορίες διακρίνονται.	- Παρουσίαση παραστατικών στοιχείων.

9.2 Τα λογιστικά βιβλία.	- Να αναφέρουν τα κύρια βιβλία που τηρούν οι επιχειρήσεις.	
9.3 Κατάταξη των επιχειρήσεων σύμφωνα με τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.	- Να αναφέρουν τις κατηγορίες τήρησης βιβλίων που προβλέπει ο Κ.Β.Σ. και τις επιχειρήσεις που εντάσσονται σ'αυτές, σύμφωνα με τον Κ.Β.Σ., συνοπτικά.	
9.4 Θεώρηση βιβλίων και στοιχείων. Τόπος τήρησης και ενημέρωσης των βιβλίων. Υποβολή φορολογικών στοιχείων για διασταύρωση.	- Να αναφέρουν τα βασικά βιβλία και στοιχεία που θεωρούνται από τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. - Να αναφέρουν τον τόπο τήρησης και ενημέρωσης των βιβλίων. - Να περιγράφουν την υποχρέωση του επιτηδευματία να υποβάλλει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. κατάσταση για μηχανογραφική επεξεργασία και διασταύρωση πληροφοριών ως προς ορισμένες συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν στο προηγούμενο έτος τις οποίες θα αναφέρουν.	

Περιεχόμενο	**Εκπαιδευτικοί στόχοι Οι μαθητές αναμένεται :**	**Οδηγίες/Δραστηριότητες**
10. Τα λογιστικά σφάλματα και η διόρθωσή τους. 10.1 Γενικά	- Να ορίζουν τι είναι λογιστικό σφάλμα - Να αναφέρουν τι πρέπει να γίνει καθώς και τι δεν πρέπει να γίνει αν πρέπει να διορθωθεί ένα ποσό ή ένα κείμενο.	
10.2 Περιπτώσεις λογιστικών σφαλμάτων - Σφάλματα στο ημερολόγιο - Σφάλματα στο Γενικό Καθολικό, στα αναλυτικά καθολικά καθώς και στο βιβλίο «Απογραφών και ισολογισμών»	- Να αναφέρουν τα πιθανά λάθη που μπορούν να συμβούν στο ημερολόγιο, στο γενικό και στα αναλυτικά καθολικά καθώς και στην απογραφή και στον ισολογισμό.	
10.3 Ανακάλυψη λογιστικών σφαλμάτων	- Να αναφέρουν τους τρόπους με τους οποίους εντοπίζονται τα λογιστικά σφάλματα.	
10.4 Διόρθωση των λογιστικών σφαλμάτων. Ολικός αντιλογισμός, μερικός αντιλογισμός. Αρνητική εγγραφή.	- Να μπορούν να διορθώνουν λογιστικά τα σφάλματα.	- Εφαρμογές - Ασκήσεις
11. Ισολογισμός τέλους χρήσης. Γενικά	- Να αναφέρουν τις δύο βασικές λογιστικές καταστάσεις που συντάσσονται στο τέλος της διαχειριστικής χρήσης.	
12. Η λογιστική του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α) Γενικά	- Να ορίζουν τι είναι φόρος προστιθέμενης αξίας, να αναφέρουν πως καταλογίζεται και πως υπολογίζεται ο ΦΠΑ καθώς και ποιοι είναι οι συντελεστές του.	
13. Η λογιστική των αποθεμάτων υλικών αξιών Αποθέματα υλικών αξιών	- Να ορίζουν τι είναι αποθέματα υλικών αξιών και να αναφέρουν από πού προέρχονται - Να αναφέρουν τους λογαριασμούς με τους οποίους εικονίζονται και παρακολουθούνται τα αποθέματα υλικών αγαθών καθώς και τα έσοδα	

	που προέρχονται από αυτά.	

Περιεχόμενο	Εκπαιδευτικοί στόχοι Οι μαθητές αναμένεται :	Οδηγίες/Δραστηριότητες
14. Οι λογαριασμοί: «Γραμμάτια Εισπρακτέα» και «Γραμμάτια Πληρωτέα»	- Να ορίζουν τι είναι γραμμάτια σε διαταγή, τι είναι συναλλαγματική και να αναφέρουν τα βασικά τους χαρακτηριστικά και τις βασικές τους διαφορές.	
15. Οι λογαριασμοί : Αμοιβών και εξόδων προσωπικού, Ξένων Νομισμάτων,πιστώσεων εξωτερικού.	- Να χειρίζονται λογιστικά τις αμοιβές και έξοδα προσωπικού.	- Εφαρμογές – Ασκήσεις
16. Λογιστική επιχειρήσεων με υποκαταστήματα	■ να ορίσουν τι είναι υποκατάστημα και να αναφέρουν τα χαρακτηριστικά τους ■ να εξηγούν γιατί θεωρείται επιβεβλημένη η λογιστική παρακολούθηση των οικονομικών πράξεων	■ να γίνουν εφαρμογές και ασκήσεις ■ να χρησιμοποιηθούν εποπτικά μέσα

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 20 Ιουλίου 2000

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * TELEX 223211 YPET GR * FAX 52 34 312
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: http: www.et.gr
e-mail: webmaster @ et.gr

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
Σολωμού 51

Πληροφορίες δημοσιευμάτων Α.Ε. - Ε.Π.Ε.	5225 761 - 5230 841
Πληροφορίες δημοσιευμάτων λοιπών Φ.Ε.Κ.	5225 713 - 5249 547
Πώληση Φ.Ε.Κ.	5239 762
Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.	5248 141
Βιβλιοθήκη παλαιών Φ.Ε.Κ.	5248 188
Οδηγίες για δημοσιεύματα Α.Ε. - Ε.Π.Ε.	5248 785
Εγγραφή Συνδρομητών Φ.Ε.Κ. και αποστολή Φ.Ε.Κ.	5248 320

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ
ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227 - Τ.Κ. 54100	(031) 423 956
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Νικήτα 6-8 Τ.Κ. 185 31	4135 228
ΠΑΤΡΑ - Κορίνθου 327 - Τ.Κ. 262 23	(061) 6381 100
ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Διοικητήριο Τ.Κ. 450 44	(0651) 87215
ΚΟΜΟΤΗΝΗ - Δημοκρατίας 1 Τ.Κ. 691 00	(0531) 22 858
ΛΑΡΙΣΑ - Διοικητήριο Τ.Κ. 411 10	(041) 597449
ΚΕΡΚΥΡΑ - Σαμαρά 13 Τ.Κ. 491 00	(0661) 89 127 / 89 120
ΗΡΑΚΛΕΙΟ - Πλ. Ελευθερίας 1, Τ.Κ. 711 10	(081) 396 223
ΛΕΣΒΟΣ - Πλ. Κωνσταντινουπόλεως Τ.Κ. 811 00 Μυτιλήνη	(0251) 46 888 / 47 533

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

- Για τα ΦΕΚ από 1 μέχρι 8 σελίδες 200 δρχ.
- Για τα ΦΕΚ από 8 σελίδες και πάνω η τιμή πώλησης κάθε φύλλου (8σέλιδου ή μέρους αυτού) προσαυξάνεται κατά 100 δρχ. ανά 8σέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα ΦΕΚ του Τεύχους Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π. ανεξαρτήτως αριθμού σελίδων δρχ. 100. (Σε περίπτωση Πανελλήνιου Διαγωνισμού η τιμή θα προσαυξάνεται κατά δρχ. 100 ανά 8σέλιδο ή μέρος αυτού).

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Κ.Α.Ε. Προϋπολογισμού 2531	Κ.Α.Ε. εσόδου υπέρ ΤΑΠΕΤ 3512
Α΄ (Νόμοι, Π.Δ., Συμβάσεις κ.λπ.)	60.000 δρχ.	3.000 δρχ.
Β΄ (Υπουργικές αποφάσεις κ.λπ.)	70.000 »	3.500 »
Γ΄ (Διορισμοί, απολύσεις κ.λπ. Δημ. Υπαλλήλων)	15.000 »	750 »
Δ΄ (Απαλλοτριώσεις, πολεοδομία κ.λπ.)	70.000 »	3.500 »
Αναπτυξιακών Πράξεων (Τ.Α.Π.Σ.)	30.000 »	1.500 »
Ν.Π.Δ.Δ. (Διορισμοί κ.λπ. προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ.)	15.000 »	750 »
Παράρτημα (Προκηρύξεις θέσεων ΔΕΠ κ.τλ.)	5.000 »	250 »
Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	10.000 »	500 »
Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.)	3.000 »	150 »
Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π.	10.000 »	500 »
Ανωνύμων Εταιρειών & Ε.Π.Ε.	300.000 »	15.000 »
Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων (Δ.Δ.Σ.)	50.000 »	2.500 »
ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΤΕΥΧΗ ΕΚΤΟΣ Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	300.000 »	15.000 »

* Οι συνδρομές του εσωτερικού προπληρώνονται στα Δημόσια Ταμεία που δίνουν αποδεικτικό είσπραξης (διπλότυπο) το οποίο με τη φροντίδα του ενδιαφερομένου πρέπει να στέλνεται στην Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου.
* Οι συνδρομές του εξωτερικού επιβαρύνονται με το διπλάσιο των ανωτέρω τιμών.
* Η πληρωμή του υπέρ ΤΑΠΕΤ ποσοστού που αντιστοιχεί σε συνδρομές, εισπράττεται από τα Δημόσια Ταμεία.
* Οι συνδρομητές του εξωτερικού μπορούν να στέλνουν το ποσό του ΤΑΠΕΤ μαζί με το ποσό της συνδρομής.
* Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι Δήμοι, οι Κοινότητες ως και οι επιχειρήσεις αυτών πληρώνουν το μισό χρηματικό ποσό της συνδρομής και ολόκληρο το ποσό υπέρ του ΤΑΠΕΤ.
* Η συνδρομή ισχύει για ένα χρόνο, που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου χρόνου. Δεν εγγράφονται συνδρομητές για μικρότερο χρονικό διάστημα.
* Η εγγραφή ή ανανέωση της συνδρομής πραγματοποιείται το αργότερο μέχρι τον Μάρτιο κάθε έτους.
* Αντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές επιταγές και χρηματικά γραμμάτια δεν γίνονται δεκτά.

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης των πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08.00΄ έως 13.00΄

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ